

27.11.2019

Kokousaika 27.11.2019 18:00 - 22:01

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Kivekäs, Otso	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Vapaavuori, Jan	pormestari
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Sevander, Tomi	apulaispormestarin sijainen
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
Alametsä, Alviina	poistui 20:26, poissa: 349 - 363 §
Apter, Ted	
Arajärvi, Pentti	
Aro, Katju	
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Chydenius, Jussi	
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	
Haatainen, Tuula	
Hakola, Juha	
Hamid, Jasmin	
Harjanne, Atte	
Harkimo, Joel	saapui 18:11, poissa: 338 §, 339 §
Heinäluoma, Evelliina	
Hernberg, Kaisa	
Holopainen, Mari	
Honkasalo, Veronika	saapui 18:58, poissa: 338 - 340 §
Hussein, Abdirahim Husu	
Jalovaara, Ville	
Juva, Kati	
Järvinen, Jukka	
Kaleva, Atte	
Karhuvaara, Arja	
Kivelä, Mai	
Koivulaakso, Dan	saapui 19:44, poissa: 338 - 342 §

27.11.2019

Kolbe, Laura	saapui 18:07, poissa: 338 §, 339 §
Kopra, Pia	poistui 21:46, poissa: 358 - 363 §
Koskinen, Kauko	
Koulumies, Terhi	poistui 19:03, poissa: 342 - 363§
Laaksonen, Heimo	
Laisaari, Johanna	
Malin, Petra	
Meri, Otto	
Moisio, Elina	
Muttillainen, Sami	
Muurinen, Seija	
Månsson, Björn	
Niinistö, Jussi	poistui 21:12, poissa: 357 - 363 §
Niskanen, Dani	
Oskala, Hannu	
Pajunen, Jenni	
Pelkonen, Jaana	
Peltokorpi, Terhi	
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	
Said Ahmed, Suldaan	saapui 18:07, poissa: 338 §, 339 §
Saxberg, Mirita	saapui 18:10, poissa: 338 §, 339 §
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	
Soininvaara, Osmo	
Stranius, Leo	
Sydänmaa, Johanna	
Terho, Sampo	poistui 19:05, poissa: 342 - 363 §
Torsti, Pilvi	saapui 19:47, poissa: 338 - 342 §
Urho, Ulla-Marja	
Wallgren, Thomas	
Vanhanen, Reetta	
Vartiainen, Juhana	
Vepsä, Sinikka	
Vuorjoki, Anna	
Väyrynen, Paavo	poistui 20:05, poissa: 344 - 363 §
Yanar, Ozan	
Abdulla, Zahra	varajäsen
Ahva, Toni	varajäsen
	saapui 21:46, poissa: 338 - 357 §
Alanen, Outi	varajäsen
	poistui 18:59, poissa: 341 - 363 §

27.11.2019

Anttila, Maija	varajäsen
Haglund, Mia	varajäsen
Harms-Aalto, Martina	varajäsen
Hyttinen, Nuutti	varajäsen
Kiesiläinen, Mikko	varajäsen
	saapui 20:27, poissa: 338 - 348 §
Klemetti, Tapio	varajäsen
Laine, Anna	varajäsen
Niskanen, Aleks	varajäsen
	saapui 20:05, poissa: 338 - 343 §
Nuorteva, Johanna	varajäsen
Paavolainen, Sara	varajäsen
	poistui 19:47, poissa: 343 - 363 §
Puhakka, Sirpa	varajäsen
	poistui 19:44, poissa: 343 - 363 §
Rantanen, Tuomas	varajäsen
Rissanen, Laura	varajäsen
Strandén, Juhani	varajäsen
Varjokari, Laura	varajäsen
	saapui 19:03, poissa: 338 - 341 §
Venemies, Mauri	varajäsen
	saapui 20:05, poissa: 338 - 343 §

Muut

Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
	poissa; 342 §
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Rope, Jenni	kaupunginlakimies
Peltonen, Antti	hallintopäällikkö
Hyttinen, Hannu	johtava kaupunginsihteeri
Menna, Lauri	johtava asiantuntija
Kähönen, Henri	kaupunginsihteeri
Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
Rimpilä, Katja	kaupunginsihteeri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
Villeneuve, Anna	kaupunginsihteeri

27.11.2019

Isbom, Hanna erityisavustaja
Laine, Hanna erityisavustaja
Sairanen, Heikki erityisavustaja
Seppänen, Pirre erityisavustaja
Åvall, Laura erityisavustaja
Djupsjö, Stefan ylikielenkääntäjä
Schroderus, Jenny kielenkääntäjä
Katajamäki, Paula viestintäasiantuntija
Snellman, Johanna viestintäasiantuntija

Puheenjohtaja

Otso Kivekäs kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
338 - 349 §
Harry Bogomoloff kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
350 - 363 §

Pöytäkirjanpitäjä

Lauri Menna johtava asiantuntija
338 - 340 §, osa 341 §, osa 356 §,
357 - 363 §
Antti Peltonen hallintopäällikkö
osa 341 §, 342 §
Hannu Hyttinen johtava kaupunginsihteeri
343 - 354 §, osa 356 §

27.11.2019

Tid 27.11.2019 18:00 - 22:01

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Kivekäs, Otso	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande
Arhinmäki, Paavo	stadsfullmäktiges II vice ordförande
Vapaavuori, Jan	borgmästare
Pakarinen, Pia	biträdande borgmästare
Sevander, Tomi	ställföreträdande biträdande borgmästare
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare
Vesikansa, Sanna	biträdande borgmästare
Alametsä, Alviina	avlägsnade sig 20:26, frånvarande: 349 - 363§
Apter, Ted	
Arajärvi, Pentti	
Aro, Katju	
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Chydenius, Jussi	
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	
Haatainen, Tuula	
Hakola, Juha	
Hamid, Jasmin	
Harjanne, Atte	
Harkimo, Joel	anlände 18:11, frånvarande: 338 §, 339 §
Heinäluoma, Eveliina	
Hernberg, Kaisa	
Holopainen, Mari	
Honkasalo, Veronika	anlände 18:58, frånvarande: 338 - 340 §
Hussein, Abdirahim Husu	
Jalovaara, Ville	
Juva, Kati	
Järvinen, Jukka	
Kaleva, Atte	
Karhuvaara, Arja	

27.11.2019

Kivelä, Mai	
Koivulaakso, Dan	anlände 19:44, frånvarande: 338 - 342 §
Kolbe, Laura	anlände 18:07, frånvarande: 338 §, 339 §
Kopra, Pia	avlägsnade sig 21:46, frånvarande: 358 - 363 §
Koskinen, Kauko	
Koulumies, Terhi	avlägsnade sig 19:03, frånvarande: 342 - 363 §
Laaksonen, Heimo	
Laisaari, Johanna	
Malin, Petra	
Meri, Otto	
Moisio, Elina	
Mutttilainen, Sami	
Muurinen, Seija	
Månsson, Björn	
Niinistö, Jussi	avlägsnade sig 21:12, frånvarande: 357 - 363 §
Niskanen, Dani	
Oskala, Hannu	
Pajunen, Jenni	
Pelkonen, Jaana	
Peltokorpi, Terhi	
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rautava, Risto	
Rydman, Wille	
Said Ahmed, Suldaan	anlände 18:07, frånvarande: 338 §, 339 §
Saxberg, Mirita	anlände 18:10, frånvarande: 338 §, 339 §
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	
Soininvaara, Osmo	
Stranius, Leo	
Sydänmaa, Johanna	
Terho, Sampo	avlägsnade sig 19:05, frånvarande: 342 - 363 §
Torsti, Pilvi	anlände 19:47, frånvarande: 338 - 342 §
Urho, Ulla-Marja	
Wallgren, Thomas	

27.11.2019

Vanhanen, Reetta Vartiainen, Juhana Vepsä, Sinikka Vuorjoki, Anna Väyrynen, Paavo	avlägsnade sig 20:05, frånvarande: 344 - 363 §
Yanar, Ozan Abdulla, Zahra Ahva, Toni	ersättare ersättare anlände 21:46, frånvarande: 338 - 357 §
Alanen, Outi	ersättare avlägsnade sig 18:59, frånvarande: 341 - 363 §
Anttila, Maija Haglund, Mia Harms-Aalto, Martina Hyttinen, Nuutti Kiesiläinen, Mikko	ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare anlände 20:27, frånvarande: 338 - 348 §
Klemetti, Tapio Laine, Anna Niskanen, Aleksi	ersättare ersättare ersättare anlände 20:05, frånvarande: 338 - 343 §
Nuorteva, Johanna Paavolainen, Sara	ersättare ersättare avlägsnade sig 19:47, frånvarande: 343 - 363 §
Puhakka, Sirpa	ersättare avlägsnade sig 19:44, frånvarande: 343 - 363 §
Rantanen, Tuomas Rissanen, Laura Strandén, Juhani Varjokari, Laura	ersättare ersättare ersättare ersättare anlände 19:03, frånvarande: 338 - 341 §
Venemies, Mauri	ersättare anlände 20:05, frånvarande: 338 - 343 §

Övriga

Sarvilinna, Sami

kanslichef

27.11.2019

Aho, Mikko	sektorchef i stadsmiljösektorn
Jolkkonen, Juha	sektorchef i social- och hälsovårdssektorn
Laitio, Tommi	sektorchef i kultur- och fritidssektorn
Pohjolainen, Liisa	sektorchef i fostrans- och utbildningssektorn
Kivelä, Liisa	kommunikationsdirektör
Saxholm, Tuula	finansdirektör
Summanen, Juha	frånvarande: 342§
Rope, Jenni	förvaltningsdirektör
Peltonen, Antti	stadsjurist
Hyttinen, Hannu	förvaltningschef
Menna, Lauri	ledande stadssekreterare
Kähönen, Henri	ledande sakkunnig
Mickwitz, Leena	stadssekreterare
Rimpilä, Katja	stadssekreterare
Vallittu, Anja	stadssekreterare
Villeneuve, Anna	stadssekreterare
Isbom, Hanna	specialmedarbetare
Laine, Hanna	specialmedarbetare
Sairanen, Heikki	specialmedarbetare
Seppänen, Pirre	specialmedarbetare
Åvall, Laura	specialmedarbetare
Djupsjö, Stefan	övertranslator
Schroderus, Jenny	translator
Katajamäki, Paula	kommunikationsspecialist
Snellman, Johanna	kommunikationsspecialist
Ordförande	
Otso Kivekäs	stadsfullmäktiges ordförande
	338 - 349 §
Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande
	350 - 363 §
Protokollförare	
Lauri Menna	ledande sakkunnig
	338 - 340 §, delvis 341 §, delvis 356 §, 357 - 363 §
Antti Peltonen	förvaltningschef
	delvis 341 §, 342 §
Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare
	343 - 355 §, delvis 356 §

27.11.2019

§	Asia	
338	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
339	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
340	Asia/3	Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2020 ja taloussuunnitelma vuosille 2020 - 2022 Helsingfors stads budget för år 2020 och ekonomiplan för åren 2020–2022
341	Asia/4	Vantaan ratikan yleissuunnitelma ja toteuttamissuunnittelu Översiktsplan och genomförandepanering för spårvägen Vandabanan
342	Asia/5	Vuokrauseriaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Tapaninkylä, Malmi ja Viikki) Arrendeprinciper för vissa tomter (Staffansby, Malm och Vik)
343	Asia/6	Sörnäisten Kalasataman (Nihti) asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12576) Detaljplan och detaljplaneändring för Fiskehamnen (Knekten) i Sörnäs (nr 12576)
344	Asia/7	Kulosaaren Ståhlberginkuja 1 asemakaavan muuttaminen (nro 12593) Detaljplaneändring för Ståhlbergsgården 1 på Brändö (nr 12593)
345	Asia/8	Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamiseksi Den av ledamoten Nelli Ruotsalainen väckta motionen om säkerställande av tillgången till inkvartering för LHBTIQ-asylysökande och dess trygghet
346	Asia/9	Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite kaupunginvaltuuston kokousten tulkkauksesta viittomakielellä Den av ledamoten Suldaan Said Ahmed väckta motionen om teckenspråkstolkning vid stadsfullmäktiges sammanträden
347	Asia/10	Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ympäristölle haitallisten käytäntöjen selvittämisestä Helsingissä Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om utredning av miljöskadliga förfaranden i Helsingfors
348	Asia/11	Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite säännöllisistä sisäilmakyselyistä henkilöstölle ja asiakkaille Den av ledamoten Mauri Venemies väckta motionen om regelbundna

27.11.2019

- enkäter om inomhusluft för personalen och kunderna
- 349 Asia/12 Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen säätelystä ja valo-
saasteen vähentämisestä
Den av ledamoten Petra Malin väckta motionen om reglering av arti-
ficiell belysning och minskning av ljusföroreningar
- 350 Asia/13 Valtuutettu Jussi Niinistön aloite Maailman rauha -patsaan siirtämisek-
si Hakaniemenrannasta Leninipuistoon
Den av ledamoten Jussi Niinistö väckta motionen om flyttning av sta-
tyn Världsfreden från Hagnäskajen till Leninparken
- 351 Asia/14 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite Kontulan metroaseman graffitien
valaisemisesta
Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om belysning av
graffiti på Gårdsbacka metrostation
- 352 Asia/15 Valtuutettu Fatim Diarran aloite muovin keräysastioista Helsingin puis-
toihin
Den av ledamoten Fatim Diarra väckta motionen om återvinningskärl
för plast till stadens parker
- 353 Asia/16 Valtuutettu Kati Juvan aloite koristepensaiden ja puistopuiden kartoit-
tamisesta ja nimeämisestä
Den av ledamoten Kati Juva väckta motionen om kartläggning och
namngivning av prydnadsbuskar och parkträd
- 354 Asia/17 Valtuutettu Björn Månssonin aloite kumppanuudesta Ilmailumuseon
kanssa
Den av ledamoten Björn Månsson väckta motionen om partnerskap
med Finlands Flygmuseum
- 355 Asia/18 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite toimenpideohjelmasta koulukiu-
saamisen kitkemiseen
Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om ett åtgärdsp-
rogram för utrensning av mobbning
- 356 Asia/19 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite pienten koululaisten iltahoidos-
ta vuorotyöläisten lapsille
Den av ledamoten Johanna Sydänmaa väckta motionen om kvällsvård
för små skolelever för kvälls- och skiftarbetares barn
- 357 Asia/20 Valtuutettu Johanna Laisaaren aloite nuorisopsykiatrian sairaanhoita-
jien palkkaamisesta yläkouluihin
Den av ledamoten Johanna Laisaari väckta motionen om anställning
av sjukskötare inom ungdomspsykiatri till skolor för grundläggande
utbildning i de högre årskurserna

27.11.2019

-
358	Asia/21	Valtuutettu Leo Straniuksen aloite avoimesta urheilupuistosta Töölönlahden kulttuurikäytävän jatkeeksi
Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om en öppen idrottspark till kulturkorridorens förlängning vid Tölövikén
359	Asia/22	Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite siirrettävästä tapahtumalavasta kaupunginosayhdistysten käyttöön
Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om en flyttbar estrad för stadsdelsföreningarnas bruk
360	Asia/23	Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vegaaniruokavaihtoehtojen lisäämisestä leikkipuistoruokailussa
Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om fler veganska matalternativ på lekparksmåltider
361	Asia/24	Valtuutettu Alviina Alametsän aloite perheiden palvelujen kehittämisestä
Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om utveckling av familjeservicen
362	Asia/25	Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite matalan kynnyksen vanhemmuusvalmennuksen lisäämisestä
Den av ledamoten Reetta Vanhanen väckta motionen om ökad föräldraträning med låg tröskel
363	Asia/26	Kokouksessa jätetyt aloitteet
Motioner inlämnade vid sammanträdet

27.11.2019

Asia/1

§ 338

Nimenuoto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenuoto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen tämän kokouksen osalta ovat jättäneet läsnäololistassa mainitut valtuutetut ja heidän tilalleen on kutsuttu listasta ilmenevät varavaltuutetut.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen

Liitteet

1 Läsnäololista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 339

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Jasmin Hamid ja Daniel Sazonov sekä varalle valtuutetut Johanna Laisaari ja Katju Aro.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin yksimielisesti valtuutetut Jasmin Hamid ja Daniel Sazonov sekä varalle valtuutetut Johanna Laisaari ja Katju Aro.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 340

Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2020 ja taloussuunnitelma vuosille 2020 - 2022

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvion vuodeksi 2020 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2020 - 2022.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat seitsemän toivomuspontta:

Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion, kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus nostaa kaupungin itse tuottamissa ja kilpailuttamissa ruokapalveluissa raaka-aineiden kotimaisuusastetta nykyistä korkeammaksi. (Terhi Peltokorpi)

Selvitetään prosessit, joilla erityisen tuen tarpeessa olevien lasten pääsy tuen piiriin toteutuisi varhaiskasvatuksessa nykyistä nopeammin. (Petra Malin)

Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet valmistella lähipäiväkoti-periaate aikataulullisesti niin, että asia saadaan päätöksentekoon siten, että se voidaan huomioida vuoden 2021 budjettivalmistelussa. (Pilvi Torsti)

Valtuusto toivoo selvitettävien mahdollisuuksien vahvistamista talousarvioprosessin läpinäkyvyyttä ja demokraattisuutta myös pienempien poliittisten ryhmien näkökulmasta. (Katju Aro)

Valtuusto edellyttää, että kaupunki olemassa olevien määrärahojen puitteissa selvittää mahdollisuudet erityisen tuen tarpeessa olevien lasten aseman parantamiseksi varhaiskasvatuksessa ja kouluissa; sekä selvittää mahdollisuudet erityisen tuen tarpeessa olevien lasten erityisrahoituksen käyttötapojen, vaikuttavuuden ja alueellisen kohdistumisen parantamiseksi. (Mikko Särelä)

Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuutta toteuttaa osallistuvan budjetoinnin kautta valitsematta jääneitä hankkeita osana kaupungin perustoimintaa. (Matias Pajula)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Hyväksyessään budjettiesityksen valtuusto edellyttää, että selvitetään miten työvoiman houkuttelevuutta ja rekrytointia voidaan kokonaisvaltaisesti vahvistaa varsinkin matalapalkka-aloilla, palkkakehitysohjelman jatkamisen lisäksi. (Eva Biaudet)

Käsittely

Puheenjohtaja totesi, että 13.11.2019 hyväksytyyn käsittelyjärjestyksen mukaisesti jatketaan Helsingin kaupungin talousarvion 2020 ja taloussuunnitelman 2020 - 2022 käsittelyä ja että keskustelu asiassa on päätynyt.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi selonteon 13.11.2019 kokouksessa tehdyistä ehdotuksista alla mainitun mukaisesti.

Äänestysjärjestys

Kaupunginvaltuusto hyväksyi äänestysjärjestyksen, jossa valtuutettu Ebelingin ja valtuutettu Strandénin vastaehdotuksista äänestetään erikseen pohjaa vastaan. Vastaehdotusten jälkeen toivomusponsista äänestetään jokaisesta erikseen.

Äänestykset vastaehdotuksista

Valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana seuraavaa:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, talousarviokohta 2 10 01 kasvat-
us ja koulutus, menot, + 3 500 000 euroa eli esitys kohdan määrära-
haksi 1 241 086 000 euroa.

Tämä lisäraha varataan 2-3 -vuotiaitten Helsinki-lisän palauttamiseen.

Verotulot, talousarviokohta 7 01 01 01 Kunnallisvero, +3 500 000 euroa
eli esitys kohdan tuloarvioksi 2 743 500 000 euroa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Mika Ebelingin vastaehdotus

Jaa-äännet: 74

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter,
Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara,
Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura
Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin

Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 10

Mika Ebeling, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Jussi Niinistö, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Poissa: 1

Sami Muttilainen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Valtuutettu Juhani Strandén ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana seuraavaa:

Perussuomalaiset halusivat, että sote-virastolle kohdistettu määrärahalisäys kohdennettaisiin vammaispalveluiden ja lastensuojelun palveluiden turvaamiseen sekä ikääntyneen väestön kasvusta johtuvan hoito- ja hoivapalveluiden kasvaneeseen kysyntään vastaamiseen.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä ei sitoudu tehtyyn neuvottelusopimukseen. Perussuomalaisten ehdottamia kirjauksia ei otettu käytännössä lainkaan mukaan tehtyyn ratkaisuun.

Esitämme, että talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon tarpeet omaishoidon kehittämiseksi, Malmin lentokentän säilyttäminen sekä Tuusulanväylän bulevardisoinnin uudelleen suunnittelu

- että kohdasta 8 01 kiinteä omaisuus poistetaan kohdasta ”Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, Khn käytettäväksi” alakohdasta ”Malmin esirakentaminen” Malmin lentokenttäalueen esirakentamiseen osoitetut summat
- että kohtaan 8 03 kadut ja liikenneväylät lisätään 0,5 miljoonaa euroa Tuusulanväylän bulevardisoinnin uudelleen suunnitteluun

27.11.2019

- että ryhmien neuvottelutuloksen mukainen kirjaus myönteisen erityiskohtelun rahan korottamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa 25 prosentilla poistetaan
- että ryhmien neuvottelutuloksen mukainen kirjaus neuvoloihin ja kouluterveydenhuoltoon kohdennettavan myönteisen erityiskohtelun rahoituksesta poistetaan
- että ryhmien neuvottelutuloksen mukaisesti sosiaali- ja terveystoimialalle kohdennettavan 26 miljoonan euron lisäyksen osana osoitetaan seuraavat määrärahat:
 - omaishoidon kehittämiseen 1,5 miljoonaa euroa
 - vanhuspalveluihin 1,5 miljoonaa euroa
 - vammaispalveluihin 1 miljoonaa euroa
- että ryhmien neuvottelutuloksen mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle kohdennettavan 8 miljoonan euron lisäyksen osana osoitetaan seuraava määräraha:
 - kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamiseen 3,5 miljoonaa euroa.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Juhani Strandénin vastaehdotus

Jaa-äännet: 75

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 8

Mika Ebeling, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Jussi Niinistö, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Poissa: 2
Jasmin Hamid, Sami Muttilainen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestykset toivomusponnista

Kaupunginvaltuuston 13.11.2019 kokouksessa ehdotettiin hyväksyttäväksi yhdeksän toivomuspontta:

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ehdotti valtuutettu Eva Biaudet'n kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion, kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus nostaa kaupungin itse tuottamissa ja kilpailuttamissa ruokapalveluissa raaka-aineiden kotimaisuusastetta nykyistä korkeammaksi.

Valtuutettu Petrus Pennanen ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet taloyhtiöiden lisärakennusoikeuksien myöntämiseen ja jälleenmyymiseen liittyvän prosessin nopeuttamiseen ja yksinkertaistamiseen, sekä myönnettyjen lisärakennusoikeuksien määrän kasvattamiseen.

Valtuutettu Petra Malin ehdotti valtuutettu Anna Vuorjoen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään prosessit, joilla erityisen tuen tarpeessa olevien lasten pääsy tuen piiriin toteutuisi varhaiskasvatuksessa nykyistä nopeammin.

Valtuutettu Pilvi Torsti ehdotti valtuutettu Jasmin Hamidin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet valmistella lähipäiväkotiperiaate aikataulullisesti niin, että asia saadaan päätöksentekoon siten, että se voidaan huomioida vuoden 2021 budjettivalmistelussa.

Valtuutettu Katju Aro ehdotti valtuutettu Petrus Pennasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto toivoo selvitetävään mahdollisuuksia vahvistaa talousarvioprosessin läpinäkyvyyttä ja demokraattisuutta myös pienempien poliittisten ryhmien näkökulmasta.

Valtuutettu Mikko Särelä ehdotti valtuutettu Johanna Nuortevan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että kaupunki olemassa olevien määrärahojen puitteissa selvittää mahdollisuudet erityisen tuen tarpeessa olevien lasten aseman parantamiseksi varhaiskasvatuksessa ja kouluissa; sekä selvittää mahdollisuudet erityisen tuen tarpeessa olevien lasten erityisrahoituksen käyttötapojen, vaikuttavuuden ja alueellisen kohdistumisen parantamiseksi.

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään talousarvion 2020 kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet lisätä erilaisia omaishoitajien arkea ja elämää helpottavia palveluita omaishoitajia asiassa kuullen.

Valtuutettu Matias Pajula ehdotti valtuutettu Dani Niskasén kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuutta toteuttaa osallistuvan budjetoinnin kautta valitsematta jääneitä hankkeita osana kaupungin perustoimintaa.

Valtuutettu Eva Biaudet ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään budjettiesityksen valtuusto edellyttää, että selvitetään miten työvoiman houkuttelevuutta ja rekrytointia voidaan kokonaisvaltaisesti vahvistaa varsinkin matalapalkka-aloilla, palkkakehitysohjelman jatkamisen lisäksi.

3 äänestys

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

27.11.2019

Valtuutettu Terhi Peltokorven ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion, kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus nostaa kaupungin itse tuottamissa ja kilpailuttamissa ruokapalveluissa raaka-aineiden kottimaisuusastetta nykyistä korkeammaksi.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 58

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Tomi Sevander, Satu Silvo, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Tyhjä: 25

Harry Bogomoloff, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Terhi Koulumies, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Jaana Pelkonen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Ozan Yanar

Poissa: 2

Jasmin Hamid, Sami Muttilainen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Terhi Peltokorven ehdottaman toivomusponnen.

4 äänestys

Valtuutettu Petrus Pennasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet taloyhtiöiden lisärakennusoikeuksien myöntämiseen ja jälleenmyymiseen liittyvän prosessin nopeuttamiseen ja yksinkertaistamiseen, sekä myönnet-

tyjen lisärakennusoikeuksien määrän kasvattamiseen.
Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 22

Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Paavo Väyrynen

Ei-äännet: 2

Jussi Chydenius, Hannu Oskala

Tyhjä: 60

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdurahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Poissa: 1

Sami Muttilainen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Petrus Pennasen ehdottamaa toivomuspontta.

5 äänestys

Valtuutettu Petra Malinin ehdottama toivomusponssi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Selvitetään prosessit, joilla erityisen tuen tarpeessa olevien lasten pääsy tuen piiriin toteutuisi varhaiskasvatuksessa nykyistä nopeammin.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 82

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Seija Muuri-
nen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Poissa: 3

Jasmin Hamid, Otto Meri, Sami Mutttilainen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Petra Malinin ehdottaman toivomusponnen.

6 äänestys

Valtuutettu Pilvi Torstin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet valmistella lähipäiväkotiperiaate aikataulullisesti niin, että asia saadaan päätöksentekoon siten, että se voidaan huomioida vuoden 2021 budjettivalmistelussa.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 81

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra,

27.11.2019

Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 2

Mika Ebeling, Paavo Väyrynen

Poissa: 2

Jasmin Hamid, Sami Muttilainen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Pilvi Torstin ehdottaman toivomusponnen.

7 äänestys

Valtuutettu Katju Aron ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto toivoo selvitetävään mahdollisuuksia vahvistaa talousarvioprosessin läpinäkyvyyttä ja demokraattisuutta myös pienempien poliittisten ryhmien näkökulmasta.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 60

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Pentti Arjärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

27.11.2019

Ei-äännet: 2
Otto Meri, Wille Rydman

Tyhjä: 20
Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Juha Hakola, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Poissa: 3
Jasmin Hamid, Martina Harms-Aalto, Sami Muttilainen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Katju Aron ehdottaman toivomusponnen.

8 äänestys

Valtuutettu Mikko Särelän ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että kaupunki olemassa olevien määrärahojen puitteissa selvittää mahdollisuudet erityisen tuen tarpeessa olevien lasten aseman parantamiseksi varhaiskasvatuksessa ja kouluissa; sekä selvittää mahdollisuudet erityisen tuen tarpeessa olevien lasten erityisrahoituksen käyttötapojen, vaikuttavuuden ja alueellisen kohdistumisen parantamiseksi.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 83

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Van-

27.11.2019

hanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Poissa: 2
Jasmin Hamid, Sami Muttilainen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mikko Särelän ehdottaman toivomusponnen.

9 äänestys

Valtuutettu Mari Rantasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään talousarvion 2020 kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet lisätä erilaisia omaishoitajien arkea ja elämää helpottavia palveluita omaishoitajia asiassa kuullen.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 16

Zahra Abdulla, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Jussi Niinistö, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Sampo Terho, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Ei-äännet: 2

Martina Harms-Aalto, Otto Meri

Tyhjä: 62

Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhavaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Poissa: 5

Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Atte Kaleva, Sami Muttilainen, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Mari Rantasen ehdottamaa toivomusponntta.

10 äänestys

Valtuutettu Matias Pajulan ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuutta toteuttaa osallistuvan budjetoinnin kautta valitsematta jääneitä hankkeita osana kaupungin perustoimintaa.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 82

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Tyhjä: 1

Mika Ebeling

Poissa: 2

Jasmin Hamid, Sami Muttilainen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Matias Pajulan ehdottaman toivomusponnen.

11 äänestys

Valtuutettu Eva Biaudet'n ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

27.11.2019

JAA-ehdotus: Hyväksyessään budjettiesityksen valtuusto edellyttää, että selvitetään miten työvoiman houkuttelevuutta ja rekrytointia voidaan kokonaisvaltaisesti vahvistaa varsinkin matalapalkka-aloilla, palkkakehitysohjelman jatkamisen lisäksi.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 76

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 3

Pia Kopra, Otto Meri, Mika Raatikainen

Tyhjä: 2

Nuutti Hyttinen, Juhani Strandén

Poissa: 4

Jasmin Hamid, Atte Kaleva, Sami Mutttilainen, Dani Niskanen

Valtuutettu Otto Meri ilmoitti tarkoituksenaan olleen äänestää JAA.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Eva Biaudet'n ehdottaman toimusponnen.

Eriävä mielipide

Valtuutettu Juhani Strandén esitti valtuutettujen Nuutti Hyttinen, Mika Raatikainen, Pia Kopra kannattamana päätöksestä eriävän mielipiteensä seuraavin perustein:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Perussuomalaiset esittävät, että sote-virastolle kohdistettu määrärahalisäys kohdennettaisiin vammaispalveluiden ja lastensuojelun palveluiden turvaamiseen sekä ikääntyneen väestön kasvusta johtuvan hoito- ja hoivapalveluiden kasvaneeseen kysyntään vastaamiseen.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä ei sitoudu tehtyyn neuvottelusopimukseen. Perussuomalaisten ehdottamia kirjauksia ei otettu käytännössä lainkaan mukaan tehtyyn ratkaisuun.

Esitämme, että talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon tarpeet omaishoidon kehittämiseksi, Malmin lentokentän säilyttäminen sekä Tuusulanväylän bulevardisoinnin uudelleen suunnittelu

- että kohdasta 8 01 kiinteä omaisuus poistetaan kohdasta ”Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, Khn käytettäväksi” alakohdasta ”Malmin esirakentaminen” Malmin lentokenttäalueen esirakentamiseen osoitetut summat
- että kohtaan 8 03 kadut ja liikenneväylät lisätään 0,5 miljoonaa euroa Tuusulanväylän bulevardisoinnin uudelleen suunnitteluun
- että ryhmien neuvottelutuloksen mukainen kirjaus myönteisen erityiskohtelun rahan korottamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa 25 prosentilla poistetaan
- että ryhmien neuvottelutuloksen mukainen kirjaus neuvoloihin ja kouluterveydenhuoltoon kohdennettavan myönteisen erityiskohtelun rahoituksesta poistetaan
- että ryhmien neuvottelutuloksen mukaisesti sosiaali- ja terveystoimialalle kohdennettavan 26 miljoonan euron lisäyksen osana osoitetaan seuraavat määrärahat:
 - omaishoidon kehittämiseen 1,5 miljoonaa euroa
 - vanhuspalveluihin 1,5 miljoonaa euroa
 - vammaispalveluihin 1 miljoonaa euroa
- että ryhmien neuvottelutuloksen mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle kohdennettavan 8 miljoonan euron lisäyksen osana osoitetaan seuraava määräraha:
 - kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamiseen 3,5 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277

matti.malinen(a)hel.fi

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567

ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1

Helsingin kaupungin talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020-2022 -

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

27.11.2019

Asia/3

- 2 Helsingfors stads budget 2020 och ekonomiplan 2020-2022
Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto 21.10.2019
- 4 Esittelijän tekniset muutokset sekä neuvottelutuloksen mukaiset muutokset
- 5 Budjettineuvottelujen lopputulos 20.10.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarvio vuodeksi 2020 ja taloussuunnitelma vuosiksi 2020 - 2022 sisältyy liitteeseen 1. Vastaukset talousarvion yhteydessä käsiteltäviin valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin sisältyvät liitteeseen 2.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020-2022 -
Helsingfors stads budget 2020 och ekonomiplan 2020-2022
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto 21.10.2019
- 4 Esittelijän tekniset muutokset sekä neuvottelutuloksen mukaiset muutokset
- 5 Budjettineuvottelujen lopputulos 20.10.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.11.2019 § 332

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

13.11.2019 Pöydälle

Kaupunginvaltuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksesta seuraavan käsittelyjärjestyksen:

Asiassa käydään tässä kokouksessa keskustelu. Keskustelun kuluessa on tehtävä talousarviota 2020 ja taloussuunnitelmaa 2020 – 2022 sekä talousarvioaloitteita koskevat ehdotukset. Lisäksi on esitettävä asiaan liittyvät mahdolliset toivomusponnet. Keskustelun päätyttyä asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan seuraavassa kokouksessa. Tällöin toimitetaan tarvittavat äänestykset vasta- ja hylkäysehdoista sekä toivomusponneista.

Valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana seuraavaa:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, talousarviokohta 2 10 01 kasvat-
tus ja koulutus, menot, + 3 500 000 euroa eli esitys kohdan määrära-
haksi 1 241 086 000 euroa.

Tämä lisäraha varataan 2-3 -vuotiaitten Helsinki-lisän palauttamiseen.

Verotulot, talousarviokohta 7 01 01 01 Kunnallisvero, +3 500 000 euroa
eli esitys kohdan tuloarvioksi 2 743 500 000 euroa.

Valtuutettu Juhani Strandén ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannat-
tamana seuraavaa:

Perussuomalaiset halusivat, että sote-virastolle kohdistettu määräraha-
lisäys kohdennettaisiin vammaispalveluiden ja lastensuojelun palvelui-
den turvaamiseen sekä ikääntyneen väestön kasvusta johtuvan hoito-
ja hoivapalveluiden kasvaneeseen kysyntään vastaamiseen.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä ei sitoudu tehtyyn neuvottelusopi-
mukseen. Perussuomalaisten ehdottamia kirjauksia ei otettu käytän-
nössä lainkaan mukaan tehtyyn ratkaisuun.

Esitämme, että talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon
tarpeet omaishoidon kehittämiseksi, Malmin lentokentän säilyttäminen
sekä Tuusulanväylän bulevardisoinnin uudelleen suunnittelu.

– että kohdasta 8 01 kiinteä omaisuus poistetaan kohdasta ”Projektia-
alueiden esirakentaminen, täyttötöyt, Khn käytettäväksi” alakohdasta

”Malmin esirakentaminen” Malmin lentokenttäalueen esirakentamiseen osoitetut summat

- että kohtaan 8 03 kadut ja liikenneväylät lisätään 0,5 miljoonaa euroa Tuusulanväylän bulevardisoinnin uudelleen suunnitteluun
- että ryhmien neuvottelutuloksen mukainen kirjaus myönteisen erityiskohtelun rahan korottamisesta perusopetuksessa, lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa 25 prosentilla poistetaan
- että ryhmien neuvottelutuloksen mukainen kirjaus neuvoloihin ja kouluterveydenhuoltoon kohdennettavan myönteisen erityiskohtelun rahoituksesta poistetaan
- että ryhmien neuvottelutuloksen mukaisesti sosiaali- ja terveystoimialalle kohdennettavan 26 miljoonan euron lisäyksen osana osoitetaan seuraavat määrärahat:
 - omaishoidon kehittämiseen 1,5 miljoonaa euroa
 - vanhuspalveluihin 1,5 miljoonaa euroa
 - vammaispalveluihin 1 miljoonaa euroa
- että ryhmien neuvottelutuloksen mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle kohdennettavan 8 miljoonan euron lisäyksen osana osoitetaan seuraava määräraha:
 - kotihoidon tuen Helsinki-lisän palauttamiseen 3,5 miljoonaa euroa

Valtuutettu Terhi Peltokorpi ehdotti valtuutettu Eva Biaudet’n kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion, kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus nostaa kaupungin itse tuottamissa ja kilpailuttamissa ruokapalveluissa raaka-aineiden kotimaisuusastetta nykyistä korkeammaksi.

Valtuutettu Petrus Pennanen ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet taloyhtiöiden lisärakennusoikeuksien myöntämiseen ja jälleenmyymiseen liittyvän prosessin nopeuttamiseen ja yksinkertaistamiseen, sekä myönnettyjen lisärakennusoikeuksien määrän kasvattamiseen.

27.11.2019

Valtuutettu Petra Malin ehdotti valtuutettu Anna Vuorjoen kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään prosessit, joilla erityisen tuen tarpeessa olevien lasten pääsy tuen piiriin toteutuisi varhaiskasvatuksessa nykyistä nopeammin.

Valtuutettu Pilvi Torsti ehdotti valtuutettu Jasmin Hamidin kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet valmistella lähipäiväkotiperiaate aikataulullisesti niin, että asia saadaan päätöksentekoon siten, että se voidaan huomioida vuoden 2021 budjettivalmistelussa.

Valtuutettu Katju Aro ehdotti valtuutettu Petrus Pennasen kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto toivoo selvitettävän mahdollisuuksia vahvistaa talousarvioprosessin läpinäkyvyyttä ja demokraattisuutta myös pienempien poliittisten ryhmien näkökulmasta.

Valtuutettu Mikko Särelä ehdotti valtuutettu Johanna Nuortevan kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että kaupunki olemassa olevien määrärahojen puitteissa selvittää mahdollisuudet erityisen tuen tarpeessa olevien lasten aseman parantamiseksi varhaiskasvatuksessa ja kouluissa; sekä selvittää mahdollisuudet erityisen tuen tarpeessa olevien lasten erityisrahoituksen käyttötapojen, vaikuttavuuden ja alueellisen kohdistumisen parantamiseksi.

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään talousarvion 2020 kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet lisätä erilaisia omaishoitajien arkea ja elämää helpottavia palveluita omaishoitajia asiassa kuullen.

Valtuutettu Matias Pajula ehdotti valtuutettu Dani Niskasen kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään vuoden 2020 talousarvion valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuutta toteuttaa osallistuvan budjetoinnin kautta valitsematta jääneitä hankkeita osana kaupungin perustoimintaa.

Valtuutettu Eva Biaudet ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään budjettiesityksen valtuusto edellyttää, että selvitetään miten työvoiman houkuttelevuutta ja rekrytointia voidaan kokonaisvaltaisesti vahvistaa varsinkin matalapalkka-aloilla, palkkakehitysohjelman jatkamisen lisäksi.

Puheenjohtaja totesi keskustelun päättyneen ja asian käsittelyn jatkuvan seuraavassa kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.10.2019 § 689

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2020 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2020 - 2022.

Käsittely

21.10.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Kaupunginhallitus käsitteli asian, vaikka oli päättänyt panna sen pöydälle 28.10.2019 saakka.

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- talousarvio (liite 1) muutetaan liitteen 4 mukaisesti
- talousarviovastauksissa (liite 2) huomioidaan neuvottelutuloksen keskeiset linjaukset
- liitteeksi 5 lisätään budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Perussuomalaisten valtuustoryhmä ei sitoudu tehtyyn neuvottelusopimukseen. Perussuomalaisten ehdottamia kirjauksia ei otettu riittävästi mukaan tehtyyn ratkaisuun ja ehdotan asian palauttamista siten, että ne otetaan huomioon paremmin esimerkiksi omaishoidon tuen ja vammaisten palveluiden osalta.

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mika Raatikainen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Mika Raatikainen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Perussuomalaisten valtuustoryhmä ei sitoudu tehtyyn neuvottelusopimukseen. Perussuomalaisten ehdottamia kirjauksia ei otettu riittävästi mukaan tehtyyn ratkaisuun ja ne olisi pitänyt ottaa huomioon paremmin esimerkiksi omaishoidon tuen ja vammaisten palveluiden osalta.

07.10.2019 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 29.08.2019 § 65

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2020 – 2022 liitteen mukaisena.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

vs. toimitusjohtaja
Hannu Halkola

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 406

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2020-2022.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää että,

- Hiilineutraali Helsinki -ohjelmaan sisältyvää aurinkosähkön lisäystä toteutetaan investointina Helsingin kaupungin omistuksessa jo olevaan sekä uuteen toimitila- ja palvelurakennuskantaan 3 miljoonaan euron suuruudella. Tämä määräraha lisätään talonrakennushankkeiden investointiohjelmaan vuodelle 2020.
- Kävelyn ja pyöräilyn investoinnit nostetaan vuoden 2020 jälkeen tasolle, joka on riittävä turvaamaan kävelyn ja pyöräilyn kulkumuutosuuden kehityksen Helsingin liikumisohjelmassa ja pyöräilyn edistämishjelmassa linjatulle tasolle. Tämä koskee kohtaa jalankulun ja pyöräilyn väylät.
- Puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit pidetään vuoden 2020 jälkeen vähintään sen vuoden tasolla vuosina 2021 – 2024, jotta eri puolella Helsinkiä pystytään toteuttamaan kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan priorisoimia hankkeita ja jotta puisto- ja luonto- ja virkistysalueiden tarpeellisista investoinneista voidaan huolehtia.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että toimialan käyttömenojen osalta varmistetaan resurssit, joilla voidaan turvata henkilöstön rekrytointi keskeisiin toimintoihin, erityisesti kiinteistöstrategian ja asuntotutannon ja päästövähennysohjelman tarvitsemat henkilöresurssit.

Lautakunta pitää tärkeänä, että liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta Myllypuron ja Kehä1 sekä Itäväylän ja Kehä1 liittymien suunnittelu ja toteutus saadaan käyntiin suunniteltua aiemmin. Kaupunki pyrkii edistämään hankkeiden aikaistusta yhteistyössä valtion kanssa.

Kehä1 ja Itäväylän liittymän uudistamiselle varatut määrärahat on tärkeää olla käytössä Itäkeskuksen ideakilpailun pohjalta tapahtuvan kehittämisen käynnistyttyä.

Käsittely

27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Mika Välipirtti (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta).

Asian aikana kuultavina olivat talouspäällikkö Leena Sutela, projektinjohtaja Kaisa-Reeta Koskinen, projektinjohtaja Helena Ström ja rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö Sari Hildén. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta esittää että,

- Hiilineutraali Helsinki -ohjelmaan sisältyvää aurinkosähkön lisäystä toteutetaan investointina Helsingin kaupungin omistuksessa jo olevaan sekä uuteen toimitila- ja palvelurakennuskantaan 3 miljoonaan euron suuruudella. Tämä määräraha lisätään talonrakennushankkeiden investiohjelmaan vuodelle 2020.
- Kävelyn ja pyöräilyn investoinnit nostetaan vuoden 2020 jälkeen tasolle, joka on riittävä turvaamaan kävelyn ja pyöräilyn kulkumuutosuuden kehityksen Helsingin liikkumisohjelmassa ja pyöräilyn edistämishjelmassa linjatulle tasolle. Tämä koskee kohtaa jalankulun ja pyöräilyn väylät.
- Puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit pidetään vuoden 2020 jälkeen vähintään sen vuoden tasolla vuosina 2021 – 2024, jotta eri puolella Helsinkiä pystytään toteuttamaan kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan priorisoimia hankkeita ja jotta puisto- ja luonto- ja virkistysalueiden tarpeellisista investoinneista voidaan huolehtia.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että toimialan käyttömenojen osalta varmistetaan resurssit, joilla voidaan turvata henkilöstön rekrytointi keskeisiin toimintoihin, erityisesti kiinteistöstrategian ja asuntotuotannon ja päästövähennysohjelman tarvitsemat henkilöresurssit.

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Lautakunta pitää tärkeänä, että liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta Myllypuron ja Kehä1 sekä Itäväylän ja Kehä1 liittymien suunnittelu ja toteutus saadaan käyntiin suunniteltua aiemmin. Kaupunki pyrkii edistämään hankkeiden aikaistusta yhteistyössä valtion kanssa.

Kehä1 ja Itäväylän liittymän uudistamiselle varatut määrärahat on tärkeää olla käytössä Itäkeskuksen ideakilpailun pohjalta tapahtuvan kehittämisen käynnistyttyä.

27.11.2019

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen ja Eveliina Heinäluoman vastaehdotukset.

20.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 277

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle liitteenä olevan vuoden 2020 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2020–2022 taloussuunnitelmaehdotuksen A-osaan ja C-osaan sisältyvine perustelui-
neen ja tavoitteineen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että talousarvioehdotukseen sisältyvät määrärahat eivät mahdollista toimialan perustoiminnan asianmukaista hoitamista eivätkä kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden saavuttamista.

Lautakunta korostaa, että vuokramenojen kasvu vähentää muihin menoihin käytettäväksi jääviä määrärahoja noin 7,8 miljoonalla eurolla. Vuokramenot kasvavat vuonna 2020 vuoteen 2019 verrattuna peräti 7,3 %.

Lautakunta katsoo, että talousarviossa pitäisi varautua toimialan esityksen lisäksi seuraaviin toimenpiteisiin:

Työehtosopimusmuutosten vaikutukset henkilöstökuluihin / 4 200 000 euroa

· Varhaiskasvatuksen opettajien suunnitteluajan pidennykseen työmarkkinajärjestöjen neuvotteleman kvtes-muutoksen mukaiseksi 3 500 000 €

· Epäpätevyystarkistusten vaikutukseen henkilöstökuluihin, 700 000 €

Strategian edellyttämät lisäresurssit / 5 625 000 euroa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- Toisen asteen maksuttomuuden laajentaminen uusille opiskelijoille, lisätarve 5 400 000 € kaikki oppilaitokset, joista 3 800 000 € kaupungin omat oppilaitokset
- Englanninkielisen opetuksen nopeampi strategian mukainen laajentaminen Ressun peruskoulussa. Vuokratukustannukset uusien tilojen osalta ja henkilöstökustannukset, jos opetusta laajennetaan samanaikaisesti useammalla vuosiluokalla, 225 000 €

Kasvatus ja opetus / 4 010 000 euroa

- Opetussuunnitelmauudistuksen mukainen oppimateriaalien uudistaminen 2,0 miljoonaa €
- Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan vahvistaminen, 200 000 €
- Varhaiskasvatuksen asiakasohjauksen uudistaminen ja keskittäminen, 500 000 €
- Varhaiskasvatushenkilöstön saatavuuden turvaaminen. Rekrytointi, markkinointi ja viestintä 500 000 €
- Varhaiskasvatuksen pitkän aukiolon yksiköiden mitoituksen vahvistamiseen palvelujen ja työhyvinvoinnin turvaamiseksi, 200 000 €
- Helsinki Education Week -tapahtuman toteuttaminen 120 000 €
- Lukiokoulutuksen uudistaminen vastaamaan uutta lainsäädäntöä 100 000 €
- Ammatillisen koulutuksen yrittäjyyttä- ja digitalisuutta painottava menetelmä, joka toteutetaan työelämälähtöisiä HUB oppimis- ja opetusympäristöjä sekä CRM asiakkuudenhallintajärjestelmää hyödyntäen. 390 000 €

Oppimisen tuki ja ohjaus / 5 450 000 euroa

- Erityisavustajien ja erityisopettajien lisääminen 4,0 miljoonaa €, sisältää perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen
- Perusopetuksen opinto-ohjauksen mitoituksen muuttaminen 200 oppilasta/opinto-ohjaaja (nyk. 250/ opo) 650 000 €
- Monikielisten ohjaajien lisääminen 100 000 euroa
- Myönteisen erityiskohtelun (positiivisen diskriminaation) määrärahojen lisäys lukioille 200 000 €
- Psykologi ja kuraattorihenkilöstön lisääminen 500 000 €

Varhaiskasvatuksen työhyvinvoinnin ja -olosuhteiden kehittäminen 2 miljoonaa €

Edellä mainittujen toimenpiteiden edellyttämä lisäys budjettiin on 21 285 000 €.

Lautakunta korostaa edellä mainittujen toimenpiteiden tärkeyttä, mutta toteaa samalla, että ne eivät vielä yksin riitä korjaamaan Helsingin segregaatiokehitystä. Tämän johdosta kasvatus- ja koulutuslautakunta

kannattaa, että edellä mainitun noin 21 miljoonan euron lisäksi mahdolliset lisäresurssit kohdennetaan talousarvioaloitteissa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen eli varhaiskasvatuksen osapäivähoidon henkilöstömitoituksen ja päiväkotitilojen lapsikohtaisen mitoituksen nostamiseen, valmistavan opetuksen laatuun ja ryhmäkoon pienentämiseen, kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseen, positiivisen diskriminaation määrärahan kasvattamiseen varhaiskasvatuksessa, peruskoulujen ja lukioiden koulunkäyntiavustajien määrän lisäämiseen, määrärahojen varaamisesta riittäviin opetusvälineisiin ja erityistä tukea tarvitsevien 10-16-vuotiaiden nuorten tukeen.

Käsittely

27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että talousarvioehdotukseen sisältyvät määrärahat eivät mahdollista toimialan perustoiminnan asianmukaista hoitamista eivätkä kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden saavuttamista.

Lautakunta korostaa, että vuokramenojen kasvu vähentää muihin menoihin käytettäväksi jääviä määrärahoja noin 7,8 miljoonalla eurolla. Vuokramenot kasvavat vuonna 2020 vuoteen 2019 verrattuna peräti 7,3 %.

Lautakunta katsoo, että talousarviossa pitäisi varautua toimialan esityksen lisäksi seuraaviin toimenpiteisiin:

Työehtosopimusmuutosten vaikutukset henkilöstökuluihin / 4 200 000 euroa

- Varhaiskasvatuksen opettajien suunnitteluajan pidennykseen työmarkkinajärjestöjen neuvotteleman kvtes-muutoksen mukaiseksi 3 500 000 €
- Epäpätevyystarkistusten vaikutukseen henkilöstökuluihin, 700 000 €

Strategian edellyttämät lisäresurssit / 5 625 000 euroa

- Toisen asteen maksuttomuuden laajentaminen uusille opiskelijoille, lisätarve 5 400 000 € kaikki oppilaitokset, joista 3 800 000 € kaupungin omat oppilaitokset
- Englanninkielisen opetuksen nopeampi strategian mukainen laajentaminen Ressun peruskoulussa. Vuokrakustannukset uusien tilojen osalta ja henkilöstökustannukset, jos opetusta laajennetaan samanaikaisesti useammalla vuosiluokalla, 225 000 €

Kasvatus ja opetus / 4 010 000 euroa

27.11.2019

- Opetussuunnitelmauudistuksen mukainen oppimateriaalien uudistaminen 2,0 miljoonaa €
- Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan vahvistaminen, 200 000 €
- Varhaiskasvatuksen asiakasohjauksen uudistaminen ja keskittäminen, 500 000 €
- Varhaiskasvatushenkilöstön saatavuuden turvaaminen. Rekrytointi, markkinointi ja viestintä 500 000 €
- Varhaiskasvatuksen pitkän aukiolon yksiköiden mitoituksen vahvistamiseen palvelujen ja työhyvinvoinnin turvaamiseksi, 200 000 €
- Helsinki Education Week -tapahtuman toteuttaminen 120 000 €
- Lukiokoulutuksen uudistaminen vastaamaan uutta lainsäädäntöä 100 000 €
- Ammatillisen koulutuksen yrittäjyyttä- ja digitalisuutta painottava menetelmä, joka toteutetaan työelämälähtöisiä HUB oppimis- ja opetusympäristöjä sekä CRM asiakkuudenhallintajärjestelmää hyödyntäen. 390 000 €

Oppimisen tuki ja ohjaus / 5 450 000 euroa

- Erityisavustajien ja erityisopettajien lisääminen 4,0 miljoonaa €, sisältää perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen
- Perusopetuksen opinto-ohjauksen mitoituksen muuttaminen 200 oppilasta/opinto-ohjaaja (nyk. 250/ opo) 650 000 €
- Monikielisten ohjaajien lisääminen 100 000 euroa
- Myönteisen erityiskohtelun (positiivisen diskriminaation) määrärahojen lisäys lukiolle 200 000 €
- Psykologi ja kuraattorihenkilöstön lisääminen 500 000 €

Varhaiskasvatuksen työhyvinvoinnin ja -olosuhteiden kehittäminen 2 miljoonaa €

Edellä mainittujen toimenpiteiden edellyttämä lisäys budjettiin on 21 285 000 €.

Kannattaja: Emma Kari

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen tekemän ja Emma Karin kannattaman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään Pia Pakarisen vastaesityksen jälkeen:

"Lautakunta korostaa edellä mainittujen toimenpiteiden tärkeyttä, mutta toteaa samalla, että ne eivät vielä yksin riitä korjaamaan Helsingin segregatiokehitystä. Tämän johdosta kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että edellä mainitun noin 21 miljoonan euron lisäksi mahdolliset lisäresurssit kohdennetaan talousarvioaloitteissa esitettyjen toi-

menpiteiden toteuttamiseen eli varhaiskasvatuksen osapäivähoidon henkilöstömitoituksen ja päiväkotitilojen lapsikohtaisen mitoituksen nostamiseen, valmistavan opetuksen laatuun ja ryhmäkoon pienentämiseen, kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseen, positiivisen diskriminaation määrärahan kasvattamiseen varhaiskasvatuksessa, peruskoulujen ja lukioiden koulunkäyntiavustajien määrän lisäämiseen, määrärahojen varaamisesta riittäviin opetusvälineisiin ja erityistä tukea tarvitsevien 10-16-vuotiaiden nuorten tukeen."

Kannattaja: Fatim Diarra

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Vesa Korkkulan tekemän ja Fatim Diarran kannattaman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Lisätään Pia Pakarisen vastaesityksen jälkeen: Kotihoidon tuen Helsinki-lisä palautetaan 2-3-vuotiaille v. 2020 alusta, 3 450 000 euroa.

Kannattaja: Abdirahim Husu Hussein

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään Pia Pakarisen vastaesityksen jälkeen: Kotihoidon tuen Helsinki-lisä palautetaan 2-3-vuotiaille v. 2020 alusta, 3 450 000 euroa.

Jaa-äännet: 8

Ted Apter, Fatim Diarra, Joakim Horsma, Emma Kari, Vesa Korkkula, Anu Korppi, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 2

Abdirahim Husu Hussein, Pia Kopra

Tyhjä: 2

Ville Jalovaara, Petra Malin

Poissa: 1

Tiina Larsson

Äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Pia Kopran vastaehdotuksen äänin 8 –2. Tyhjää äänesti 2. Poissa 1.

13.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.08.2019 § 146

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Eesitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle liitteenä olevan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2020 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2020–2022 taloussuunnitelmaehdotuksen (liite 1).

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen vuoden 2020 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2020–2022 laatimisohteet (liite 2).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että raamin mukainen talousarvioehdotus ei tarjoa riittäviä resursseja palvelutason ylläpitämiseen ja strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Liikkumishojelman tavoitteiden saavuttamiseksi tulisi suunnata lisäresursseja toimintoihin, jotka edistävät erityisesti ikääntyneiden sekä lasten ja nuorten liikkumisen lisäämistä. Liikuntaseurojen toiminta-avustukset eivät ole seuranneet harrastaja- ja asukasmäärän kasvua. Resursseja tulisi suunnata erityisesti matalan kynnyksen toimintaan ja kansalaistoiminnan tukeen. Liikuntapaikkojen ylläpitokuluihin tarvitaan lisäresursseja, jotta voidaan varmistaa houkuttelevat ja turvalliset liikkumisen ja liikunnan mahdollisuudet. Kasvava kaupunki tarvitsee riittävän resursoinnin uusiin liikuntainvestointeihin. Palvelut on suunniteltava ajoissa uusille asuinalueille.

Lautakunta pitää tärkeänä Keskustakirjasto Oodin ja muun kirjastoverkon aineistojen ja toiminnan riittävää rahoitusta. Valmistuvan olosuhdekartoituksen myötä myös uudet kirjastopalveluiden katvealueet on selvitettävä ja varauduttava niihin ensi vuonna suunnitelmin.

Lautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle on taattava riittävät resurssit nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen, joka on yksi kaupungin strategian kärkitavoitteista. Liikkuvan ja kohtaavan nuorisotyön lisääminen sekä Mukana-alueiden kirjaston resurssien kasvattaminen edistävät Mukana-ohjelman tavoitteita. Nuorisojärjestöjen toiminta-avustuksiin tarvitaan tasokorotus.

27.11.2019

Toimialan viestintään ja markkinointiin tarvitaan lisävakansseja. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden markkinointi poikkeaa lakisääteisten palveluiden viestinnästä. Palveluiden markkinointi on vahvasti sidoksissa palveluiden tavoitavuuteen sekä myös toimialan tulonmuodostukseen. Lisäksi lautakunta katsoo, että toimialan hankintaosaaminen vaatii vahvistamista.

Lautakunta toteaa, että muun muassa edellä mainittujen tarpeiden kattamiseksi tarvittaisiin vähintään kahden ja puolen miljoonan euron lisärahoitus.

Käsittely

27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Lisätään esitykseen seuraavaa:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että raamin mukainen talousarvioehdotus ei tarjoa riittäviä resursseja palvelutason ylläpitämiseen ja strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Liikkumisohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi tulisi suunnata lisäresursseja toimintoihin, jotka edistävät erityisesti ikääntyneiden sekä lasten ja nuorten liikkumisen lisäämistä. Liikuntaseurojen toiminta-avustukset eivät ole seuranneet harrastaja- ja asukasmäärän kasvua. Resursseja tulisi suunnata erityisesti matalan kynnyksen toimintaan ja kansalaistoiminnan tukeen. Liikuntapaikkojen ylläpitokuluihin tarvitaan lisäresursseja, jotta voidaan varmistaa houkuttelevat ja turvalliset liikkumisen ja liikunnan mahdollisuudet. Kasvava kaupunki tarvitsee riittävän resursoinnin uusiin liikuntainvestointeihin. Palvelut on suunniteltava ajoissa uusille asuinalueille.

Lautakunta pitää tärkeänä Keskustakirjasto Oodin ja muun kirjastoverkon aineistojen ja toiminnan riittävää rahoitusta. Valmistuvan olosuhdekartoituksen myötä myös uudet kirjastopalveluiden katvealueet on selvitettävä ja varauduttava niihin ensi vuonna suunnitelmin.

Lautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle on taattava riittävät resurssit nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen, joka on yksi kaupungin strategian kärkitavoitteista. Liikkuvan ja kohtaavan nuorisotyön lisääminen sekä Mukana-alueiden kirjaston resurssien kasvattaminen edistävät Mukana-ohjelman tavoitteita. Nuorisojärjestöjen toiminta-avustuksiin tarvitaan tasokorotus.

Toimialan viestintään ja markkinointiin tarvitaan lisävakansseja. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden markkinointi poikkeaa lakisääteisten

27.11.2019

palveluiden viestinnästä. Palveluiden markkinointi on vahvasti sidoksissa palveluiden tavoittavuuteen sekä myös toimialan tulonmuodostukseen. Lisäksi lautakunta katsoo, että toimialan hankintaosaaminen vaatii vahvistamista.

Lautakunta toteaa, että muun muassa edellä mainittujen tarpeiden kattamiseksi tarvittaisiin vähintään kahden ja puolen miljoonan euron lisärahoitus.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen yksimielisesti.

20.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi
Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 27.08.2019 § 43

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti hyväksyä pelastuslaitoksen vuoden 2020 talousarvion ja 2020-2022 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle.

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2020 talousarvioon

Maakuntauudistuksen valmistelu jatkuu uudella hallituspohjalla. Hallitusohjelman mukaan kuntien osalta palveluiden tuottaminen ratkaistaan erillisen selvityksen pohjalta vuoden 2019 loppuun mennessä. Aikaisempien suunnitelmien mukaan Helsingin pelastuslaitos siirtyisi Uudenmaan maakunnan alaiseksi liikelaitokseksi yhdessä Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa.

Mahdollisen pelastuslaitosfuusion arvioidaan taloussuunnitelmakaudella heikentävän pelastuslaitoksen kykyä toteuttaa pelastustoimen palvelutasa Helsingin kaupungin alueella tarkoituksenmukaisella tavalla Helsingin pelastustoimen nykyisten resurssien ja palveluiden jakaantuessa laajemmalle alueelle. Uudistuksen ennakoidaan heikentävän pelastus-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

toimen toimintaedellytyksiä Helsingissä toiminnan rahoitusta koskevan päätöksenteon siirtyessä pois Helsingin kaupungilta. Uudistuksen vaikutukset väestönsuojelun koordinointiin Helsingin alueella eivät ole tiedossa ja uudistuksen arvioidaan olevan merkittävä riski Helsingin väestönsuojatilojen ylläpidon kannalta. Mikäli maakuntaan liittymisen valmistelua jatketaan vuonna 2020, tulee valmistelu sitomaan merkittävästi pelastuslaitoksen asiantuntijaresursseja.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2020 – 2022

Pelastustoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn toiminnassa ei arvioida tapahtuvan merkittäviä kysynnän tai tuotantotapojen muutoksia. Kaupungin asukasmäärän kasvun ja yhdyskuntarakenteen kehittymisen aiheuttamat muutokset huomioidaan osana pelastustoimen riskianalyysiä sekä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun palvelutason kehittämistä.

Aluehallintoviranomainen on valvontatoiminnassaan katsonut, että pelastustoimen palvelutaso Helsingissä ei ole riittävä nopean avunsaannin näkökulmasta. Valvontaviranomainen on uhkasakolla vahvistettuna vaatinut pelastuslaitosta korjaamaan palvelutason valvontaviranomaisen vaatimalle tasolle vuoden 2023 loppuun mennessä. Pelastuslaitoksen riskianalyysin perusteella valvontaviranomaisen vaatimusten täysimittaisella täyttämällä voitaisiin saavuttaa siitä aiheutuvat kustannukset huomioiden vain marginaalista hyötyä, mitä ei Helsingin pelastustoimen alueen kokonaisturvallisuuden ja pelastustoimen tuottavuuskehityksen kannalta voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Pelastustoiminnan palveluiden kehittäminen on huomioitu taloussuunnitelmassa pelastuslaitoksen riskianalyysin mukaisesti. Riskianalyysissä on tarkasteltu tarpeita toiminnan lisähajauttamiseen ja lisäresursointiin kaupungin kasvun, kaupunkirakenteen kehittymisen sekä onnettomuus- ja vahinkokehityksen perusteella. Pelastustoimen palveluita kehitetään taloussuunnitelmakaudella tämän hetkisen suunnitelman mukaan Konalan, Kontulan, Tapanilan ja Vuosaaren alueilla kaavoitukseen ja rakentamiseen vaadittava aika huomioiden. Aluekohtaiset priorisoinnit ratkaistaan jatkuvan riskianalyysin perusteella.

Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoitaan jatkuvan 1-2 % vuodessa, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin. Pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun synergian tehokas ja tuottava hyödyntäminen edellyttää lisäksi, että ensihoitopalvelua hajautetaan rinnakkain pelastustoiminnan alueellisen hajauttamisen kanssa.

Pelastuslaitos ja kiireellisen ensihoitopalvelun järjestämistä vastaava oleva Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ovat tunnistaneeet uh-

kan kiireellisen ensihoidon palvelutason laskusta. Helsingissä kuljettavien ensihoitoyksiköiden tehtäväsidonnaisuusaika on erittäin korkea ja ensivasteyksiköiden käyttöaste alle tavoitetason. Vuoden 2010 tasoon verrattuna lähes 40 % kumulatiivinen ensihoidon tehtävämäärän kasvu ja kriittiselle tasolle noussut tehtäväsidonnaisuus aiheuttavat suuria paineita ensihoitohenkilöstön työssä jaksamiselle ja palvelun laatutason säilyttämiselle. Tilanteen korjaamiseksi ensihoitopalvelun resursseja kasvatetaan taloussuunnitelmakaudella.

Pelastustoimen vaikuttavuuteen voidaan tehokkaimmin vaikuttaa kehittämällä onnettomuuksien ehkäisytoimintaa. Tältä osin kaupungin kasvu, jatkuva rakentaminen ja turvallisuusviestinnän tarpeet digitaalisen viestinnän kehittämiseen edellyttävät lisäpanostuksia. Näihin sekä henkilöstöprosessien, työhyvinvoinnin, osaamisen johtamisen ja viestinnän kehittämiseen on varauduttu vuoden 2020 talousarviossa.

Valtiovarainministeriön kevään 2019 ennusteen mukaisesti palveluiden, aineiden ja vuokrien kustannusten kasvuna on huomioitu 3,0 % vuonna 2020 ja 2,7 % vuosina 2021-2022. Lisäksi talousarviossa 2020 on huomioitu 900.000 euroa rakennusten ja tilojen korjauskustannusten siirtymä investointirahoituksen piiristä käyttömeneihin.

Pelastuslaitoksen irtaimen käyttöomaisuuden talousarvioesitys 2020 ja taloussuunnitelmat 2021 – 2029 ovat liitteenä. Vuonna 2020 uusitaan öljyntorjunnan työvenettä ja paloautojen osalta hankitaan kevytyksikköajoneuvo ja pioneeriauto. Lisäksi tehdään korvaus- ja täydennyshankintoja sekä jatketaan vuonna 2019 alkaneita suuria hankkeita kuten ensihoidon defibrillaattoreiden hankinta.

Pelastusasemien ja väestönsuojien uudis- ja korjausrakentamisen investoinnit kuuluvat kaupunkiympäristön toimialan päätettäväksi. Näistä tarpeista on annettu lausunto kaupunkiympäristön toimialalle.

Talousarvio, taloussuunnitelma ja 10 vuoden investointisuunnitelmat kattavat pelastuslaitoksen riskianalyysin perusteella suunnitellut toiminnan kehittämispanostukset. Valvontaviranomainen on vaatinut pelastustoiminnan kehittämistä tätä laajemmin ja nopeammassa aikataulussa. Näiden vaatimusten ja pelastuslaitoksen suunnitelmien välisen erotuksen vaikutukset käyttötalouteen ja investointirahoitukseen on tarvittaessa huomioitava mahdollisessa lisätalousarviossa.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Talousarvio mahdollistaa Helsingin turvallisuuden ylläpitämisen kaupungin kasvun ja tuottavuustavoitteiden mukaisesti.

Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Pelastuslaitos huolehtii Helsingin turvallisuudesta kaupungin kasvun ja tuottavuustavoitteiden mukaisesti.

Jatkuvalla riskianalyysillä, monipuolisilla onnettomuuksien ehkäisyn menetelmillä sekä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuuden tarkoituksenmukaisella mitoituksella varmistetaan yleistä turvallisuutta Helsingin kaupunkirakenteen kehittyessä. Sopimuspalokuntien ja Helsingin pelastusliiton roolia pelastuslaitoksen viranomaistoiminnan tukena onnettomuuksien ehkäisyssä vahvistetaan.

Turvallisuusviestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Pelastuslaitos on aktiivisessa roolissa kehittämässä valtakunnallista tietojärjestelmää valvontatoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn palveluprosessien, tietojohtamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi.

Pelastustoiminnassa kokeillaan uutta kevyen pelastusyksikön mallia tavoitteena aikaisempaa kustannustehokkaammin vastata sekä pelastustoiminnan, että ensihoitopalvelun valitun riskiprofiilin mukaisiin tehtäviin katvealueilla.

Viestintätoimintoa kehitetään palvelutuotannon, työnantajamielikuvan sekä sisäisen viestinnän tarpeisiin.

Pelastustoimen tuottavuus on valtakunnan kärkitasoa.

Pelastustoimen kustannukset per asukas ovat kaupungin sisäisten palveluiden kustannustason nousu huomioiden valtakunnan keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun kustannukset per asukas ovat kaupungin sisäisten palveluiden kustannustason nousu huomioiden vertailualueita paremmat.

Pelastuslaitoksen henkilöstösuunnitelma 2020 – 2022

Henkilöstösuunnitelma kattaa pelastuslaitoksen riskianalyysin perusteella suunnitellut toiminnan kehittämispanostukset. Valvontaviranomainen on vaatinut pelastustoiminnan kehittämistä tätä laajemmin ja nopeammassa aikataulussa. Näiden vaatimusten ja pelastuslaitoksen suunnitelmien välisen erotuksen vaikutukset on tarvittaessa huomioitava mahdollisessa lisätalousarviossa.

Pelastuslaitos perustaa 36 uutta vakanssia vuonna 2020. Henkilötyövuosia vuoden 2020 talousarvio sisältää 720,8 ja taloussuunnitelma 745 (2021) ja 777 (2022).

Pelastustoimintaan osoitetaan 12 vakanssia uuden pelastustoiminnan kevytyksikön perustamiseen.

Ensihoitopalvelun 18 vakanssia käytetään kahden ensihoitoyksikön valmiuden nostamiseen 12 tunnista 24 tuntiin sekä kenttäjohtajan toiminnon työturvallisuuden ja operointikyvyn kehittämiseen lisäämällä 24/7 työpari kenttäjohtajan yksikköön.

Viestintään, henkilöstöhallintoon, osaamisen kehittämiseen sekä digitaalisten toimintatapojen kehittämiseen lisätään talousarviossa 2020 neljä vakanssia ja pelastuskoulun koulutuskapasiteetin kasvattamiseen varaudutaan kahdella vakanssilla.

Lisäksi onnettomuuksien ennakolta ehkäisemiseksi valvontatoimintaan ja turvallisuusviestintään lisätään kolme henkilötyövuotta muuttamalla tyhjiä virkoja vuonna 2020.

Vuodelle 2021 on suunniteltu 12 pelastustoiminnan vakanssia toisen kevytyksikön perustamiseen sekä 12 vakanssia uuden ensihoitoyksikön perustamiseen.

Vuodelle 2022 on suunniteltu 26 pelastustoimen vakanssia uuden pelastusaseman miehittämiseen sekä 6 vakanssia uuden 12 tunnin ensihoitoyksikön perustamiseen.

Vallitsevassa suhdanteessa ja ympäröivien pelastustoimen alueiden korkeamman palkkatason johdosta pelastuslaitos ei kykene kilpailemaan työvoiman saatavuudessa, mikä aiheuttaa jatkuvaa resurssivajetta. Ongelman ratkaisemiseksi pelastuslaitos panostaa ennakkolliseen rekrytointiin sekä työnantajakuvan kehittämiseen kriittisten osaamistarpeiden ja käytettävissä olevan työvoiman kohtaamisen parantamiseksi.

Ansiotason muutoksena on huomioitu VM ennusteen kevään 2019 perusteella 3,3 % vuonna 2020 ja 3,1 % vuosina 2021 ja 2022.

Suunniteltujen pelastustoiminnan vakanssien täyttämiseksi ja henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi Helsingin Pelastuskoulun koulutettavamäärät kaksinkertaistetaan vuonna 2020. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus on kriittinen tekijä henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi.

Tilankäyttösuunnitelma 2020 – 2022

Palvelutasopäätöksen mukaisesti kartoitetaan tarvetta suunnitella pelastusasemia tunnistetuille katvealueille riskianalyysin perusteella. Pelastusasemien rakentamisessa varaudutaan toiminnan kasvuun varaamalla perusasemalle tilat vähintään yhdelle pelastusyksikölle ja yhdelle ensihoitoyksikölle. Lisäksi selvitetään pelastusasemaa kevyem-

27.11.2019

pien ratkaisujen mahdollisuutta pelastustoimen palveluverkon kehittämiseksi.

Vuonna 2019 aloitettua Malmin aseman korvaavan väliaikaisen asemapaikan rakentamista jatketaan. Konalan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään vuonna 2020 ja Kontulan aseman rakentaminen vuonna 2023.

Valvontaviranomainen on vaatinut pelastustoiminnan hajauttamista tätä nopeammassa aikataulussa. Aluehallintoviranomaisen vaatimusten ja pelastuslaitoksen suunnitelmien välisen erotuksen vaikutukset pelastusasemien rakentamiseen ja investointirahoitukseen on tarvittaessa huomioitava mahdollisessa lisätalousarviossa.

Taloussuunnitelmakaudella pyritään ratkaisemaan valtakunnallisen, tai vähintään Uudenmaan laajuisen pelastustoiminnan tilannekeskuksen sijainti. Yhtenä vaihtoehtona on Helsinki.

Yleiset väestönsuojat ovat nykyisin pelastuslaitoksen hallinnassa. Maakuntauudistukseen liittyen neuvotellaan väestösuojien hallinnan ja ylläpidon ratkaisuista niiden toiminnan häiriöttömän jatkuvuuden turvaamiseksi.

Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista valvontatoiminnan tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohtamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Esittelijä

vs. pelastuskomentaja
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 27.08.2019 § 14

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä taloushallintopalveluliikelaitoksen talousarvioehdotuksen vuodelle 2020 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2020 - 2022 sekä lähettää talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen liitteineen kaupunginhallitukselle.

27.11.2019

Taloushallintopalveluliikelaitoksen talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen hyväksymän kokonaisraamin sitovien erien mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tuija Kuivalainen

Lisätiedot

Kaisa Okkeri, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
kaisa.okkeri(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 129

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen vuoden 2020 talousarvioesityksen ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelmaesityksen sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

Johtokunta toteaa, että investointibudjetin sopeuttaminen on edellyttänyt kaupungin kehityksen kannalta olennaisten hankkeiden kuten Tuusulanväylän kaupunkibulevardin raitioinvestointien siirtämistä kahdella vuodella, metron kulunvalvonnan uudistamisen ja mahdollisen automatisoinnin siirtämistä eteenpäin sekä Koskelan raitiovarikon siirtämistä yhtiön toteuttamana kaupungin investointibudjetin ulkopuolelle.

Käsittely

22.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta täydensi yksimielisesti päätösehdotusta puheenjohtaja Laura Rissasen esityksestä:

"Johtokunta toteaa, että investointibudjetin sopeuttaminen on edellyttänyt kaupungin kehityksen kannalta olennaisten hankkeiden kuten Tuusulanväylän kaupunkibulevardin raitioinvestointien siirtämistä kahdella vuodella, metron kulunvalvonnan uudistamisen ja mahdollisen automatisoinnin siirtämistä eteenpäin sekä Koskelan raitiovarikon siirtämistä yhtiön toteuttamana kaupungin investointibudjetin ulkopuolelle."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

27.11.2019

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 26

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Merkittiin, että esittelijä muutti otsikon kuuluman Palvelukeskus-liikelaitoksen talousarvioehdotus vuodelle 2020 ja taloussuunnitelmaehdotusvuosille 2021–2022.

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta päätti esittelijän korjatun ehdotuksen mukaisesti merkitä tiedoksi ja hyväksyä Helsingin kaupungin Palvelukeskusliikelaitoksen vuoden 2020 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2020-2022 liitteiden 1-5 mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpitoapäällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 21.08.2019 § 18

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2020 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2020-2022 liitteiden 1-2 mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Tiina Maasilta, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054080
tiina.maasilta(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 185

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2020 talousarvioksi ja vuosien 2020–2022 taloussuunnitelmaksi.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta totesi, että sosiaali- ja terveystoimen talousarvion laatiminen vuodelle 2020 on poikkeuksellisen vaikeaa, koska vuodelle 2019 budjetoidut varat eivät todennäköisesti tule riittämään sote-palveluiden menojen kattamiseen ja HUSin kuluihin.

Vammaispalvelujen ja lastensuojelun lakisääteiset menot ovat kasvaneet ennakoitua selvästi enemmän. Palvelutarpeen kasvu ja mahdolliset 2019 budjetin ylitykset tulee huomioida 2020 talousarvion laadinnassa.

Voimaan tulevat ja hallitusohjelmaan kirjatut lakimuutokset, kuten lastensuojelun jälkihuollon ikärajojen nosto, tuovat jo vuodelle 2020 uusia menoja, joihin tulisi varautua.

Kaupungin budjetointitapaa tulisi muuttaa siten, että se huomioi paremmin ikääntymisestä johtuvan palvelutarpeen kasvun kaupungissa.

Kaupunkistrategian edellyttämän palvelujen saatavuuden vahvistamiseksi talousarviossa pitäisi pystyä paremmin varautumaan kilpailuun työvoimasta, rekrytoinnin vaikeuksiin ja ammattilaisten pysyvyyden varmistamiseen. Talousarviossa tulisi huomioida myös sote-alojen ansiokehityksen mahdolliset muutokset.

Sote-investointien pysymistä investointiohjelman aikataulussa on erityisen tärkeä edistää, koska monet keskeiset hankkeet ovat kohtuuttomasti viivästyneet sote-uudistuksen vuoksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että kaupunginhallitus huomioi sosiaali- ja terveystoimialan lisärahoitusta vaativat monet vakavat haasteet kaupungin talousarvion laadinnassa, kuten:

- Helsingin yli 75-vuotiaiden määrän ja osuuden kasvu sekä heidän palvelujensa riittävyys ja kuntoutusketjujen vahvistaminen
- perusterveydenhuollon saatavuuden vahvistaminen, myös erikoissairaanhoidon kulujen hillitsemiseksi
- lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistaminen ja saatavuuden parantaminen
- mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluketjujen sujuvoittaminen.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet (liite 4).

Käsittely

20.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava suunnittelija Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen ensimmäisen ja toisen kappaleen väliin seuraava kohta:

"Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimen talousarvion laatiminen vuodelle 2020 on poikkeuksellisen vaikeaa, koska vuodelle 2019 budjetoidut varat eivät todennäköisesti tule riittämään sote-palveluiden menojen kattamiseen ja HUSin kuluihin.

Vammaispalvelujen ja lastensuojelun lakisääteiset menot ovat kasvaneet ennakoitua selvästi enemmän. Palvelutarpeen kasvu ja mahdolliset 2019 budjetin ylitykset tulee huomioida 2020 talousarvion laadinnassa.

Voimaan tulevat ja hallitusohjelmaan kirjatut lakimuutokset, kuten lastensuojelun jälkihuollon ikärajojen nosto, tuovat jo vuodelle 2020 uusia menoja, joihin tulisi varautua.

Kaupungin budjetointitapaa tulisi muuttaa siten, että se huomioi paremmin ikääntymisestä johtuvan palvelutarpeen kasvun kaupungissa.

Kaupunkistrategian edellyttämän palvelujen saatavuuden vahvistamiseksi talousarviossa pitäisi pystyä paremmin varautumaan kilpailuun työvoimasta, rekrytoinnin vaikeuksiin ja ammattilaisten pysyvyyden varmistamiseen. Talousarviossa tulisi huomioida myös sote-alojen ansiokehityksen mahdolliset muutokset.

Sote-investointien pysymistä investointiohjelman aikataulussa on erityisen tärkeää edistää, koska monet keskeiset hankkeet ovat kohtuuttomasti viivästyneet sote-uudistuksen vuoksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että kaupunginhallitus huomioi sosiaali- ja terveystoimialan lisärahoitusta vaativat monet vakavat haasteet kaupungin talousarvion laadinnassa, kuten:

- Helsingin yli 75-vuotiaiden määrän ja osuuden kasvu sekä heidän palvelujensa riittävyys ja kuntoutuskeittajien vahvistaminen
- perusterveydenhuollon saatavuuden vahvistaminen, myös erikoissairaanhoidon kulujen hillitsemiseksi

27.11.2019

- lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistaminen ja saata-
vuuden parantaminen
- mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluketjujen sujuvoittaminen."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikan-
san vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta hyväksytyyn vastaehdotuk-
sen osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Liitteenä 1 olevaan sosiaali- ja terveystoimialan talousarvioehdotuk-
seen 2020 ja taloussuunnitelmaan vuosille 2020-2022 on tehty pieni
tekninen korjaus sivulle 31.

13.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 20.08.2019 § 59

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslauta-
kunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2020 ja talous-
suunnitelmaehdotuksen vuosille 2020–2022.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: 310 36581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

§ 341

Vantaan ratikan yleissuunnitelma ja toteuttamissuunnittelu

HEL 2019-009875 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan ratikan 18.9.2019 päivätyn yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi seuraavin perustein.

Perustelut

Vantaan kaupunki on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta ja toteutussuunnittelusta. Helsingin kaupunki toteaa, että Vantaan ratikka on seudullisesti merkittävä uusi joukkoliikenneyhteys, jonka suunnittelun jatkaminen on perusteltua. Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2019 -suunnitelmaan sisältyy seudullisen raitiotieverkoston laajentaminen viidellä uudella pikaraitiotieyhteydellä, joista Vantaan ratikka on yksi. Vantaan ratikka tukee myös Helsingin maankäytön ja liikenteen kehittämistavoitteita ja luo edellytyksiä seudulliselle yhteistyölle liikennejärjestelmän kehittämisessä. Helsingin raitiotieosuutta on suunniteltu hyvässä yhteistyössä projektin sekä Helsingin liikenteen ja maankäytön asiantuntijoiden kanssa. Helsingin yleiskaava 2016:ssa Vantaan ratikka on merkitty pikaraitiotieksi.

Yleissuunnitelman mukaan Vantaan ratikka luo korkeatasoisen poikittaisen joukkoliikenneyhteyden Helsinki-Vantaan lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan ja Mellunmäen välille. Se tarjoaa houkuttelevan, nopean ja täsmällisen joukkoliikennepalvelun. Raitiotien pituus on 19,3 kilometriä, josta yli 90 prosenttia sijoittuu omalle ajoradalle. Raitiotiestä noin 500 metrin osuus sekä toinen päätepysäkki, Mellunmäki, sijoittuu Helsingin alueelle. Matka lentoasemalta Mellunmäkeen kestää 47 minuuttia noin 25 km/h keskinopeudella. Raitiolinjan vuoroväli ruuhka-aikoina olisi 5 minuuttia.

Raitiotien arvioitu keskinopeus on kompromissi alueellisen kattavuuden ja matka-aikojen houkuttelevuuden välillä. Jatkosuunnittelussa on huolehdittava, ettei raitioliikenteen nopeus laske suunnitellusta heikentäen hankkeen kannattavuutta ja toimivuutta seudullisena liikenneyhteytenä. Nopeustavoitetta tukee hyvin se, että raitiotie on suunniteltu pääosin omalle ajoradalleen.

Lausuntopyynnössä arvioitu Vantaan ratikan toteuttamisaika vuosina 2024-2028 vastaa MAL 2019 -suunnitelman alustavaa ajoitusta. Ennen Vantaan ratikkaa on MAL 2019 -suunnitelmassa esitetty toteutettavaksi

Vihdintien pikaraitiotie. Samaan aikaan Vantaan ratikan kanssa on MAL-suunnitelmassa esitetty toteutettavaksi Viikin-Malmin pikaraitiotie. MAL-suunnitelmassa esitetystä järjestyksestä on syytä pitää kiinni, jolloin seudun pikaraitiotieverkosto laajenee myös hyödyntämällä nykyistä raitiotiejärjestelmää.

Vantaan ratikka edistää seudullisia yhteyksiä lentoasemalle sekä Aviapoliksen työpaikka-alueelle. Vaihtoyhteyksien toimivuuden kannalta on tärkeää järjestää mahdollisimman sujuva vaihtoyhteys Tikkurilan asemalla junista raitiovaunuihin. Lentoaseman pääte pysäkki tulee myös toteuttaa mahdollisimman lähelle terminaaleja.

Vantaan ratikan Mellunmäen pääteasemalta on sujuva vaihtoyhteys Helsingin metroon, ja hanke tukee näin alueen kehitystä liikenteen solmukohtana. Tämä merkitys korostuu tulevaisuudessa, mikäli Österundomin yhteisen yleiskaavan mukainen maankäytön kehittäminen etenee ja metroa jatketaan Mellunmäestä itään.

Helsingin raitioteihin ja varikon yhteiskäyttöön varautuminen

Yleissuunnitelmassa on otettu huomioon Helsingin yleiskaavan 2016 pikaraitiotieverkko ja varauduttu sen liittymäkohtiin liikennejärjestelyjen suunnittelussa. Järjestelyt Viikin-Malmin pikaraitiotien jatkamiseksi Jakomäestä Hakunilan urheilupuistoon on esitetty suunnitelmissa. Raitiotien suunnitteluperusteet ovat pääosin yhtenevät Helsinkiin suunniteltujen pikaraitioteiden kanssa mm. raideleveyden, ratasähköjärjestelmän ja vaunujen mitoituksen osalta. Kuitenkin esim. usean pikaraitiolinjan käyttämän pysäkin palvelualueen pituuden osalta on eroja. Ne eivät kuitenkaan muodosta esteitä järjestelmän tekniselle yhteensopivuudelle ja kyetään ratkaisemaan jatkosuunnittelussa. Taustalla vaikuttaa yleisten ja yhtenäisten pikaraitiotien suunnitteluohjeiden puuttuminen, minkä vuoksi suunnitteluperusteita on jouduttu määrittelemään hankekohtaisesti. Helsinki pyrkii tuottamaan Raide-Jokeri -hankkeessa laadituista suunnitteluohjeista yleisesti seudulla hyödynnettävissä olevan pikaraitioteiden suunnitteluohjeistuksen.

On hyvä asia, että yleissuunnitelmassa on varauduttu Vaaralan raitiovaunuvarikon seudulliseen yhteiskäyttöön ja laajentamiseen. Raitiovaunuvarikkojen seudullista hallinta- ja käyttömallia ei ole vielä tarkemmin määritelty tai sovittu, mutta yleissuunnitelma antaa hyvät edellytykset Vaaralan varikon mahdolliselle tulevalle seudulliselle hyödyntämiselle.

Kustannukset ja toteuttamisriskit

Hankkeen investointikustannuksiksi on arvioitu noin 393 miljoonaa euroa, josta Helsingin osuus on noin 12 miljoonaa euroa. Tämä sisältää

pohjanvahvistustyöt, noin 500 metrin osuuden raitiotietä, kääntösilmukattoman päätepysäkin sekä Helsingin puolelle sijoitettavan raitiotien sähkönsyöttöaseman ja johtosiirtoja, kuten Länsimäentien 110 kV voimalinjan muutoksen. Kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että erityisesti Helsingin kaupungin katettavaksi kaavailtu 7 %:n osuus raitiotien sähkönsyöttöasemien kustannuksista on merkittävästi suurempi kuin osuus koko raitiotiehankkeen kustannuksista, joka on 3 %.

Helsingin alueelle suunnitelmassa sijoitettu sähkönsyöttöasema, jonka kustannusarvio on noin 2 milj. euroa, palvelee sekä Helsingin että Vantaan alueelle sijoittuvan raitiotiealueen sähköistystä. Koska kustannusta voidaan pitää merkittävänä, tulisi kustannusvastuiden jakautumista tämän syöttöaseman osalta arvioida vielä uudelleen sen palveleman aluejaon pohjalta. Jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota näihin kustannustekijöihin ja etsittävä mahdollisimman kustannustehokkaita suunnitteluratkaisuja.

Vantaan ratikan hyötykustannussuhde on 0,78 toteuttamisvuodelle 2030. Tämä jää alle yhteiskuntataloudellisen kannattavuusrajan, joka on 1,0, mutta se on ollut tyypillistä myös muille kaupunkialueiden raitiehankkeille. Samalla on syytä tunnistaa myös hankkeeseen liittyvät toteutusriskit. Hanke on Vantaan kaupungille suuri investointi eikä se yleissuunnitelmaan liittyvässä päätöksenteossa vielä sitoudu hankkeen toteutukseen. Kustannusarvion nouseminen suunnittelun edetessä on mahdollista, kun tiedot esimerkiksi maaperän olosuhteista ja taitorakenteista tarkentuvat. Helsinki katsoo, ettei Vantaan ratikkahankkeen mahdollinen viivästyminen saa estää muiden seudullisen liikennejärjestelmän kehityksen kannalta tärkeiden hankkeiden edistymistä. Tällaisia MAL 2019-suunnitelmassa mainittuja Helsingille tärkeitä hankkeita ovat mm. Vihdintien, Viikin-Malmin ja Tuusulanväylän pika-raitiotiet.

Varikot ja kalusto

Vantaan ratikan kalustotarpeeksi on yleissuunnitelmassa arvioitu alkuvaiheessa 22 vaunua + 3 varavaunua. Mikäli Vantaan ratikan kalustoa voitaisiin käyttää ristiin muiden pikaraitioteiden kaluston kanssa, olisi HKL:n näkemyksen mukaan mahdollista vähentää Vantaan tarvitsemaa varakaluston määrää yhdellä vaunulla kolmesta kahteen. Tämä vähentäisi Vantaan ratikan kaluston investointitarvetta arviolta 4 miljoonalla eurolla. Kaluston ristiinkäyttö edellyttäisi kuitenkin sitä, että hankittava pikaraitioteiden kalusto "brändättäisiin" yhdenmukaisesti koko pikaraitiotieverkolla ja että kalustoa hallittaisiin yhtenä kokonaisuutena mm. linjoille ja varikoille sijoittumisen näkökulmasta.

Helsingissä HKL:n perustehtävänä on tuottaa ja kehittää kestävästä liikenteestä palveluita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Sillä on Suomen tasolla merkittävää osaamista raitiotie- ja metrokaluston kehittämisessä, hankinnassa ja ylläpidossa. HKL voisi niin haluttaessa tuottaa Vantaalle ratikan kaluston hankintaan ja hallintaan liittyvät palvelut kokonaisuutena. Näin Vantaan ratikan kaluston hankinta voitaisiin toteuttaa osana muiden samanaikaisesti valmistuvien pääkaupunkiseudun pikaraitioteiden kalustohankintoja. Keskittämällä hankinnat suurempiin kokonaisuuksiin hankinta on mahdollista toteuttaa kustannustehokkaammin kuin erikseen toteutettuna. Säästöjä saavutettaisiin mm. suunnittelukuluissa, hallinto- sekä valmistajan kapasiteetti- ja tuotantokuluissa.

Lisäksi laajempi hankintakokonaisuus todennäköisesti herättäisi kiinnostusta suuremmassa määrässä potentiaalisia kalustotoimittajia. HKL on käynnistämässä Kruunusiltojen kalustohankintaa jo vuonna 2020. Tavoitteena on hankkia linjalle 23 vaunua sekä varautua hankinnassa optioihin, jotka mahdollistaisivat vaunuhankinnan myös Vihdintien, Tuusulanväylän sekä haluttaessa myös Vantaan pikaraitioiteille.

Hankintojen toteutuminen näiden optioiden kautta edellyttää, että Vantaan hanke etenee aikataulussa ja yhtäaikaaisesti Tuusulanväylän ja Vihdintien raitioteiden suunnittelun ja käyttöönoton kanssa. Lisäksi kokonaisuutena hankittavan kaluston tulee olla yhdenmukaista mm. keskeisten teknisten ominaisuuksien sekä brändin osalta.

Vantaan ratikan Vaaralan varikon mitoituksessa on ollut lähtökohtana, että varikkoa on mahdollisuus laajentaa 60–80 vaunulle. Tämä tarkoittaa, että yleissuunnitelman mukaan Vaaralan varikkoa voisivat jatkossa käyttää myös mm. mahdollisen tulevan Jokeri 2 -raitiotielinjan vaunut. Helsinki pitää hyvänä sitä, että yleissuunnitelmassa on varauduttu Vaaralan raitiovaunuvarikon seudulliseen yhteiskäyttöön ja laajentamiseen, vaikka raitiovaunuvarikkojen seudullista hallinta- ja käyttömallia ei ole vielä tarkemmin määritelty tai sovittu. Helsingissä HKL on toteuttamassa vuosien 2020–2025 aikana useita varikkohankkeita. Samalla varikoiden operointimalleja uudistetaan laajentuvan raitioliikenteen tarpeiden mukaisesti. Helsinki on halukas tarjoamaan Vantaalle asiantuntemustaan varikon suunnittelemiseksi sekä valmistuneen varikon operointiin. HKL:n näkemyksen mukaan Vantaan ratikan kaluston tarvitsema raskas huolto olisi mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti Koskelan varikolla riippumatta siitä, onko Koskelaan raitiotieyhteyttä Vantaalta. Koskelan varikko rakennetaan uudelleen vuoteen 2026 mennessä. Varikon toimintamalli ja kapasiteetti on mahdollista suunnitella sellaiseksi, että se mahdollistaa keskitetyt raskaat kunnossapitotoimet myös Vantaan kalustolle.

Jatkosuunnittelu ja päätöksenteko

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan Vantaan ratikka on seudullisesti merkittävä uusi joukkoliikenneyhteys, jonka suunnittelun jatkaminen on perusteltua. Helsingin kaupungilla on valmius jatkaa raitiotien suunnittelua Vantaan esittämällä tavalla omalla alueellaan, kunhan päätöksenteko suunnittelusta etenee riittävästi. Raitiotien tarkempi suunnittelu Helsingissä jatkuu yleissuunnitelman valmistumisen jälkeen Mellunmäen keskustan asemakaavoituksen yhteydessä, jolloin tehdään tarkempi liikennesuunnitelma raitiotien liikennejärjestelyistä ja sen toteuttamisen edellyttämät tilavaraukset.

Vantaan ratikan Mellunmäen pääteasemalta on sujuva vaihtoyhteys metroon, joten hanke tukee myös Mellunmäen asemaa liikenteen solmukohtana ja yrityksille suotuisana sijaintipaikkana. Merkitys korostuu tulevaisuudessa, mikäli Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukainen maankäytön kehittäminen etenee ja metroa jatketaan Mellunmäestä itään.

Helsinki on tuottamassa Raide-Jokeri –hankkeen suunnitteluohjeiden pohjalta yleisesti seudulla hyödynnettävissä olevan pikaraitioteiden suunnitteluohjeistuksen yhteistyössä mm. Espoon ja Vantaan kanssa. Ohjeen valmistumista on hyvä kiirehtiä niin, että se olisi käytettävissä täysipainoisesti myös Vantaan ratikan suunnittelussa.

Seuraava askel eli suunnittelun jatkaminen edellyttää jatkorahoituspäätöstä. Vantaan ratikan yleissuunnitelmassa on jatkosuunnittelukustannuksiksi Helsingin osuuden osalta arvioitu yhteensä noin 760 000 euroa, mistä voidaan päättää viranhaltijatasolla. Kaupunginhallituksen hyväksymän kaupungin sisäisen liikennehankkeiden käsittelyohjeen mukaan silloin, kun valtuusto on hyväksynyt yleissuunnitelman hankesuunnitelmaa vastaava kokonaisuus, joka sisältää yleissuunnitelma-aineiston lisäksi jatkosuunnittelussa tarkennetun kustannusarvion ja mahdolliset muut lisäselvitykset hankkeen toteutettavuudesta ja toteutustavasta tuodaan valtuustoon vain mikäli toteuttaminen tai sen kustannukset eroavat yleissuunnitelmassa esitetystä.

Ehdotettu toteutusmalli

Vantaan kaupunki esittää, että hanketta varten ei perustettaisi kaupunkien yhteistä toteutusorganisaatiosta, vaan että Vantaa vastaisi raitiotien rakennuttamisesta myös Helsingin osuudelta. Helsinki siis laatisi oman alueensa osalta tarvittavat suunnitelmat ja tekisi päätökset radan toteuttamista varten, minkä jälkeen toteutus jäisi Vantaan vastuulle.

Helsingin kaupunki toteaa ettei päätöstä hankkeen toteutustavasta ole vielä mahdollista yleissuunnitelmavaiheen tiedoilla tehdä ja että Helsin-

gille on tärkeää osallistua tiiviisti omalle alueelleen sijoittuvan hankkeen ohjaamiseen. Lähtökohtaisesti Helsingin kaupunki vastaa kaduilleen tehtävästä rakennuttamisesta, koska kaupunki omistaa kadun ja tulee vastaamaan sen ylläpidosta. Asiasta päättämällä ei kuitenkaan vielä ole kiire, sillä toteutuksen tarkempi organisointi edellyttää ensin molempien kaupunkien toteutus päätöstä hankkeesta.

Kuten aiemmin on todettu, HKL:ään on Raide-Jokerin hankkeen toteutuksen myötä muodostunut sellaista tilaajaosaamista, jota olisi mahdollista hyödyntää myös Vantaan ratikan toteutuksessa Espoon ja Helsingin siinä käyttämän organisaatiomallin mukaisesti. Tällaista osaamista ovat mm. elinkaarenhallinta, hankinnat, suunnitteluohjeistus infran, kaluston ja varikoiden tarpeisiin, suunnittelunohjaus, operoinnin, kunnossapidon, varikoiden ja infran käytön optimointi sekä sidosryhmätyö ja -viestintä. Yhteisen projektiorganisaation kautta tieto hyödyttäisi kaikkia osapuolia. Tähän on jatkossa syytä vielä palata. Helsingin kaupunki uskoo, että hankkeeseen on löydettävissä toteutusmalli, jolla hanke saadaan toteutettua yhtenäisenä työnä pilkkomatta sitä kahdelle eri kaupungille.

Helsingin ja Vantaan kaupunkien on tehtävä päätös hankkeen toteuttamisesta eli investointipäätös koordinoitusti. Yleissuunnitelmassa sen ajankohdaksi on merkitty vuosi 2023. Helsinki ei sitoudu hankkeeseen lopullisesti ennen kuin Vantaan valmius siihen on selvinnyt riittävästi jatkosuunnittelussa. Hankesuunnitelmaan perustuvan investointipäätöksen Helsingin osalta tekee kaupunginhallitus edellyttäen, että toteuttamisesta päästään hyvään yhteisymmärrykseen eivätkä kustannukset vähäistä tarkentumista lukuun ottamatta muutu yleissuunnitelmassa esitetystä.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto hyväksyessään Vantaan ratikan 18.9.2019 päivätyn yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet päivittää syksyllä 2018 hyväksytty varikkosuunnitelma, jotta pystytään varautumaan riittävään varikkokapasiteettiin sekä Helsingin sisäisen että seudun tuleviin tarpeisiin. Voimakkaasti laajenevan raitiovaunuliikenteen vuoksi on erityisen korostettu tarve huolehtia riittävästä kaluston kunnossapito- ja korjaustarpeiden kapasiteetista. (Ted Apter)

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Valtuutettu Ted Apter ehdotti valtuutettu Laura Rissasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto hyväksyessään Vantaan ratikan 18.9.2019 päivätyn yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet päivittää syksyllä 2018 hyväksytty varikkosuunnitelma, jotta pystytään varautumaan riittävään varikkokapasiteettiin sekä Helsingin sisäisen että seudun tuleviin tarpeisiin. Voimakkaasti laajenevan raitiovaunuliikenteen vuoksi on erityisen korostettu tarve huolehtia riittävästä kaluston kunnossapito- ja korjaustarpeiden kapasiteetista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

12 äänestys

Valtuutettu Ted Apterin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto hyväksyessään Vantaan ratikan 18.9.2019 päivätyn yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet päivittää syksyllä 2018 hyväksytty varikkosuunnitelma, jotta pystytään varautumaan riittävään varikkokapasiteettiin sekä Helsingin sisäisen että seudun tuleviin tarpeisiin. Voimakkaasti laajenevan raitiovaunuliikenteen vuoksi on erityisen korostettu tarve huolehtia riittävästä kaluston kunnossapito- ja korjaustarpeiden kapasiteetista.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 84

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu

Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Risänen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Tyhjä: 1
Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Ted Apterin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anton Silvo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi
Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 19.9.2019, Vantaan kaupunki
- 2 Vantaan ratikan yleissuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Vantaan kaupunki

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vantaan kaupunki on 19.9.2019 pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa 31.10.2019 mennessä, mihin on saatu pidennystä 20.11.2019 saakka. Kaupunginkanslia on saanut lausunnot kaupunkiympäristölautakunnalta 8.10.2019 ja liikenneliikelaitoksen johtokunnalta 17.10.2019. Kansliassa lausuntoa on valmisteltu yhteistyössä talous- ja suunniteluosaston ja elinkeino-osaston kanssa. Lausuntoehdotus on saatujen lausuntojen mukainen.

Yleissuunnitelmavaiheeseen edennyt Vantaan ratikka mahdollistaa tiiviimmän ja kestävämmän kaupunkirakenteen sen vaikutusalueella, lisää joukkoliikenteellä tehtäviä matkoja ja vähentää siten liikenteen aiheuttamaa päästökuormitusta. Raitiotielle on suunniteltu 26 pysäkkiparia. Raitiotie on sijoitettu omalle ajouralle niin suurelta osin kuin mahdollista. Ratikka vahvistaa erityisesti raskaan raideliikenteen asemien väliin jäävien alueiden joukkoliikenteen palvelutasoa ja kytkee ne paremmin lähimpiin kaupunkikeskuksiin ja seudulliseen raideverkkoon. Erityisesti Vantaan Hakunila ja Helsingin puolella Mellunmäki liittyvät raitiotieyhteyden myötä tiiviimmin Tikkurila-Aviapolis -alueeseen ja sitä kautta myös muiden pääradan asemien yhteyteen. Mellunmäen asema Helsingin metron nykyisenä päätepysäkinä mahdollistaa joustavan siirtymisen metron ja parantaa siten joukkoliikennematkojen yhteyksiä muualle Helsinkiin ja seudulle.

Helsingin on tarkoituksenmukaista yhdistää laajempien Mellunmäen asemanseudun kehittämishankkeiden toteutus raitiotiehankkeen yhteydessä tapahtuviin bussiterminaalialueen muutoksiin, jotta voidaan välttää vasta rakennetun raitiotiealueen tai katujen toistuvaa auki repimistä. Tässä yhteydessä tulee ratkaista myös autojen sekä pyörien liityntäpysäköintiratkaisut alueella.

Vantaan ratikan kokonaiskustannusarvio on noin 393 miljoonaa euroa, josta Helsingin osuuden on arvioitu olevan noin 12,1 miljoonaa euroa. Tämän hetken tietojen mukaan raitiotien rakentamisen eli HKL:n osuus Helsingin vastuulla olevasta 12,1 milj. euron kokonaissummasta on noin puolet, mikä tarkentuu jatkossa.

Raitiotien jatkosuunnittelupäätös on tarkoitus tehdä Vantaalla loppuvuodesta 2019 ja samaa toivotaan Helsingiltä. Suunnittelua tehtäisiin vuosina 2020-2024, rakentaminen tapahtuisi 2024-2028 ja liikennöinti voisi alkaa aikaisintaan 2028. Raitiotien Helsingin osuuden toteuttamiseen johtavaan päätöksentekoon sovelletaan kaupunginhallituksen 21.5.2018 hyväksymän katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeessa määriteltyä, periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävän liikennehankkeen päätöksentekoprosessia. Helsingin kustannusosuuden ylittäessä 10 miljoonaa euroa yleissuunnitelman hyväksymispäätöksen tekee kaupunginvaltuusto.

Lopullinen toteutuspäätös edellyttää, että Helsingin päätöksentekoon tuodaan käsittelyohjeessa mainittua hankesuunnitelmaa vastaava kokonaisuus, joka sisältää yleissuunnitelma-aineiston lisäksi jatkosuunnittelussa tarkennetun kustannusarvion ja mahdolliset muut lisäselvitykset hankkeen toteutettavuudesta ja toteutustavasta. Raitiotien katusuunnitelmia ei voida hyväksyä ennen toteutuspäätöstä. Toteutuspäätöksen jälkeen ja alueen asemakaavan ollessa voimassa katusuunnitelmat hyväksyy kaupunkiympäristölautakunta. Käsittelyohjeen mukaisesti hankkeen toteutuspäätös voidaan tehdä kaupunginhallituksessa elleivät kustannukset vähäistä tarkentumista lukuun ottamatta tai muut toteutusedellytykset jatkosuunnittelussa muutu siitä mitä yleissuunnitelmassa on esitetty.

Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy Vantaan ratikan yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi, kaupunginhallitus antaa täytäntöönpanon yhteydessä Vantaan kaupungille edellä esitetyn mukaisen lausunnon.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anton Silvo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi
Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 19.9.2019, Vantaan kaupunki
- 2 Vantaan ratikan yleissuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Vantaan kaupunki

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Liikenneliikelaitos
Liikenneliikelaitoksen johtokunta
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 748

HEL 2019-009875 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Vantaan ratikan 18.9.2019 päivätyn yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi seuraavin perustein.

Perustelut

Vantaan kaupunki on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta ja toteutussuunnittelusta. Helsingin kaupunki toteaa, että Vantaan ratikka on seudullisesti merkittävä uusi joukkoliikenneyhteys, jonka suunnittelun jatkaminen on perusteltua. Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2019 -suunnitelmaan sisältyy seudullisen raitiotieverkoston laajentaminen viidellä uudella pikaraitiotieyhteydellä, joista Vantaan ratikka on yksi. Vantaan ratikka tukee myös Helsingin maankäytön ja liikenteen kehittämistavoitteita ja luo edellytyksiä seudulliselle yhteistyölle liikennejärjestelmän kehittämisessä. Helsingin raitiotieosuutta on suunniteltu hyvässä yhteistyössä projektin sekä Helsingin liikenteen ja maankäytön asiantuntijoiden kanssa. Helsingin yleiskaava 2016:ssa Vantaan ratikka on merkitty pikaraitiotieksi.

Yleissuunnitelman mukaan Vantaan ratikka luo korkeatasoisen poikittaisen joukkoliikenneyhteyden Helsinki-Vantaan lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan ja Mellunmäen välille. Se tarjoaa houkuttelevan, nopean ja täsmällisen joukkoliikennepalvelun. Raitiotien pituus on 19,3 kilometriä, josta yli 90 prosenttia sijoittuu omalle ajoradalle. Raitiotiestä noin 500 metrin osuus sekä toinen päätepysäkki, Mellunmäki, sijoittuu Helsingin alueelle. Matka lentoasemalta Mellunmäkeen kestää 47 minuuttia noin 25 km/h keskinopeudella. Raitiolinjan vuoroväli ruuhka-aikoina olisi 5 minuuttia.

Raitiotien arvioitu keskinopeus on kompromissi alueellisen kattavuuden ja matka-aikojen houkuttelevuuden välillä. Jatkosuunnittelussa on huolehdittava, ettei raitioliikenteen nopeus laske suunnitellusta heikentäen hankkeen kannattavuutta ja toimivuutta seudullisena liikenneyhteytenä. Nopeustavoitetta tukee hyvin se, että raitiotie on suunniteltu pääosin omalle ajoradalleen.

Lausuntopyynnössä arvioitu Vantaan ratikan toteuttamisaika vuosina 2024-2028 vastaa MAL 2019 -suunnitelman alustavaa ajoitusta. Ennen

Vantaan ratikkaa on MAL 2019 -suunnitelmassa esitetty toteutettavaksi Vihdintien pikaraitiotie. Samaan aikaan Vantaan ratikan kanssa on MAL-suunnitelmassa esitetty toteutettavaksi Viikin-Malmin pikaraitiotie. MAL-suunnitelmassa esitetystä järjestyksestä on syytä pitää kiinni, jolloin seudun pikaraitiotieverkosto laajenee myös hyödyntämällä nykyistä raitiotiejärjestelmää.

Vantaan ratikka edistää seudullisia yhteyksiä lentoasemalle sekä Aviapoliksen työpaikka-alueelle. Vaihtoyhteyksien toimivuuden kannalta on tärkeää järjestää mahdollisimman sujuva vaihtoyhteys Tikkurilan asemalla junista raitiovaunuihin. Lentoaseman päätepysäkki tulee myös toteuttaa mahdollisimman lähelle terminaaleja.

Vantaan ratikan Mellunmäen pääteasemalta on sujuva vaihtoyhteys Helsingin metroon, ja hanke tukee näin alueen kehitystä liikenteen solmukohtana. Tämä merkitys korostuu tulevaisuudessa, mikäli Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukainen maankäytön kehittäminen etenee ja metroa jatketaan Mellunmäestä itään.

Helsingin raitioiteihin ja varikon yhteiskäyttöön varautuminen

Yleissuunnitelmassa on otettu huomioon Helsingin yleiskaavan 2016 pikaraitiotieverkko ja varauduttu sen liittymäkohtiin liikennejärjestelyjen suunnittelussa. Järjestelyt Viikin-Malmin pikaraitiotien jatkamiseksi Jakomäestä Hakunilan urheilupuistoon on esitetty suunnitelmissa. Raitiotien suunnitteluperusteet ovat pääosin yhtenevät Helsinkiin suunniteltujen pikaraitioiteiden kanssa mm. raidelevyden, ratasähköjärjestelmän ja vaunujen mitoituksen osalta. Kuitenkin esim. usean pikaraitiolinjan käyttämän pysäkin palvelualueen pituuden osalta on eroja. Ne eivät kuitenkaan muodosta esteitä järjestelmän tekniselle yhteensopivuudelle ja kyetään ratkaisemaan jatkosuunnittelussa. Taustalla vaikuttaa yleisten ja yhtenäisten pikaraitiotien suunnitteluohjeiden puuttuminen, minkä vuoksi suunnitteluperusteita on jouduttu määrittelemään hankekohtaisesti. Helsinki pyrkii tuottamaan Raide-Jokeri -hankkeessa laadituista suunnitteluohjeista yleisesti seudulla hyödynnettävissä olevan pikaraitioiteiden suunnitteluohjeistuksen.

On hyvä asia, että yleissuunnitelmassa on varauduttu Vaaralan raitiovaunuvarikon seudulliseen yhteiskäyttöön ja laajentamiseen. Raitiovaunuvarikkojen seudullista hallinta- ja käyttömallia ei ole vielä tarkemmin määritelty tai sovittu, mutta yleissuunnitelma antaa hyvät edellytykset Vaaralan varikon mahdolliselle tulevalle seudulliselle hyödyntämiselle.

Kustannukset ja toteuttamisriskit

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Hankkeen investointikustannuksiksi on arvioitu noin 393 miljoonaa euroa, josta Helsingin osuus on noin 12 miljoonaa euroa. Tämä sisältää pohjanvahvistustyöt, noin 500 metrin osuuden raitiotietä, käänösilmukattoman päätepysäkin sekä Helsingin puolelle sijoitettavan raitiotien sähkönsyöttöaseman ja johtosiirtoja, kuten Länsimäentien 110 kV voimalinjan muutoksen. Kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että erityisesti Helsingin kaupungin katettavaksi kaavailtu 7 %:n osuus raitiotien sähkönsyöttöasemien kustannuksista on merkittävästi suurempi kuin osuus koko raitiotiehankeen kustannuksista, joka on 3 %.

Helsingin alueelle suunnitelmassa sijoitettu sähkönsyöttöasema, jonka kustannusarvio on noin 2 milj. euroa, palvelee sekä Helsingin että Vantaan alueelle sijoittuvan raitiotiealueen sähköistystä. Koska kustannusta voidaan pitää merkittävänä, tulisi kustannusvastuiden jakautumista tämän syöttöaseman osalta arvioida vielä uudelleen sen palveleman aluejaon pohjalta. Jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota näihin kustannustekijöihin ja etsittävä mahdollisimman kustannustehokkaita suunnitteluratkaisuja.

Vantaan ratikan hyötykustannussuhde on 0,78 toteuttamisvuodelle 2030. Tämä jää alle yhteiskuntataloudellisen kannattavuusrajan, joka on 1,0, mutta se on ollut tyypillistä myös muille kaupunkialueiden rai-dehankkeille. Samalla on syytä tunnistaa myös hankkeeseen liittyvät toteutusriskit. Hanke on Vantaan kaupungille suuri investointi eikä se yleissuunnitelmaan liittyvässä päätöksenteossa vielä sitoudu hankkeen toteutukseen. Kustannusarvion nouseminen suunnittelun edetessä on mahdollista, kun tiedot esimerkiksi maaperän olosuhteista ja taitorakenteista tarkentuvat. Helsinki katsoo, ettei Vantaan ratikkahankkeen mahdollinen viivästyminen saa estää muiden seudullisen liikennejärjestelmän kehityksen kannalta tärkeiden hankkeiden edistymistä. Tällaisia MAL 2019-suunnitelmassa mainittuja Helsingille tärkeitä hankkeita ovat mm. Vihdintien, Viikin-Malmin ja Tuusulanväylän pika-raitiotiet.

Varikot ja kalusto

Vantaan ratikan kalustotarpeeksi on yleissuunnitelmassa arvioitu alkuvaiheessa 22 vaunua + 3 varavaunua. Mikäli Vantaan ratikan kalustoa voitaisiin käyttää ristiin muiden pikaraitioteiden kaluston kanssa, olisi HKL:n näkemyksen mukaan mahdollista vähentää Vantaan tarvitsemaa varakaluston määrää yhdellä vaunulla kolmesta kahteen. Tämä vähentäisi Vantaan ratikan kaluston investointitarvetta arviolta 4 miljoonalla eurolla. Kaluston ristiinkäyttö edellyttäisi kuitenkin sitä, että hankittava pikaraitioteiden kalusto "brändättäisiin" yhdenmukaisesti koko pikaraitiotieverkolla ja että kalustoa hallittaisiin yhtenä kokonaisuutena mm. linjoille ja varikoille sijoittumisen näkökulmasta.

Helsingissä HKL:n perustehtävänä on tuottaa ja kehittää kestävän liikumisen palveluita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Sillä on Suomen tasolla merkittävää osaamista raitiotie- ja metrokaluston kehittämisessä, hankinnassa ja ylläpidossa. HKL voisi niin haluttaessa tuottaa Vantaalle ratikan kaluston hankintaan ja hallintaan liittyvät palvelut kokonaisuutena. Näin Vantaan ratikan kaluston hankinta voitaisiin toteuttaa osana muiden samanaikaisesti valmistuvien pääkaupunkiseudun pikaraitioteiden kalustohankintoja. Keskittämällä hankinnat suurempiin kokonaisuuksiin hankinta on mahdollista toteuttaa kustannustehokkaammin kuin erikseen toteutettuna. Säästöjä saavutettaisiin mm. suunnittelukuluissa, hallinto- sekä valmistajan kapasiteetti- ja tuotantokuluissa.

Lisäksi laajempi hankintakokonaisuus todennäköisesti herättäisi kiinnostusta suuremmassa määrässä potentiaalisia kalustotoimittajia. HKL on käynnistämässä Kruunusiltojen kalustohankintaa jo vuonna 2020. Tavoitteena on hankkia linjalle 23 vaunua sekä varautua hankinnassa optioihin, jotka mahdollistaisivat vaunuhankinnan myös Vihdintien, Tuusulanväylän sekä haluttaessa myös Vantaan pikaraitioiteille.

Hankintojen toteutuminen näiden optioiden kautta edellyttää, että Vantaan hanke etenee aikataulussa ja yhtäaikaaisesti Tuusulanväylän ja Vihdintien raitioteiden suunnittelun ja käyttöönoton kanssa. Lisäksi kokonaisuutena hankittavan kaluston tulee olla yhdenmukaista mm. keskeisten teknisten ominaisuuksien sekä brändin osalta.

Vantaan ratikan Vaaralan varikon mitoituksessa on ollut lähtökohtana, että varikkoa on mahdollisuus laajentaa 60–80 vaunulle. Tämä tarkoittaa, että yleissuunnitelman mukaan Vaaralan varikkoa voisivat jatkossa käyttää myös mm. mahdollisen tulevan Jokeri 2 -raitiotielinjan vaunut. Helsinki pitää hyvänä sitä, että yleissuunnitelmassa on varauduttu Vaaralan raitiovaunuvarikon seudulliseen yhteiskäyttöön ja laajentamiseen, vaikka raitiovaunuvarikkojen seudullista hallinta- ja käyttömallia ei ole vielä tarkemmin määritely tai sovittu. Helsingissä HKL on toteuttamassa vuosien 2020-2025 aikana useita varikkohankkeita. Samalla varikoiden operointimalleja uudistetaan laajentuvan raitioliikenteen tarpeiden mukaisesti. Helsinki on halukas tarjoamaan Vantaalle asiantuntemustaan varikon suunnittelemiseksi sekä valmistuneen varikon operointiin. HKL:n näkemyksen mukaan Vantaan ratikan kaluston tarvitsema raskas huolto olisi mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti Koskelan varikolla riippumatta siitä, onko Koskelaan raitiotieyhteyttä Vantaalta. Koskelan varikko rakennetaan uudelleen vuoteen 2026 mennessä. Varikon toimintamalli ja kapasiteetti on mahdollista suunnitella sellaiseksi, että se mahdollistaa keskitetyt raskaat kunnossapitotoimet myös Vantaan kalustolle.

Jatkosuunnittelu ja päätöksenteko

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan Vantaan ratikka on seudullisesti merkittävä uusi joukkoliikenneyhteys, jonka suunnittelun jatkaminen on perusteltua. Helsingin kaupungilla on valmius jatkaa raitiotien suunnittelua Vantaan esittämällä tavalla omalla alueellaan, kunhan päätöksenteko suunnittelusta etenee riittävästi. Raitiotien tarkempi suunnittelu Helsingissä jatkuu yleissuunnitelman valmistumisen jälkeen Mellunmäen keskustan asemakaavoituksen yhteydessä, jolloin tehdään tarkempi liikennesuunnitelma raitiotien liikennejärjestelyistä ja sen toteuttamisen edellyttämät tilavaraukset.

Vantaan ratikan Mellunmäen pääteasemalta on sujuva vaihtoyhteys metroon, joten hanke tukee myös Mellunmäen asemaa liikenteen solmukohtana ja yrityksille suotuisana sijaintipaikkana. Merkitys korostuu tulevaisuudessa, mikäli Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukainen maankäytön kehittäminen etenee ja metroa jatketaan Mellunmäestä itään.

Helsinki on tuottamassa Raide-Jokeri –hankkeen suunnitteluohjeiden pohjalta yleisesti seudulla hyödynnettävissä olevan pikaraitioteiden suunnitteluohjeistuksen yhteistyössä mm. Espoon ja Vantaan kanssa. Ohjeen valmistumista on hyvä kiirehtiä niin, että se olisi käytettävissä täysipainoisesti myös Vantaan ratikan suunnittelussa.

Seuraava askel eli suunnittelun jatkaminen edellyttää jatkorahoituspäätöstä. Vantaan ratikan yleissuunnitelmassa on jatkosuunnittelukustannuksiksi Helsingin osuuden osalta arvioitu yhteensä noin 760 000 euroa, mistä voidaan päättää viranhaltijatasolla. Kaupunginhallituksen hyväksymän kaupungin sisäisen liikennehankkeiden käsittelyohjeen mukaan silloin, kun valtuusto on hyväksynyt yleissuunnitelman hankesuunnitelmaa vastaava kokonaisuus, joka sisältää yleissuunnitelma-aineiston lisäksi jatkosuunnittelussa tarkennetun kustannusarvion ja mahdolliset muut lisäselvitykset hankkeen toteutettavuudesta ja toteutustavasta tuodaan valtuustoon vain mikäli toteuttaminen tai sen kustannukset eroavat yleissuunnitelmassa esitetystä.

Ehdotettu toteutusmalli

Vantaan kaupunki esittää, että hanketta varten ei perustettaisi kaupunkien yhteistä toteutusorganisaatiosta, vaan että Vantaa vastaisi raitiotien rakennuttamisesta myös Helsingin osuudelta. Helsinki siis laatisi oman alueensa osalta tarvittavat suunnitelmat ja tekisi päätökset radan toteuttamista varten, minkä jälkeen toteutus jäisi Vantaan vastuulle.

Helsingin kaupunki toteaa ettei päätöstä hankkeen toteutustavasta ole vielä mahdollista yleissuunnitelmavaiheen tiedoilla tehdä ja että Helsin-

gille on tärkeää osallistua tiiviisti omalle alueelleen sijoittuvan hankkeen ohjaamiseen. Lähtökohtaisesti Helsingin kaupunki vastaa kaduilleen tehtävästä rakennuttamisesta, koska kaupunki omistaa kadun ja tulee vastaamaan sen ylläpidosta. Asiasta päättämällä ei kuitenkaan vielä ole kiire, sillä toteutuksen tarkempi organisointi edellyttää ensin molempien kaupunkien toteutuspäätöstä hankkeesta.

Kuten aiemmin on todettu, HKL:ään on Raide-Jokerin hankkeen toteutuksen myötä muodostunut sellaista tilaajaosaamista, jota olisi mahdollista hyödyntää myös Vantaan ratikan toteutuksessa Espoon ja Helsingin siinä käyttämän organisaatiomallin mukaisesti. Tällaista osaamista ovat mm. elinkaarenhallinta, hankinnat, suunnitteluohjeistus infran, kaluston ja varikoiden tarpeisiin, suunnittelunohjaus, operoinnin, kunnossapidon, varikoiden ja infran käytön optimointi sekä sidosryhmätyö ja -viestintä. Yhteisen projektiorganisaation kautta tieto hyödyttäisi kaikkia osapuolia. Tähän on jatkossa syytä vielä palata. Helsingin kaupunki uskoo, että hankkeeseen on löydettävissä toteutusmalli, jolla hanke saadaan toteutettua yhtenäisenä työnä pilkkomatta sitä kahdelle eri kaupungille.

Helsingin ja Vantaan kaupunkien on tehtävä päätös hankkeen toteuttamisesta eli investointipäätös koordinoitusti. Yleissuunnitelmassa sen ajankohdaksi on merkitty vuosi 2023. Helsinki ei sitoudu hankkeeseen lopullisesti ennen kuin Vantaan valmius siihen on selvinnyt riittävästi jatkosuunnittelussa. Hankesuunnitelmaan perustuvan investointipäätöksen Helsingin osalta tekee kaupunginhallitus edellyttäen, että toteuttamisesta päästään hyvään yhteisymmärrykseen eivätkä kustannukset vähäistä tarkentumista lukuun ottamatta muutu yleissuunnitelmassa esitetystä.

Käsittely

11.11.2019 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö Reetta Putkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anton Silvo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi
Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 17.10.2019 § 163

HEL 2019-009875 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vantaan kaupunki on laatinut yleissuunnitelman raitiotiestä, jonka tavoitteena on luoda korkean tason poikittainen joukkoliikenneyhteys Lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan ja Mellunmäen välille. Vantaan ratikka on koko osuudeltaan kaksiraiteinen ja radan pituus on runsaat 19 kilometriä, josta noin 0,5 kilometriä sijoittuu Helsingin puolelle Mellunmäessä. Raitiotielle on suunniteltu 26 pysäkkiparia. Raitiotie on sijoitettu omalle ajouralle niin suurelta osin kuin mahdollista. Raitiotien jatkosuunnittelupäätös on tarkoitus tehdä Vantaalla loppuvuodesta 2019.

Yleissuunnitelmassa esitetyn arvion mukaisesti Vantaan Ratikka lisää joukkoliikenteen käyttöä koko seudulla. Ratikkavaihtoehdossa joukkoliikenteeseen siirtyy vuoteen 2050 mennessä 5000 matkaa vuorokaudessa muista kulkumuodoista bussivaihtoehtoon verrattuna. Samalla raitiotie vähentää autoliikenteen määrää ja kilometrisuoritetta, millä on suoria vaikutuksia liikenteen aiheuttamiin päästöihin. Vantaan ratikan tuottamien hyötyjen on arvioitu olevan noin 335 miljoonaa euroa. Hankkeen investointikustannuksiksi on arvioitu noin 393 miljoonaa euroa, josta Helsingin osuus on noin 12 miljoonaa euroa. Ratikan hyötykustannussuhde on 0,78 toteuttamisvuodelle 2030. Tämä jää alle yhteiskuntataloudellisen kannattavuusrajan, mikä on tyypillistä kaupunkialueiden raidehankkeille.

HKL:n näkemyksen mukaan Vantaan ratikka on seudullisesti merkittävä uusi joukkoliikenneyhteys, jonka suunnittelun jatkaminen on perusteltua. Vantaan ratikka tukee myös Helsingin maankäytön ja liikenteen kehittämistavoitteita ja luo edellytyksiä seudulliselle yhteistyölle liikennejärjestelmän kehittämisessä. Raitioliikenne on hyvä väline tiivistyvän ja kestäviin kulkumuotoihin tukeutuvan kaupunkirakenteen toteuttamisessa.

Suunnittelulinjaukset ja synergiat Helsingin kaupungin raitiotieverkon kanssa

Vantaan ratikan suunnitteluperusteet ovat pääosin yhtenevät Helsinkiin suunniteltujen pikaraitioteiden kanssa mm. raidelevyden, ratasähköjärjestelmän ja vaunujen mitoituksen osalta. Kuitenkin esim. usean pikaraitiolinjan käyttämän pysäkin palvelualueen pituuden osalta on eroja. Ne eivät kuitenkaan muodosta esteitä järjestelmän tekniselle yh-

teensopivuudelle. Helsinki on tuottamassa Raide-Jokeri –hankkeen suunnitteluohjeiden pohjalta yleisesti seudulla hyödynnettävissä olevan pikaraitioteiden suunnitteluohjeistuksen yhteistyössä mm. Espoon ja Vantaan kanssa. Ohjeen valmistumisesta on hyvä kiirehtiä niin, että se olisi käytettävissä täysipainoisesti myös Vantaan ratikan suunnittelutyössä.

Vantaan ratikan Mellunmäen pääteasemalta on sujuva vaihtoyhteys metroon, ja hanke tukee näin alueen kehitystä liikenteen solmukohtana. Tämän merkitys korostuu tulevaisuudessa, mikäli Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukainen maankäytön kehittäminen etenee ja metroa jatketaan Mellunmäestä itään. Helsingin on tarkoituksenmukaisesti yhdistää laajemmat Mellunmäen asemanseudun kehittämishankkeiden toteutukset raitiotiehankeeseen yhteydessä tapahtuviin bussitermiinialueen muutoksiin, jotta voidaan välttää vasta rakennetun rata-alueen tai katujen moninkertaista auki repimistä. Tässä yhteydessä tulee ratkaista myös autojen sekä pyörien liityntäpysäköintiratkaisut alueella.

Varikot ja kalusto

Vantaan ratikan kalustotarpeeksi on yleissuunnitelmassa arvioitu alkuvaiheessa 22 vaunua + 3 varavaunua. Mikäli Vantaan ratikan kalustoa voitaisiin käyttää ristiin muiden pikaraitioteiden kaluston kanssa, on HKL:n näkemyksen mukaan mahdollista vähentää Vantaan tarvitsemaa varakaluston määrää yhdellä vaunulla kolmesta kahteen. Tämä vähentäisi Vantaan ratikan kaluston investointitarvetta arviolta 4 miljoonalla eurolla. Kaluston ristiin käyttö edellyttäisi, että hankittava pikaraitioteiden kalusto brändättäisiin yhdenmukaisesti koko pikaraitiotieverkolla, ja että kalustoa hallittaisiin yhtenä kokonaisuutena mm. linjoille/varikoille sijoittumisen näkökulmasta.

HKL:n perustehtävänä on tuottaa ja kehittää kestävä liikunnan palveluita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. HKL:llä on Suomen tasolla ainutlaatuista osaamista raitiotie- ja metrokaluston kehittämisessä, hankinnassa ja ylläpidossa. HKL on halukas ja kyvykäs tuottamaan Vantaalle sen ratikan kaluston hankintaan ja hallintaan liittyvät palvelut kokonaisuutena. Näin Vantaan ratikan kaluston hankinta voitaisiin toteuttaa osana muiden samanaikaisesti valmistuvien pääkaupunkiseudun pikaraitioteiden kalustohankintoja. Keskitämällä hankinnat suurempiin kokonaisuuksiin, on hankinta mahdollista toteuttaa kustannustehokkaammin kuin erikseen toteutettuna. Säästöjä saavutettaisiin mm. suunnittelukuluissa, hallinto- sekä valmistajan kapasiteetti- ja tuotantokuluissa. Lisäksi laajempi hankintakokonaisuus todennäköisesti herättäisi kiinnostusta suuremmassa määrässä potentiaalisia kalustotoimittajia.

HKL on käynnistämässä Kruunusiltojen kalustohankintaa jo vuonna 2020. Tavoitteenamme on hankkia linjalle 23 vaunua sekä varautua hankinnassa optioihin, jotka mahdollistaisivat vaunuhankinnan myös Vihdintien, Tuusulanväylän sekä haluttaessa myös Vantaan pikaraitioiteille. Hankintojen toteutuminen näiden optioiden kautta edellyttää, että Vantaan hanke etenee aikataulussa ja yhtäaikaaisesti Tuusulanväylän ja Vihdintien raitioteiden suunnittelun ja käyttöönoton kanssa. Lisäksi kokonaisuutena hankittavan kaluston tulee olla yhdenmukaista mm. keskeisten teknisten ominaisuuksien sekä brändin osalta.

Varikon mitoituksessa on ollut lähtökohtana, että varikkoa on mahdollisuus laajentaa 60–80 vaunulle. Tämä tarkoittaa, että yleissuunnitelman mukaan Vaaralan varikkoa voisivat jatkossa käyttää myös Malmin lentoaseman ratikkalinja sekä mahdollisen Jokeri 2 -ratikkalinjan vaunut. HKL:n mielestä on hyvä asia, että yleissuunnitelmassa on varauduttu Vaaralan raitiovaunuvarikon seudulliseen yhteiskäyttöön ja laajentamiseen, vaikka raitiovaunuvarikkojen seudullista hallinta- ja käyttömallia ei ole vielä tarkemmin määritelty tai sovittu. HKL on toteuttamassa vuosien 2020-2025 aikana neljä uutta raitiotievarikkoa pääkaupunkiseudulla. Samalla varikoiden operointimalleja uudistetaan laajentuvan raitiotiiliikenteen tarpeiden mukaisesti. HKL on halukas tarjoamaan Vantaalle asiantuntemustaan varikon suunnittelemiseksi sekä valmistuneen varikon operointiin.

HKL:n näkemyksen mukaan Vantaan ratikan kaluston tarvitsema raskas huolto on mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti Koskelan varikolla riippumatta siitä, onko Koskelaan raideyhteyttä Vantaalta. Koskelan varikko rakennetaan uudelleen vuoteen 2026 mennessä. Varikon toimintamalli ja kapasiteetti on mahdollista suunnitella sellaiseksi, että se mahdollistaa keskitetyt raskaat kunnossapitotoimet myös Vantaan kalustolle.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen investointikustannuksiksi on arvioitu noin 393 miljoonaa euroa, josta Helsingin osuus on 12,1 miljoonaa euroa. Tämä sisältää n. 500 metrin osuuden rataa, kääntösilmukattoman päätepysäkin sekä Helsingin puolelle sijoitettavan raitiotien sähkönsyöttöaseman. Helsingin kustannus on suhteellisen suuri kaupungin alueelle sijoittuvan osuuden pituuteen nähden, mikä selittyy pääasiassa linjan päähän sijoittuvalla sähkönsyöttöasemalla, pohjanvahvistustarpeella sekä johtosiirtojen kustannuksilla.

Erityisesti Helsingin osuus raitiotien sähkönsyöttöasemien kustannuksista (7 %) on merkittävästi suurempi kuin osuus koko raitioratahankkeen kustannuksista (3 %). Helsingin alueelle suunnitelmassa sijoitettu

sähkösyöttöasema (n. 2 Meur) palvelee sekä Helsingin että Vantaan alueelle sijoittuvan rata-alueen sähköistystä. Koska kustannusta voidaan pitää merkittävänä, tulisi HKL:n mielestä kustannusvastuiden jakautumista tämän syöttöaseman osalta arvioida uudelleen sen palveleman aluejaon pohjalta.

Hankkeen päätöksenteko ja toteutus

Vantaa esittää, että Helsinki vastaa suunnittelusta omalla alueellaan. HKL toteaa, että sillä ja on valmius jatkaa raitiotien suunnittelua Vantaan esittämällä tavalla. HKL:n osalta suunnittelun käynnistäminen edellyttää päätöstä suunnittelun hankinnasta. Vantaan ratikan yleissuunnitelmassa on jatkosuunnittelukustannuksiksi tälle osuudelle arvioitu yhteensä n. 760.000 euroa. Tämän perusteella suunnittelun hankintapäätös voidaan tehdä viranhaltijapäätöksenä.

Helsingin ja Vantaan kaupunkien on tehtävä päätös hankkeen toteuttamisesta koordinoitusti. Helsinki ei voi sitoutua toteutukseen ennen kuin toteutuksen edellytykset sekä Vantaan valmius hankkeen toteuttamiseen on selvinnyt riittävästi jatkosuunnittelussa. Raitiotien Helsingin osuuden päätöksentekoon sovelletaan katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeessa määriteltyä periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävän liikennehankkeen päätöksentekoprosessia. Helsingin rataosuuden hyväksymispäätöksen tekee kaupunginvaltuusto. Toteutuspäätös edellyttää, että Helsingin päätöksentekoon tuodaan käsittelyohjeessa mainittua hankesuunnitelmaa vastaava kokonaisuus, joka sisältää yleissuunnitelma-aineiston lisäksi jatkosuunnittelussa tarkennetun kustannusarvion ja mahdolliset muut lisäselvitykset hankkeen toteutettavuudesta ja toteutustavasta.

Tämän hetken tietojen mukaan radan rakentamisen osuus Helsingin vastuulla olevasta 12,1 milj. euron kokonaissummasta on noin puolet, mutta pohjanvahvistukset sekä muut erityisjärjestelyt saattavat kasvat-
taa vielä HKL vastuulle tulevaa summaa. Helsingin puolelle rakennettava sähkösyöttöasema sisältyy myös HKL:n kustannusosuuteen. HKL:n johtokunnan tulee hyväksyä erikseen HKL:n vastuulla oleva kustannusosuus ja sitä vastaava hankesuunnitelma ennen Kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätöksentekoa.

Vantaa esittää, että hanketta varten ei perusteta kaupunkien yhteistä toteutusorganisaatiosta, vaan Vantaa vastaisi raitiotien rakennuttamisesta myös Helsingin osuudelta. Helsinki laatisi oman alueensa osalta tarvittavat suunnitelmat ja päätökset radan toteuttamista varten. HKL toteaa, että yleissuunnitelmavaiheen tiedoilla päätöstä hankkeen toteutustavasta ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista vielä tehdä. Helsingille on kuitenkin tärkeää osallistua omalle alueelleen sijoittuvaan

27.11.2019

hankkeen ohjaukseen aktiivisesti. HKL:ään on Raide-Jokerin hankkeen toteutuksen myötä muodostunut ainutlaatuinen pikaraitioteiden tilaaja-tehtävien osaamiskeskittymä (mm. elinkaarenhallinta, hankinnat, suunnitteluohjeistus infran, kaluston ja varikoiden tarpeisiin, suunnittelunohjaus, operoinnin, kunnossapidon, varikoiden ja infran käytön optimointi, sidosryhmätyö ja -viestintä). HKL näkee, että tätä osaamista olisi mahdollista hyödyntää myös Vantaan ratikan toteutuksessa Espoon ja Helsingin (HKL) Raide-Jokerissa käyttämän mallin mukaisesti ja tuottaa lisäarvoa niin Vantaalle kuin seudun kaupunkiraideliikenteen kehittämistyölle laajemminkin.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi
Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310
karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.10.2019 § 497

HEL 2019-009875 T 08 00 02

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vantaan ratikka on seudullisesti merkittävä uusi joukkoliikenneyhteys, jonka suunnittelun jatkaminen on perusteltua. Vantaan ratikka tukee myös Helsingin maankäytön ja liikenteen kehittämistavoitteita ja luo edellytyksiä seudulliselle yhteistyölle liikennejärjestelmän kehittämisessä. Raitioliikenne on hyvä väline tiivistyvän ja kestäviin kulkumuotoihin tukeutuvan kaupunkirakenteen toteuttamisessa. Helsingin rataosuutta on suunniteltu hyvässä yhteistyössä projektin sekä Helsingin liikenteen ja maankäytön asiantuntijoiden kanssa.

HSL:n laatimaan MAL 2019 -suunnitelmaan sisältyy seudullisen pikaraitiotieverkoston laajentaminen viidellä uudella pikaraitiotieyhteydellä, joista Vantaan ratikka on yksi. Muut ovat Helsingissä Vihdintien, Viikin-Malmin ja Tuusulanväylän pikaraitiotiet sekä Espoossa Matinkylä-Lepävaara-pikaraitiotie. Lausuntopyyntöä arvioitu Vantaan ratikan toteuttamisaika vuosina 2024-2028 vastaa MAL 2019 -suunnitelman alustavaa ajoitusta. Ennen Vantaan ratikkaa on MAL 2019 -suunnitelmassa esitetty toteutettavaksi Vihdintien pikaraitiotie. Samaan aikaan Vantaan ratikan kanssa on MAL-suunnitelmassa esitetty toteutettavaksi

Viikin-Malmin pikaraitiotie. MAL-suunnitelmassa esitetystä järjestyksestä on syytä pitää kiinni, jolloin seudun pikaraitiotieverkosto laajenee myös hyödyntämällä nykyistä raitiotiejärjestelmää.

Vantaan ratikka edistää seudullisia yhteyksiä lentoasemalle sekä Avia-poliksen työpaikka-alueelle. Vaihtoyhteyksien toimivuuden kannalta on tärkeää järjestää mahdollisimman sujuva vaihtoyhteys Tikkurilan asemalla junista raitiovaunuihin. Lentoaseman päätepysäkki tulee myös toteuttaa mahdollisimman lähelle terminaaleja.

Vantaan ratikan Mellunmäen pääteasemalta on sujuva vaihtoyhteys metroon, ja hanke tukee näin alueen kehitystä liikenteen solmukohtana. Tämä merkitys korostuu tulevaisuudessa, mikäli Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukainen maankäytön kehittäminen etenee ja metroa jatketaan Mellunmäestä itään.

Raitiotien arvioitu keskinopeus on kompromissi alueellisen kattavuuden ja matka-aikojen houkuttelevuuden välillä. Jatkosuunnittelussa on huolehdittava, ettei raitioliikenteen nopeus laske suunnitellusta heikentäen hankkeen kannattavuutta ja toimivuutta seudullisena liikenneyhteytenä. Nopeustavoitetta tukee hyvin se, että raitiorata on suunniteltu pääosin omalle ajoradalleen.

Helsingin raitioteihin ja varikon yhteiskäyttöön varautuminen

Yleissuunnitelmassa on otettu huomioon Helsingin yleiskaavan pikaraitioverkko ja varauduttu sen liittymäkohtiin liikennejärjestelyjen suunnittelussa. Järjestelyt Viikin-Malmin pikaraitiotien jatkamiseksi Jakomäestä Hakunilan urheilupuistoon on esitetty suunnitelmissa. Raitiotien suunnitteluperusteet ovat pääosin yhtenevät Helsinkiin suunniteltujen pikaraitioteiden kanssa mm. raidelevyden, ratasähköjärjestelmän ja vaunujen mitoituksen osalta. Kuitenkin esim. usean pikaraitiolinjan käyttämän pysäkin palvelualueen pituuden osalta on eroja. Ne eivät kuitenkaan muodosta esteitä järjestelmän tekniselle yhteensopivuudelle ja kyetään ratkaisemaan jatkosuunnittelussa. Taustalla vaikuttaa yleisten ja yhtenäisten pikaraitiotien suunnitteluohjeiden puuttuminen, minkä vuoksi suunnitteluperusteita on jouduttu määrittelemään hankkoittaisesti. Helsinki pyrkii tuottamaan Raide-Jokeri -hankkeessa laadituista suunnitteluohjeista yleisesti seudulla hyödynnettävissä olevan pikaraitioteiden suunnitteluohjeistuksen.

On hyvä asia, että yleissuunnitelmassa on varauduttu Vaaralan raitiovaunuarikon seudulliseen yhteiskäyttöön ja laajentamiseen. Raitiovaunuarikkojen seudullista hallinta- ja käyttömallia ei ole vielä tarkemmin määriteltä tai sovittu, mutta yleissuunnitelma antaa hyvät edellytykset Vaaralan varikon hyödyntämiselle esimerkiksi Viikin-Malmin pi-

karaitiotien liikenteen hoitamiseen, kun rataa jatketaan Vantaan puolelle.

Kustannukset ja toteuttamisriskit

Hankkeen investointikustannuksiksi on arvioitu noin 393 miljoonaa euroa, josta Helsingin osuus on noin 12 miljoonaa euroa. Helsingin kustannus on suhteellisen suuri kaupungin alueelle sijoittuvan osuuden pituuteen (noin 0,5 km) nähden, mikä selittyy pääasiassa linjan päähän sijoittuvalla sähkönsyöttöasemalla, pohjanvahvistustarpeella sekä johdotusirtojen, kuten Länsimäentien 110 kV voimalinjan muutosten, kustannuksilla. Jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota näihin kustannustekijöihin ja etsittävä mahdollisimman kustannustehokkaita suunnitteluratkaisuja.

On syytä tunnistaa myös hankkeeseen liittyvät toteutusriskit. Hanke on Vantaan kaupungille suuri investointi eikä se yleissuunnitelmaan liittyvässä päätöksenteossa vielä sitoudu hankkeen toteutukseen. Kustannusarvion nouseminen suunnittelun edetessä on mahdollista, kun tiedot esimerkiksi maaperän olosuhteista ja taitorakenteista tarkentuvat. Vantaan ratikkahankkeen mahdollinen viivästyminen ei saa estää muiden seudullisen liikennejärjestelmän kehityksen kannalta tärkeiden hankkeiden edistymistä. Tällaisia MAL 2019-suunnitelmassa mainittuja Helsingille tärkeitä hankkeita ovat mm. Vihdintien, Viikin-Malmin ja Tuusulanväylän pikaraitiotiet.

Jatkosuunnittelu ja päätöksenteko

Helsingin kaupungilla on valmius jatkaa raitiotien suunnittelua Vantaan esittämällä tavalla. Raitiotien tarkempi suunnittelu jatkuu yleissuunnitelman valmistumisen jälkeen Mellunmäen keskustan asemakaavoituksen yhteydessä, jolloin tehdään tarkempi liikennesuunnitelma raitiotien liikennejärjestelyistä ja sen toteuttamisen edellyttämät tilavaraukset.

Helsingin ja Vantaan kaupunkien on tehtävä päätös hankkeen toteuttamisesta koordinoitusti. Helsinki ei voi sitoutua toteutukseen ennen kuin toteutuksen edellytykset sekä Vantaan valmius hankkeen toteuttamiseen on selvinnyt riittävästi jatkosuunnittelussa.

Raitiotien Helsingin osuuden päätöksentekoon sovelletaan katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeessa määriteltyä periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävän liikennehankkeen päätöksentekoprosessia. Helsingin rataosuuden kustannusarvion ylittäessä 10 miljoonaa euroa hyväksymispäätöksen tekee kaupunginvaltuusto. Toteutus päätös edellyttää, että Helsingin päätöksentekoon tuodaan käsittelyohjeessa mainittua hankesuunnitelmaa vastaava kokonaisuus, joka sisältää yleissuunnitelma-aineiston lisäksi jatkosuunnittelussa tar-

kennetun kustannusarvion ja mahdolliset muut lisäselvitykset hankkeen toteutettavuudesta ja toteutustavasta. Raitiotien katusuunnitelmia ei voida hyväksyä ennen toteutuspäätöstä. Toteutuspäätöksen jälkeen ja alueen asemakaavan ollessa voimassa katusuunnitelmat hyväksyy kaupunkiympäristölautakunta.

Ehdotettu toteutusmalli

Vantaa esittää, että hanketta varten ei perusteta kaupunkien yhteistä toteutusorganisaatiosta, vaan Vantaa vastaisi raitiotien rakennuttamisesta myös Helsingin osuudelta. Helsinki laatisi oman alueensa osalta tarvittavat suunnitelmat ja päätökset radan toteuttamista varten.

Yleissuunnitelmavaiheen tiedoilla päätöstä hankkeen toteutustavasta ei ole mahdollista vielä tehdä. Helsingille on tärkeää osallistua omalle alueelleen sijoittuvaan hankkeeseen. Lähtökohtaisesti Helsingin kaupunki vastaa kaduilleen tehtävästä rakennuttamisesta, koska kaupunki omistaa kadun ja tulee vastaamaan sen ylläpidosta. On löydettävissä malli, jolla hanke saadaan toteutettua yhtenäisenä työnä pilkkomatta sitä kullekin kaupungille. Toteutuksen tarkempi organisointi edellyttää ensin molempien kaupunkien toteutuspäätöstä hankkeesta.

Käsittely

08.10.2019 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Anton Silvo. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

§ 342

Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Tapaninkylä, Malmi ja Viikki)

HEL 2019-010020 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto

A)

vahvisti Tapaninkylän Tapanilassa sijaitsevien asuinkerrostalotonttien (AK) 39280/1, 39281/1 ja 2, 39282/2 ja 3, 39283/1, 39284/1 ja 39312/4 sekä pysäköintitonttien 39280/3, 39281/3 ja 39282/1 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti.

B)

vahvisti Malmin Pihlajistossa sijaitsevan asuinkerrostalotontin (AK) 38313/5, pysäköintitontin 38313/6 sekä asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (AL) tontin 38313/7 vuokrausperiaatteet liitteen 2 mukaisesti.

C)

vahvisti Viikin Viikinmäessä sijaitsevien asuinrakennusten tonttien (A) 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36264/1 ja 3, 36265/1, 2 ja 3 sekä pysäköintitonttien 36117/2, 36119/2 ja 36264/2 vuokrausperiaatteet liitteen 3 mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 A Periaatteet Fallkullankiila
- 2 A Periaatteet Hattelmalantie
- 3 A Periaatteet Viikinmäki
- 4 Liite 4_Tonttiluettelo

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

A, B ja C

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaavatiedot

Tapaninkylän tontteja koskeva asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12380 Fallkullan kiila on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 7.6.2017, 284 § ja se on tullut voimaan 28.7.2017. Tapanilan aseman lähiympäristöön on suunniteltu asuntoja noin 1 250 asukkaalle. Asemakaavan mukaan asuintonteilla on uutta kerrosalaa 52 000 k-m², josta vähintään 600 k-m² tulee rakentaa liiketiloiksi.

Pihlajiston tontteja koskeva asemakaavan muutos nro 12488 Hattelmalantie 2 ympäristöineen on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 30.1.2019, 32 § ja se on tullut voimaan 25.3.2019. Korttelin 38313 kokonaiskerrosala on 5 700 k-m², josta uutta asuntokerrosalaa on 2 200 k-m² ja uutta liike- tai toimitilakerrosalaa on 600 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 50-100 asukasta. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uusia asuntoja ja päivittäistavarakaupan palveluita Raidejokerin pysäkin yhteyteen. Asemakaava sisältää veloitteen julkisen hissi- ja porraskulkuyhteyden toteuttamisen Raidejokerin pysäkille.

Viikinmäen tontteja koskeva asemakaavan muutos nro 11380 Viikinmäen länsiosa II on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 9.5.2007, 131 § ja se on saanut lainvoiman 21.6.2007. Asemakaava käsittää Viikinmäen länsiosan Harjannetiestä itään.

Varauspäätökset

Tapaninkylän Fallkullan kiilan asuntotontit kortteleissa 39280 –39284 sekä 39312 on varattu kaupunginhallituksen päätöksellä 28.11.2016, 1081 § Asuntotuotantotoimistolle 31.12.2018 saakka. Varausta on jatkettu tonttipäällikön päätöksellä 6.2.2019, 8 § 31.12.2019 saakka.

Pihlajistossa sijaitsevan korttelin 38313 tontit on varattu kaupunginhallituksen päätöksellä 23.11.2015, 1141 § Rakennuskartio Oy:lle (nyk. Lehto Asunnot Oy) ja Graniittiasunnot Oy:lle 31.12.2017 saakka. Varausta on jatkettu tonttipäällikön päätöksellä 6.4.2018, 14 § ja edelleen 6.2.2019, 8 § entisin ehdoin 31.12.2019 saakka.

Viikinmäen korttelien 36117 ja 36119 tontit on varattu jatkuvan tonttihaun kautta tonttipäällikön päätöksellä 16.11.2017, 51 § Basso Building

27.11.2019

Systems Oy:lle sääntelemättömään vuokra- ja/tai omistusasuntotuotantoon 31.12.2018 saakka.

Viikinmäen korttelin 36264 tontit on varattu Saraco D&M Oy:lle ja Finnish Consulting Group Oy:lle kaupunginhallituksen päätöksellä 4.10.2010, 1082 §. Kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikkö on 23.6.2014, 158 § päättänyt vuokrata tontit Suomen Laatuasunnot Oy:lle.

Viikinmäen korttelin 36265 tontit on varattu e-House Oy:lle, IVH Asunnot Oy:lle ja Investors House Oyj:lle 31.12.2018 saakka kiinteistölautakunnan päätöksellä 20.4.2017, 190 §.

Tarkemmat tiedot tonteista ja niiden rahoitus- ja hallintamuodoista ovat liitteessä 4.

Lyhytaikaiset vuokraukset

Asuntotonttitiimin tiimipäällikkö päätti 11.3.2019, 58 § vuokrata Tapaninkylän korttelin 39312 tontin 4 lyhytaikaisesti Asuntotuotantotoimistolle rakennusluvan hakemista varten ajalle 16.3.2019-15.3.2020. Muiden tonttien osalta ei ole tehty vuokrauspäätöksiä.

Asuntotonttitiimin tiimipäällikkö päätti 2.7.2019, 197 § vuokrata Pihlajiston korttelin 38313 osalta tontin 7 lyhytaikaisesti Lehto Asunnot Oy:lle rakennusluvan hakemista varten ajalle 16.6.2019 -15.6.2020.

Viikinmäen korttelien 36117 ja 36119 osalta asuntotonttitiimin tiimipäällikön päätti 13.3.2019, 60–63 § vuokrata tontit 36117/1 ja 3 sekä 36119/1 ja 3 Basso Building Systems Oy:lle rakennusluvan hakemista varten ajalle 16.2.2019.–15.2.2020.

Asuntotonttitoimiston toimistopäällikkö päätti 15.2.2016, 57–59 § vuokrata Viikinmäen asuntotontit 36264/1 ja 3 sekä autopaikkatontin 36264/2 lyhytaikaisesti Suomen Laatuasunnot Oy:lle rakennusluvan hakemista varten ajalle 1.3.–31.8.2016.

Viikinmäen korttelin 36265 osalta tontti 1 on vuokrattu Asunto Oy Harjannetie 22:lle asuntotonttitoimiston tiimipäällikön päätöksellä 4.12.2017, 87§. Tontti 2 on vuokrattu Asunto Oy Bysantinkuja 5:lle asuntotonttitoimiston tiimipäällikön päätöksellä 4.12.2017, 88 § ja tontti 3 on vuokrattu Asunto Oy Harjannetie 24:lle asuntotonttitoimiston tiimipäällikön päätöksellä 4.12.2017, 86 §. Kaikki edellä mainitut tontit on vuokrattu rakennusluvan hakemista varten saakka 30.11.2018.

Vertailutiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu hintavyöhykemalli, samalle tai vastaavalle alueelle aiemmin vahvistettu vuokrausperiaatteet, hallinta- ja rahoitusmuodot sekä tonttien sijainti.

Valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta tonttien hinta on määritetty Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (Ara) vahvistamien tonttihintakäyrien mukaan.

Pysäköintitonttien (LPA) osalta noudatetaan kaupungin yleisesti käytämiä periaatteita.

Tapaninkylä

Vertailutietona todettakoon, että kaupunginvaltuusto on 24.10.2018, 323 § päättänyt vahvistaa vuokrauserusteet Malmin Tullivuoren alueen tonteille pitäen perusteena asuinkerrostalotonttien (AK) virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana Hitas-ehdoin, valtion korkotukemana asuntotuotantona tai asumisoikeusasuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta vähintään 26 euroa ja sääntelemättömänä asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta vähintään 30 euroa. Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen osalta perittään samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

Kaupunginvaltuusto on 3.3.2010, 59 § päättänyt oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Malmin Ormuspellon asemakaavaan nro 11465 sisältyvät asutokerrostalotontit pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavaa 24 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa. Tontit on vuokrattu säänneltyyn tuotantoon.

Pihlajisto

Vertailutietona todettakoon, että kaupunginvaltuusto on 24.10.2018, 323 § päättänyt oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan asuntontit 38231/1 ja 3 pitäen vuosivuokran perusteena sääntelettömänä asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana vähintään 30 euroa asuinkerrostalotonttien (AK) osalta.

Viikinmäki

Viikinmäen alueen tonteille vahvistettiin vuokrausperiaatteet (33 €/km²) ensimmäisen kerran vuonna 2012 kaupunginvaltuusto päätöksellä 18.1.2012, 14 §. Alueen maastonmuodoista ja kaavaratkaisusta johtuen vuokrauserustehintaa on pidettiin hieman korkeana ja kaupunginvaltuusto vahvisti 28.1.2015, 33 § kerrosneliömetrihinnaksi 27 eu-

roa. Lisäksi vuokriin myönnettiin 20 %:n alennus vuoden 2019 loppuun asti alueen keskeneräisyydestä johtuen. Kiinteistölautakunta on 9.3.2017, 113 § hyväksynyt osto-oikeuden lisäämisen maanvuokrasopimuksiin 30 euron kerrosneliömetrihinnalla.

Kaupunginvaltuusto on 24.10.2018, 323 § päättänyt vuokrausperiaatteista Viikinmäen alueella korttelin 36265 tonteille 1, 2 ja 3. Vuosivuokran perusteeksi on vahvistettu 31 €/km² elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana hintana. Korttelien 36117 ja 36119 tontit on vuokrattu lyhytaikaisesti käyttäen perusteena 29 €/km² keväällä 2019. Selkeyden ja tasapuolisuuden vuoksi on tarkoituksenmukaista määrittää kortteille yhtenäiset vuokrausperiaatteet.

Esitetyt vuokrausperiaatteet

Vertailutiedot huomioiden tonttien maanvuokrat esitetään määräytyvän seuraavasti:

Tapaninkylä, Tapanila

Tontti		k-m ²	e/k-m ² (ind. 100)	e/k-m ² (ind. 1973)	Perusvuosi- vuokra € (ind. 100)	Alkuvuosisivuokra € (ind. 1973) (markkinavuokra)	Alkuvuosisivuokra € (ind. 1973) ara-alennus 20 % huomioitu
39280/1	AK	4000	26	513	4160	82 077	65 661
	AK	4000	29	572	4640	91 547	-
	AK/m	200	29	572	232	4 577	-
39281/1	AK	2 500	26	513	2600	51 298	41 038
39281/2	AK	5 500	26	513	5720	112 856	90 284
39282/2	AK	5 000	26	513	5200	102 596	82 077
39282/3	AK	5 000	26	513	5200	102 596	82 077
39283/1	AK	6 200	29	572	7192	141 898	-
	AK/m	200	29	572	232	4 577	-
39284/1	AK	8 300	29	572	9628	189 960	-
39312/4	AK	4 800	26	513	4992	98 492	78 794
	AK/m	200	29	572	232	4 577	-

Malmi, Pihlajisto

38313/5	AK	2 000	32	631	2560	50 509	-
38313/7	AL	2 500	30	592	3000	59 190	-
38313/7	AL /m	1 200	30	592	1440	28 411	-

Viikki, Viikinmäki

36117/1	A	1350	29	572	1 566	30 888	-
36117/3	A	1350	29	572	1 566	30 888	-
36119/1	A	1200	29	572	1 392	27 456	-
36119/3	A	1400	29	572	1 624	32 032	-
36264/1	A	1400	29	572	1 624	32 032	-
36264/3	A	1200	29	572	1 392	27 456	-
36265/1	A	1400	29	572	1 624	32 032	-
36265/2	A	1500	29	572	1 740	34 320	-
36265/3	A	2200	29	572	2 552	50 336	-

Taulukoiden tontteja koskevat merkinnät AK/m ja AL/m tarkoittavat päivittäistavarakaupan ja muiden liiketilojen rakennusoikeutta ja niiden osalta perittävää vuokraa.

Tonttien vuosivuokrista peritään 80 % siltä ajalta, jona tonteille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tonteille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Pysäköintitonttien (LPA) osalta noudatetaan kaupungin yleisesti käytämiä periaatteita ja vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin lokakuu 1951=100 pistelukua vastaavaa neliömetrihintaa 1 euro (nykyarvo 20 euroa).

Esitetyt hinnat eivät alita vyöhykemallin mukaisia hintoja, kun otetaan huomioon tonttikohtaiset erityistekijät. Ara-alennuksen aikana vuokrausperusteena käytettävä hinta ei ylitä asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskuksen vahvistamia enimmäistonttihintoja alueella.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaan asuntontin vuosivuokra on 4 % ja muiden tonttien 5 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

27.11.2019

Asia/5

- 1 A Periaatteet Fallkullankiila
- 2 A Periaatteet Hattelmalantie
- 3 A Periaatteet Viikinmäki
- 4 Liite 4_Tonttiluettelo

Muutoksenhaku

A, B ja C

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 775

HEL 2019-010020 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Tapaninkylän Tapanilassa sijaitsevien asuinkerrostalotonttien (AK) 39280/1, 39281/1 ja 2, 39282/2 ja 3, 39283/1, 39284/1 ja 39312/4 sekä pysäköintitonttien 39280/3, 39281/3 ja 39282/1 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti.

B)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Malmin Pihlajistossa sijaitsevan asuinkerrostalotontin (AK) 38313/5, pysäköintitontin 38313/6 sekä asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (AL) tontin 38313/7 vuokrausperiaatteet liitteen 2 mukaisesti.

C)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Viikin Viikinmäessä sijaitsevien asuinrakennusten tonttien (A) 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36264/1 ja 3, 36265/1, 2 ja 3 sekä pysäköintitonttien 36117/2, 36119/2 ja 36264/2 vuokrausperiaatteet liitteen 3 mukaisesti.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

18.11.2019 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2019 § 513

HEL 2019-010020 T 10 01 01 02

Fallkullan kiila, Hattelmalantie 2, Harjannetie 21-25 ja 28-32 sekä Bysantinkuja 5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle:

- että Tapaninkylän Tapanilassa sijaitsevien asuinkerrostalotonttien (AK) 39280/1, 39281/1 ja 2, 39282/2 ja 3, 39283/1, 39284/1 ja 39312/4 sekä pysäköintitonttien 39280/3, 39281/3 ja 39282/1 vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 1 mukaisesti.
- että Malmin Pihlajistossa sijaitsevan asuinkerrostalotontin (AK) 38313/5, pysäköintitontin 38313/6 sekä asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (AL) tontin 38313/7 vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 2 mukaisesti.
- että Viikin Viikinmäessä sijaitsevien asuinrakennusten tonttien (A) 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36264/1 ja 3, 36265/1, 2 ja 3 sekä pysäköintitonttien 36117/2, 36119/2 ja 36264/2 vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 3 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mia Kajan, erityisasiantuntija, puhelin: 310 15820
mia.kajan(a)hel.fi

§ 343

Sörnäisten Kalasataman (Nihti) asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12576)

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Hanasaari, Vilhonvuori) katu- ja vesialueen asemakaavan ja 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Sompasaari, Hanasaari, Vilhonvuori) satama-, vesi- ja katualueen asemakaavan muutoksen 9.4.2019 päivätyn ja 22.10.2019 muutetun piirustuksen nro 12576 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Muodostuvat uudet korttelit 10667-10680.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään asemakaavan valtuusto edellyttää selvitetävään mahdollisuudet rakentaa Nihdistä Tervasaareen kevyen liikenteen silta, joka parantaisi entisestään alueen saavutettavuutta ja houkuttelevuutta. (Jenni Pajunen)

Käsittely

Valtuutettu Jenni Pajunen ehdotti valtuutettu Laura Rissasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään asemakaavan valtuusto edellyttää selvitetävään mahdollisuudet rakentaa Nihdistä Tervasaareen kevyen liikenteen silta, joka parantaisi entisestään alueen saavutettavuutta ja houkuttelevuutta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

13 äänestys

Valtuutettu Jenni Pajunen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään asemakaavan valtuusto edellyttää selvitetävään mahdollisuudet rakentaa Nihdistä Tervasaareen kevyen liikenteen silta, joka parantaisi entisestään alueen saavutettavuutta ja hou-

27.11.2019

kuttelevuutta.
Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 44

Alviina Alametsä, Ted Apter, Katju Aro, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Martina Harms-Aalto, Mari Holopainen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen

Ei-äännet: 2

Sami Muttilainen, Tomi Sevander

Tyhjä: 37

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Poissa: 2

Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Jenni Pajusen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 kartta, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 selostus, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019, päivitetty Kylk:n 22.10.2019 päätöksen

- 3 mukaiseksi
Liikennesuunnitelma (piirustus nro 6925/ 9.4.2019)
4 Osa päätöshistoriaa
5 Vuorovaikutusraportti 9.4.2019, täydennetty 22.10.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Satama Oy
Helsingin seudun lii-
kenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ym-
päristöpalvelut -kun-
tayhtymä

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Nihtiä, joka sijaitsee Sörnäisten kaupunginosan merenranta-alueen eli Kalasataman projektialueen eteläkärjessä, sekä sitä ympäröiviä vesialueita. Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen merelliseen ympäristöön noin 3 000 asukkaalle. Tavoitteena on rakentaa vetovoimainen, kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen ja vahvan identiteetin omaava, toiminnoiltaan monipuolinen asuinalue. Kaupunkirakenne umpikortteleineen suunnitellaan tiiviiksi ja kantakaupunkimaiseksi. Kuusikerroksiset korttelit kytkeytyvät mittakaavaltaan Helsingin ydinkeskustaan. Nihdin siluettia leimaavat kuusikerroksisten korttelien yläpuolelle nousevat 12-19 kerrosta korkeat asuintornit. Mittasuhteiltaan solakat tornit antavat Nihdille tunnistettavan kaupunkikuvallisen identiteetin.

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Alueelle on suunniteltu kymmenen asutokorttelia, hotellikortteli, ravintolakortteli, kaksi vesialueen korttelia liike-, toimisto- ja ravintolalaivoille, päiväkotia ja pienvenesatama. Lisäksi alueelle on suunniteltu Nihdin Merihakaan ja Hanasaareen yhdistävä Merihaansilta, josta haarautuu Hii-lisatamansilta. Alueen läpi kulkee Laajasalon Kruunuvuorenrannan kantakaupunkiin liittyvien Kruunusiltien raitiotieyhteys ja pyöräilijöille ja jalankulkijoille tarkoitettu väylä eli baana. Nihdissä on myös Kalasataman raitiotien päätepysäkki. Nihdin rannat on suunniteltu kaupunkikuvaltaan korkeatasoisina ja toiminnoiltaan monipuolisina virkistys- ja ulkoilualueina.

Uutta asutokerrosalaa kaavassa on yhteensä 124 050 k-m², hotelli- ja liiketilöiden kerrosalaa 10 800 k-m² ja yleisten rakennusten kerrosalaa 1 500 k-m². Asuintonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e = 2,57$. Kaava-alueen aluetehokkuus ympäröivät vesialueet huomioiden on $e = 0,5$.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piirustus nro 6925), jonka mukaan alueella liikkuminen perustuu turvallisiin ja sujuviin jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiin ja raitiotieliikenteeseen moottoriajoneuvoliikenteen lisäksi. Nihtiin saavutaan pohjoisesta Sompasaaren itä- ja länsireunoja pitkin sekä siltayhteyksien kautta idästä ja lännestä. Alueella ei ole läpiajoliikennettä, joten liikennemäärät ovat melko vähäisiä, mikä mahdollistaa eteläkärjen ranta-alueiden toteuttamisen korkeatasoisena rantapromenadina. Alueen rakentaminen vahvistaa kantakaupungin ja ydinkeskustan sekä Kalasataman asemaa alue- ja yhdyskuntarakenteessa. Kalasatama yhdistyy Nihdin ja rakennettavien siltien kautta osaksi kantakaupunkia.

Kaavassa on esitetty asukkaille pyöräpaikkoja AK- eli asuinkerrostalojen korttelialueilla mitoituksella 1/30 k-m² ja lisäksi paikkoja vieraspyöräpysäköintiin. Asukkaiden autopysäköinti sijoittuu kortteleihin pihakansien alle. Autojen pysäköintipaikkamäärien osalta kaavaratkaisussa ei anneta määräyksiä vaan alue on nk. markkinaehtoisen pysäköintipaikkaperiaatteen soveltamisen pilottialue. Tällöin hankkeeseen ryhtyvä toteuttaa sopivaksi katsomansa määrän autopaikkoja ja luovuttaa autopaikat asukkaille markkinahintaan. Satamamestarinlaiturin aukion alla on varaus maanalaiselle pysäköintilaitokselle. Pysäköintilaitoksen ajorampille on tilavarauksella Ahtaajankujalla. Autopaikkojen rakentamista koskevan kaavamääräyksen puuttuminen asuntorakentamisen osalta ei estä esimerkiksi tontinluovutuksen yhteydessä tapahtuvaa autopaikkojen rakentamisen ohjausta.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta siten, että sillä edistetään uuden laadukkaan rakennuskannan rakentamista ja vahvistetaan merellistä Helsinkiä sekä varaudutaan sään ääri-ilmiöiden tuomiin vaikutuksiin. Kaavaratkaisu on Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaavan mukainen (tullut voimaan 14.3.2008). Sen mukaan alue on pääosin kerrostalovaltaista asuin- aluetta.

Kaavaratkaisussa sovelletaan kaupunkiympäristölautakunnalle 9.4.2019 esiteltyjen alueellisen ja markkinaehtoisien pysäköintijärjestelmän periaatteita.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue on osa entisen Sörnäisten sataman aluetta ja paikalla sijaitsee aiemmin Nihdin saari. Nihti on Kalasataman projektialueen eteläisin kärki ja sijoittuu parhaillaan rakentuvaa Sompasaarta rajaavan Nihdinkanan eteläpuolelle. Alueella on tällä hetkellä maa- ja kalliomassojen väli- varastointialue, sora- ja asvalt tikenttää, veneiden säilytystä, romulaivoja, kesäaikaan toimiva Ihana-kahvila sekä Sompasauna. Lisäksi alueeseen kuuluu vesialuetta.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1982–2017.

Helsingin kaupunki omistaa alueen. Kaavoitus on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonnäköalaa 75–80 M€. Kaupunki saa tonttituloja noin 120 M€. Kaava-alueella sijaitsevien siltarakenteiden kustannukset on esitetty Kruunusiltojen yleissuunnitelman yhteydessä ja raitiotien kustannukset Kalasataman raitiotien yleissuunnitelman yhteydessä. Edellä mainittuja kustannuksia ei ole sisällytetty Nihdin asemakaavan kustannusarvioon.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 9.4.2019 ja lautakunta päätti 16.4.2019 asettaa asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen julkisesti nähtäville. Kaavaehdotus oli maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisesti julkisesti nähtävillä 30 päivän ajan 30.4.–29.5.2019.

Kaavaehdotuksesta tehtiin yksi muistutus. Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat Merihaansillan alituskorkeuteen sekä merenpinnan nousuun ja ranta-alueiden maankäyttöön Helsingissä.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta: Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) Museovirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) sekä kaupunginmuseo. Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ilmoittivat ettei niillä ole lausuttavaa. Kaavaehdotuksesta saaduissa viranomaislausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat vesihuoltoon ja johtosiirtoihin, julkisivujen ääneneristävyyteen, joukkoliikenteeseen, raitioliikenteen tilojen toteutukseen ja siltojen kaupunkikuvaan

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot muistutuksesta ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niihin. Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 kartta, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 selostus, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019, päivitetty Kylk:n 22.10.2019 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piirustus nro 6925/ 9.4.2019)
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Vuorovaikutusraportti 9.4.2019, täydennetty 22.10.2019

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva, 22.10.2019
- 2 Havainnekuva, 9.4.2019

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

Asia/6

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Satama Oy
Helsingin seudun lii-
kenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ym-
päristöpalvelut -kun-
tayhtymä

Tiedoksi

Aluerakentaminen, asuminen ja investoinnit -yksikkö
Asemakaavoitus
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 747

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Hana-
saari, Vilhonvuori) katu- ja vesialueen asemakaavan ja 10. kaupungi-
nosan (Sörnäinen, Sompasaari, Hanasaari, Vilhonvuori) satama-, vesi-
ja katualueen asemakaavan muutoksen 9.4.2019 päivätyn ja
22.10.2019 muutetun piirustuksen nro 12576 mukaisena ja asemakaa-

27.11.2019

vaselostuksesta ilmenevin perustein. Muodostuvat uudet korttelit 10667-10680.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2019 § 509

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Hankenumero 2122_1, 2122_2

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 9.4.2019 päivätyn ja 22.10.2019 muutetun asemakaava- ja asema-kaavan muutosehdotuksen nro 12576 hyväksymistä. Asemakaava koskee 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Hanasaari, Vilhonvuori) ka-
tu- ja vesialuetta ja asemakaavan muutos koskee 10. kaupungino-
san (Sörnäinen, Sompasaari, Hanasaari, Vilhonvuori) satama-, ve-
si- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 10667-10680)

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-
oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat
ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimia-
lan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Pää-
töksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan
MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavas-
ta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

22.10.2019 Ehdotuksen mukaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

27.11.2019

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Salla Hoppu, liikenneinsinööri Riikka Österlund ja tiimipäällikkö Matti Kaijansinkko. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

16.04.2019 Ehdotuksen mukaan

09.04.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Salla Hoppu, arkkitehti, puhelin: 310 37240

salla.hoppu(a)hel.fi

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312

riikka.osterlund(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 28.5.2019

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Kaupunginmuseo on lausunut Nihdin asemakaavamuutoksen oas-vaiheesta 23.1.2018. Nihdin kaava-alue kuuluu entisen Sörnäisten sataman laituralueeseen. Nihdin saari kuului historiallisten Kruunuvuorenselän saarten joukkoon, joita 1800-luvun lopulta alkaen hyödynnettiin kasvavan teollisuuskaupungin asukkaiden virkistyskäyttöön. Liikennöinti saarille oli järjestetty höyrykäyttöisillä pienaluksilla. Vuosisadan vaihteessa Nihdin saarella asui Helsingin satamamestari. Satamamestarin huvilan lisäksi saarella sijaitti tuolloin vehmaita viljelyksiä. Vuonna 1913 saaren isäntä vaihtui, kun Suomalainen Pursiseura SPS asettui vanhaan huvilaan. Saareen rakennettiin erillinen pursiseuran ravintola, ja rannat täyttyivät venelaitureista. Sörnäisten sataman uudistusten ja laajennusten yhteydessä Nihdin saari kuroutui mantereeseen 1960-luvun alkuvuosina, ja saaresta muodostui osa uutta laiturerakennetta.

Kaavaluonnoksessa ehdotetaan maantäyttöä laajennettavaksi pienvenesatamalla laituralueen itäreunalla. Kaava-alue liitetään mantereeseen siltarakenteella, joka Merihaasta liittyy Hiilisatamaan ja Nihtiin. Siltojen rakenne ja ilme tulee sovittaa historiallisesti merkittävän satama-alueen, kaupungin sisälahden ja siihen liittyvien kaupunginosien kaupunkikuvallisiin arvoihin. Nämä tekijät tulee huomioida siltarakenteesta käytävän kilpailun arvioinnissa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

27.11.2019

Kaupungin imagoa ja kaupunkilaisten arkea virkistänyt Sompasauna on vakiintunut paikalleen, tyhjentyneen satama-alueen kärkeen. Tässä luotua kaupunkikulttuurin potentiaalia hyödynnetään paikan kehittämissä jatkossa. Muistumat alueen historiasta ja käytöstä satama-alueena omaavat kaupunkikulttuurin potentiaalia kokonaisuutena.

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 13.02.2019 § 12

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12576 pohjakartan kaupunginosassa 10 Sörnäinen. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12576
Kaupunginosa: 10 Sörnäinen
Kartoituksen työnumero: 15/2018
Pohjakartta valmistunut: 21.1.2019 Uusinta (ensi tilaus 2018)
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 13.12.2017 § 46

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Nimistötoimikunta jatkoi 15.11.2017 pöydälle jätettyä Nihdin nimistön käsittelyä. Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

KAAVANIMET

Aallonhalkoja–Vågbrytaren (olemassa oleva nimi);

Ahtaajankuja–Stuvargränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); ahtaaja = ahtaustyöntekijä (Kielitoimiston sanakirjasta);

Finkensilta–Finkes bro (olemassa oleva nimi);

Hiilisatamansilta–Kolhamnsbron
(silta)

Perustelu: Hanasaaren voimalaitoksen hiilisataman mukaan, joka on toistaiseksi viimeinen Sörnäisten sataman jäljellä olevista satamatoiminnoista. Voimalaitos tullaan sulkemaan vuoden 2024 loppuun mennessä;

Konttisatamankatu–Containerhamnsgatan
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); Sörnäisten konttisataman mukaan, joka oli toiminnassa vuoteen 2008 asti;

Konttinosturinkuja–Containerkransgränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); konttinosturi = kontteja käsittelevä nosturi (Kielitoimiston sanakirjasta);

Koukkupojankuja–Hakpojksgränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); koukkupoika = ahtaaja, joka irrottaa ja kiinnittää taakan nosturin koukkuun tai siitä riippuvaan nostotyökaluun (Paunonen 2000: 490);

Kraanakuskinkuja–Kranförargränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); kraanakuski = satamanosturin ohjaaja (Paunonen 2000: 492);

Manttelimiehenkuja–Signalgivargränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); manttelimies eli mantteli eli merkinantaja = ahtaajaryhmän nokkamies, joka antaa merkit, milloin taakka nostetaan ja lasketaan (Paunonen 2000: 623);

Merihaansilta–Havshagsbron (olemassa oleva nimi);

Nihdinlaituri–Knektkajen

(katu)

Perustelu: Liitynnäinen, Nihdin eli Nihtisaaren mukaan;

Nihdinranta–Knektstranden

(katu)

Perustelu: Liitynnäinen, Nihdin eli Nihtisaaren mukaan;

Pinkkarinkuja–Låglyftargränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); pinkkari = pinoamisvaunu;

Satamamestarinlaituri–Hamnmästarkajen

(katu)

Perustelu: Muistonimi; Nihdissä 1890-luvulta aina vuoteen 1913 asuneen ja saaren vuokranneen Sörnäisten satamamestari, merikapteeni Wilhelm (Vilhelm) Alfred Svenssonin (1841–1917) mukaan, joka myös omisti suosituksen meritarvikekaupan sekä kasvatti saassa kukkia ja hedelmiä. Uudessa Suomettaressa 19.1.1917 julkaistun kuolinuutisen yhteydessä kerrotaan, että satamamestari Svensson oli syntynyt Helsingissä. Purjehdittuaan useita vuosia merillä hän suoritti vuonna 1864 perämiestutkinnon ja 1867 kapteenintutkinnon. ”Purjehdittuaan vielä useilla eri laivoilla kapteenina tuli hänestä 1879 Sörnäisten satamamestari, jona hän toimi kuolemaansa asti. Myös laivanvarustustoimintaan otti Svensson osaa täällä.”;

Sompasaarenlaituri–Sumparkajen (olemassa oleva nimi);

Tihtaalinkatu–Dykdalbsgatan

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); liitynnäinen, Tihtaalinpuiston mukaan;

ja

Tihtaalinpuisto–Dykdalbsparken
(viheralue)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); Nihdin edustalla sijaitsevan tihtaalin eli tiktaalin mukaan; tihtaali = pohjaan juntatuista paaluista tehty laivojen kiinnityspaikka esimerkiksi kompassitarkastusta varten (Paunonen 2000: 1175).

KORTTELINNIMET

Armi–Armen
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); armi = 1) satamanosturin puomi, 2) trukin hanhenkaula ahtauksessa (Paunonen 2000: 63);

Brygga–Bryggan
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); brygga = laituri (Paunonen 2000: 115);

Kaija–Kajen
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); kaija = (satama)laituri (Paunonen 2000: 398);

Käkikello–Gökuret
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); käkikello = satamanosturi;

Lukki–Grensletrucken
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); lukki eli konttilukki = konttiauto (Paunonen 2000: 590), nosturijoneuvo;

Plimsoll–Plimsoll
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (merenkulku, konttisatamatoiminta); Plimsollin merkin eli lastimerkin mukaan, joka on aluksen ulkokyljessä oleva merkki, joka osoittaa, kuinka syvälle aluksen saa lastata eri vuodenaikoina ja eri vyöhykkeissä. Plimsollin merkin kehitti englantilainen Samuel Plimsoll (1824–1898). Merkki on erittäin tunnettu symboli meren-

27.11.2019

kulkijoiden ja merimiesten keskuudessa;

Pollari–Pollaren
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); pollari = laivaköyden kiinnityspilari (Paunonen 2000: 825);

Punainenhanska–Röda handsken
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisaratoiminta); punainen hanska on manttelimiehen eli manttelin työväline, jolla hän ohjaa suuntia ja toimintaa konttisaratoiminnassa (ks. Manttelimiehenkuja);

Rahtikirja–Fraktsedeln
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisaratoiminta); rahtikirja = rahtitavaraa seuraava asiakirja (Kielitoimiston sanakirjasta);

Spaaki–Spaken
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisaratoiminta); spaaki = kädensija (Paunonen 2000: 1070), satamanosturin ohjain;

Tihtaali–Dykdalben
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); liitynnäinen, Tihtaalinpuiston mukaan;

ja

Vartsi–Varvet
(kortteli)

Perustelu: Nimien Vartsi ja Vartsi mukaan, jotka ovat Sörnäisten sataman slanginimityksiä 1900-luvun alusta (Paunonen 2000: 1271; Paunonen 2010: 980–982).

Lähteitä:

- Heikki Paunonen 2000: Tsennaaks Stadii, bonjaaks slangii: Stadin slangin suursanakirja. WSOY, Helsinki.
- Heikki Paunonen 2010: Stadin mestat 2. Ikkunoita Helsingin ja sen asukkaiden historiaan ja nykyisyyteen. Edico Oy, Helsinki.
- Sallamaria Tikkanen 1999: Paratiisit ja niiden varjot. Kirjassa: Nokea ja pilvenhattaroita – Helsinkiläisten ympäristö 1900-luvun vaihteessa. Toim. Simo Laakkonen, Sari Laurila, Marjatta Rahikainen ja Päivikki Kallio. Helsingin kaupungin museo, Narinkka 1999: 40–41.

27.11.2019

- <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/>

Terminaalipäällikkö Petri Jäntti ja liikennepäällikkö Andreas Slotte Helsingin Satamasta olivat kutsuttuina asiantuntijoina mukana Nihdin nimistönsuunnittelun alkuvaiheen ideoinnissa, nimiaiheiden valinnassa ja nimiehdotusten loppuvaiheen kommentoinnissa.

15.11.2017 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistönsuunnittelija, puhelin: 310 37386
[johanna.lehtonen\(a\)hel.fi](mailto:johanna.lehtonen(a)hel.fi)

§ 344

Kulosaaren Ståhlberginkuja 1 asemakaavan muuttaminen (nro 12593)

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 42. kaupunginosan (Kulosaari) korttelin 42052 tontin 4 sekä katu-, puisto- ja urheilualueiden 29.10.2019 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen piirustuksen nro 12593 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12593 kartta, päivätty 29.10.2019
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12593 selostus, päivätty 29.10.2019, päivitetty Kylk:n 29.10.2019 päätöksen mukaisesti
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Vuorovaikutusraportti 5.8.2019, täydennetty 29.10.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Kaavamutoksen hakija

Hyväksymispäätöstä
pyytänyt

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympä-
ristöpalvelut -kuntayhty-
mä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutos koskee Kulosaaren yhteiskoulun tonttia, osaa koulutontin eteläpuolella olevasta puistoalueesta, osaa koulutontin länsipuolella olevasta urheilukentästä ja osia katualueista. Kaavaratkaisu mahdollistaa yhteiskoulun laajentamisen kasvavan oppilasmäärän tarpeisiin sekä monikäyttöisten lähipalvelutilojen rakentamisen kulosaarelaisten käyttöön. Yhteiskoulun vanha osa suojellaan. Korttelialueen rakennusoikeuden määrä on kaavamuutoksen jälkeen yhteensä 11 800 k-m², josta lisäystä on noin 4 956 k-m². Nykyinen tonttitehokkuus on e=0,5 ja uusi tehokkuus e=0,77. Kaavaratkaisun myötä Kulosaaren yhteiskoulun yhteyteen on mahdollista saada uusia toimintoja ja uusia rakennusosia, kun koulun tonttia laajennetaan.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta lisäämällä englanninkielisen koulutuksen paikkamääriä. Se on myös oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaava 2016 (tullut voimaan 5.12.2018) mukainen. Siinä kaava-alue on merkitty kantakaupunkialueeksi merkinnällä C2. Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa, joka on tullut voimaan 18.11.2011, alue on pintakallioaluetta. Maanalaisessa yleiskaavassa on tilavaraus alueen läpi linjatulle raideliikennetunnelille. Nyt laadittu kaavaratkaisu on myös maanalaisen yleiskaavan mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Koulun tontti rajautuu pohjoisessa Itäväylään ja lännessä urheilukenttään. Etelässä ja idässä se rajautuu puistomaisiin alueisiin. Kaavaratkaisun keskiössä on Kulosaaren yhteiskoulun tontti, jossa sijaitsee erikikäisten koulurakennusten muodostama rakennuskokonaisuus. Arkkitehti Jorma Järven suunnittelemaa alkuperäistä koulurakennusta 1950-luvulta on oppilasmäärän kasvaessa laajennettu useasti, mm. arkkitehti Osmo Lapon suunnittelemissa lisäsiivillä 1960-luvulla ja senkin jälkeen eri vuosikymmenillä.

Yhteiskoulun etelä- ja kaakkoissivuilla sijaitsee Ståhlbergin puistometsä -niminen virkistysalue, jonka läpi kulkee paljon käytetty reitti metrolle. Virkistysalueen läpi kulkee myös voimalinja.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1959–1989. Helsingin kaupunki omistaa maa-alueet. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaarvaratkaisun kustannukset

Kaarvaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille vähäisiä kustannuksia Ståhlberginkujan kääntöpaikan rakentamisesta sekä kevyenliikenteen väylän linjauksen muuttamisesta Ståhlberginkujan puistometsässä.

Viranomaisyhteistyö ja vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaarvaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi myös Helen Sähköverkko Oy:n, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kaupunginmuseon kulttuuriperintöyksikön ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Kaupunginmuseon kannanotto kohdistui yleisesti koulukeskuksen rakennushistoriaan sekä erityisesti laajennusosien sovittamiseen rakennuspaikan maisemarakenteeseen sekä koulukeskuksen arkkitehtuuriin. Koulukeskuksesta teetettiin rakennushistoriallinen selvitys. Kaavassa Jorma Järven 1950-luvulla suunnittelema alkuperäinen koulurakennus suojellaan kaavamerkinnällä Sr-2 ja laajennusosien sovittamista rakennuspaikalle on tutkittu yhdessä kaupunginmuseon kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala huomautti, että alueen parkkipaikan liikennejärjestelyissä tulee huomioida erityisesti oppilaiden turvallinen liikkuminen alueella. HSY:llä ei ollut huomautettavaa.

Mielipiteet

Osallisten mielipiteet kohdistuivat autopaikkoihin Ståhlberginkujan puistometsässä, laajennusosien sijoittamiseen koulutontin eteläpuolen kallio- ja metsäalueelle, Kulosaaren puistojen nakertamiseen, Svinhufvudinkujan liikennejärjestelyihin, luonnon monimuotoisuuden uhraamiseen, koulutilojen lisäämiseen Kulosaassa, englanninkielisen opetuksen lisäämiseen, kaavahankkeen ja yleiskaavan ristiriitoihin, liian mas-

siiviseen uudisrakentamiseen, joka ei sovellu rakennuspaikalle, alueen rakennushistoriallisiin ja kaupunkikuvallisiin arvoihin, viheralueiden merkitykseen, luonnon- ja maiseman arvoihin, avokallioalueiden merkitykseen, kävely- ja pyöräily ympäristön huomioimiseen, yhdenvertaiseen kohteluun, liikenneturvallisuuteen ja kaavahankkeen lainvastaisuuteen.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 14 kpl. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavaehdotuksessa ei ole esitetty pysäköintiä Ståhlberginkujan puistometsään, koulutontin eteläpuolisia rakentamisaloja on pienennetty valmisteluaineistoon nähden sekä rajauksien että korkeuksien suhteen huomattavasti, rakennusalojen laajentaminen puistoalueelle on minimoitu ja Svinhufvudinkujan liikennejärjestelyjä on parannettu. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi asemakaavaan on sisällytetty ympäristön kannalta myönteisiin ratkaisuihin ohjaavia kaavamääräyksiä, minkä lisäksi tärkeiden kävely- ja pyöräilyreittien sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta on parannettu kaavakartan liikennealueiden rajauksilla ja linjauksilla.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo ja lausunnot

Kaavaehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisesti julkisesti nähtävillä 5.8. - 3.9.2019, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksesta tehtiin neljä muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat pääosin siihen, että kaavaehdotus mahdollistaa rakentamista alueille, jossa nyt on avokalliota, puustoa sekä aluetta halkova viheryhteys. Tämän lisäksi muistutuksissa todettiin luonnon monimuotoisuuden, kaupunkikuvan ja liikenneturvallisuuden heikentyvän asemakaavan toteuttamisen myötä ja että ehdotus suosii yksityisautoilua joukkoliikenteen sijaan.

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkon, Helen Oy:n ja HSY:n lausunnot, joissa ei ollut huomautettavaa ehdotuksen suhteen. Kaupunginmuseon lausunto kohdistui suojelumääräyksiin ja koulukeskusten rakennusosien massoitteeluun. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) edellytti meluselvityksen päivittämistä vastaamaan kaavaehdotusta, minkä lisäksi kaavamääräyksiin toivottiin täydennyksiä julkisivujen ääneneristyksen ja piha-alueiden melutason osalta.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin. Huomautuksissa esitetyt asiat on

otettu huomioon kaavan tavoitteet huomioon ottaen tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Myös tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12593 kartta, päivätty 29.10.2019
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12593 selostus, päivätty 29.10.2019, päivitetty Kylk:n 29.10.2019 päätöksen mukaisesti
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Vuorovaikutusraportti 5.8.2019, täydennetty 29.10.2019

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva
- 2 Havainnekuva
- 3 Kulosaaren yhteiskoulu Oy, asemakaavan muutoshakemus, Ståhlberginkuja 1

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Kaavamuutoksen hakija

Hyväksymispäätöstä
pyytänyt

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Liite 4

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympä-
ristöpalvelut -kuntayhty-
mä

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kulttuuriperintöyksikkö
Asemakaavoitus
Aska/Koski

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 774

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 42. kaupunginosan (Kulosaari) korttelin 42052 tontin 4 sekä katu-, puisto- ja urheilualueiden 29.10.2019 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen piirustuksen nro 12593 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.10.2019 § 535

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Hankenumero 5344_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

- 29.10.2019 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12593 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 42. kaupunginosan (Kulosaari) korttelin 42052 tonttia 4 sekä katu-, puisto- ja urheilua-alueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätök-senteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavas-ta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o Kulosaaren yhteiskoulu: 6 000 euroa.

Käsittely

29.10.2019 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Henrik Ahola. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Henrik Ahola, arkkitehti, puhelin: 310 37202
henrik.ahola(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimit-tauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 12.06.2019 § 44

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12594 pohjakartan kaupunginosassa 42 Kulosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12594
Kaupunginosa: 42 Kulosaari
Kartoituksen työnumero: 17/2019
Pohjakartta valmistunut: 16.4.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Suvi Uotila, kiinteistöinsinööri, puhelin: 09 310 29076
suvi.uotila(a)hel.fi

§ 345

Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamiseksi

HEL 2019-006105 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aloite LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nelli Ruotsalainen ja 16 muuta valtuutettua esittävät, että Helsinki huomioi seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden erityisen haavoittuvaisen aseman takaamalla turvallisen, hajasijoitetun ja pitkäaikaisen majoituksen saatavuuden pääkaupunkiseudulla.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnalta saamaansa lausuntoon ja toteaa, että turvapaikanhakijoiden majoituksen ja muiden vastaanottopalvelujen järjestäminen perustuu vastaanottolakiin (laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta 746/2011). Kansainvälistä suojelua hakeva tai tilapäistä suojelua saava majoitetaan vastaanottokeskukseen tai hän voi järjestää majoituksensa itse yksityismajoituksessa. Yksityismajoituksessa asuville muut vastaanottopalvelut järjestetään siitä vastaanottokeskuksesta, jonka asiakkaaksi henkilö on rekisteröitynyt. Vastaanottoiminnan rahoituksesta, ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta vastaa Maahanmuuttovirasto.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt (17.10.2016 § 896) Maahanmuuttoviraston ja Helsingin kaupungin välisen sopimuksen kansainvälistä suojelua hakevien ja tilapäisten suojelua saavien vastaanoton järjestämisestä. Sopimuksen mukaisesti vuoden 2019 aikana suljettiin Helsingin kaupungin vastaanottokeskuksen Kaarlenkadun 200 asiakaspaikan toimipiste. Samanaikaisesti suljettiin Suomen Punaisen Ristin Auramon 100 asiakaspaikan vastaanottokeskus. Näin ollen Helsingin kaupungin alueella väheni yhteensä 300 asiakaspaikkaa vuoden 2019 aikana. Helsingin alueella sijaitsevat vastaanottopalvelut koostuvat Helsingin kaupungin Uudenmaankadun 200 asiakaspaikan kauttakulkukeskuksesta ja Metsälässä sijaitsevasta yksityismajoituspalvelupisteestä. Helsingissä on yksityismajoituksessa syyskuun 2019 tilannekatsauksen mukaan noin 900 turvapaikanhakijaa.

Maahanmuuttovirasto edellyttää jokaiselta vastaanottokeskukselta löytyvän tarvittavat valmiudet ja ammattitaito huolehtia seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvien asiakkaiden palveluista ja tarpeista. Siirrettäessä asiakkaita kauttakulkukeskuksista odotusvaiheen vastaanottokeskuksiin heidän mahdolliset haavoittuvuutensa huomioidaan sekä asiakkaiden omien toiveiden että vastaanottokeskuksen moniammatillisen työryhmän arvion perusteella.

Maahanmuuttovirasto on varannut erityistä tukea tarvitseville turvapaikanhakijoille asiakaspaikkoja Helsingin, Tampereen ja Vaasan vastaanottokeskuksista. Esimerkiksi seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluva turvapaikanhakija voidaan majoittaa Helsingin Uudenmaankadun toimipisteeseen erityisestä syystä, kuten terapiasuhteen jatkuvuuden turvaamiseksi. Vuositasolla kuvatus kaltainen majoitustarve koskee Helsingissä muutamaa henkilöä. Vastaanottokeskusten sulkeminen ei ole vaikuttanut erityistä tukea tarvitsevien turvapaikanhakijoiden asiakaspaikkamäärään Helsingin vastaanottokeskuksessa. Maahanmuuttoviraston arvion mukaan nykyiset valmiudet vastata erityistä tukea tarvitsevien turvapaikanhakijoiden vastaanottovaiheen tarpeisiin ovat Helsingissä hyvällä tasolla.

Vastaanottokeskusten turvallisuus on yksi vastaanottotoiminnan keskeisistä strategisista ja toiminnallisista päämääristä. Turvallisuuden toteutumista seurataan Maahanmuuttoviraston teettämällä säännöllisillä asiakaspalautekyselyillä, valvontakäynneillä ja turvallisuuspoikkeamista tehtävillä tapahtumailmoituksilla. Vuoden 2018 asiakaspalautekyselyn tulosten perusteella turvapaikanhakijat kokivat vastaanottokeskusten turvallisuuden olevan hyvällä tai erittäin hyvällä tasolla. Valvontakäynneillä tai tapahtumailmoituksissa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kohdistuvat turvallisuusongelmat eivät ole ilmiönä nousseet esiin.

Turvallinen majoitus voi toteutua sekä vastaanottokeskuksessa että asianmukaisesti järjestetyssä yksityismajoituksessa. Aloitteessa mainittu riski esimerkiksi taloudelliseen riistoon tai muuhun hyväksikäyttöön liittyy kuitenkin Maahanmuuttoviraston arvion mukaan yksityismajoitukseen, minkä vuoksi majoittuminen vastaanottokeskuksessa on usein asiakkaalle turvallisempi vaihtoehto. Halutessaan turvapaikanhakijalla on mahdollisuus palata yksityismajoituksesta vastaanottokeskusmajoitukseen koko turvapaikkaprosessinsa ajan. Vastaanottokeskusmajoitus voidaan toteuttaa myös niin sanotun hajasijoitusmallin mukaisesti esimerkiksi hyödyntämällä kunnan asuttamattomina olevia vuokra-asuntoja. Helsingin kaupungin haastava vuokra-asuntotilanne ei kuitenkaan sovellu kyseisen mallin toteuttamiseen.

Turvapaikanhakijalle osana vastaanottopalveluita tarjottava majoitus on väliaikaista. Turvapaikanhakija majoittuu odotusajan vastaanottokeskuksessa tai halutessaan yksityismajoituksessa turvapaikkaprosessin ajan. Kansainvälistä suojelua ja oleskelulupia koskevat päätökset tehdään Maahanmuuttovirastossa tai mahdollisesti valitusasteissa turvapaikkatutkinnassa kertyneen aineiston perusteella, eikä päätösten sisältöön ole vaikutusta sillä, minkä vastaanottokeskuksen asiakkaana turvapaikanhakija on ollut.

Maahanmuuttovirasto vastaa vastaanottokeskusten kapasiteetin sopeuttamisesta tarvittavaan asiakaspaikkamäärään ja henkilökunnan asianmukaisesta ohjeistamisesta haavoittuvuuksien tunnistamiseen liittyen. Nykyiset asiakaspaikkamäärät ja majoitusjärjestelyt vastaavat seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoitustarpeeseen valtakunnallisella tasolla.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin vastaanottokeskuksissa aktiivisesti toimitaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen parantamiseksi ja turvallisen turvapaikkaprosessin takaamiseksi. Kaupunginhallitus katsoo asiassa tehdyn kokonaisarvion perusteella, että nykyjärjestelyt vastaavat aloitteessa esiin nostettuihin seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluvien turvapaikanhakijoiden turvallisen majoituksen ja tuen tarpeisiin Helsingissä.

Kaupunginhallitus edellyttää, että Helsinki pyrkii varmistamaan yhteistyössä Migrin kanssa, että haavoittuvassa asemassa olevien seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden tuen tarve tunnistetaan riittävän varhain.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Aiheesta on pyydetty lausunto sosiaali- ja terveyslautakunnalta. Vastaus on valmisteltu kaupunginkanslian elinkeino-osastolla.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 776

HEL 2019-006105 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

18.11.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys perustelutekstin 10 kappaleen jälkeen:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että Helsinki pyrkii varmistamaan yhteistyössä Migrin kanssa, että haavoittuvassa asemassa olevien seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden tuen tarve tunnistetaan riittävän varhain."

Kannattaja: Kaisa Hernberg

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

Jaa-äännet: 2

Mika Raatikainen, Wille Rydman

Ei-äännet: 12

Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Terhi Koulumies

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 12 (1 tyhjä).

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.09.2019 § 216

HEL 2019-006105 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Nelli Ruotsalaisen ja 16 muun valtuutetun LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamista koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Turvapaikanhakijoiden majoituksen ja muiden vastaanottopalvelujen järjestäminen perustuu vastaanottolakiin (laki kansainvälistä suojelua hakevien vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta 746/2011). Kansainvälistä suojelua hakeva tai tilapäistä suojelua saava majoitetaan vastaanottokeskukseen tai hän voi järjestää majoituksensa itse yksityismajoituksessa. Yksityismajoituksessa asuville muut vastaanottopalvelut järjestetään siitä vastaanottokeskuksesta, jonka asiakkaaksi henkilö on rekisteröitynyt. Helsingin kaupunki järjestää majoitusta ja muita vastaanottopalveluja Maahanmuuttoviraston kanssa tehtyyn sopimukseen perustuen. Vastaanotto toiminnan rahoituksesta, ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta vastaa Maahanmuuttovirasto.

Helsingin kaupungin alueella väheni yhteensä 300 turvapaikanhakijoiden majoituspaikkaa sen jälkeen kun Helsingin vastaanottokeskuksen Kaarlenkadun toimipiste (200 paikkaa) ja SPR:n Auramon vastaanottokeskus (100 paikkaa) suljettiin keväällä 2019. Helsingin vastaanottokeskus koostuu 1.6.2019 alkaen Punavuoren toimipisteestä (200 asiakaspaikkaa) ja Metsälässä sijaitsevasta yksityismajoituspalvelupisteestä (noin 1000 asiakasta). Punavuoren toimipiste on niin sanottu kauttakulkukeskus, jossa asiakkaat majoittuvat turvapaikkapuhutteluun saakka ja siirtyvät sen jälkeen odotusajan keskuksiin odottamaan päätöstä turvapaikkapuhuttelusta. Yksityismajoituspalvelupisteestä palvelut tarjotaan koko turvapaikkaprosessin ajan asiakkaille, jotka majoittuvat tuttavien tai sukulaisten luona Helsingissä.

Helsingin vastaanottokeskuksessa majoitus on järjestetty siten, että perheille on omat huoneet sekä naisille ja miehille erilliset huoneet. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöille viestitetään yhdenvertaisesta kohtelusta sateenkaarilipuin yksiköiden seinillä. Asian tullessa puheeksi työntekijän tapaamisella asiakkaille kerrotaan Helsinki Pride -yhteisön (aiemmin HeSeta) toiminnasta.

Maahanmuuttoviraston tilannekeskus koordinoi asiakkaiden siirrot kauttakulkukeskuksista odotusvaiheen vastaanottokeskuksiin turvapaikkapuhuttelun jälkeen. Helsingin vastaanottokeskuksessa tehdään tiivistä yhteistyötä tilannekeskuksen kanssa. Tilannekeskukselle viestitään asiakkaiden majoituksen järjestämiseen liittyvistä tarpeista sekä asiakkaiden toiveiden että vastaanottokeskuksen moniammatillisen työryhmän arvion perusteella. Maahanmuuttovirasto on varannut seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen majoittamiseen paikkoja Helsingin vastaanottokeskuksen Punavuoren toimipisteen lisäksi esimerkiksi Tampereen ja Vaasan vastaanottokeskuksista.

Maahanmuuttoviraston pyynnöstä Helsingin vastaanottokeskuksen Punavuoren toimipisteessä on vakinaisesti majoittuneena muutamia asiakkaita johtuen heidän erityisen haavoittuvasta asemastaan tai palvelutarpeestaan. Joitakin traumatisoituneita seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvia asiakkaita on vakinaistettu terapiasuhteen jatkuvuuden turvaamiseksi. Vakinaistamis päätös tehdään vastaanottokeskuksen johtajan toimesta. Vakinaistamisvaiheessa ollaan yhteydessä maahanmuuttajapalveluihin ja kerrotaan mahdollisesta kuntapaikan ja asunnon tarpeesta myöhemmin. Helsingin tilanne vastaanottopalvelujen osalta on ollut hyvä, joten erityisen haavoittuvassa asemassa olevia asiakkaita on voinut jäädä Helsingin vastaanottokeskuksen palvelujen piiriin.

Osassa vastaanottokeskuksia, kuten Vaasan vastaanottokeskuksessa, asiakkaat majoitetaan kaupungin vuokra-asuntoihin. Helsingissä ei ole

tyhjiä vuokra-asuntoja, joten vastaava malli ei ole mahdollinen. Hajajoitetun majoituksen järjestäminen edellyttäisi myös uutta sopimusta vastaanottopalvelut kaupungilta ostavan Maahanmuuttoviraston kanssa.

Maahanmuuttovirasto ja YK:n pakolaisjärjestö UNHCR tekevät säännöllisiä valvontakäyntejä vastaanotokeskuksiin. Valvontakäynneillä on todettu, että vähemmistöjen ja haavoittuviin ryhmiin kuuluvien asiakkaiden palvelut ovat Helsingissä hyvällä tasolla. Maahanmuuttoviraston vuosittain teettämän asiakaskyselyn perusteella Helsingin vastaanotokeskuksen asiakkaat taustasta riippumatta kokevat palvelut hyväksi ja asumisen vastaanotokeskuksessa turvalliseksi. Yksityismajoitukseen liittyy aloitteessa mainittu riski esimerkiksi taloudelliseen riistoon tai muuhun hyväksikäyttöön, minkä vuoksi majoittuminen vastaanotokeskuksessa voi olla monille asiakkaille turvallisempi vaihtoehto.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin vastaanotokeskuksissa aktiivisesti toimitaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen parantamiseksi ja turvallisen turvapaikkaprosessin takaamiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Turvallinen majoitus ja kiinnittyminen yhteisöön ovat keskeisiä tekijöitä kotoutumisen kannalta. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden hyvinvoinnin varmistamiseksi vastaanottojärjestelmässä on tärkeää olla tietoa asiakasryhmän tarpeista ja heidän tukemisesta. Majoituksen järjestämisessä on huomioitava mahdollisuuksien mukaan asiakkaiden yksilölliset tarpeet samoin kuin muiden haavoittuvassa asemassa olevien asiakasryhmien kohdalla. Turvallinen majoitus voi toteutua sekä vastaanotokeskuksessa että asianmukaisesti järjestetyssä yksityismajoituksessa."

Käsittely

10.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Lisätään lausunnon viimeiseen kappaleeseen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että Helsinki varmistaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoituksen turvallisuuden ja kotoutumisen edellytykset seuraavia keinoilla:

27.11.2019

- reagoimalla vastaanottopaikkojen vähenemiseen pyrkimällä vaikuttamaan siihen, että Maahanmuuttovirasto lisääsi vastaanottokeskuksiin majoituspaikkoja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluville turvapaikanhakijoille koko turvapaikkaprosessin ajaksi

- vahvistamalla seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden varhaista tunnistamista lisäämällä toistuvaa tiedonsaantia seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asemasta Suomessa sekä ohjaamalla seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat turvapaikanhakijat oikeusavun ja erityistuen piiriin jo varhaisista signaaleista

- huomioimalla seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien palveluiden ulkopuolelle joutuneiden turvapaikanhakijoiden erityisen haavoittuvan aseman perusteena kriisimajoituksen piiriin pääsemiseksi yhtäläisin oikeuksin lapsiperheiden ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien paperittomien kanssa."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava virke: "Lautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin vastaanottokeskuksissa aktiivisesti toimitaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen parantamiseksi ja turvallisen turvapaikkaprosessin takaamiseksi."

Kannattaja: puheenjohtaja Sanna Vesikansa

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Alekski Niskanen, Matias Pajula, Karita Toijonen

Ei-äännet: 4

Katju Aro, Leo Bergman, Sandra Hagman, Laura Nordström

Tyhjä: 2

Kati Juva, Sanna Vesikansa

Poissa: 0

Jäsen Katju Aron vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 4 - 7 (tyhjää 2).

27.11.2019

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Sami Heistaro, Kati Juva, Laura Nordström, Matias Pajula, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 2

Seija Muurinen, Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 11 - 0 (tyhjää 2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

20.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579
sari.karisto(a)hel.fi
Kaisa Pasanen, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 24222
kaisa.pasanen(a)hel.fi

§ 346

Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite kaupunginvaltuuston kokousten tulkkauksesta viittomakielellä

HEL 2019-006106 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Liisa Kivelä, viestintäjohtaja, puhelin: 09-310 22091
liisa.kivela(a)hel.fi
Jani Merimaa, viestintäpäällikkö
jani.merimaa(a)hel.fi

Liitteet

1 Said Ahmed Suldaan Aloite 22052019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Suldaan Said Ahmed ja 28 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginvaltuuston kokoukset tulkattaisiin paikalla oleville kuntalaisille sekä verkkolähetyksen kautta kokousta seuraaville viittomakielisille.

Taustatietoa

Helsingin kaupunginvaltuuston kokoukset käydään virallisilla kielillä suomeksi ja ruotsiksi. Kokousaineisto on kaksikielinen. Kokoukset ovat yleisölle avoimia. Niitä voi seurata valtuustosalissa yleisölehterillä tai suorana lähetyksenä ja myöhemmin tallenteina Helsinki-kanavalla. Kokousten päätöstiedote julkaistaan kirjallisena kaupunginvaltuuston verkkosivuilla heti kokouksen päätyttyä. Päätöksistä julkaistaan tieto myös kokouksen aikana Helsinki-kanavalla. Pöytäkirja ja keskustelupöytäkirjat julkaistaan valtuuston verkkosivuilla myöhemmin. Syksystä 2020 tullaan valtuuston kokousten tallenteet tekstittämään.

Kaupungin viestinnänohjeissa todetaan, että kaupungin viestinnän tulee palvella molemmilla kotimaisilla ja muilla helsinkiläisten käyttämillä kielillä, kuten mahdollisuuksien mukaan myös viittomakielellä. Kaupungin viestinnässä huomioidaan soveltuvin tavoin erityisryhmiä, eli muita kuin kotimaisia kieliä puhuvia sekä viittomakielisiä ja vammaisia helsinkiläisiä.

Viittomakielisillä on mahdollista saada tietoa helsinkiläisten palveluista pääkaupunkiseudun yhteisellä viittomasivustolla. Kerran kuukaudessa ilmestyy videona viittomakielinen ajankohtaiskooste, jonka aiheet valitsee kuurojen yhteisöön kuuluva henkilö. Ajankohtaiskooste jaetaan Helsinki-kanavan ja viittomasivuston kautta ja uutisoidaan myös kaupungin verkkosivuilla Hel.fi:ssä.

Helsingin kaupungin vammaisasiamies näkee, että viittomakielinen tulkkaus olisi tärkeä myönteisen erityiskohtelun esimerkki, jonka ansiosta moni viittomakielinen voisi nykyistä paremmin saada tietoa Helsingin ylimmän päättäjän eli kaupunginvaltuuston toiminnasta ja toisi esille kaupungin pyrkimyksiä laajentaa saavutettavuutta ja ottaa huomioon sellaisetkin asukasryhmät, joilla on rajatummalla mahdollisuudet kaupungin asioiden seuraamiseen.

Vammaisneuvosto tukee aloitetta mainitsemalla muun muassa, että viittomakielilaki astui voimaan vuonna 2015, joten Suomi on neljän kielien maa: suomi, ruotsi, saame ja viittomakieli. Yhdenvertaisuuslaki (1.1.2015) ja Viittomakielilaki sekä EU:n saavutettavuusdirektiivi, joka astui voimaan huhtikuussa 2019, on otettava vakavasti ja aidosti huomioon. Lisäksi on otettava huomioon YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimus, joka ratifioitiin 10.6.2016. Vammaisneuvosto näkee, että aito yhdenvertaisuus on itseisarvo, johon kaupungin tulisi pyrkiä kaikessa toiminnassaan. Viittomakieltä käyttävällä tarkoitetaan henkilöä, jonka oma kieli on viittomakieli. Vammaisneuvosto katsoo, että kiinnostus viittomakielisiä palveluja kohtaan kasvaa, kun niitä lisätään. Vammaisneuvosto toivoo sitovaa kirjausta vähintään kyselytuntien tulkaamisesta.

Helsingin kaupungin asukasrekisteritiedoissa ei ole viittomakielisten määrää, mutta suuntaa-antavana voisi pitää Kuurojen Liiton antamaa tietoa, että Helsingissä on 465 viittomakielen tulkkauspalveluihin oikeutettua henkilöä ja näistä 229 henkilöä käytännössä tilaa asiointejaan varten Kelan korvaaman henkilökohtaisen tulkin. Kuurojen Liiton antamien tietojen mukaan Suomessa on noin 4 000–5 000 viittomakieltä käyttävää henkilöä. Suomenruotsalaisen viittomakielen käyttäjiä on arviolta 100.

Arvio kustannuksista

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Helsingin kaupunginvaltuuston kokousten tulkkaminen viittomakielelle ja lähettäminen verkossa Helsinki-kanavan tallenteiden yhteydessä olisi periaatteessa teknisesti mahdollista. Kokouksien kesto on vaihteleva ja usein pitkät kokoukset merkitsisivät kuitenkin sitä, että tilaisuuteen tarvittaisiin ainakin kaksi suomenkielistä viittomakielen tulkkiä. Kokouksissa pitäisi varautua myös vähintään yhden suomenruotsalaisen viittomakielen tulkin palkkaamiseen.

Yhden kokouksen kattava viittomakielisen tulkkauksen kustannus olisi keskimäärin noin 1 100 euroa. Vuositasolla tulkkauksen kustannukset olisivat noin 24 000 euroa, laskettuna vuoden 2018 kokousten määrän ja kestojen sekä tulkkaustrytyksen julkaisemien tulkkien tuntihintojen perusteella. Kustannus on arvio ja laskettu sen mukaan, että jokaisessa kokouksessa olisi kaksi suomenkielistä ja yksi suomenruotsalaisen viittomakielen tulkki. Lisäksi tulkkausta varten tarvitaan erillisen kauko-ohjattava videokamera. Siihen liittyvän laitteiston hankinta ja asennus käyttökuntoon saatettuna olisi kertahankintana alustavan arvion mukaan noin 6 000 euroa.

Kaupunginkanslian viestintäosasto toteaa, että viittomakielisestä tulkkauksesta on mahdollista järjestää kokeilu esimerkiksi valtuuston kyselytunneilla tulevan vuoden aikana. Tämä liittyisi luontevasti kaupungin tavoitteisiin osallistumisen, yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden kehittämisenä.

Kokeilu olisi hyödyllistä järjestää 2–3 kertaa, jolloin kertyisi kokemusta tulkkauksen teknisestä järjestämisestä ja streamaamisesta. Samalla olisi mahdollista kartoittaa myös viittomakielisten toiveita ja tarpeita mahdollista palvelun kehittämisen jatkosuunnittelua ajatellen.

Valtuuston kokousvuoden aikana järjestetään kuusi kyselytuntia. Syksyllä 2019 kyselytuntia uudistettiin siten, että valtuutettujen kysymykset ovat julkisia jo kokousta edeltävänä päivänä. Näin myös itse kysymyksistä on mahdollista tiedottaa etukäteen, samalla kun tiedotetaan kyselytunnin viittomakielisen tulkkauksen kokeilusta.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Liisa Kivelä, viestintäjohtaja, puhelin: 09-310 22091
liisa.kivela(a)hel.fi
Jani Merimaa, viestintäpäällikkö
jani.merimaa(a)hel.fi

Liitteet

1 Said Ahmed Suldaan Aloite 22052019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 750

HEL 2019-006106 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

11.11.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti asian otsikon viimeisen sanan muotoon "viittomakielellä".

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Liisa Kivelä, viestintäjohtaja, puhelin: 09-310 22091
liisa.kivela(a)hel.fi
Jani Merimaa, viestintäpäällikkö
jani.merimaa(a)hel.fi

§ 347

Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ympäristölle haitallisten käytäntöjen selvittämisestä Helsingissä

HEL 2019-006112 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää ympäristölle haitallisten käytäntöjen ja toimien määrän kaupungin budjetissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että osana kaupungin ympäristöraporttia seurataan kaupungin toimintojen ympäristövaikutuksia talouden näkökulmasta. Siihen sisältyvät ne tuotot, kulut ja investoinnit, jotka on ensisijaisesti tehty ympäristönsuojelullisista syistä. Tässä vuosittaisessa ympäristöraportissa siten monelta osin esitetään ympäristölle haitallisten käytäntöjen ja toimien määrä kaupungin vuosittaisessa toiminnassa. Tiedot kerätään vuosittain koko kaupunkikonsernin osalta, mutta koska tytäryhteisöjen toimittamat tiedot eivät ole kattavia, ympäristöraportissa raportoidaan ainoastaan tiedot emokaupungin osalta. Eräiltä osin niissäkin on jonkin verran puutteita, koska tiettyjä ympäristökuluja ja -investointeja on vaikea erottaa esimerkiksi rakennusprojekteissa. Keskeisimmät osat kaupungin ympäristöraportista esitetään vuosittain kaupungin tilinpäätöksen toimintakertomuksessa valtakunnallisen tilinpäätösraportin mukaisesti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupungin ympäristöraportointia kehitetään edelleen ja tässä yhteydessä mm. kaupungin taloushallinnossa on otettu käyttöön kaupungin kirjanpidossa uudet toimintoaluenumerot, jotka helpottavat ympäristöasioiden seuranta ja raportointia. Tämän kehitystyön tuloksia ympäristöraportoinnin parantamisessa saataneen vuoden 2020 ympäristöraportin yhteydessä.

Vuonna 2018 ympäristökulut olivat kaupungin ympäristöraportin mukaan 91 miljoonaa euroa (2,1 % kaupungin kaikista toimintakuluista), ympäristöinvestoinnit 135 miljoonaa euroa (21,5 % kaupungin kaikista käyttöomaisuusinvestoinneista) ja ympäristötuotot 6 miljoonaa euroa (0,5 % kaupungin kaikista toimintatuotoista). Tilinpäätöksen ympäristövastuiden arvo oli 31.12.2018 yhteensä 22,4 miljoonaa euroa. Vastuut koskivat varautumista entisten kaatopaikkojen kunnostamiseen ja maaperän puhdistamiseen.

Kaikki ympäristöraportin mukaiseen ympäristötalouteen kuulumattomat kaupungin tuotot, kulut ja investoinnit eivät kuitenkaan ole välttämättä suoraan tai välillisesti ympäristölle haitallisia. Ympäristön kannalta melko neutraaleja (tai esim. koulutuksen kautta myös positiivisia) toimintoja ovat esimerkiksi opetus- ja kulttuuri- sekä sosiaali- ja terveyspalvelut, jos huomioidaan pelkät palvelut eikä niiden tarvitsemaa infrastruktuuria. Jos taas huomioidaan kaupungin toimintojen tarvitsemat tilat, energiankäyttö ja liikkumistarve, ympäristövaikutuksia syntyy merkittävästi.

Kaupunki on merkittävä julkinen hankkija ja pystyy ohjaamaan markkinoita ympäristön paremmin huomiovaksi. Tällä hetkellä kaupungissa tehdään kuitenkin edelleen paljon kilpailutuksia ja hankintoja, joissa ympäristöasioita ei vielä huomioida. Tästä voi aiheutua sekä välillisiä että suoria ympäristövaikutuksia, joita voitaisiin vähentää asettamalla entistä enemmän ympäristökriteerejä. Kaupungin tekemissä hankinnoissa asetetaan vaihtelevasti ympäristökriteerejä, keskitetyistä kilpailutuksista 62,5 prosentissa oli vuonna 2018 mukana ympäristökriteerejä ja esimerkiksi kaupunkiympäristön toimialalla noin 50 prosentissa kilpailutuksista.

Helsinki on mukana Suomen ympäristökeskuksen koordinoimassa Towards carbon neutral municipalities and regions -hankkeessa. Hankkeessa on Suomen ympäristökeskuksen toimesta laskettu Helsingin kaupungin hankintojen hiilijalanjälki, pois lukien investoinnit ja asiakaspalvelujen ostot. Sen mukaan suurimmat päästöt aiheutuvat sähköstä ja kaasusta, lämmityksestä, rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluista sekä rakennusten ja huoneistojen vuokrista. Niiden yhteenlaskettu osuus laskelmassa huomioidusta kaupungin hankintojen hiilijalanjäljestä on yli puolet.

27.11.2019

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Kaupunkiympäristölautakunnan lausunnossa on kuvattu kaupungin toimintoja, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Usean toiminnon osalta ympäristövaikutusten osuutta kaupungin käyttömenoista ja investoinneista on vaikea erottaa.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 777

HEL 2019-006112 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.10.2019 § 500

HEL 2019-006112 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että osana kaupungin ympäristöraporttia seurataan kaupungin ympäristötaloutta. Siihen sisältyvät ne tuotot, kulut ja investoinnit, jotka on ensisijaisesti tehty ympäristönsuojelullisista syistä. Tiedot kerätään vuosittain koko kaupunkikonsernin osalta, mutta koska tytäryhteisöjen toimittamat tiedot eivät ole kattavia, ympäristöraportissa raportoidaan ainoastaan tiedot emo-organisaatiosta. Myös niissä on jonkin verran puutteita, koska tiettyjä ympäristökuluja ja -investointeja on vaikea erottaa esimerkiksi rakennusprojekteissa. Raportointia ollaan kehittämässä ja kaupungin taloushallintopalvelut Talpa on ottanut käyttöön uudet toimintoalumerot emo-organisaatiossa, jotka helpottavat ympäristöasioiden seurantaa ja raportointia.

Vuonna 2018 ympäristökulut olivat 91 miljoonaa euroa (2,1 % kaupungin kaikista toimintakuluista), ympäristöinvestoinnit 135 miljoonaa euroa (21,5 % kaupungin kaikista käyttöomaisuusinvestoinneista) ja ympäristötuotot 6 miljoonaa euroa (0,5 % kaupungin kaikista toimintatuotoista). Tilinpäätöksen ympäristövastuiden arvo oli 31.12.2018 yhteensä 22,4 miljoonaa euroa. Vastuut koskivat varautumista entisten kaatopaikkojen kunnostamiseen ja maaperän puhdistamiseen.

Kaikki ympäristötalouteen kuulumattomat kaupungin tuotot, kulut ja investoinnit eivät kuitenkaan ole välttämättä suoraan tai välillisesti ympäristölle haitallisia. Ympäristön kannalta melko neutraaleja (tai esim. koulutuksen kautta myös positiivisia) toimintoja ovat esimerkiksi opetus- ja kulttuuri- sekä sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut, jos huomioidaan pelkät palvelut eikä niiden tarvitsemaa infrastruktuuria. Jos taas huomioidaan kaupungin toimintojen tarvitsemat tilat, energiankäyttö ja liikku- mistarve, ympäristövaikutuksia syntyy merkittävästi.

Kaupunki on merkittävä julkinen hankkija ja pystyy ohjaamaan markkinoita ympäristön paremmin huomiovaksi. Tällä hetkellä kaupungissa tehdään kuitenkin edelleen paljon kilpailutuksia ja hankintoja, joissa ympäristöasioita ei vielä huomioida. Tästä voi aiheutua sekä välillisiä että suoria ympäristövaikutuksia, joita voitaisiin vähentää asettamalla entistä enemmän ympäristökriteerejä. Kaupungin tekemissä hankinnoissa asetetaan vaihtelevasti ympäristökriteerejä, keskitetyistä kilpailutuksista 62,5 prosentissa oli vuonna 2018 mukana ympäristökriteerejä ja esimerkiksi kaupunkiympäristön toimialalla noin 50 prosentissa kilpailutuksista.

Helsinki on mukana Suomen ympäristökeskuksen koordinoimassa Towards carbon neutral municipalities and regions -hankkeessa. Hank-

keessa on Suomen ympäristökeskuksen toimesta laskettu Helsingin kaupungin hankintojen hiilijalanjälki, pois lukien investoinnit ja asiakaspalvelujen ostot. Sen mukaan suurimmat päästöt aiheutuvat sähköstä ja kaasusta, lämmityksestä, rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluista sekä rakennusten ja huoneistojen vuokrista. Niiden yhteenlaskettu osuus laskelmassa huomioidusta kaupungin hankintojen hiilijalanjäljestä on yli puolet.

Alla on kuvattu kaupungin toimintoja, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, mutta niiden osuutta kaupungin käyttömeneistä ja investoinneista on vaikea erottaa.

Rakentaminen

Rakentaminen on yksi eniten ympäristövaikutuksia aiheuttava toiminto kaupungin toiminnassa erityisesti sen energiankulutuksen ja luonnonvarojen käytön takia. Rakentamiseen käytettävät summat ovat suuria ja ympäristötilinpäätöksessä on esitetty, kuinka paljon rahaa on käytetty energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan. Kaupungilla on kansallisia energiatehokkuusvaatimuksia tiukemmat linjaukset ja erityisesti Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti uusiutuvaa energiaa tulee lisätä merkittävästi. Kiertotalouden avulla on mahdollista säästää sekä rahaa että luonnonvaroja, mutta sen mahdollisuuksia (esim. kierrätettävät osat, purettavuus) ei vielä tällä hetkellä hyödynnetä rakentamisessa riittävästi, mutta kaupungilla on käynnissä joitain kiertotalouspilotteja. Koska kiertotaloutta ei vielä riittävästi huomioida, lisää se rakentamisen haitallisia ympäristövaikutuksia ja kustannuksia.

Kaupungilla on kansallisia energiatehokkuusvaatimuksia tiukemmat linjaukset ja erityisesti Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti uusiutuvaa energiaa tulee lisätä merkittävästi. Rakennushankkeissa iso päätöksiä ohjaava tekijä on tällä hetkellä investointikustannus, josta aiheutuu se, että elinkaarikustannuksella tarkasteltavia uusiutuvan energian järjestelmiä ei välttämättä voida valita esimerkiksi liian suureksi kohoavan vuokravaikutuksen tai hankkeen enimmäishinnan ylittymisen takia. Investointikustannuskeskeisestä tavasta olisi syytä siirtyä tarkastelemaan elinkaarikustannuksia, joka useimmiten johtaa energiatehokkaamman tai ympäristöystävällisemmän teknologian valintaan.

Kaupungin kasvaessa rakentamiselle joudutaan löytämään yhä uusia alueita, mikä voi aiheuttaa viherverkostojen katkeamista, vähentää metsien ja niittyjen määrää sekä vähentää vettä läpäisevän pinta-alan määrää. Näillä on vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ja kaupunkilaisten mahdollisuuksiin nauttia luonnon tarjoamista ekosysteemipalve-

luista. Tätä on mahdollista korvata parantamalla viheralueiden toiminnallisuutta ja ekologista laatua, ennallistamalla luontokohteita tai luomalla uusia viherympäristöjä (esim. viherkattoja), mutta tällä hetkellä näitä mahdollisuuksia ei vielä kattavasti käytetä. Rakentaminen heikentää myös kaupunkirakenteen ilmaston kestävyyttä esimerkiksi heikentämällä hulevesien imeytymistä, mikä voi aiheuttaa lisäkuluja kaupungille esimerkiksi hulevesitulvien vuoksi.

Tällä hetkellä rakentamisessa etusijan saavat usein rakentamisen nykyiset käytännöt ja ratkaisut, joita perustellaan kustannussyillä. Uusia menetelmiä ja tekniikoita säilyttää nykyistä kasvillisuutta tulisi kehittää aktiivisemmin. Erityistapauksiin soveltuvia ratkaisuja on jo tarjolla, mutta niitä käytetään vielä harvoin (esim. kaivamisessa käytettävät ujuttamistekniikat, imuroinnit, ilmalapio). Kasvillisuuden ylläpito on myös haastavaa, jos tehdään lyhytkestoisia alueurakkasopimuksia, koska silloin on vaikea ylläpitää pitkäjänteistä hoitosuunnitelmaa erityisesti vaativien kohteiden kohdalla (esim. niityt, katupuiden rakenneleikkaukset).

Rakentamisen ympäristöhaittoja pyritään vähentämään muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman, kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman ja Kaivumaiden, kiviaineksen ja purkumateriaalien periaatteiden mukaisesti. Tekeillä on myös kierto- ja jakamistaloudentalouden tiekartta, joka pyrkii edistämään kiertotaloutta muun muassa rakentamisessa.

Kiinteistöjen käyttö ja ylläpito

Kiinteistöjen käytön merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät energiankulutuksesta ja energiantuotannon polttoainevalinnoista. Merkittävä osa kaupungin käyttämästä energiasta tuotetaan fossiilisilla polttoaineilla. Kiinteistöissä tapahtuu myös paljon turhaa energiankulutusta, mikä aiheuttaa suoraan lisäkustannuksia kaupungille, mutta jota olisi mahdollista vähentää parantamalla ylläpidon ja huollon resursseja sekä toimintaa.

Kaupungin toiminnasta syntyy paljon jätettä, joita ei vielä lajitella riittävästi materiaalina. Se lisää sekajätteen määrää, kaupungille syntyviä kustannuksia ja hukkaa luonnonvaroja, kun materiaali ohjataan materiaalihyötykäytön sijaan polttoon.

Ylläpidon ympäristöhaittoja pyritään vähentämään muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman ja kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman mukaisesti.

Liikenne

Liikenteen merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät polttoainevalinnoista. Helsingissä on panostettu viime vuosina vahvasti joukkoliikenteeseen, liikenteen siirtämiseen raiteille ja sen sähköistämiseen. HKL:n kalusto kulkee jo kokonaan uusiutuvilla polttoaineilla ja Staran työkonelakusto on siirtymässä biopolttoaineisiin, mutta muuten kaupungin kalusto käyttää vielä suurelta osin fossiilisia polttoaineita, millä on ilmastovaikutusta.

Liikenteen ympäristöhaittoja pyritään vähentämään muun muassa Hiili-neutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman, kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman, Kestävä kaupunkiliikuminen Helsingissä -ohjelman sekä Staran ja HKL:n ympäristöohjelmien mukaisesti.

Yleisten alueiden ylläpito

Yleisten alueiden hoidossa käytetään erilaisia kemikaaleja, torjunta-aineita ja lannoitteita, jotka voivat olla ympäristölle haitallisia, esimerkiksi heikentämällä luonnon monimuotoisuutta. Osa hulevesistä johdetaan suoraan vesistöihin ja runsaslumisina talvina lunta kaadetaan mereen, mitkä edistävät esimerkiksi mikromuovien ja muiden epäpuhtauksien päätymistä vesistöihin. Yleisten alueiden ylläpidon kilpailutuksessa on kuitenkin viime vuosina otettu käyttöön ympäristökriteereitä, joiden ansiosta on vähennetty muun muassa kemikaalien käyttöä ja tehty ylläpidosta ympäristöasiat kattavammin huomioivaa. Staran ympäristöohjelmassa on toimenpiteinä urakoiden ympäristöriskien kartoitus ja ympäristösuunnitelmien laadinta sekä käytettyjen kemikaalien riskien arviointi ja hankintaohjeiden laatiminen, jotta ympäristölle haitallisimpien kemikaalien käyttöä voidaan vähentää.

Maankäyttö ja kaavoitus

Helsingin kaupunkisuunnittelun keskeisenä pyrkimyksenä on kaupungin kestävän kasvun turvaaminen. Ympäristön näkökulmasta tällä tarkoitetaan sitä, että kaupungin kasvun haittoja pyritään minimoimaan ohjaamalla uutta rakentamista siten, että tuleva kaupunkirakenne tuottaa mahdollisimman vähän liikkumisesta aiheutuvia päästöjä samalla kun paikalliset ympäristölliset reunaehdot, etenkin viheralueiden arvot pyritään parhaalla mahdollisella tavalla turvaamaan.

Käynnissä olevat kaupungin keskustan tuntumaan sijoittuvien uusien projektialueiden rakentuminen tarjoaa mahdollisuuksia vähäpäästöiseen liikkumiseen ja asumiseen.

Yleiskaava 2016:n lähtökohtana on verkostokaupungin vahvistaminen, joka laajentuvan raideverkon kautta mahdollistaa liikenteen osalta vähäpäästöisen elämäntavan myös esikaupunkialueelle, esimerkiksi tulevissa bulevardikaupunginosissa. Maankäytön tiivistäminen raideliiken-

27.11.2019

teen asemien tuntumaan ohjaa kaupunkirakenteen kehitystä suuntaan, jolla parannetaan kestävien liikkumismuotojen käytön edellytyksiä.

Huomattavaa on, että myös suotuisalle sijainnille tehtävä rakentaminen aiheuttaa rakentamisen aikaisia päästöjä sekä energiankulutuksen lisääntymistä kaupungissa. Näihin voidaan vaikuttaa rakentamisen ohjauksella. Hiilineutraalin Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa on useita toimenpiteitä, jotka tähtäävät päästöjen ja energiankulutuksen vähentämiseen.

Kaupunkisuunnittelussa integroidaan maankäytönsuunnittelu ja liikennesuunnittelu hyvän elinympäristön saavuttamiseksi ja ympäristön suojelemiseksi. Esimerkiksi isoja liikennehankkeita suunniteltaessa tulee kuitenkin varmistua siitä, että ne toteuttavat myös kaupungin ilmastotavoitteita.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pirita Kuikka, ympäristösuunnittelija: +358 9 310 32045
pirita.kuikka(a)hel.fi

§ 348

Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite säännöllisistä sisäilmakyselyistä henkilöstölle ja asiakkaille

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite säännöllisistä sisäilmakyselyistä henkilöstölle ja asiakkaille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mauri Venemies ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että uuteen sisäilmaohjelmaan sisällytetään yhtenä käytännön toimenpiteenä säännölliset vuosittain tehtävät sisäilmaa koskevat kyselyt. Kyselyt suunnataan päiväkotien, koulujen, sairaaloiden ja vastaavien henkilöstölle ja asiakkaille. Tällä tavalla saadaan kattavampaa tietoa ja voidaan aiemmin puuttua ongelmiin. Aiemmalla puuttumisella estetään terveysthaittojen paheneminen ja pyritään minimoimaan korjauskuluja.

Kaupunginhallitus toteaa, ettei Helsingin kaupungin sisäilmaohjelmaan ole tarkoituksenmukaista sisällyttää Helsingin kaupungin julkisiin tiloihin tehtävää vuosittaista sisäilmakyselyä kyselyprosessin laajuuden, hitauden ja epävarmuustekijöiden vuoksi. Ehdotettu sisäilmakysely ei sellaisenaan anna riittävää tietoa kunkin kohteen sisäilman laadusta.

Sisäilmaohjelman tavoitteena on hallita sisäilman laatua kaikilla toiminnan osa-alueilla lähtien tilatarpeiden ennakoinnista aina käytönaikai-

seen ylläpitoon, tilojen korjaamiseen ja tiloista luopumiseen asti. Säännöllisiä vuosittaisia sisäilmakyselyjä ei ohjelmaan ole kirjattu, koska niistä saatava hyöty kiinteistöjen ylläpidon ja sisäilman laadun hallinnan kannalta on vähäinen verrattuna kyselyiden tekemiseen ja analysointiin kuluviin resursseihin ja kustannuksiin. Pelkästään sisäilmakyselyjen tulosten perusteella ei voida tehdä johtopäätöksiä tilojen kunnosta tai tarvittavista korjauksista.

Arviot sisäilman laadusta perustuvat ensisijaisesti rakennusten kunto- tutkimuksiin, joita käyttäjien kokemukset sekä koulu-, opiskelija ja työterveydenhuollon tiedot täydentävät. Tarvittaessa sisäilma-asiantuntijat teettävät tilojen käyttäjillä olosuhdekyselyjä tutkimusten lähtötiedoiksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on teettänyt kattavat kyselyt kaikissa Helsingin suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa sekä oppilaille että henkilöstölle vuosien 2016–2018 aikana, eikä niiden toistamista vuosittain ole nähty tarpeellisena. Kyselyt eivät tuoneet uutta tietoa rakennusten sisäilmatilanteesta, sillä suurimmassa osassa kohteita ongelmat olivat jo tiedossa, ja tutkimukset, korjausten suunnittelu tai korjaukset oli jo käynnissä.

Sisäilmaohjelmaan on kirjattu useita asioita, joiden tavoitteena on parantaa sisäilmaongelmien ennaltaehkäisyä ja ratkaisuprosessia. Kaupunki kehittää toimintamallia sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi, etsii yksilöllisiä ratkaisuja oireilevien auttamiseksi sekä selvittää, miten terveydenhuoltopalvelut voidaan kytkeä tiiviimmin mukaan sisäilmaongelmien ratkaisuun.

Kaupunginhallitus hyväksyi 24.6.2019 § 485 Helsingin kaupungin kiinteistöpoliittisen ohjelman, sisäilmaohjelman ja näiden asiakirjojen toteutusohjelman ohjeellisina asiakirjoina Helsingin kaupunkistrategia 2017–2021:ssä asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi.

Kaupungin sisäilmaryhmä käsitteli aloitetta kokouksessaan 24.10.2019 ja totesi muun muassa, ettei kyselyjen määrää tulisi kaupungilla lisätä. Kyselyjen lisäämisen sijaan kaupunkiympäristön toimiala pitää tärkeänä panostaa kiinteistöjen hyvään ylläpitoon ja huoltoon sekä kattaviin siivouksiin, joilla on ennaltaehkäisevä vaikutus sisäilmaongelmiin.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan, sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kaupunkiympäristön toimialan lausunnot. Vastaus on annettujen lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

27.11.2019

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite säännöllisistä sisäilmakyselyistä henkilöstölle ja asiakkaille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 778

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 31.10.2019

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Mauri Venemies ja 14 muuta valtuutettua ovat 10.4.2019 tehneet aloitteen, jossa esitetään, että Helsingin kaupungin uuteen sisäilmaohjelmaan sisällytetään yhtenä käytännön toimenpiteenä säännölliset vuosittain tehtävät sisäilmaa koskevat kyselyt. Aloitteessa esitetään, että sisäilmakyselyt suunnattaisiin päiväkotien, koulujen, sairaaloiden ja vastaavien tilojen henkilöstölle ja asiakkaille. Aloitteen mukaan näin saataisiin kattavampaa tietoa, voitaisiin puuttua aiemmin kehittymässä

oleviin ongelmatilanteisiin, estettäisiin terveyshaittojen paheneminen sekä pienennettäisiin korjauskuluja.

Sisäilmaohjelman tavoitteena on hallita sisäilman laatua kaikilla toiminnan osa-alueilla lähtien tilatarpeiden ennakoinnista aina käytönaikaiseen ylläpitoon, tilojen korjaamiseen ja tiloista luopumiseen asti. Säännöllisiä vuosittaisia sisäilmakyselyitä ei ohjelmaan ole kirjattu muun muassa siksi, että niistä saatava hyöty kiinteistöjen ylläpidon ja sisäilman laadun hallinnan kannalta on vähäinen verrattuna kyselyiden tekemiseen ja analysointiin kuluviin resursseihin ja kustannuksiin. Pelkääntään sisäilmakyselyiden tulosten perusteella ei myöskään pystytä tekemään johtopäätöksiä tilojen kunnosta tai tarvittavista korjauksista.

Aloitteessa ehdotettujen kyselyiden teettämä työmäärä olisi valtava ja vaikeasti hallittava. Henkilöstön määrä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ja sosiaali- ja terveystoimialalla on yhteensä yli 28 000 henkilöä ja asiakasmäärä moninkertainen.

Arviot sisäilman laadusta perustuvat ensisijaisesti rakennusten kunnottutkimuksiin, joita käyttäjien kokemukset sekä koulu-, opiskelija ja työterveydenhuollon tiedot täydentävät. Tarvittaessa sisäilma-asiantuntijat teettävät tilojen käyttäjillä olosuhdekyselyjä tutkimusten lähtötiedoiksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on teettänyt kattavat kyselyt kaikissa Helsingin suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa sekä oppilaille että henkilöstölle vuosien 2016–2018 aikana, eikä niiden toistamista vuosittain ole nähty tarpeellisena.

Sisäilmaohjelmaan on kirjattu useita asioita, joiden tavoitteena on parantaa sisäilmaongelmien ennaltaehkäisyä ja ratkaisuprosessia. Kaupunki muun muassa kehittää toimintamallia sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi, etsii yksilöllisiä ratkaisuja oireilevien auttamiseksi sekä selvittää, miten terveydenhuoltopalvelut voidaan kytkeä tiiviimmin mukaan sisäilmaongelmien ratkaisuun.

Kaupungin sisäilmaryhmä käsitteli aloitetta kokouksessaan 24.10.2019 ja totesi muun muassa, ettei kyselyjen määrää tulisi kaupungilla lisätä. Kyselyjen lisäämisen sijaan kaupunkiympäristön toimiala pitää tärkeänä panostaa kiinteistöjen hyvään ylläpitoon ja huoltoon sekä kattaviin siivouksiin, joilla on ennaltaehkäisevä vaikutus sisäilmaongelmiin.

Lisätiedot

Anna Saarinen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 33196
anna.saarinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.10.2019 § 343

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että toimialan toimitilojen kuntoa, terveellisuutta ja turvallisuutta sekä käyttäjien kokemusta tiloista seurataan säännöllisesti. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kannan mukaisesti, että sisäilmakyselyllä voidaan kartoittaa käyttäjien kokemuksia rakennuksen sisäilman laadusta, tyytyväisyyttä ympäristön olosuhteisiin sekä mahdollista koettua oireilua. THL:n mukaan mahdollisen sisäilman ongelmatilanteen arvioinnin tulee kuitenkin aina perustua rakenneteknisiin selvityksiin sekä mahdollisiin muihin asiantuntijalausuntoihin. Sisäilmakyselyn perusteella ei tule tehdä suoria johtopäätöksiä sisäilman laadusta, rakennuksen olosuhteista tai terveystilanteesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että rakentamisen laatu, rakennusten kunnossa- ja ylläpito sekä rakennusten teknisen kunnan seuraaminen tulee olla riittävällä tasolla ja mahdollisiin sisäilmaa heikentäviin syihin tulee päästä puuttumaan jo varhaisessa vaiheessa. Sisäilmakyselyt ovat toimiva työkalu tarvittavien käyttäjäkokemusten kartoittamiseen sisäilmapuutteita epäiltäessä ja seurattaessa käyttäjien kokemusta tehtyjen korjaustoimenpiteiden onnistumisesta. Lisäksi tiedonkululle ja –hallinnalle eri osapuolten (käyttäjien, työterveyshuollon, työsuojelun, terveydensuojelun, teknisen isännöinnin, kiinteistöhoitoon sekä sisäilma-asiantuntijoiden) välille tulisi etsiä uusia toimintatapoja. Tähän tarkoitukseen tarvitaan osapuolten yhteiseen käyttöön soveltuva tiedon arkistointiohjelma, jossa kaikki rakennusta koskeva tieto on yhtäaikaista eri osapuolten käytettävissä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tehty sisäilmakyselyjä sekä oppilaille että henkilöstölle. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on kehittänyt ala- ja yläkoululaisille suunnatun sisäilmakyselyn, jonka tarkoituksena on toimia työkaluna koulujen sisäilmaongelmien hallinnassa. Helsingin kaikissa suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa toteutettiin kysely kolmessa vaiheessa vuosina 2016-2018. Jokaisesta eri vaiheen tutkimuksesta on tehty oma raporttinsa. Kyselyt eivät tuoneet uutta tietoa rakennusten sisäilmatilanteesta, sillä suurimmassa osassa kohteita ongelmat olivat jo tiedossa, ja tutkimukset, korjausten suunnittelu tai korjaukset olivat käynnissä. Kyselyissä nousi esiin kuitenkin kohteita, joissa oli tarpeen tarkistaa ilmanvaihto- ja lämmitysjärjestelmien toiminta.

Työterveyslaitos toteutti lisäksi huhtikuussa 2018 sisäilmastokyselyn kaikissa kaupungin 101:ssä suomen- ja ruotsinkielisessä peruskoulussa. Vastauksia saatiin yli 2 500 ja vastausprosentti oli 65. Kysely toteu-

27.11.2019

tettiin Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) rahoittamana ja se liittyi Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) 2016-2018 toteuttamaan hankkeeseen (oppilaskyselyt). Kysely ei siis ollut oirelähtöinen. Kyselyyn vastasi luokissa toimiva henkilöstö ts. opettajat ja koulunkäyntiavustajat. Tämänkään kyselyn tuloksissa ei noussut esiin kouluja, joiden osalta ei olisi kiinteistön omistajan taholla ollut tiedossa, että jotain kokemusta olosuhdehaitasta ja/tai oireilusta on.

Henkilöstön kokemusta toimitilojen sisäilman laadusta kartoitetaan myös henkilöstökyselyillä, joita tehdään tarvittaessa yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Helsingin kaupunki on lisäksi laatinut toimintamallin sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, ettei Helsingin kaupungin uuteen sisäilmaohjelmaan ole tarkoituksenmukaista sisällyttää Helsingin kaupungin julkisiin tiloihin tehtävää vuosittaista sisäilmakyselyä kyselyprosessin laajuuden, hitauden ja epävarmuustekijöiden vuoksi.

Aloitteessa ehdotettu vuosittain tehtävä sisäilmakysely ei sellaisenaan anna riittävää tietoa kunkin kohteen sisäilman laadusta.

Käsittely

22.10.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että seuraava virke lausunnon ensimmäisestä kappaleesta poistetaan: Koettuihin olosuhdehaittoihin ja oireisiin tiedetään vaikuttavan myös useita rakennuksen ulkopuolisia tekijöitä, kuten vastaajan terveydentila, elintavat, stressi ja huolestuneisuus sekä elinympäristö.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi
Satu Sjöblom, erityissuunnittelija, puhelin: 310 26002
satu.m.sjoblom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.10.2019 § 246

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän aloitteesta:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

"Sosiaali- ja terveystoimiala vuokraa toimitilansa kaupunkiympäristön toimialalta, joka vastaa kiinteistöjen ylläpito- ja korjaustoimista koko kaupungin tasolla. Sosiaali- ja terveystoimialalla noudatetaan Helsingin kaupungin sisäilmaohjeistusta ja toimitaan siinä mainittujen prosessien mukaan, olipa kyseessä sitten sisäilmaongelmien selvittely, sisäilmakyselyjen ja -tutkimusten toteuttaminen tai sisäilmaongelmiin liittyvät korjaustoimenpiteet. Sosiaali- ja terveystoimialan oma sisäilmaohje on kaupungin ohjeen ja linjausten mukainen, eikä erillisiin prosesseihin ole tarvetta ryhtyä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että toimitilojen kunnossapidosta huolehditaan ja sisäilmaongelmia aiheuttaviin korjausta edellyttäviin toimenpiteisiin ryhdytään välittömästi. On myös olennaista, että mahdollisiin sisäilmaongelmatilanteisiin päästään puuttumaan jo varhaisessa vaiheessa. Kaikki tämä edellyttää hyvää, sujuvaa ja avointa tiedonkulkua eri toimijoiden kanssa."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Hynninen, Kati - toimitila-asiantuntija, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701
kati.hynninen(a)hel.fi

§ 349

Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen säätelystä ja valosaasteen vähentämisestä

HEL 2019-004554 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen säätelystä ja valosaasteen vähentämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää keinovalaistuksen ympäristö- ja terveysvaikutuksia, sekä tarvetta säädellä kaupunkialueella tarkemmin valaistuksen kirkkautta ja välkkymistä ulkovalaistuksessa ja valomainoksissa, sekä tarvetta säädellä valomainosten määrää alueellisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen keinovalaistuksen aiheuttamista ongelmista. Toimiala seuraa keinovalaistukseen liittyvää tutkimustoimintaa ja kehittää toteutusratkaisuja. Ohjaamisen ja valvonnan keinot ja vastuut ovat erityisesti digitaalisten mainoslaitteiden osalta jossain määrin hajautuneet. Digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa, niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään. Häiriövaloa estetään hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella. Tässä tulee kiinnittää erityistä huomiota oikeaan valaistusvoimakkuuteen, valon suuntaamiseen sekä valaistuksen oikeanlaiseen

27.11.2019

himentämiseen ja sammuttamiseen. Nykyaikainen tekniikka antaa siihen hyvät mahdollisuudet. Valomainosten koko ja kirkkaus sekä mahdollinen liike tulee sovittaa ympäristön olosuhteisiin. Mainoslaitteiden osalta myös sijoitusperiaatteilla on suuri merkitys häiriövalon hillitsemiseksi. Valaistuksen ympäristö- ja terveysvaikutusten selvittämistä jatketaan ja suunnitteluohjeita ja määräyksiä tarkennetaan saatavan tutkimustiedon pohjalta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen säätelystä ja valosaasteen vähentämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 779

HEL 2019-004554 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta 17.09.2019 § 453

HEL 2019-004554 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Taustaa

Aloitteessa kiinnitetään huomiota kolmeen erityyppiseen ongelmaan: uuden valaistustekniikan, lähinnä LED-valaistuksen, aiheuttamat haitat luonnolle ja ihmisille, valon liiallisen määrän aiheuttamat haitat luonnolle ja ihmisille sekä valomainosten määrästä ja häiritsevyydestä aiheutuvat haitat ihmisille.

Ongelmat ovat syntyneet vasta viime vuosina erityisesti LED-pohjaisen mainoslaitetekniikan myötä. Tutkimustyötä ongelmien selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi tehdään paljon niin kansainvälisesti kuin Suomessakin. Helsinki seuraa tiiviisti alan tutkimustoimintaa sekä ohjeistusta ja pyrkii ottamaan ohjeet mahdollisimman pian huomioon julkisen valaistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kansainvälinen valaistuskomissio CIE on valaistusalan merkittävin ohjeiden ja suositusten antaja, ja sen suositukset siirtyvät yleisesti kansallisiin valaistusohjeisiin. CIE on päivittänyt häiriövaloa koskevan raporttinsa vuonna 2017 (CIE 150:2017 Guide on the Limitation of the Effects of Obtrusive Light from Outdoor Lighting Installations, 2nd Edition). Uudet suositukset eivät vielä näy valaistusstandardeissa, mutta Helsinki pyrkii ottamaan ne huomioon uusissa valaistusratkaisuissa.

CIE:n raportti ei tunnista LED-valojen poikkeavista aallonpituuksista tai muista teknisistä ominaisuuksista aiheutuvia haittoja, vaan sen mukaan ongelmat syntyvät valaistuksen liiallisen voimakkuuden tai vääränlaisen suuntauksen ja valonjaon synnyttämästä häiriövalosta.

Raportissa kuvataan monin tavoin häiriövalon vaikutuksia eläimiin ja ihmisiin. Siinä on tunnistettu valon aiheuttamat haitat muun muassa merikilpikonnille, muuttolinnuille, lintujen pesinnälle ja lepakoille. Ihmisille aiheutuvia haittoja ovat muun muassa asuntoihin tunkeutuvan valon kiusahäikäisy ja epämiellyttävyyden tunne sekä vuorokausirytmien häiriytyminen. Melatoniinin erittymisen häiriöt voivat myös aiheuttaa terveyshaittoja ja nukahtamisongelmia.

CIE esittää häiriövalon estämiseksi raja-arvoja, jotka riippuvat valaistusta ympäristöstä ja vuorokauden ajasta. Raportissa on esitetty raja-arvoja kiinteistöihin tunkeutuvalla häiriövalolle, valaistuksen aiheuttamalle häikäisylle, häiriövalon haitoille tiellä liikkuville, taivaankannen valottumiselle sekä julkisivuvalaistuksen ja valomainosten aiheuttamalle häiriövalolle. CIE:n suositukset eivät kuitenkaan ole sitovia, vaan toiminnalle tarvitaan paikalliset soveltamisohjeet tai määräykset.

Ohjeet Helsingissä

Helsinki on laatinut yleisesti valaistuksen tavoitteita käsittelevän raportin ”Kaupungin valot - Helsingin valaistuksen kaupunkikuvalliset periaatteet” usean hallintokunnan yhteistyönä vuonna 2003.

Julkinen ulkovalaistus

Helsingin julkisen ulkovalaistuksen (katu- ja puistovalaistus) periaatteet määritellään kaupunginhallituksen vuonna 2015 hyväksymässä valaistuksen tarveselvityksessä. Ohjeistusta on tarkennettu vuonna 2017 laaditussa ulkovalaistuksen suunnitteluohjeessa. Näissä asiakirjoissa on esitetty ohjeet muun muassa valaistustavoille, valaistusvoimakkuuksille ja käytettäville valon ominaisuuksille eri tyyppisissä kaupunkitiloissa. Lisäksi niissä on ohjeet valaistuksen ohjaustavoille ja himmennyksille. Ohjeistus vastaa suurelta osin CIE:n raportissa esitettyjä suosituksia. Valaistuksen suunnitteluohje on kuitenkin määrä päivittää vuoden 2019 lopussa vastaamaan viimeisintä tietoa.

Parhaillaan kaupunkiympäristön toimialalla kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelussa laaditaan periaatteita ja ohjeita ranta-alueiden ja rantareittien valaisemiseen. Työn on määrä valmistua kuluvan vuoden lopussa. Työn kuluessa on selvitetty laajasti tehtyjä kansainvälisiä ja kotimaisia tutkimuksia valaistuksen vaikutuksista luonnonympäristöön. Tehdyistä tutkimuksista on saatu laajasti tietoa keinovalon haitoista hämärä- ja yöaktiivisille lajeille. Jonkin verran on myös näyttöä valon haitoista päiväaktiivisille lajeille. Vuonna 2020 aloitetaan tarveselvityksessä todettu kaupungin pimeäksi jätettävien alueiden määrittely.

Kaupungin hallinnoimien alueiden valaistus on selkeästi hallittavissa, koska kaupunki tilaa suunnitelmat ja voi esittää sisällölliset vaatimukset omien tavoitteidensa mukaisesti.

Yksityinen ulkovalaistus ja valomainokset

Yksityiset valaistavat alueet käsittävät lähinnä pihoja ja rakennusten julkisivuja. Kaupungin rakennusvalvonnan ohje kiinteistöjen julkisivujen ja pihojen valaistuksesta on vuodelta 2010. Siinä missä ulkovalaistus ja

osa julkisivuvalaistuksista mahdollistaa turvallisen liikkumisen pimeällä tai luo tunnelmaa (esimerkiksi kausivalaistus), mainosvaloilla ja osalla julkisivuvalaistuksia taas halutaan kiinnittää huomiota. Rakennusvalvonnalla on useita ohjeita koskien mainosvaloja ja laitteita: Sähköiset vaihtuvanäyttöiset mainoslaitteet 2017, Mainoslaitteet rakennuksissa 2012 ja Ulkomainoslaitteiden sijoitusperiaatteet 2015. Ohjeiden laatimisen jälkeen tekniikka sekä myös mainostamisen tarve ja tavat ovat kehittyneet ja muuttuneet niin paljon, että ohjeet ovat päivitystarpeessa. Ohjeissa tulee ottaa voimakkaammin kantaa mainoslaitteiden teknisiin ominaisuuksiin sekä niiden kokoon ja sallittuihin sijoituspaikkoihin. Rakennusvalvonnan nykyisten ohjeiden ongelma on se, että ne on tehty yleispäteviksi koskemaan keskenään hyvin erilaisia ympäristöjä. Ohjeissa pitäisi jatkossa pystyä huomioimaan alueelliset arvot ja erityispiirteet. Myös joidenkin ulkotilamaisten julkisten sisätilojen, kuten liikenneterminaalit, digitaalisten valomainoslaitteiden sijoitusperiaatteet olisivat tarpeen. Tarvitaan myös keinot luvattoman toiminnan valvomiseksi ja sanktioimiseksi. Rakennusvalvonnalla ei ole tällä hetkellä mahdollisuuksia luvattoman tai ohjeiden vastaisen toiminnan valvontaan. Alustavasti on päätetty, että ohjeiden päivitys alkaa vuoden 2019 lopussa yhteistyönä kaupunkiympäristön toimialan muiden palveluiden kanssa.

Yleisten alueiden mainoslaitteet

Kaupungin yleisten alueiden ulkomainoslaitteita koskeva sopimus on voimassa vuoden 2023 heinäkuun loppuun. Sopimuksessa ei ole määriteltä ehtoja mainoslaitteiden kirkkauksille tai kuvan liikkeelle. Ulkomainoslaitteista 10 kappaletta on digitaalisia suurtauluja ja noin 50 kappaletta kaupunkipyöräasemien digitaalisia mainostauluja. Muut laitteet edustavat perinteisempää tekniikkaa, mutta niidenkin muuttamiseksi digitaalisiksi on esitetty toiveita. Sopimusehtojen muuttaminen kesken sopimuskauden on hankalaa, mutta ongelmien ilmaannuttua on toimijan kanssa saatu asiat sovittua ja tarvittaviin korjaustoimiin on ryhdytty. Jatkossa päivitettävä valomainoslaiteohje tulee ulottaa koskemaan myös yleisille alueille sijoitettavia mainoslaitteita sopimusten sallimissa puitteissa.

Kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimien ja valvomien valomainosten lisäksi yleisillä alueilla on pysäkkien mainoslaitteet. Niitä hallinnoi liikennelaitos. Myös niitä on muutettu vilkkaimmilla pysäkeillä digitaalisiksi.

Yhteenveto

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen keinovalaistuksen ongelmista. Tutkimustoimintaa seurataan ja toteutusratkaisuja kehitetään aktiivisesti ja valaistuksen suunnit-

teluohjeet sekä muu ohjeistus ovat hyvällä tasolla edellä todettuja päivitystarpeita lukuun ottamatta. Ohjaamisen ja valvonnan keinot ja vastuut ovat erityisesti digitaalisten mainoslaitteiden osalta jossain määrin hajautuneet. Digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa, niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään. Häiriövaloa estetään hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella. Siinä tulee kiinnittää erityistä huomiota oikeaan valaistusvoimakkuuteen, valon suuntaamiseen sekä valaistuksen oikeanlaiseen himmentämiseen ja sammuttamiseen. Nykyaikainen tekniikka antaa siihen hyvät mahdollisuudet. Valomainosten koko ja kirkkaus sekä mahdollinen liike tulee sovittaa ympäristön olosuhteisiin. Mainoslaitteiden osalta myös sijoitusperiaatteilla on suuri merkitys häiriövalon hillitsemiseksi. Valaistuksen ympäristö- ja terveysvaikutusten selvittämistä jatketaan ja suunnitteluohjeita ja määräyksiä tarkennetaan saatavan tutkimustiedon pohjalta.

LED-tekniikan tulo on verrattavissa sähkövalon aiheuttamaan murrokseen. Tekniikka kehittyä ja kaupungille tulisi taata riittävät mahdollisuudet sen seuraamiseen, ohjeistuksen ylläpitämiseen ja toteutuksen valvontaan. Digitaalisten mainoslaitteiden sijoituksen osalta tarvitaan myös periaatepäätöksiä kaupunkikuvan hallitsemiseksi ja esteettömyyden turvaamiseksi. Seuraavan kerran uudistettaessa rakennusjärjestystä, on valo huomioitava entistä paremmin, koska valon merkitys kaupunkiympäristössä on yhä suurempi.

Käsittely

17.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Noora Laak: Lisäysehdotus yhteenveto-kohtaan, virkkeen "Ohjaamisen ja valvonnan keinot ja vastuut ovat erityisesti digitaalisten mainoslaitteiden osalta jossain määrin hajautuneet." jälkeen:

"Digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa, niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Noora Laakin vastaehdotuksen.

10.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

27.11.2019

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juhani Sandström, valaistuspäällikkö: 310 38521

juhani.sandstrom(a)hel.fi

Salla Mustonen, va. yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26445

salla.t.mustonen(a)hel.fi

Jarmo Talvasto, tekninen asiantuntija, puhelin: 310 38817

jarmo.talvasto(a)hel.fi

§ 350

Valtuutettu Jussi Niinistön aloite Maailman rauha -patsaan siirtämissä Hakaniemenrannasta Leninipuistoon

HEL 2019-005582 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Atte Kaleva ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun siten, että poistetaan viittaus patsaan sijoittamisesta mahdollisuuksien mukaan lähelle alkuperäistä sijaintia.

14 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palautetaan valmisteluun siten, että poistetaan viittaus patsaan sijoittamisesta mahdollisuuksien mukaan lähelle alkuperäistä sijaintia.

Jaa-äännet: 49

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Jussi Chydenius, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Muttillainen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 26

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Otto Meri, Seija Muurinen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazo-

27.11.2019

nov, Juhani Strandén, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies

Tyhjä: 7

Silja Borgarsdottir Sandelin, Martina Harms-Aalto, Björn Månsson, Alekski Niskanen, Petrus Pennanen, Mirita Saxberg, Ulla-Marja Urho

Poissa: 3

Maija Anttila, Heimo Laaksonen, Jan Vapaavuori

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite Maailman rauha -patsaan siirtämiseksi Hakaniemenrannasta Leninipuistoon

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jussi Niinistö ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Maailman rauha -patsas siirretään Hakaniemenrannan rakentamisen vuoksi pois Hakaniemestä. Aloitteessa uudeksi sijainniksi ehdotetaan Leninipuistoa.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että Maailman rauha -patsas on liian iso Leninipuistoon. Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoitus ja taidemuseo etsivät patsalle uutta, mahdollisuuksien mukaan alkuperäistä sijaintia lähellä olevaa, paikkaa.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite Maailman rauha -patsaan siirtämiseksi Hakaniemenrannasta
Lenininpuistoon

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 754

HEL 2019-005582 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Jussi Niinistön aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.09.2019 § 476

HEL 2019-005582 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Maailman rauha -teos on suuren kokonsa (korkeus 6,5 metriä) vuoksi liian suuri intiimiin Leninipuistoon. Leninipuisto on alun perin lohkaistu Alppipuistosta 1960 - 1961 puutarhanäyttelyalueeksi. Puisto sai nimen Leninin mukaan vuonna 1970 Vladimir Iljits Leninin (1870 - 1924) syntymän 100-vuotisjuhlan kunniaksi. Puisto on tunnettu eksoottisista ja harvinaisista kasveistaan, jotka ovat peräisin puutarhanäyttelyn ajal-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

ta. Puisto koki mittavan peruskorjauksen vuonna 2015. Tavoitteena oli puiston alkuperäisen hengen säilyttäminen. Maailman rauha -patsas on Moskovan lahjoitus Helsingille vuonna 1990. Lahja oli osa kaupunkien välistä ystävyys- ja kulttuurivaihtotoimintaa.

Hakaniemen rantaa ollaan parhaillaan kaavoittamassa ja muuttuvan maankäytön vuoksi Maailman rauha -patsas tulee siirtää rakentamisen tieltä. Periaatteena on, että uusi paikka etsitään mahdollisuuksien mukaan läheltä alkuperäistä paikkaa. Patsaan uuden sijoituspaikan valinnassa pitää huomioida sen vaatima riittävä tila ja sopivuus ympäristöön. Uusi paikka etsitään yhdessä taidemuseon kanssa osana asemakaavan valmistelua.

Käsittely

24.09.2019 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan asian nro 3 kokouksen asiana nro 10.

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Poistetaan kohdasta (3) seuraava virke: "Periaatteena on, että uusi paikka etsitään mahdollisuuksien mukaan läheltä alkuperäistä paikkaa."

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kohdasta (3) seuraava virke: "Periaatteena on, että uusi paikka etsitään mahdollisuuksien mukaan läheltä alkuperäistä paikkaa."

Jaa-äännet: 8

Mia Haglund, Antti Koskela, Noora Laak, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Risto Rautava, Laura Rissanen

Esittelijän ehdotus jäi voimaan äänin 8-5.

17.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2019 § 153

HEL 2019-005582 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta toteaa, että Maailman rauha -teoksen koko on Helsingin mittakaavassa suuri, eikä se kaupunkikuvallisesti sovellu Leninipuistoon. Leninipuisto on luonteeltaan pienimuotoinen ja intiimi puisto. Veistos on pronssia ja jalustan kanssa 6,5 metriä korkea. Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoitus yhteistyössä taidemuseon kanssa tutkii erilaisia vaihtoehtoisia paikkoja teoksen uudelleen sijoittamiseksi.

Moskovan kaupungin Helsingille lahjoittama veistos Maailman rauha paljastettiin 14.1.1990. Veistoslahja oli osa kaupunkien välistä ystävyys- ja kulttuurivaihtotoimintaa. Oleg Kirjuhinin veistos on esimerkki neuvostoliittolaisesta sosialistisesta realismista. Veistoksen aiheena on eri mantereiden asukkaat, jotka kannattavat lehvin koristettua maapalloa rauhan puolesta järjestetyssä mielenosoituksessa. Veistoksen jalustassa on teksti: "Maailman rauha Moskovan lahja Helsingille kuvanveistäjä O. S. Kirjuhin 1989".

Hakaniemenrannan asemakaava muuttuu ja alueella käynnistetään lähivuosina mittavat rakennustyöt. Tähän liittyen kaksi alueella sijaitsevaa julkista taideteosta, Oleg Kirjuhinin Maailman rauha ja Miina Äkkijyrkän teos Joy vuodelta 2006 on siirrettävä nykyisestä sijoituspaikastaan uuteen. Paikka pyritään mahdollisuuksien mukaan etsimään läheltä nykyistä sijaintia.

On tärkeää, että Helsingin kaupunkikuvassa, arkkitehtuurissa ja julkisessa taiteessa näkyvät historian monet kerrostumat. Kaupunkikuvallisesti on myös tärkeää, että veistokset sijoitetaan mittakaavaansa sopivaan paikkaan. Maailman rauha -patsaan ja Joy-teoksen siirtämisiä valmistellaan ja niihin liittyvät prosessit ovat tällä hetkellä vielä kesken.

Käsittely

10.09.2019 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti käsitellä kuudennen esityksen kokouksen toisena asiana.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

27.11.2019

Asian aikana kuultavana oli museonjohtaja Maija Tanninen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Maija Tanninen-Mattila, taidemuseon johtaja, puhelin: 310 87008
maija.tanninen(a)hel.fi

§ 351

Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite Kontulan metroaseman graffitien valaisemisesta

HEL 2019-006109 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Henry Pullan ja Kimmo Hela-aron graffititeokset: Artism, Crash ja Space Kontulan metroasemalla valaistaan. Länsimetron myötä taidetta on tuotu enemmän metroasemille. Valaisu tekee olemassa oleville teoksille kunniaa tuoden niitä paremmin esille sekä lisää metroaseman viihtyvyyttä.

Kaupunginhallitus toteaa, että Kontulan metroaseman ja ostoskeskusten ympäristö muuttuu kaupunkikehittämisen ja täydennysrakentamisen myötä. Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) pyrkii tekemään peruskorjaukset ja -parannukset alueen muutosten yhteydessä. Tässä yhteydessä aseman taiteellinen kehittäminen on mahdollista.

Hankkeen toteutusta arvioitaessa tulee ottaa huomioon vanhan aseman sähköjärjestelmä, mahdolliset lisätyöt sekä turvallisuusnäkökohdat.

Asiasta on saatu liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

27.11.2019

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 780

HEL 2019-006109 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 134

HEL 2019-006109 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Sami Muttilaisen valtuustoaloitteeseen Kontulan metroaseman graffitien valaisemisesta:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) tehtävä on huolehtia metro-, raitio- ja lauttaliikenteen tuottamisesta pääkaupunkiseudulla. HKL tuottaa omistajilleen ja tilaajilleen hyötyä kokonaisvaltaisena joukkoliikennepalvelujen kehittäjänä ja toteuttajana. HKL:n perustehtävänä on tuottaa ja kehittää kestävästä liikkumisesta palveluita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

HKL suhtautuu positiivisesti taiteeseen ja tarjoaa useilla asemillaan tälläkin hetkellä useita kaupallisuudesta vapaita pintoja. HKL haluaa tarjota kaikille matkustajille mahdollisimman positiivisen ja mieluisan matkustajakokemuksen.

Kontulassa on parhaillaan kaupunkikehittäminen täydennyskaavoituksen osalta meneillään. Tulevaisuudessa asemaympäristö ostoskeskukseksi tulee muuttumaan, ja samassa yhteydessä myös metroasemalle tehdään muutoksia. HKL sopeuttaa omia perusparannustarpeiden toteuttamista alueen muutoksiin, esimerkiksi itse laiturialue kaipaa perusparannuksen. Tässä yhteydessä myös aseman taiteen kehittäminen tulisi mahdolliseksi.

Hankkeen toteutusta arvioitaessa tulee ottaa huomioon esimerkiksi vanhan aseman sähköjärjestelmän mahdollisesti vaativat lisätyöt, jos muutoksia tehdään. Lisäksi lisävalaistusta arvioitaessa tulee kiinnittää huomiota turvallisuusnäkökohtiin mm. kuljettajien kannalta. Mahdollinen häikäistyminen tulee selvittää ja testata ennen eteenpäin viemistä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Anne Mannerkorpi, isännöitsijä, puhelin: 310 35943
anne.mannerkorpi(a)hel.fi

§ 352

Valtuutettu Fatim Diarran aloite muovin keräysastioista Helsingin puistoihin

HEL 2019-006607 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetään miten Helsingin suosittuihin puistoihin voitaisiin tuoda muovinkeräysastioita.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön toimiala on käynnistänyt muovin ja muun jätteen lajittelupisteiden kokeiluprojektin yhteistyössä Staran kanssa. Kokeilu perustuu lajitteluastioiden kilpailutukseen. Tavoitteena on saada astiat koekäyttöön muutamassa suosituksa puistossa kesällä 2020.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

27.11.2019

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 756

HEL 2019-006607 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.10.2019 § 488

HEL 2019-006607 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala on aloittanut muovin ja muun jätteen lajittelupisteiden kokeiluprojektin yhteistyössä Staran kanssa. Kokeilu perustuu lajitteluastioiden kilpailutukseen. Astioiden tulee olla Helsingin kaupunkitilaohjeessa ja kaupunkikalusteohjeessa määritellyn Helsinki-ilmeen mukaisia. Tavoitteena on saada astiat koekäyttöön muutamassa suosituksessa puistossa kesällä 2020. Puistojen valinta on vielä kesken.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

Mikko Aho

Lisätiedot

Tomas Palmgren, projektinjohtaja: 310 38586

tomas.palmgren(a)hel.fi

Pekka Engblom, puistovastaava, puhelin: 310 38525

pekka.engblom(a)hel.fi

§ 353

Valtuutettu Kati Juvan aloite koristepensaiden ja puistopuiden kartoittamisesta ja nimeämisestä

HEL 2019-006608 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kati Juvan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kati Juva ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuutta laittaa ainakin osaan puistojen koristepensaisiin ja puistopuihin nimikyltti, jossa kerrotaan puun tai pensaan suomenkielinen, ruotsinkielinen ja tieteellinen nimi sekä mahdollisesti istutusaika. Nimikylttejä laajemmin nettiin voisi laatia karttapohjan, josta ilmenisi pensaiden ja puiden sijainti nimineen, ja siihen yhteyteen voisi rakentaa myös tietolaatikoita näiden alkuperästä. Lisäksi kaupunkilaisille ja matkailijoille voisi järjestää opastettuja puistopuukierroksia.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkiympäristön toimialalla on tunnistettu Helsingin puistokasvillisuuden ainutkertaisuus, kiinnostavuus ja kulttuurihistoriallinen arvo. Toimiala on edistänyt monin tavoin kaupunkilaisten ja matkailijoiden tietämystä puistojen kasvilajistosta ja sen erityispiirteistä.

Aidatuissa kasvitieteellisissä puutarhoissa, joiden ensisijainen tehtävä on tieteellinen toiminta sekä kasvien ylläpitäminen ja niiden esittelemi-

nen, kaikki kasvit on perinteisesti kyltityt. Näin on tehty myös Helsingin yliopiston kasvitieteellisessä puutarhassa Kaisaniemessä ja Kumpulassa. Julkiset viheralueet on kuitenkin tarkoitettu ensisijaisesti virkistykseen, eikä kasvien runsas kyltittäminen ole välttämättä esteettisesti perusteltua. Nimikylttien ylläpito on ilkeväkälästä johtuen osoittautunut työlääksi. Toistaiseksi nimikylttien kiinnittäminen puihin ja pensaihin on rajoittunut kasvilajistoltaan erityisen mielenkiintoisiin kohteisiin, joiden ensisijainen attraktio liittyy kasvikauneuteen ja joissa ei juuri ole muita toimintoja. Kasvillisuudeltaan monipuolisissa puistoissa on opastauluja, joissa esitellään puistoa ja sen kasvillisuutta. Opastaulujen lisätarve on tunnistettu ja uusia tehty ja vanhojen sisältöä on päivitetty.

Tietoa puistojen kasvilajistosta voidaan välittää asukkaille ja matkailijoille muillakin tavoilla kuin nimikylteillä. Kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen kasvitiedottamisen tarpeesta ja mahdollisuuksista yleisen kasviymmärryksen ja puistokasvillisuuden arvostuksen lisääjänä, ja etsii aktiivisesti uusia tapoja välittää asukkaille tietoa Helsingin puistojen kasvilajistosta.

Tiedotustarve puistoista ja viheralueista on pysyvä ja koko ajan kasvava. Helsingin puistot ja viheralueet ja niiden kasvillisuus voivat olla kaupungin viestinnässä siinä arvossa, joka niille asukkaiden hyvinvoinnin edistäjänä ja Helsingin tunnistettavan kaupunkikuvan muodostajana kuuluu.

Helsingin puistoilla on ollut Facebookissa vuodesta 2010 lähtien oma sivusto, jolla esitellään puistokasveja, mainostetaan kaupunkiympäristön toimialan järjestämiä puistokävelyjä ja kerrotaan puistojen muista tapahtumista. Vuonna 2013 avattiin toimialan puistosivusto, jossa esitellään yli sadan puiston historiaa ja kasvilajistoa. Helsingissä on järjestetty opastettuja puistokävelyjä vuodesta 2003 alkaen. Kävelyistä tiedotetaan laajasti muun muassa kirjastoissa jaettavassa Luontoretkekikalerissa ja puistojen Facebook-sivuilla.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1 Valtuutettu Kati Juvan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 757

HEL 2019-006608 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.10.2019 § 501

HEL 2019-006608 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin, ja erityisesti kantakaupungin, vanhat puut ja pensaat ovat lajistollisesti ja historiallisesti arvokkaita. Aloitteessa toivotaan kasvien kyltitystä ja nettikartan laatimista puistojen kasveista, jotta asukkaiden ja matkailijoiden tietämys puistokasvillisuudesta lisääntyisi. Kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen Helsingin puistokasvillisuuden arvosta ja merkityksestä ja on monin tavoin edistänyt sekä kaupunkilaisten tietoisuutta kasveista että lajistollisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokaiden puu- ja pensasyksilöiden säilymistä.

Helsingin rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjaus (2009) kuvaa periaatteet Helsingin julkisten ulkotilojen istutetun kasvillisuuden käytölle. Linjausta laadittaessa tehtiin laaja taustaselvitys Helsingin rakennettujen viheralueiden kasvillisuudesta ja sen historiasta (Vaahte-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

ran varjossa, syreenin tuoksussa). Helsingin muun muassa useita kymmeniä kaupungin teettämiä puistojen kasvillisuusinventointeja ja Helsingin viheralueiden kasvillisuutta käsitteleviä tutkimuksia ja selvityksiä esimerkiksi koristeomenapuista, syreeneistä, lehmuksista, lehtipuista ja Helsingin kasvilajiston historiasta.

Taustaselvityksessä todettiin, että Helsingin katu- ja viheralueiden istutettu kasvillisuus on omaleimaista, monipuolista ja historiallisesti kerroksellista. Helsingissä on sen pitkän historian ja muun muassa aiempien kaupunginpuutarhureiden määrätietoisien toiminnan jäljiltä edelleen jäljellä suuri valikoima nykyään harvinaista puu- pensas-, perenna- ja sipulikasvilajistoa. Taustaselvityksessä korostettiin Helsingin puistojen puiden ja pensaiden kulttuurihistoriallista merkitystä ja tiettyjen kasvilajien ja -lajikkeiden roolia osana tunnistettavaa helsinkiläistä kaupunkikuvaa.

Rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjaus (Kasvit ovat kaupungin vaatteet, 2009) pohjautuu ymmärrykseen ja tietämykseen Helsingin puistojen puiden ja pensaiden merkityksestä osana Helsingin kulttuurihistoriaa ja identiteettiä. Linjauksen viisi yleislinjausta esittää laajat ja pysyvät kasvien käytön periaatteet rakennetuille viheralueille Helsingissä. Niiden tavoitteena on kohottaa kasvillisuuden asemaa ja merkitystä Helsingin julkisessa kaupunkitilassa ja auttaa vaalimaan Helsingin kasvien käytön rikasta perinnettä ja edelleen monipuolistaamaan sitä. Linjauksen kohdan ”Kasvillisuuden arvostuksen lisääminen päätöksenteossa” mukaan tiedotuksella lisätään asukkaiden kiinnostusta puistojen ja kasvillisuutta kohtaan, jotta kaupunkilaiset voivat tuntee ylpeyttä oman kotikaupunkinsa ominaispiirteistä. Jatko-toimenpiteeksi on kirjattu, että ”tiedotusta Helsingin viheralueiden kasvillisuudesta lisätään. Nettisivujen kasvillisuustietoja täydennetään. Uutta tiedostusmateriaalia Helsingin puista ja muusta puistokasvillisuudesta kehitetään. Puistokävelyjä jatketaan osana valistus- ja asiantuntijatoimintaa”.

Puistokasveja koskeva tiedotus

Kasvien käytön linjauksen taustaselvityksen koottujen aineistojen pohjalta Laiturin näyttelytilassa toteutettiin 2011 laaja Helsingin puistokasvillisuutta käsitellyt näyttely ”Helsingin historiaa puistojen kertomana”. Näyttely löytyy netistä verkko-osoitteesta kasvitkaupunginvaatteet.fi.

Helsingin puistoilla on ollut Facebookissa vuodesta 2010 oma sivusto ([facebook.com/puistot](https://www.facebook.com/puistot)). Sivustolla on syyskuussa 2019 7 500 seuraajaa. Sivustolla mm. esitellään puistokasveja, usein niiden kukinta-aikaan, mainostetaan kaupunkiympäristön toimialan puistokävelyjä ja kerrotaan puistojen muista tapahtumista. Jakojen kautta yksittäisellä kukintatiedotteella saattaa olla yli 30 000 lukijaa. Facebookin puistot -

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

sivustolla oli vuosina 2012 - 2015 myös kaksi Helsingin puistoja esittelevää kirjoitussarjaa, ”Kukassa nyt!” ja ”Tunne puut!”.

Vuonna 2013 avattu Vihreät sylit. Kävelyretkiä Helsingin puistoihin (vihreatsylit.fi) on kaupunkiympäristön toimialan puistosivusto. Sivustolla esitellään yli sadan puiston historiaa ja kasvilajistoa. Kasvillisuudeltaan erityisen rikkaista puistoista (esimerkiksi Meilahden arboretum, Niskalan arboretum ja Leninipuisto) on tehty sivustolle myös sähköiset kasvikatat, joiden sisältöä ja ominaisuuksia ollaan edelleen kehittämässä. Sivustolle on myös koottu Facebookissa julkaistuja kasviartikkeleita. Sivusto on kolmikielinen: suomi, ruotsi ja englanti. Sivustolla on noin 50 000 käyntiä/vuosi.

Helsingissä on järjestetty opastettuja puistokävelyjä jo vuodesta 2003. Kaikkien puistokävelyjen kantavana teemana ovat puistokasvit. Vuosittain kävelyillä on 1200 - 1400 osallistujaa. Vuonna 2019 puistokävelyjä oli 11 kappaletta eri puolilla kaupunkia. Puistokävelyistä tiedotetaan laajasti mm. kirjastoissa jaettavassa Luontoretikalenterissa ja puistojen Facebook-sivulla.

Nykyteknologia mahdollistaa uudenlaisia tapoja tehdä julkista ulkotilaa esittelevää tiedotusmateriaalia asukkaille ja matkailijoille. Audio-opastusten tekemiseksi Helsingin merkittäviin kasvipuistoihin kaupunkiympäristön toimialalla on olemassa sekä tekniset että sisällölliset valmiudet.

Helsingin kaupungin puurekisteri

Helsingin kaupungilla on käytössään puurekisteri. Helsingin katupuut ovat puurekisterissä melko kattavasti, mutta Helsingin yli 200 000 puistopuusta puurekisteriin on toistaiseksi viety noin 23 000 puistopuuta. Puurekisterissä on syyskuussa 2019 yhteensä 51 000 katu- ja puistopuuta, jotka edustavat 485 puulajia tai -lajiketta.

Kaupungin puurekisterin tietoja avattiin toukokuussa 2019 avoimen datan rajapintapalveluna. Avoimena datana löytyy puurekisterissä olevien puiden lajitieto, kokoluokka ja istutusvuosi, jos se on tiedossa. Koko puurekisteriä ei ole tarkoitus avata yleisölle, sillä sen sisältö on rakennettu ensisijaisesti palvelemaan puita koskevaa päätöksentekoa ja puuomaisuuden hallinnointia.

Helsingin pensaita tai ruohovartisia kasveja ei ole sähköisissä rekistereissä. Yksityiskohtainen tieto Helsingin viheralueiden puu-, pensas- ja perennalajistosta perustuu uudempien puistojen osalta puistosuunnitelmiin ja vanhojen puistojen osalta kasvillisuusinventointeihin, joita kaupunki on teettänyt parin viime vuosikymmenen aikana yhteensä

noin 50 puistosta. Merkittävien kohteiden kasvillisuusinventoinnit löytyvät kaupungin julkaisusarjasta.

Puistojen opastaulut ja kasvien nimikyltit

Kasvillisuudeltaan monipuolisissa puistoissa on opastauluja, joissa esitellään puistoa ja sen kasvilajistoa. Kasviesittelyjä sisältäviä opastauluja on muun muassa Alppiruusupuistossa, Meilahden arboretumissa ja sen ruusutarhassa, Niskalan arboretumissa ja Leninipuistossa. Opastaulujen QR-koodit johdattavat kävijän tarvittaessa Vihreiden sylien eri kieliversioihin. Opastaulujen tiedostot löytyvät pdf-muodossa myös Vihreät sylit-sivustolta.

Opastaulujen lisätarve on tiedostettu, ja uusia opastauluja on tehty ja vanhojen sisältöjä päivitetty. Uusia opastauluja on tulossa mm. Vuosaaren huipun virkistysalueelle, Myllypuron Alakivenpuistoon ja Alppikylän Nyyttipuistoon, joissa kerrotaan myös kohteen kasvillisuudesta.

Muutamissa Helsingin puistoissa kasveilla on nimikyltit. Nimikylttejä on toistaiseksi laitettu puistoihin, jotka ovat kasvilajistoltaan erityisen rikkaita ja jotka sijaitsevat alueilla, joiden virkistyskäyttöpaine ei ole erityisen suuri. Näissä puistoissa on kokeiltu erilaisia nimikylttivaihtoehtoja, joista toimivimmaksi ovat osoittautuneet roikkuvat kyltit.

Kasvilajistoltaan rikkaassa ja kasvimaailman moninaisuuteen keskittyvässä Meilahden arboretumissa ja sen ruusutarhassa on kaikissa puissa ja pensaissa nimikyltit. Nimikyltteissä kerrotaan kasvin heimo, tieteellinen nimi, suomen- ja ruotsinkielinen nimi, sekä ruusulajikkeista myös kyseisen lajikkeen syntyvuosi, jos se on tiedossa. Myös Talvipuutarhan ruusutarhassa on ruusulajikkeiden nimikyltit. Nimikylttejä laitetaan syksyn 2019 aikana myös Leninipuistoon, jossa opastaulussakin esitelyihin, maisemallisesti näyttävimpiin ja lajistollisesti kiinnostavimpiin puuyksilöihin tulee nimikyltit.

Yhteenveto

Helsingin puistokasvillisuuden ainutkertaisuus, kiinnostavuus ja kulttuurihistoriallinen arvo on tiedostettu hyvin kaupunkiympäristön toimialalla. Se on myös edistänyt monin tavoin kaupunkilaisten ja matkailijoiden tietämystä puistojen kasvilajistosta ja sen erityispiirteistä Helsingissä. Asukkaiden kasvaneesta kiinnostuksesta puistojen kasvillisuutta kohtaan kertovat esimerkiksi kymmenien tuhansien asukkaiden käynnit muun muassa Roihuvuoren Kirsikkapuistossa ja Alppiruusupuistossa niiden kukinta-aikaan.

Aidatuissa kasvitieteellisissä puutarhoissa, joiden ensisijainen tehtävä on tieteellinen toiminta sekä kasvien ylläpitäminen ja niiden esittelemi-

nen, kaikki kasvit on perinteisesti kyltityt. Näin on tehty myös Helsingin yliopiston kasvitieteellisessä puutarhassa Kaisaniemessä ja Kumpulassa. Julkiset viheralueet on kuitenkin tarkoitettu ensisijaisesti virkistykseen, eikä kasvien runsas kyltittäminen ole välttämättä esteettisesti miellyttävää. Lisäksi nimikylttien ylläpito on ilkeväkälästä johtuen osoittautunut työlääksi, joten toistaiseksi nimikylttien kiinnittäminen puihin ja pensaihin on rajoittunut kasvilajistoltaan erityisen mielenkiintoisiin kohteisiin, joiden ensisijainen attraktio liittyy kasvikauneuteen ja joissa ei juuri ole muita toimintoja.

Tietoa puistojen kasvilajistosta voidaan välittää asukkaille ja matkailijoille muillakin tavoilla kuin nimikylteillä. Kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen kasvitiedottamisen tarpeesta ja mahdollisuuksista yleisen kasviymmärryksen ja puistokasvillisuuden arvostuksen lisääjänä, ja etsii aktiivisesti uusia tapoja välittää asukkaille tietoa Helsingin puistojen kasvilajistosta.

Tiedotustarve puistoista ja viheralueista on pysyvä ja koko ajan kasvava. Helsingin puistot ja viheralueet ja niiden kasvillisuus voivat olla kaupungin viestinnässä siinä arvossa, joka niille asukkaiden hyvinvoinnin edistäjänä ja Helsingin tunnistettavan kaupunkikuvan muodostajana kuuluu.

Linkit selvityksiin ja sivustoihin:

https://www.hel.fi/hel2/hkr/julkaisut/2009/kasvien_kayton_taukaselvi-tys_10_2009.pdf

https://www.hel.fi/hel2/hkr/julkaisut/2009/kasvien_kayton_lin-jaus_11_2009.pdf

<https://www.hel.fi/static/hkr/julkaisut/2006/pihasyreenit.pdf>

<https://www.hel.fi/static/hkr/julkaisut/Koristeomenapuujuikai-su051207.pdf>

<http://www.kasvitkaupunginvaatteet.fi/>

<https://vihreatsyliit.fi/>

<https://www.facebook.com/puistot/>

<https://patsaspuhuu.fi/>

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

27.11.2019

Satu Tegel, suunnitteluasiantuntija: 310 38406

satu.tegel(a)hel.fi

Elina Nummi, projektipäällikkö, puhelin: 310 38475

elina.nummi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 354

Valtuutettu Björn Månssonin aloite kumppanuudesta Ilmailumuseon kanssa

HEL 2019-004555 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Björn Månssonin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Björn Månsson ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki harkitsee kumppanuutta Ilmailumuseon kanssa. Vantaalla sijaitsevan Ilmailumuseon vuokrasopimus on päättymässä ja se etsii uusia kumppaneita ja uutta sijaintipaikkaa, jonka läheisyydessä olisi perinneilma-alusten lennättämisen mahdollistava lentopaikka.

Kaupunginhallitus toteaa, ettei kaupungilla ole mahdollisuutta tarjota kumppanuutta Ilmailumuseon mittavaan hankkeeseen.

Kaupunki on jo sitoutunut toiseen valtakunnalliseen ja vetovoimaiseen museohankkeeseen, uuteen arkkitehtuuri- ja designmuseoon. Käynnissä on myös kaupungin omia museohankkeita (mm. HAM-selvitys ja aloite perinnevaunuliikenteen sisältävästä kaupunkiliikenteen museosta), joihin liittyy investointipaineita. Helsinki on jo nyt maan merkittävin museokaupunki yli viidelläkymmenellä eri alan museolla, valtakunnallisilla erikoismuseoilla sekä taide- ja kulttuurihistoriallisilla museoilla.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

27.11.2019

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Björn Månssonin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 758

HEL 2019-004555 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 20.08.2019 § 142

HEL 2019-004555 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Ilmailumuseo on lähentynyt kumppanuushaulla suoraan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johtoa ja kulttuuripalvelukokonaisuutta, ja sisäisten virkamieskeskustelujen jälkeen on yhteisesti todettu, että kaupungilla ei ole perusteltuja syitä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

tarjota kumppanuutta Ilmailumuseon mittavaan hankkeeseen. Kaupunki on sitoutunut jo toiseen, valtakunnalliseen ja vetovoimaiseen museohankkeeseen, uuteen arkkitehtuuri- ja designmuseoon, eikä sillä ole mahdollisuuksia sitoutua toiseen tilallisesti ja taloudellisesti mahdollisesti vieläpä suurempaan hankkeeseen. Lisäksi käynnissä on myös kaupungin omia museohankkeita, jotka odottavat selvityksiä ja ratkaisuja, alkusyksystä valmistuva HAM-selvitys ja aloite perinnevaunuliikenteen sisältävästä kaupunkiliikenteen museosta. Molempiin liittyy investointipaineita. Yhteydenottoja ja aloitteita myös muista ulkopuolisista museohankkeista tulee aina silloin tällöin, ja niiden painoarvoa, kiinnostavuutta ja toteuttamiskelpoisuutta joudutaan arvioimaan asiantuntijatyönä. Aiempina vuosina kaupunki on ollut mukana mm. Yliopistomuseon ja Tekniikan museon tiede- ja teknologiamuseoselvityksessä, joka ei kuitenkaan johtanut hankkeen syntymiseen.

On hienoa, että museoilla on parhaillaan nostetta. Samalla on todettava, että Helsinki on jo nykyisellään maan merkittävin museokaupunki yli viidelläkymmenellä eri alojen museollaan, valtakunnallisilla erikoismuseoillaan, taide- ja kulttuurihistoriallisilla museoillaan. Suomen museoiden eniten käydyt, top5-kohteet löytyvät kaikki jo nyt Helsingistä, ja niistä kaksi on kaupungin omia museoita. Helsinkiläisten museoiden vetovoima ja menestys edelleenkin on luonnollisesti kaupungin kulttuuritarjonnan ja ekosysteemin kannalta olennaista. Kansallismuseon lisärakennus on mukana hallitusohjelmassa ja samoin arkkitehtuuri- ja designmuseon edellytysten selvittäminen, joka on Suomi- ja Helsinki-brändin kannalta merkittävää. Arkkitehtuuri- ja designmuseot ovat koko historiansa myös toimineet Helsingissä, joten niiden tilaratkaisut ovat osaltaan myös Helsingin näkökulmasta tärkeitä, sen sijaan voi todeta, että Helsinki ei voi sitoutua parantamaan Vantaalla pitkään sijainneen museon olosuhteita heidän vuokrasopimuksensa päättyessä lähivuosina. Ilmailumuseon kokoelmat ovat ensisijassa valtakunnalliset, joten sijainti Helsingissä ei voi olla keskeinen tavoite. On ymmärrettävää ja erinomaista, että ratkaisua etsitään eri puolilta Suomea, koska museon tilat ovat tällä hetkellä nykyaikaisen museotoiminnan kannalta elinkaarensa päässä, eikä kokoelmien säilytykseen ja entisöintiin soveltuvaa tilaa ei ole riittävästi. Vähemmän museopitoiselle paikkakunnalle Ilmailumuseon tuoma lisäarvo ja vetovoima voikin olla merkittävä, tästä hyvänä esimerkkinä Merikeskus Wellamon menestys Kotkassa.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 355

Valtuutettu Alviina Alametsän aloite toimenpideohjelmasta koulu- kiusaamisen kitkemiseen

HEL 2019-005019 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki linjaa koulukiusaamisen suhteen nollatoleranssin kaikissa kouluissa ja rakentaa kansainvälisiä esimerkkejä hyödyntämällä toimenpideohjelman koulukiusaamisen kitkemiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että kunnianhimoinen kiusaamisen vastaisen ohjelma on kirjattu kaupunkistrategiaan 2017–2021. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on yhdessä muiden toimialojen, kolmannen sektorin edustajien, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa valmistellut ohjelmaa. Ohjelma otetaan käyttöön kuluva lukuvuoden aikana ja se kattaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi ohjelman toimenpiteet elokuussa. Koulut ovat parhaillaan valmistautumassa ohjelman julkiseen aloitukseen, joka tapahtuu nuorten vetämässä tilaisuudessa 31.10.2019. Samalla julkaistaan myös ohjelman nettisivut. Ohjelma esitellään oppilaille, opiskelijoille ja heidän vanhemmilleen, varhaiskasva-

tuksen, koulujen ja oppilaitosten työntekijöille, yhteistyökumppaneille, päättäjille ja kuntalaisille.

Koulukiusaamiseen on jo tällä hetkellä nollatoleranssi sekä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa että toisella asteella. Kouluissa on käytössä monenlaisia sosiaalisia ja tunnetaitoja vahvistavia ohjelmia, mutta ongelmana on, ettei niitä aina käytetä johdonmukaisesti. Kaikki kiusaamistapaukset eivät tule tietoon ja osan selvittely on ollut hyvin haastavaa.

Uudessa kiusaamisen vastaisessa ohjelmassa keskeistä on suomalaisen ja kansainväliseen tietoon perustuva johtaminen ja se, että toimenpiteet kiusaamista vastaan toteutetaan johdonmukaisesti ja kaikki aikuiset toimivat yhdessä kiusaamisen lopettamiseksi. Sitä laadittaessa on selvitetty myös kansainvälisiä malleja kiusaamisen estämisessä. Ohjelmaa päivitetään ja tarkennetaan käytännön kokemusten perusteella.

Asiasta on saatu kasvatusta- ja koulutuslautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 759

HEL 2019-005019 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 301

HEL 2019-005019 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän ym. valtuustoaloitteesta kioskien koulukiusaamisen kitkemisen toimintaohjelmaa.

Kiusaamisen nykytilanne ja toimenpiteet sen torjumiseksi

Koulukiusaamiseen on ollut Helsingissä nollatoleranssi sekä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa että toisella asteella. Kaikki kiusaamistapaukset eivät kuitenkaan ole tulleet tietoon, ja osan selvittely on ollut todella haastavaa.

Koulukiusaamisen määrää varhaiskasvatuksessa on selvitetty huoltajien ja päiväkodin henkilöstön yhteisissä tapaamisissa. Erityisen tärkeä on Hyve4, jossa vanhemmat haastattelevat lastaan näiden kokemuksista päiväkodin ryhmästä, osallisuudesta ja hyvinvoinnista. Tässä yhteydessä on selvitetty myös lasten subjektiivisia kokemuksia kiusaamisesta. Lapsilta kysyttiin ”Kiusataanko jotain lasta sinun ryhmässäsi? Jos, niin miten?” Puolet 4-vuotiaista päivähoitossa olevista lapsista kokee, että päiväkodissa esiintyy jonkinlaista kiusaamista. Kiusaamiskokemuksista kolmasosa on fyysistä kiusaamista, joka lasten kertomana tarkoittaa lyömistä, nipistämistä, raapimista, puremista ja tönimistä.

Ryhmäkohtaisissa toiminnan suunnitelmissa painotetaan näkökulmina lapsen osallisuutta, vuorovaikutusta sekä oppimista, kehitystä ja hyvinvointia tukevaa varhaiskasvatusta. Esiopetuksen toimintasuunnitelmaan kirjataan yhteisöllinen oppilashuolto, joka sisältää opetusryhmien hyvinvoinnin, sukupuolten tasa-arvon sekä toiminnan kiusaamistilanteissa.

Perusopetuksessa kiusaaminen on kouluterveyskyselyn mukaan vähentynyt selvästi. Kuitenkin esimerkiksi 8. ja 9. luokkalaisista peruskou-

lun oppilaista 5.5 prosenttia kokee edelleen tulevansa säännöllisesti kiusatuksi.

Kouluissa käytetään monenlaisia sosiaalisia- ja tunnetaitoja vahvistavia ohjelmia. Suosituin on KiVa koulu -ohjelma, joka on käytössä 78 prosentissa helsinkiläisiä kouluja. Ohjelmaa ei aina käytetä johdonmukaisesti ja kattavasti. Yli puolet ohjelmaa käyttävistä kouluista käyttää sitä vain osassa luokkia. Myöskään ohjelmaan kuuluvaa KiVa-tiimiä ei aina käytetä. Muita paljon käytettyjä menetelmiä ovat olleet Friends, Askeleittain, sekä Vertaissovittelu. Usein myöskään näitä ei ole käytetty systemaattisesti.

Kouluterveyskyselyn perusteella kiusaaminen on Helsingissä lukioissa hieman muuta Suomea yleisempää. Kiusaamiseen osallistuvien määrä sen sijaan on laskenut koko ajan. Kiusattujen määrä on lukioissa (1,5 %) selvästi pienempi kuin ammatillisessa koulutuksessa (3,5 %). Toisella asteella kiusaaminen on vähäisempää kuin peruskouluissa. Ammatillisessa koulutuksessa kiusaaminen on 2-3 kertaa yleisempää kuin lukioissa, mutta suuntaus on kuitenkin ollut parempaan päin. Myös kiusaamiseen osallistuvien määrä on laskenut.

Kokonaisuutena tilanne on toisella asteella menossa hieman parempaan suuntaan, mutta huolestuttaviakin asioita on. Syrjivä kiusaaminen on yleistä ja kaikilla koulutusasteilla on heikko kuuluvuudentunne luokka- ja koulu yhteisöön (noin 50 % ei koe kuuluvansa osaksi näitä).

Yhteisöllisten ennaltaehkäisevien menetelmien osaamisessa merkittävään panostus on ollut Resto-sovittelumenetelmän käyttäminen kaikkien Stadin ammattiopistossa aloittavien ryhmien kanssa. Ryhmämuotoinen työskentely toimii ryhmäyttävänä toimena ja edistää yhteenkuuluvuutta ja keskusteluyhteyksiä ryhmissä. Periaatteena on, että kaikki toisen asteen opiskeluhuollon työntekijät koulutetaan menetelmän käyttöön. Kuraattorit ja psykologit työskentelevät kiusaamistapausten selvittämisessä usein työparina. Kiusaamistapaukset viedään aina myös koulutuspäällikön tietoon.

Toisen asteen opiskeluhuollon toimijat ovat useimmiten kokeneet, että kiusaamiseen puuttumisesta on ollut apua. Seksuaaliseen häirintään liittyen on hyödynnetty myös ulkopuolisten toimijoiden asiantuntijuutta (esimerkiksi Väestöliitto). Lukioissa on omia toimintamalleja kiusaamistilanteiden käsittelyyn, kuten "KiVa-tiimi". Esiin nostettavia ilmiöitä lukioiden osalta ovat opiskelijaryhmien klikkiytymiset, porukasta pois jättäminen, piilossa oleva kiusaaminen, ulkopuolisuuden tunne ja vuorovaikutushaasteet ryhmissä.

Kiusaamiseen kytköksissä on usein myös koettu yksinäisyys. Eri koulutusasteilla onkin alettu kohdistaa aiempaa enemmän huomiota sosiaa-

liseen kiinnittymiseen. Sosiaalinen kiinnittyminen on ollut opiskeluhoollon erityisenä painopisteenä kuluneen vuoden ajan.

Kunnianhimoinen kiusaamisen vastainen ohjelma

Helsingin kaupunkistrategiaan on kirjattu, että kaupunkiin luodaan kunnianhimoinen kiusaamisen vastainen ohjelma. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta pitää strategian tavoitetta erittäin kannatettavana. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on yhdessä kaupungin muiden toimialojen, kolmannen sektorin edustajien, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa valmistellut ohjelmaa. Sitä laadittaessa on selvitetty myös kansainvälisiä malleja kiusaamisen estämisessä. Ohjelma otetaan käyttöön lukuvuoden 2019-2020 alkuvaiheessa, ja se esitellään lukuvuoden alkaessa oppilaille/opiskelijoille ja heidän vanhemmilleen; varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten työntekijöille, yhteistyökumppaneille, päättäjille sekä kuntalaisille. Ohjelma kirjoitetaan lukuvuoden alkuun mennessä kielelle, jota myös lapset ja nuoret ymmärtävät vaivatta. Nuoret myös osallistuvat tekstin ja asiaan liittyvän tiedotuskampanjan suunnitteluun.

Ohjelmassa keskeistä on suomalaisen ja kansainväliseen tietoon perustuva johtaminen sekä se, että toimenpiteet kiusaamista vastaan toteutetaan johdonmukaisesti ja siten, että kaikki aikuiset toimivat yhdessä kiusaamisen lopettamiseksi. Kiusaamisen vastainen ohjelma kattaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen.

Kiusaamisen vastainen ohjelma muodostuu seuraavista osa-alueista:

1. Hyvinvoinnin mittarit
2. Sosiaalisia- ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat
3. Ryhmien, luokkien ja yhteisöjen yhdessä sovitut säännöt
4. Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen
5. Hyvinvoinnin starttitapaamiset
6. Sähköiset palautekanavat
7. Kiusaamisen selvittämisen kirjaaminen
8. Kiusaamisen vastaisten toimien vastuuhenkilöt
9. Restoratiiviset lähestymistavat
10. Nimikkoaikuisen paljon kiusatuksi tulleelle

11. Kiusaaminen on rikos. K-0 toiminta kaikki koulut kattavaksi

12. Tukioppilastoiminnan kehittäminen

13. Vertaistukitoiminta

Ohjelman toimenpiteistä osa kohdentuu ennaltaehkäisevään työhön, kuten esimerkiksi jatkuvaan ryhmäytymiseen sekä tunne- ja sosiaalisten taitojen kehittämiseen. Osa toimenpiteistä kohdistuu siihen, mitä kouluissa tai oppilaitoksissa tehdään, kun kiusaamista on havaittu. Ohjelmassa on toimenpiteitä myös niihin tilanteisiin, joissa pitkään jatkunut kiusaaminen on tulehduttanut eri osapuolten välit niin, että tarvitaan ulkopuolista sovittelijaa. Tällaiseen tilanteisiin apua saadaan esimerkiksi Aseman lapsissa kehitellyn K-0 (Kiusaaminen nollaan) mallin avulla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että edellä kuvatun mallin pohjalta voidaan edetä kiusaamisen vastaisessa työssä. Mallia tulee myös päivittää ja tarkentaa käytännön kokemusten perusteella.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

§ 356

Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite pienten koululaisten iltahoidosta vuorotyöläisten lapsille

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731

maria.nyfors(a)hel.fi

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543

riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Sydänmaa ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää ilta- ja vuorotyöläisten lasten iltahoidon mahdollisuuksia ja pilotoi lasten hyvinvoinnin näkökulmasta sopivinta mallia.

Kaupunginhallitus toteaa, että huoltajien vuorotyöstä johtuvaa tarvetta ilta-, yö- tai viikonloppuhoidolle kartoitetaan aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakaskokemuskyselyn yhteydessä joulukuussa 2019. Kysely tavoittaa kaikkien 12 000 aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden huoltajat.

Ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon tarpeen selvittämistä ja mahdollisuutta vastata siihen kaupungin palveluilla edellytetään myös Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2019–2021. Palvelutarpeen selvittämisen jälkeen voidaan arvioida mahdollisia järjestämistapoja ja sitä, kuinka hoito saataisiin tarvittaessa järjestettyä lähellä lapsen kotia ja koulua. Samalla selvitetään palvelun aiheuttamia kustannuksia.

Varhaiskasvatuslaki velvoittaa kunnat järjestämään ilta-, yö- ja viikonloppuaikaista vuorohoitoa lapsille, jotka tarvitsevat sitä huoltajan työsäkäynnin tai opiskelun vuoksi, mutta velvoite koskee vain varhaiskasvatusikäisiä lapsia. Helsingissä on kuusi ympärivuorokautista ja neljä iltakymmeneen auki olevaa päiväkotia. Muutamaaan päiväkotiin keskitetty vuorohoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Jos koululaisten ilta- ja yöhoito järjestettäisiin vuorohoitopäiväkodeissa, välimatkat kodin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuisivat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Laki ei velvoita kuntia kotona järjestettävään kouluikäisten hoitamiseen eikä sitä Helsingin nykyisessä palvelurakenteessa ole tarjolla. Lapsiperheiden kotipalvelua ei ole mahdollista saada pitkäaikaiseen lastenhoitoon, vaan se on tavoitteellista vanhemmuuden ja perheen arjessa selviytymisen tukea. Palvelu on määräaikaista, suunnitelmallista ja sen tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 781

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.09.2019 § 228

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Johanna Sydänmaan ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien pienten koululaisten iltahoitoa ilta- ja vuorotyöläisten lapsille:

"Varhaiskasvatustilain (540/2018) 5 §:n mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kunnalla on ympärivuorokautinen päivähoidon järjestämisvastuu, ja vuorohoitoa järjestetään lapsille vanhempien opiskelusta tai työstä johtuvan vuorohoidon tarpeen mukaan. Vuorohoito on tarkoitettu säännöllisesti vuorohoitoa tarvitseville lapsille. Lapsi voi olla hoidossa aina, kun molemmat vanhemmat ovat työssä sekä yövuoron jälkeen vanhempien nukkumisajan. Muut lastenhoidon tarpeet tulee järjestää muulla tavalla.

Vuorohoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Sitä järjestetään keskitetysti, jolloin välimatkat kodin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuvat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Lapsiperheiden kotipalvelu on tilapäistä perheen arjen tukemiseen tarkoitettua palvelua, jota voi saada alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, synnytyksen, vamman tai muun syyn perusteella. Palvelun tarpeen arvioinnin myötä myönnetään tilapäistä apua kotiin. Apu myönnetään määräajaksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

Lapsiperheiden kotipalvelua ei ole mahdollista saada pitkäaikaiseen lastenhoitoon, vaan palvelu on tavoitteellista, suunnitelmallista ja mää-
räaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää van-
hemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Keskeisenä tavoit-
teena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen.

Helsingin kaupunginvaltuusto on 19.6.2019 § 213 hyväksynyt kaupun-
gin hyvinvointisuunnitelman. Hyvinvointisuunnitelman mukaan lasten ja
nuorten hyvinvoinnin edistämiseen, lasten ja nuorten terveellisten ja
turvallisten elinympäristöihin tukemiseen ja vanhemmuuden vahvista-
misen tavoitteeseen liittyvänä toimenpiteenä selvitetään vuorotyössä
olevien vanhempien alakouluikäisten lasten ilta-, yö- ja viikonloppuhoi-
don tarve sekä mahdollisuudet vastata tarpeeseen kaupungin palveluil-
la.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 on linjattu muun muassa,
että kaupunki edistää mahdollisimman monen pääsyä kiinni työelä-
mään ja lasten ja nuorten perustason palveluja vahvistetaan. Työelämä
ja työajat monimuotoistuvat, ja vuorotyötä tehdään yleisesti sosiaali- ja
terveydenhuollossa, ravintola- ja matkailualalla sekä ammattiliikentees-
sä. Näillä aloilla yötyötä tehdään niin sanottuna jaksotyönä, jolloin työ-
ajat ovat yleensä epäsäännöllisiä.

Pienen koululaisen huolenpito ja perusturvallisuuden turvaaminen luo-
tettavilla ja huolehtivilla aikuisilla lisäävät lapsen hyvinvointia ja vähen-
tävät syrjäytymisen ja eriarvoisuuden riskiä."

10.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 302

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingissä koululaisille järjestään monenlaisia mahdollisuuksia iltapäivätoimintaan koulujen, leikkipuistojen ja järjestöjen tuottamina vaihtoehtoina. Alkuopetusikäisistä lapsista 80 prosenttia osallistuu koulun toiminta-ajan ulkopuoliseen iltapäivätoimintaan.

Varhaiskasvatustilain 13 §:n mukaisesti: ”Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi”.

Varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat, myös sitä vanhemmat lapset.

Helsingissä kuusi päiväkotia tarjoaa varhaiskasvatusta ja hoitoa ympäri vuorokauden kaikkina viikonpäivinä. Päiväkodit sijaitsevat Rastilassa, Puotinharjussa, Malmilla, Kalasatamassa, Kampissa ja Pohjois-Haagassa. Tämän lisäksi Helsingissä on illalla auki olevia (ma-pe klo 6.15–22) päiväkoteja neljä ja ne sijaitsevat Latokartanossa, Huopalahdessa, Tapulikaupungissa ja Herttoniemessä.

Ilta- ja yöhoitoon ei ole subjektiivista oikeutta. Sitä järjestetään varhaiskasvatuksessa lapsille, joilla on säännöllinen tarve huoltajien päivätyöstä poikkeavien työaikojen tai opiskelun vuoksi.

Pienten koululaisten kohdalla ilta- ja yöhoidossa tulee ottaa huomioon monta hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvää näkökulmaa. Vuorohoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Sitä järjestetään keskitetysti, jolloin välimatkat kodin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuvat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Koululaisten ilta- ja yöhoidon tarve on asia, johon tarvitaan tarkempaa selvitystä. Tulee arvioida mikä olisi pienten koululaisten kannalta paras mahdollinen ratkaisu ja hoitomuoto ja kuinka ilta- ja yöhoito saataisiin tarvittaessa järjestettyä lähellä lapsen kotia ja koulua. Samalla selvitetään onko yksityisiä tahoja, jotka järjestävät ilta- ja yöhoitoa.

Syksyn 2019 aikana tehdään selvitys koululaisten ilta- ja yöhoidon järjestämisestä ja mallin aiheuttamista kustannuksista. Mahdollisesta pilotoinnista keväällä 2020 aiheutuviin kustannuksiin ei ole varauduttu talousarvioesityksessä 2020.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 357

Valtuutettu Johanna Laisaaren aloite nuorisopsykiatrian sairaanhoitajien palkkaamisesta yläkouluihin

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731

maria.nyfors(a)hel.fi

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543

riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Laisaaren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Laisaari ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää psykiatristen sairaanhoitajien palkkaamista yläkouluihin yhteistyössä HUS:n nuorisopsykiatrian osaston kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittäminen on käynnistetty yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUSin kanssa. Tavoitteena on rakentaa yhtenäinen palveluketju lapsen varhaisen tuen tarpeen ja nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon. Työryhmä on aloittanut toimintansa elokuussa 2019 ja sen tehtävänä on selvittää, millaisia palveluja on tarkoituksenmukaista kehittää.

Lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmien tunnistaminen ja ennaltaehkäisy ovat koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta.

Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen sekä lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Peruskouluissa toimivien terveydenhoitajien koulutus mahdollistaa varhaisten mielenterveyden oireilujen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyä. Oppilashuollon työntekijöitä on viime vuosina lisätty mm. PD-rahalla. Koulussa olevan ammattihenkilöstön toimintaa kehittämällä voidaan tukea entistä paremmin lasten ja nuorten hyvinvointia ja puuttua riittävän ajoissa mielenterveyden ongelmiin.

Helsingissä on vuosina 2007–2012 kokeiltu psykiatristen sairaanhoitajien työskentelyä muutamissa peruskouluissa. Kokeilulla haettiin sopivaa työskentelymallia nuorten mielenterveysongelmiin vastaamiseksi. Palveluja ei kuitenkaan onnistuttu tarkoituksenmukaisesti kohdistamaan moninaisista kokeiluista huolimatta, eikä eri kouluilla toimivien yksittäisten psykiatristen sairaanhoitajien työ muodostanut yhtenäistä ennaltaehkäisevää toimintamallia. Kokeilun seurauksena arvioitiin, ettei toimintaa kannata laajentaa kaikkiin peruskouluihin. Psykiatriset sairaanhoitajat kohdennettiin toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin, koska opiskelijaterveydenhuoltoon sisältyy sairaanhoito ja hoidollinen mielenterveystyö toimii siten paremmin opiskeluterveydenhuollon palveluissa.

Turun mallin mukaisen toiminnan vuosittainen kustannusarvio olisi Helsingissä noin 800 000 euroa. Kouluterveydenhuollon näkökulmasta keskitetyt moniammatilliset yksiköt varmistavat paremmin toimivat ja tuloksekkaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut kuin yksittäisten psykiatristen sairaanhoitajien palkkaaminen kouluille. Samalla pystytään paremmin varmistamaan ennaltaehkäisevä työote, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työyhteisön tuki.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Laisaaren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 782

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

18.11.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Korvataan perustelujen kolmas kappale seuraavalla tekstillä:

"Lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmien tunnistaminen ja ennaltaehkäisy ovat koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen sekä lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Peruskouluissa toimivien terveydenhoitajien koulutus mahdollistaa varhaisten mielenterveyden oireilujen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyn. Oppilashuollon työntekijöitä on viime vuosina lisätty mm. PD-rahalla. Koulussa olevan ammattihenkilöstön toimintaa kehittämällä voidaan tukea entistä paremmin lasten ja nuorten hyvinvointia ja puuttua riittävän ajoissa mielenterveyden ongelmiin."

Poistetaan perustelujen neljäs kappale.

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

27.11.2019

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731

maria.nyfors(a)hel.fi

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543

riikka.henriksson(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 24.09.2019 § 318

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lasten ja nuorten mielen-terveyden ongelmien tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja hoitaminen ovat koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Lautakunta pitää tärkeänä, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kehittää myös olemassa olevia oppilashuollollisia sekä terveydenhuollollisia palveluja kouluissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on myös mukana lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjujen kehittämisessä yhdessä sosiaali- ja terveystoimen sekä HUS:n kanssa, jolla tuetaan mielenterveyden ongelmien ennaltaehkäisyä sekä varhaista puuttumista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta edellyttää ammattilaisilta kykyä liittyä yhteiseen, konkreettiseen tavoitteenasetteluun nuorten mielenterveyden edistämisen ja hoidon asioissa. KASKOn, SOTEn ja HUSin selvi-tyksestä edellytetään konkreettisia toimenpiteitä siitä, miten kaupungin ja HUSin eri toimijoita saada tekemään interventioita masentuneiden ja ahdistuneiden nuorten parissa.

Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen

Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa kokeiltiin psykiatristen sairaanhoitajien työskentelyä vuosina 2007–2012. Tuona aikana haettiin sopivaa työskentelymallia kouluissa nuorten mielenterveysongelmien haasteisiin vastaamiseksi. Kokeilun aika todettiin, että palveluja ei onnistuttu kohdentamaan tarkoituksenmukaisesti. Eri kouluilla toimivat psykiatriset sairaanhoitajat eivät muodostaneet ennaltaehkäisevää yhtenäistä toimintamallia. Kokeilu osoitti, ettei toimintaa kannata laajentaa kaikkiin peruskouluihin. Sen sijaan toiminta kohdennettiin toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin ja tässä yhteydessä peruskouluissa työskennelleet psykiatriset sairaanhoitajat päätettiin siirtää ammatillisiin oppilaitoksiin. Psykiatristen sairaanhoitajien toimintaa toisella asteella arvioidaan tällä hetkellä osana palveluketjujen arviointia ja kehittämistä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingissä on yläasteikäisiä oppilaita noin 16 000. Helsingissä oppilashuoltopalvelut kuuluvat kasvatuksen ja koulutuksen toimialaan. Turussa oppilashuolto on osa sosiaali- ja terveystoimea. Turun mallin mukaisessa toiminnassa on yksi psykiatrinen sairaanhoitaja tuhatta oppilasta kohti. Vastaava malli edellyttäisi Helsingissä kuudentoista psykiatrisen sairaanhoitajan palkkaamista, jolloin vuosittainen kustannusarvio olisi noin 800 000 euroa. Helsingissä on nuorisopsykiatrian järjestämää konsultatiivista mielenterveyspalvelua HYKS Varhain toimintaa, joka toteutetaan yhdessä perustason palveluiden kanssa. Vastaavaa toimintaa ei ole Turussa.

Oppilashuollon ja terveydenhuollon palvelujen kehittäminen

Lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmien tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja hoitaminen ovat koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen sekä lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Koulussa olevan ammattihenkilöstön toimintaa kehittämällä voidaan tukea entistä paremmin lasten ja nuorten hyvinvointia ja puuttua riittävän ajoissa mielenterveyden ongelmiin.

Viime vuosina oppilashuollon työntekijöitä on lisätty mm. PD-rahalla. Lisäksi Helsingissä ovat aloittaneet tänä vuonna toimintansa kahdeksan esiopetuksen psykologia ja kuraattoria. Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon yhteistyön avulla tunnistetaan ja päästään puuttumaan varhaisemmassa vaiheessa lasten mielenterveyden ongelmiin.

Peruskouluissa toimivien terveydenhoitajien koulutus mahdollistaa varhaisen mielenterveyden oireilujen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyn. Terveydenhoitajat toimivat osana koulun oppilashuoltoa yhdessä koulupsykologien ja -kuraattorien kanssa. Kaupunkitason opiskeluhoollon ohjausryhmä seuraa palveluiden riittävyyttä ja tekee esityksiä palveluiden kehittämiseksi. Kouluterveydenhoitajien määrää on lisätty Helsingissä vaativille alueille.

Palveluketjujen kehittäminen Helsingissä

Sosiaali- ja terveystoimialalla on käynnistetty vuoden 2019 käyttösuunnitelman tavoitteiden mukaisesti lasten ja nuorten varhaisen tuen ja mielenterveyspalvelujen palveluketjujen kehittäminen. Näitä palveluketjuja kehitetään yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan, HUS:n sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Tämä kehittämistyö on toimialojen yhteinen sitova tavoite. Työn tavoitteena on rakentaa yhteinen palvelu- ja prosessiketju lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuor-

ten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Helsingin kouluterveydenhuollossa ei ole mahdollista hoitaa mielenterveysongelmaisia nuoria, koska kouluterveydenhuoltoon ei kuulu sairaanhoito. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajilla ja lääkäreillä ei ole riittävästi osaamista vaikeasti psyykkisesti oireilevien oppilaiden hoitoon eikä myöskään riittäviä resursseja toteuttaa hoitoa. Tästä syystä on lähdetty kehittämään keskitettyjä moniammatillisia yksiköitä, jotka varmistavat paremmin toimivat, tuloksekkaat ja tehokkaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut. Näin vahvistetaan myös ennaltaehkäisevää työtä, henkilöstön osaamisen kehittämistä ja tarpeen mukaisista työnohjausta ja työyhteisön tukemista.

Perhekeskusten toiminnan kautta saadaan psykiatrista asiantuntemusta tällä hetkellä kuitenkin vain suomenkielisten peruskoulujen käyttöön. Perhekeskusten vastaava palvelu ruotsinkielisille peruskouluikäisille vielä puuttuu. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilökunta tekee tiivistä yhteistyötä perhekeskuksen ammattilaisten kanssa. Palveluja ja prosessiketjut käsittävät palvelutarpeen arvioinnin, lapsen kasvun ja kehityksen tukemisen tai perheen arjen haasteet. Lisäksi HYKS varhain toiminta tekee yhteistyötä koulujen kanssa mielenterveysongelmaisten lasten ja nuorten auttamiseksi.

Vaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Hyvinvointia tulee tukea jo ennen ongelmien ilmaantumista, ja lapsuudessa ilmeneviin signaaleihin reagoida ennen vaikeiden oireiden ilmestymistä. Vahvistamalla olemassa olevia palveluita ja henkilöstön osaamista tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia.

Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2019–2021 kokoaa ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Hyvinvointisuunnitelmaan on valittu painopisteiden mukaisia kaupunkiyhteisiä toimenpiteitä sekä tietoon perustuen vaikuttavia toimenpiteitä kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointisuunnitelman rakentamisessa ja tavoitteiden sekä toimenpiteiden suunnittelussa on huomioitu laajasti yhdenvertaisuutta, ihmisoikeuksia, tasa-arvoa ja osallisuutta. Suunnitelman mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yksilöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa. Tärkeitä kumppaneita ovat myös kolmannen sektorin toimijat sekä kaupunkilaiset.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kehittämällä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjuja yhdessä sosiaali- ja terveystoimen sekä HUS:n kanssa, tuemme paremmin mielenterveyden ongelmien ennaltaehkäisyä sekä varhaista puuttumista. Lautakunta pitää tärkeänä, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kehittää myös olemassa olevia oppilashuollollisia sekä terveydenhuollollisia palveluja kouluissa.

Käsittely

24.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ville Jalovaara: Lisätään kappaleiden 2-3 väliin: "Kasvatuksen- ja koulutuksen lautakunta edellyttää ammattilaisilta kykyä liittyä yhteiseen, konkreettiseen tavoitteenasetteluun nuorten mielenterveyden edistämisen ja hoidon asioissa. KASKOn, SOTEn ja HUSin selvityksestä edellytetään konkreettisia toimenpiteitä siitä, miten kaupungin ja HUSin eri toimijoita saada tekemään interventioita masentuneiden ja ahdistuneiden nuorten parissa."

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ville Jalovaaran vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Taina Torniainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 26286
taina.torniainen(a)hel.fi
Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi
Niclas Rönnholm, Ruotsinkielisen perusopetuksen päällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.09.2019 § 229

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Johanna Laisaaren ja 17 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien nuorisopsykiatrian sairaanhoitajien palkkaamista kouluihin:

"Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen Helsingin kouluissa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen on koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta, joita ovat psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja ja koululääkäri. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen ja lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen.

Tarkastuslautakunnan linjaukset

Pääkaupunkiseudun tarkastuslautakuntien sekä HUSin yhteisessä arviointikertomuksessa vuodelta 2018 todettiin, että lapset ja nuoret eivät pääse mielenterveyspalvelujen piiriin sujuvasti. Tämän vuoksi erikoissairaanhoidon jonottaa myös sellaisia potilaita, joita voitaisiin hoitaa perusterveydenhuollossa. Tarkastuslautakunta on listannut arviointikertomuksessa useita toimenpiteitä, joihin Helsingin kaupungin toimialojen tulisi ryhtyä edistääkseen lasten ja nuorten mielenterveyttä.

Tarkastuslautakunnan toimenpiteissä on mainittu lasten ja nuorten lieviä sekä keskivaikeita mielenterveysongelmia arvioivan ja hoitavan yksikön perustaminen, joka toimisi samalla jatkohoitopaikkana erikoissairaanhoidolle. Lisäksi toimenpiteissä on mainittu, että sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan tulisi selvittää mahdollisuutta parantaa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuutta lisäämällä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon psykiatrisia sairaanhoitajia.

Palveluketjun rakentaminen ja kehittäminen

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjujen kehittäminen toteutetaan Helsingin kaupungin ja HUSin yhteistyönä. Työryhmä on aloittanut toimintansa elokuussa 2019. Työryhmä hyödyntää laadittuja selvityksiä ja selvittää, minkälaisia palveluja on tarkoituksenmukaista kehittää ja rakentaa.

Työryhmän tavoitteena on konseptoida yhteinen palvelu- ja prosessiketju lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUSin kanssa. Lisäksi tavoitteena on rakentaa yli 12-vuotiaiden nuorten päihde- ja mielenterveyden palvelut ja toimintamallit, kiinnittää riskiryhmässä olevat nuoret hoitopolkuun sekä vahvistaa nuorille tarjottavia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystoimialan palveluja kuten liikkuvaa mielenterveyshuoltoa.

Kouluterveydenhuollon aikaisempi kokeilu

Kouluterveydenhuollon tehtäviin ei perinteisesti ole kuulunut sairaanhoito. Tämä on nähty puutteena. Vuosina 2007–2012 toteutettiin siksi kokeilu, jossa Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa työskenteli muutamissa peruskouluissa psykiatrisia sairaanhoitajia. Tuona aikana haettiin sopivaa työskentelymallia nuorten mielenterveysongelmien haasteisiin vastaamiseksi. Työskentelymallissa ei kuitenkaan onnistuttu kohdistamaan palveluja määrätietoisesti ja tarkoituksenmukaisesti kohderyhmään moninaisista kokeiluista huolimatta. Eri kouluilla toimivien yksittäisten psykiatristen sairaanhoitajien työ ei muodostanut ennaltaehkäisevää yhtenäistä työskentelymallia, vaan koulujen toimintakulttuuri ja muut tekijät ohjasivat toimintaa.

Kokeillon työskentelymallin ei koettu soveltuvan peruskouluihin, minkä vuoksi kokeilun jälkeen toiminta ja psykiatriset sairaanhoitajat kohdennettiin toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin. Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyy sairaanhoito ja siten hoidollinen mielenterveystyö toimii paremmin opiskeluterveydenhuollon palveluissa. Aloitetussa nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjutyössä selvitetään myös ammatillisissa oppilaitoksissa olevien sairaanhoitajien paikka palveluketjussa.

Keskitetty palvelu

Kouluterveydenhuollon näkökulmasta keskitetyt moniammatilliset yksiköt varmistaisivat paremmin toimivat, tuloksekkaat ja tehokkaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut kuin yksittäisten psykiatristen sairaanhoitajien palkkaaminen kouluille. Samalla pystyttäisiin paremmin varmistamaan ennaltaehkäisevä työote, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja tarpeen mukainen työnohjaus sekä työyhteisön tuki.

Turun mallin kustannukset

Helsingissä on yläkouluikäisiä oppilaita noin 16 000. Turun mallin mukainen toiminta edellyttäisi yhtä psykiatrista sairaanhoitajaa tuhatta oppilasta kohden eli kaikkiaan 16 psykiatristen sairaanhoitajan palkkaamista kouluterveydenhuoltoon. Kustannusarvio on noin 800 000 euroa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen lisää lasten ja nuorten osallisuutta, hyvinvointia sekä voimavaroja laaja-alaisesti. Samalla mielenterveysongelmien ehkäiseminen edistää lapsen ja nuoren kiinnittymistä yhteiskuntaan sekä kasvamista yhteiskunnan täysivaltaiseksi jäseneksi, mikä vähentää puolestaan yhteiskunnan kustannuksia. Lasten ja nuorten mielenterveyttä pystytään edistämään parhaiten tehokkaasti järjestetyillä, laaja-alaisilla ja oikea-aikaisilla palveluilla, joita tarjoaa koulutettu ja ammattitaitoinen henkilöstö.”

27.11.2019

10.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Hanna Viitala, perhepalvelujen johtaja, puhelin: 310 50048
hanna.viitala(a)hel.fi

Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi

Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

§ 358

Valtuutettu Leo Straniuksen aloite avoimesta urheilupuistosta Töölönlahden kulttuurikäytävän jatkeeksi

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuutta rakentaa Töölönlahden kulttuurialueen jatkoksi avoin urheilupuisto Kisahallin ja Olympiastadionin yhteydessä oleville parkkipaikoille.

Kaupunginhallitus toteaa, että avoimen urheilupuiston sijoittamista tutkitaan Eläintarhan alueen asemakaavaprosessin yhteydessä. Koko aluetta koskeva asemakaavan muutustyö käynnistyy lähitulevaisuudessa, eikä ennen sitä ole perusteltua tehdä toimenpiteitä, jotka muuttaisivat alueen maankäyttöä.

Olympiastadionin ja Kisahallin edustojen kehittäminen liikunnallisuutta, kansainvälisyyttä ja tapahtumia edistävään suuntaan on kaupungin strategian mukaista. Pitkän tähtäimen tavoitteena tulee olla pysäköintipaikkojen poistaminen stadionin eduskentiltä ja alueen muuttaminen virkistyskäyttöön. Keskustan alueella on määrällisesti vähän ulkoliikuntapaikkoja ja uusien sijoittaminen rakennettuun kaupunkiin on haasteellista. Kisahallin ja Olympiastadionin pysäköintialueiden muuttaminen lii-

kuntakäyttöön parantaisi huomattavasti ulkoliikuntapaikkojen tarjontaa kantakaupungin alueella. Kaupunginhallitus pitää kannatettavana ajatusta, että kaupunki selvittää mahdollisuutta rakentaa kulttuurialueen jatkoksi kaikille avoimen liikuntapuiston.

Olympiastadionin ja Kisahallin yhteydessä olevilla avoimilla alueilla on valtakunnallista merkitystä suurten ulkoilmatapahtumien järjestämispaikkana. Olympiastadionin peruskorjauksen valmistuminen ja Helsinki Garden tulevat muuttamaan alueen kokonaisuutta ja vapaan tilan määrä vähenee. Alueella järjestettävät suuret yleisötapahtumat tarvitsevat sekä tilapäistä tapahtumatilaa että pysäköintipaikkoja. Olympiastadionin edustan käyttötarkoituksen määrittelyssä on huomioitava monen eri hankkeen tarpeet ja alueen merkitys valtakunnallisesti arvokkaana kulttuuriympäristönä.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 783

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.11.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Perustelujen kolmannen kappaleen loppuun:

"Kaupunginhallitus pitää kannatettavana ajatusta, että kaupunki selvittää mahdollisuutta rakentaa kulttuurialueen jatkoksi kaikille avoimen liikuntapuiston."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 17.09.2019 § 460

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Olympiastadionin aukio ja Mäntymäen kenttä ovat osa Olympiastadionin kokonaisuutta. Ne sijaitsevat Eläintarhan alueella, joka on osa Keskuspuiston urheilutoimintojen aluetta. Helsingin olympialaisia varten valmistuneet urheilurakennukset muodostavat kansainvälisestikin arvioituna hyvin säilyneen olympiarakennuskokonaisuuden. Olympiarakennukset on määritelty Ympäristöministeriön ja Museoviraston inventoinnissa (RKY 2009) valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. RKY-alueeseen kuuluvat Olympiastadionin torneineen, sen etelä- ja pohjoispuolella olevien aukoiden tilasarja ja niiden länsipuoliset istutukset sekä Stadionin puistikko.

Eläintarhan alueen ympäristöhistoriallisen selvityksen mukaan Olympiastadionin ja sen lähiympäristön arvoja ja vaalittavia ominaispiirteitä on Helsingin olympialaisten tärkeimpään urheilurakennukseen liittyvä aukiosommitelma, joka suunniteltiin ja rakennettiin kokonaisuutena yhdessä stadionin kanssa. Avoimet pitkänomaiset kentät ja sitä korostava

puurivi suuntaavat katseen kohti stadionia ja stadionin tornia. Kokonaisuus muodostaa avoimen akselin keskustaan ja Töölönlahdelle päin. Kaupunkikuvassa merkittävää on väljyys stadionin ympärillä ja sen kauas näkyvä torni.

Selvityksessä todetaan myös, että alueella on valtakunnallista merkitystä tapahtuma-aukiona ja ulkoilmatapahtumien näyttämönä. Toiminnallinen arvo on suuri, ja avointen aukoiden tilat mahdollistavat suurten ulkoilmatapahtumien järjestämisen kantakaupungissa. Pitkän tähtäimen tavoitteena tulee olla pysäköintipaikkojen poistaminen stadionin eduskentiltä ja alueen muuttaminen virkistyskäyttöön. Ympäristöhistoriallisessa selvityksessä kiinnitetään huomiota myös muun muassa alueen kioskien, mainostaulujen, liikennemerkkien, muuntajien ja jätesäiliöiden sijoitukseen painottaen niiden suunnittelua kokonaisuus ja alueen arvot huomioiden.

Olympiastadionin ja Kisahallin edustojen kehittäminen liikunnallisuutta, kansainvälisyyttä ja tapahtumia edistävään suuntaan on Helsingin kaupungin strategian mukaista. On kuitenkin huomioitava avoimien kenttien asema rakennuslailla suojellun Olympiastadionin eduskenttinä. Urheilupaikkoihin ja pelikenttiin liittyy erilaisia rakenteita, kuten korkeita aitoja, maaleja, tolppia, valaisinpylväitä, kalusteita sekä monia huoltoon ja toimintoihin liittyviä tiloja. Pisararadan toteutuessa Mäntymäen kentän ja Olympiastadionin rinteiden läpi kulkeva linjaus aiheuttaa alueelle rakentamisen aikaisia tilantarpeita ja muutoksia, sillä rakennusvaiheessa Olympiastadionin aukiolla on avokaivanto.

Stadionin toiminta ja turvallisuus edellyttävät avointa tilaa Olympiastadionin ympärillä. Pelastustoiminnan varmistamiseksi Olympiastadionin aidan ulkopuolelle tarvitaan 40 metriä leveä, avoimena pidettävä vyöhyke.

Kaupunki haluaa varmistaa, että Eläintarhan alueen ja koko Helsingin kantakaupungin suur tapahtumakäyttöön sopivia, riittävän kaukana asunnoista sijaitsevia kenttiä on jatkossakin tarjolla. Helsingin jäähallin tarvittaessa tapahtumakenttänä toimiva pysäköintialue on tarkoitus osoittaa rakentamiseen (Helsinki Garden -hanke), mikä vähentää ulkoilmatapahtumien tarpeisiin sopivia alueita alueella. Helsinki Garden -hankkeen myötä poistuvan juniorijalkapallokentän kohdalle on mahdollista osoittaa pienempi lähiliikuntapaikka. Entisen pumppaamon alue voisi myös olla sopiva tilapäiseen lähiliikuntapaikkakäyttöön.

Koko Eläintarhan aluetta koskeva asemakaavan muutostyö käynnistyy lähitulevaisuudessa. Olympiastadionin aukio ja Mäntyniemenkenttä on kokonaisuus, johon liittyy monia erilaisia teknisiä, kaupunkikuvallisia ja maisemallisia näkökulmia. Avoimen urheilupuiston sijoittamista Kisa-

27.11.2019

hallin ja Olympiastadionin yhteydessä oleville pysäköintipaikoille tulee tutkia asemakaavaprosessin yhteydessä. Tässä yhteydessä otetaan huomioon alueen liikuntatarpeet ja toimintojen kehittäminen siten, että aluetta tarkastellaan kokonaisuutena sen historiallinen arvo huomioiden. Tätä ennen ei ole perusteltua tehdä toimenpiteitä, jotka muuttaisivat alueen maankäyttöä. Kaavoituksen yhteydessä tehdään tiivistä yhteistyötä Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa, joka vastaa liikuntapalveluiden järjestämisestä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2019 § 157

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala hallinnoi ja vastaa Kisahallin ja Olympiastadion edustan parkkialueista.

Liikuntapalvelukokonaisuus ei hallinnoi kantakaupungin alueella kenttäaluetta johon voisi sijoittaa valtuutettu Straniuksen ehdottamia toimintoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana ajatusta, että kaupunki selvittää mahdollisuutta rakentaa kulttuurialueen jatkoksi kaikille avoimen liikuntapuiston. Olympiastadionin ja Kisahallin edustojen kehittäminen liikunnallisuutta edistävään suuntaan on kaupungin strategian mukaista.

Selvityksessä tulee huomioida, että alueella on runsaasti yleisötapahtumia, jotka tarvitsevat pysäköintipaikkoja ja tilapäistä tapahtumatilaa. Alueen tulevaisuuden käyttötarkoituksen määrittelyssä tulee huomioida alueen monen eri hankkeen tarpeet ja aluetta on tarkasteltava kokonaisuutena ja siinä tulee ottaa huomioon sen merkitys valtakunnallisesti arvokkaana kulttuuriympäristönä. Olympiastadionin valmistuminen ja Helsinki Garden tulevat muuttamaan alueen kokonaisuutta ja etenkin vapaan tilan määrä alueella vähenee. Töölön Kisahallin peruskorjaus on suunniteltu vuosille 2023–2025 jonka yhteydessä tarkastellaan Kisahallin käyttäjäryhmiä ja heidän tarpeita.

Kevyiden siirrettävien kenttärakenteiden rakentaminen ei suoranaisesti estä alueen tapahtumakäyttöä ja oikeilla pelialustojen materiaalivalinnoilla voidaan mahdollistaa pysäköintialueen monikäyttöisyys.

Liikuntapalvelukokonaisuus vastaa ulkoiluliikuntapaikkojen järjestämisestä sille osoitetuilla alueilla. Keskustan ja kantakaupungin alueella on määrällisesti vähän ulkoliikuntapaikkoja ja rakennettuun kaupunkiin on haasteellista sijoittaa uusia ulkoliikuntapaikkoja, joten Kisahallin ja Olympiastadionin pysäköintialueiden liikunnallinen käyttö toisi keskustan alueelle huomattavan parannuksen ulkoliikuntapaikkojen tarjontaan kantakaupungin alueella.

Liikuntapalvelukokonaisuus on lisännyt tekonurmikentilleen kaikille avoimia käyttövuoroja, mutta Töölön alueen jalkapallokentät ovat pääsääntöisesti varattu seuratoiminnalle. Lähin kaikille avoin koripallokenttä löytyy Uimastadionin vierestä. Eläintarhan yleisurheilukenttä on osittain vapaassa käytössä, mutta Suomen käytetyin yleisurheilukenttä on erittäin ruuhkainen ja useasti varattu seuratoiminnalle.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 359

Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite siirrettävästä tapahtumalavasta kaupunginosayhdistysten käyttöön

HEL 2019-007156 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää siirrettävän esiintymislavan hankkimista kaupunginosatapahtumien käyttöön.

Kaupunginhallitus toteaa, että siirrettävän tapahtumalavan hankkimisen edellytykset selvitetään osana tapahtumien tiekartan toimenpiteitä.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti Helsinki haluaa olla monipuolinen ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki. Tapahtumien tiekartan avulla pyritään Helsingin tapahtumallisuuden kokonaisvaltaiseen kehittämiseen siten, että tapahtumat tukevat ja toteuttavat parhaalla mahdollisella tavalla kaupunkistrategian tavoitteita kansainvälisestä, elävästä ja kiehtovasta tapahtumien kaupungista. Tavoitteena on, että tapahtumallisuus on vastuullista ja toimivaa.

Tapahtumien tiekartan tavoitteiden mukaan kaupungin tulee olla toimiva ja ketterä alusta tapahtumille ja parempi kumppani tapahtumatoimijoille. Tapahtumajärjestäjille tarjottavia palveluja on tarkoitus parantaa. Tavoitteiden onnistumiseksi on määritelty laaja kokonaisuus toimenpiteitä, jotka edistävät tapahtumallisuuden kehittymistä monesta eri näkökulmasta. Niiden yhteydessä voidaan arvioida myös siirrettävän esiintymislavan hankkimista.

Juuri päättyneessä osallistuvan budjetoinnin OmaStadi-äänestyksessä on pohjoisella alueella (Maunula–Tuomarinkylä–Oulunkylä–Pakila) hyväksytty ehdotus liikuteltavan esiintymiskatoksen ja äänentoistotekniikan hankkimisesta alueen asukkaiden käyttöön.

Vastaus on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian viestintäosaston kanssa, joka vastaa tapahtumien tiekartan valmistelusta sekä tiekartan toimenpideoSION toimenpiteiden etenemisen seurannasta. Asiasta on saatu myös kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, asiantuntija, puhelin: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 763

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.10.2019 § 171

HEL 2019-007156 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että siirrettävän tapahtumalavan hankkimisen mahdollisuudet ja edellytykset tulisi selvittää osana tapahtumien tiekartan tavoitteita ja toimenpiteitä.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti Helsinki haluaa olla monipuolinen ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki. Vuosittain toistuvat tapahtumat ovat erityisen tärkeitä kaupungin vetovoiman, tapahtumallisuuden, viihtyvyyden ja alue-talouden kannalta.

Helsingin kaupungin edellinen tapahtumastrategia on vuodelta 2010. Uusi kaupunkistrategia edellyttää linjausten päivittämistä. Tapahtumien tiekarttatyö käynnistyi suurtapahtumien koordinaatioryhmän toimeksiannosta lokakuussa 2018. Kaupunginkanslian viestintäosasto on ollut päävastuussa valmistelusta yhteistyössä Helsingin tapahtumasäätiön kanssa. Tapahtumien tiekartta esiteltiin kaupunginhallituksen aamukou-lussa 25.4.2019.

Kaupunginkanslian viestintäosasto on todennut, että tapahtumien tie-kartan avulla pyritään Helsingin tapahtumallisuuden kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Sen avulla pyritään kolmeen päätavoitteeseen: 1. Ta-pahtumat tukevat ja toteuttavat parhaalla mahdollisella tavalla uuden kaupunkistrategian tavoitteita kansainvälisestä, elävästä ja kiehtovasta tapahtumien kaupungista. 2. Tapahtumallisuus on vastuullista ja 3. Ta-pahtumallisuus on toimivaa. Kohdassa kolme tavoitteina ovat muun muassa:

- Kaupunki on toimiva ja ketterä alusta tapahtumille ja parempikump-pani tapahtumatoimijoille
- Tapahtumia tuotetaan ja hyödynnetään siten, että kaupungin orga-nisaation koko osaaminen on käytössä ja kehitty
- Palvelua tapahtumajärjestäjille parannetaan korostaen samalla vas-tuullisuutta tapahtumien järjestämisessä

Tavoitteiden onnistumiseksi on määritelty vuosille 2018–2021 laaja ko-konaisuus toimenpiteitä, jotka edistävät tapahtumallisuuden kehittymis-tä monesta eri näkökulmasta. Konkreettisia toimenpiteitä on mm. ta-pahtumatuottajien rohkaiseminen järjestämään tapahtumia mahdolli-simman laajalla alueella.

Kaupunki edellyttää kaikilta sen kanssa yhteistyötä tekevilta tapahtu-majärjestäjiltä sitoutumista vastuulliseen toimintatapaan. Vuoropuhelua

27.11.2019

tapahtumajärjestäjien ja kaupungin välillä lisätään ja tapahtumatuottajille suunnattua tukimateriaalia kehitetään yhteistyössä.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Saila Machere, johtava asiantuntija, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

§ 360

Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vegaaniruokavaihtoehtojen liisäämisestä leikkipuistoruokailussa

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että vegaaniruuan osuutta lisätään tulevien kesien leikkipuistoruokailussa.

Kaupunginhallitus toteaa, että leikkipuistoruokailun nykyiset kasvisruokapäivät voivat olla tulevana kesänä vegaanisia. Palvelukeskuksella on leikkipuistoruokailuun soveltuvia vegaanireseptejä valmiina, joten muutoksesta ei aiheutune merkittäviä lisäkustannuksia.

Leikkipuistoissa on päivittäin tarjolla yksi lämminruokavaihtoehto ja se on kaikissa puistoissa sama. Ruokalista rakennetaan kuumakuljetuksiin ja ulkona tapahtuvaan tarjoiluun hyvin soveltuvista ruuista kuten keittoista, puuroista ja padoista. Viime kesänä kasvisruokapäiviä oli kerran viikossa eli kesän aikana yhteensä yhdeksän kertaa. Näistä kaksi oli vegaaniruokia. Ruokailijoita oli kesän aikana yhteensä yli 150 000.

Leikkipuistojen asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan ja mm. kulttuuri-taustoiltaan hyvin moninainen. Tämän hetken tilastojen perusteella vegaaniruokailijoiden osuus on vielä pieni. Ruokalistan suunnittelussa

27.11.2019

huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti ruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat ja listaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan. Kasvisruokien määrää on viime vuosina lisätty.

Ruokien maittavuutta lapsille on hyvä arvioida ennen laajamittaisia muutoksia. Ruokahävikkiä on yleisesti saatu vähennettyä, mutta palkokasveja sisältävää kasvisruokaa syödään määrällisesti vähemmän ja sitä menee edelleen enemmän biojätteeksi. Tavoitteena on, että leikki- puistoruokailun tarjonta on maistuvaa mahdollisimman monelle lapselle. Kaupunginhallitus edellyttää, että muutoksia tehtäessä seurataan ruokailijoiden lukumäärää ja hävikkiä.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 785

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

18.11.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Perustelujen toisen kappaleen ensimmäinen lause muutetaan kuulumaan näin:

"Kaupunginhallitus toteaa, että leikkipuistoruokailun nykyiset kasvisruokapäivät voivat olla tulevana kesänä vegaanisia."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään perustelujen viidennen kappaleen loppuun:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että muutoksia tehtäessä seurataan ruokailijoiden lukumäärää ja hävikkiä."

Kannattaja: Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Terhi Koulumies, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 11

Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 4 - 11.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.10.2019 § 342

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin leikkipuistoruokailulla on pitkät perinteet. Julkinen ruokajakelu aloitettiin vuonna 1942. Lapsille haluttiin taata ainakin yksi lämmin ateria päivässä. Leikkipuisto oli luonteva paikka koota alueen lapset yhteen syömään, aivan kuten nykyäänkin. Edelleen tänäkin päivänä maksuton puistoruokailu on ainutlaatuinen ja kaupunkilaisten arvostama julkinen palvelu.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla leikkipuistojen kesätoiminnan päätöksen yhteydessä. Järjestelyn toteuttaa toimialaan kuuluva leikkipuistotoiminta. Leikkipuistot palvelevat kesällä koulujen loma-aikana kaikille alle 16-vuotiaille lapsille. Leikkipuistoruokailu on maksutonta eikä ennakoilmoittautumisia edellytetä. Ruoka tarjotaan arkipäivinä samaan aikaan joka leikkipuistossa klo 12.00.

Kesällä 2019 leikkipuistoissa ruokaili alle kouluikäisiä lapsia 82 587 ja kouluikäisiä 73 935 lasta, yhteensä ruokailijoita oli 156 792.

Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moninainen ja listan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokalistat tarkastellaan vuosittain kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja palvelun tuottajan yhteistyönä ja listaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan.

Leikkipuistojen kesäruokalista rakennetaan kuumakuljetuksiin ja ulkona tapahtuvaan puistotarjoiluun hyvin soveltuvista ruoista, kuten keitoista, puuroista ja padoista. Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoiveiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli kesällä 2019 kerran viikossa eli 9 kertaa, joista vegaaneja ruokia oli kaksi. Seuraavan kesän leikkipuistoruokailun suunnittelun kohdalla olemme kartoittaneet vegaaniruokien osuuden lisäämistä. Tämän hetken ruokailija tilastojen perusteella vegaaniruokailijoiden osuus on vielä suhteellisen pieni verrattuna muihin ruokailijoihin.

Puistolounas valmistetaan Palvelukeskus Helsingin ruokatehtaassa Vantaan Pakkalassa. Isoissa padoissa valmistuu päivän ruoka, jonka määrä vaihtelee 2000 kg:n molemmin puolin. Leikkipuistoihin toimitettavan kuumen ruoan määrä vaihtelee 15-75 kg/päivä.

Leikkipuistoruokailun tapahtuessa ulkona ja puisto-olosuhteissa emme pysty huomioimaan mm. erityisruokavalioiden tai tarjoamaan useampia

vaihtoehtoja vaan kaikissa leikkipuistoissa on tarjolla sama ruoka. Leikkipuistoruoka tilataan arvioidulle asiakasmäärälle ja ruokailuun ei ole ilmoittautumista. Pitkän kokemuksen pohjalta ruokahävikkiä on saatu vähennettyä. Leikkipuisto-ohjaajat jakavat kuuman ruoan asiakkaille heidän omiin astioihin. Ruokavaihtoehtojen lisääminen toisi lisäkustannuksia ja lisäksi jakeluhävikkiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala suhtautuu myönteisesti leikkipuistoruokailun kehittämiseen huomioiden ympäristövaikutukset ja muuttuvat ruokatrendit.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Käsittely

22.10.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Kannattaja: Emma Kari

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Jaa-äännet: 2

Pia Kopra, Dani Niskanen

Ei-äännet: 6

Ted Apter, Fatim Diarra, Emma Kari, Vesa Korkkula, Petra Malin, Hannu Oskala

Tyhjä: 5

Martina Harms-Aalto, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Äänestyksessä Hannu Oskalan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6 – 2 (jäsenten nimet). Tyhjä äänesti 5.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 27

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi aloitteeseen seuraavan lausunnon:

Palvelukeskus Helsinki -liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (Kasko) kanssa siten, että toimiala määrittää tilaajana linjaukset, joiden pohjalta Palvelukeskus Helsinki tuottaa palvelut. Ruokatarjoomaa kehitetään läheisessä yhteistyössä toimialan kanssa huomioiden kaupungin, toimialan ja liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuusnäkökulmat sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuosituksen. Palvelukehityksessä huomioidaan asiakkailta ja kaupunkilaisilta saatu palaute ja asiakastyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.

Leikkipuistoissa tarjottavalla kesäruoalla on Helsingissä pitkä perinne ja leikkipuistoruokailu on maailmanlaajuisestikin ainutlaatuinen toimintamalli, johon liittyy runsaasti hyvää mieltä ja sesonkiluonteisuutta ja tästä syystä päivittäin on tarjolla vain yksi varsinainen vaihtoehto. Asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan ja mm. kulttuuritaustoiltaan tänä päivänä hyvin monipuolinen ja laaja-alainen. Lapsilla on myös terveydellisistä syistä noudatettavia erityisruokavalioita. Nämä tuovat omat haasteensa suunnitteluun. Tavoitteena on, että leikkipuistoruokailun tarjonta on maistuvaa mahdollisimman monelle lapselle ja se antaa siten iloa ja energiaa sekä ravintoaineita päivään, mutta huomioi myös muuttuvan ruokakulttuurin.

Leikkipuistojen ruokalista sovitaan yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Tarjolla on päivittäin yksi vaihtoehto. Ruokalistaa suunniteltaessa huomioidaan palautteet, joita saadaan esim. leikkipuistojen ohjaajille vuosittain tehtävistä kyselyistä, kaupungin palautejärjestelmän kautta, leikkipuiston ruokalistan yhteydessä olevan QR-koodin kautta sekä kokeiluluontoisesti leikkipuistojen lapsilta Feedbackly-pikapalautejärjestelmän avulla.

Pääosa palauhteesta on tyytyväistä tai erittäin tyytyväistä. Palauhteissa lisää toivotaan kasvisruokaa ja vegaaniruokaa, mutta myös lihaa ja kalaa sisältävien ruokien lisäämistä sekä ajoittain tuttua perinteistä, kuten lihaa sisältävää hernekeittoa tai lohikeittoa. Lisäksi toivotaan myös muutakin kuin keittoruokia kuten pastaa ja pataruokia. Lapsille maistuvia suosikkiruokia ovat edelleen esim. siskonmakkara-keitto ja italianpa-

27.11.2019

ta. Palkokasveja sisältävää kasvisruokaa syödään määrällisesti vähemmän ja sitä menee myös enemmän biojätteeksi.

Ruokalistalla on tällä hetkellä 1-2 kertaa viikossa kasvisruokaa, joista osa sopii vegaaniruokavalioon. Osa ruokalistan maitotaloustuotteita sisältävistä kasvisruoista olisi mahdollista valmistaa vegaaniruokavalioon soveltuvaksi käyttämällä esim. kaurakermaa, mikäli näin sovitaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Ruokien maittavuutta lapsille on hyvä kuitenkin arvioida ennen laajamittaista korvaamista, jotta varmistetaan ison joukon palvelu myös maun ja haluttavuuden osalta.

Nykyisessä toimintamallissa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala palvelun tilaajana päättää palvelun ja ruokalistojen sisällöstä. Olemme toki asiantuntijoina mielellään esittämässä näkemyksemme ja perustelumme mm. asiakaskokemuskyselyihin, markkinatietoon ja HNH2035-toimenpiteisiin pohjautuen. Olemme valmiita testaamaan vegaaniruokiamme myös puistoruokailussa.

Esittelijä

yksikönjohtaja
Mikael Neuvonen

Lisätiedot

Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi

§ 361

Valtuutettu Alviina Alametsän aloite perheiden palvelujen kehittämistä

HEL 2019-005581 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan perheiden palvelujen kehittämistä mm. siten, että tukipalvelujen kuten kotipalvelun ja äitiysfysioterapian saatavuutta, maksuttomuutta ja viestintää laajennetaan sekä selvitetään maksuttoman pariterapian tarjoamista vanhemmille ja mielenterveyden tukipalvelujen saavutettavuuden lisäämistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa mainittuja palveluja selkeytetään parhaillaan. Kaupunkistrategian 2017-2021 linjauksiin kuuluu perustason palvelujen parantaminen. Perheitä, lapsia ja yksinhuoltajia tukevilla matalan kynnyksen palveluilla pystytään tukemaan perheitä sekä tarjoamaan neuvontaa ja ohjausta varhaisessa vaiheessa.

Perhekeskuksessa palvelut löytyvät kootusti. Vuosittain sosiaali- ja terveystoimialan käyttösuunnitelmassa ohjataan ja on jatkossakin mahdollista ohjata resursseja aloitteessa ja sosiaali- ja terveystoimikunnan lausunnossa esille nostettuihin perheiden tukipalveluihin.

Lapsiperheiden palveluista viestitään neuvoloissa ja muissa perhekeskuspalveluissa, kaupungin internet-sivuilla sekä sosiaalisen median kanavilla. Perheentuki-sivustolle on koottu kattavasti tietoa lapsiperheille suunnatuista palveluista. Lisäksi tarjolla on matalan kynnyksen sähköisiä palveluja, kuten Tarvitsen apua -nappi yhteydenottokanavana sekä neuvolan chat- ja chatbotpalvelu.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.11.2019 § 732

HEL 2019-005581 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.09.2019 § 217

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2019-005581 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän ja 18 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien perheiden palvelujen kehittämistä:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa helsinkiläisten perheitä, lapsia ja yksinhuoltajia tukevien palvelujen saatavuuden parantamista. Perheet tarvitsevat matalan kynnyksen palveluja sekä maksuttomia palveluja. Matalan kynnyksen palveluilla pystytään tukemaan perheitä, tarjoamaan neuvontaa ja ohjausta varhaisessa vaiheessa.

Perhekeskustoimintamallissa perheiden palvelut on koottu samaan kokonaisuuteen ja asiakkaan ympärille kootaan hänen tarpeidensa mukainen palvelukokonaisuus. Neuvolatiimi tarjoaa moniammatillista varhaista tukea lapselle ja perheelle, ja ohjaa perheen tarvittaessa lapsiperheiden kotipalveluun, sosiaaliohjaukseen tai muihin lapsiperheiden palveluihin.

Kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelu on tilapäistä perheen arjen tukemiseen tarkoitettua palvelua, jota voi saada alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, synnytyksen, vamman tai muun syyn perusteella. Lapsiperheiden kotipalvelu on tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen. Asiakas saa palvelua ottamalla yhteyttä lapsiperheiden kotipalveluun, jossa arvioidaan kotipalvelun tarve ja tehdään kotipalvelun myöntämispäätös. Lapsiperheillä on välttämättömään kotipalveluun sosiaalihuoltolain 19 §:n mukaan subjektiivinen oikeus. Lapsiperheiden kotipalveluun pääsee matalalla kynnyksellä, eikä palveluun ole jonoa.

Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksut perustuvat voimassa olevaan asiakasmaksulakiin. Monista muista kaupungeista ja kunnista poiketen Helsingissä lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta myös eräille muille asiakasryhmille kuin lastensuojelun asiakasperheille. Helsingissä lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta palvelutarpeen arvioinnin (kolme kuukautta) aikana, perhesosiaalityön asiakkaille, vammaispalvelun sosiaalityön asiakkaille ja lastensuojelun asiakasperheille.

Lapsiperheiden kotipalvelulla on yhteneväinen tuloperusteinen maksutaulukko varhaiskasvatuksen kanssa. Asiakasmaksutaulukko on ra-

kennettu niin, että pienituloisille perheille ei muodostu asiakasmaksua. Asiakkaat maksavat toteutuneen palvelun mukaan 0–10,90 euroa tunnilta. Sosiaali- ja terveystoimen omassa toiminnassa on vuoden 2019 aikana ollut 54 prosenttia kaikista lapsiperheiden kotipalvelun asiakkaista. Omassa toiminnassa palvelu on ollut 90 prosentille asiakasperheistä maksutonta. Enimmäismaksun 10,90 euroa/tunti on maksanut 7 prosenttia kotipalvelun asiakasperheistä.

Hieman alle puolet (46 %) kotipalvelun asiakkaista on saanut palvelua palvelusetelituottajalta. Palvelusetelijärjestelmästä ei tällä hetkellä saada tilastoa asiakaskohtaisista maksuista tai kuinka moni perhe on saanut palvelusetelin maksuttomana. Asiakas maksaa sosiaali- ja terveystoimen myöntämän palvelusetelin lisäksi omavastuusuuden palveluntuottajalle 0–10,90 euroa tunnilta.

Sosiaali- ja terveystoimi on valmistelemassa asiakkaalle maksutonta palveluseteliä, joka tuodaan lautakunnan päätettäväksi lokakuussa. Lapsiperheiden kotipalvelun uusi palveluseteli on uusi palvelutuote lastensuojelun piiriin kuuluvien ja erityistä tukea tarvitseville asiakkaille. Asiakkaalta ei peritä omavastuuta palvelusetelin yhteydessä, ja näin ollen palveluseteli on sosiaali- ja terveyslautakunnan 2.5.2017 § 122 päätöksen mukainen. Uudella palvelusetelin käyttöönotolla tavoitellaan lapsiperheiden kotipalveluiden asiakkaiden yhdenvertaisuutta, asiakkaan valinnanvapauden lisäämistä ja palvelun saatavuuden parantamista. Malli antaa asiakkaille mahdollisuuden valita ja vaihtaa esimerkiksi nykyinen ostopalvelulla tuotettu palvelu palvelusetelillä hankittavaksi. Palvelusetelillä myönnetty kotipalvelu järjestetään samojen myöntämiskriteereiden mukaisesti kuin Helsingin kaupungin omana palveluna tuotettu palvelu.

Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksut ovat harvoin muodostuneet esteeksi perheelle palvelun vastaanottamiseksi. Sosiaali- ja terveystoimi selvittää mahdollisuuden yksilöhuollon päätöksenteon delegointioikeuksien muuttamisesta siten, että lapsiperheiden kotipalvelun johdalla ohjaajilla olisi jatkossa oikeus tehdä harkinnanvaraisesti päätös kotipalvelun maksuttomuudesta, jos asiakasmaksu on esteenä kotipalvelun vastaanottamiselle.

Lapsiperheiden kotipalvelua järjestetään myös lastensuojelun avohuollon tukitoimena. Lastensuojelulain 36 §:n mukaan kunnan on järjestettävä lapsen terveyden ja kehityksen kannalta välttämättömät sosiaalipalvelut sen tarpeen mukaisesti, mitä lapsen asioista vastaava sosiaalialtointekijä on kirjannut lapsen asiakassuunnitelmaan.

Neuvolan psykologipalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Neuvolan psykologipalvelut vastaavat osaltaan sekä mielenterveyslain (1116/1990) edellyttämästä mielenterveystyöstä odottavien ja vauvikäisten lasten vanhempien osalta että terveydenhuoltolain (1326/2010) 15 §:n edellyttämien kunnan lakisääteisten neuvolapalveluiden tuottamisesta. Lasten tulisi päästä palveluun kolmen kuukauden sisällä.

Neuvolan psykologipalvelun psykologit osallistuvat vanhemmuuden ja perheen hyvinvoinnin tukemiseen sekä lapsen ja perheen erityisen tuen tarpeen varhaiseen tunnistamiseen silloin, kun neuvolan ja päivähoidon tuki ei ole riittävää. Tarvittaessa tehdään lapsen psykologinen tutkimus. Tutkimuksiin ohjautuvilla lapsilla on neuvolan seulonnassa tai varhaiskasvatuksessa todettu kehityksellisiä ongelmia, muun muassa kehitysviivettä tai kehityksellistä erityisvaikeutta, autismikirjon oireita, keskittymisvaikeutta tai sopeutumisongelmia.

Helsingissä on noin 40 000 neuvolaikäistä lasta, ja kehityksellisten häiriöiden esiintyvyydet huomioiden neuvolan psykologipalveluja saattaisi tarvita jopa 12 prosenttia lastenneuvolaikäisistä. Vuonna 2018 kolmelle prosentille lastenneuvolaikäisistä voitiin tarjota neuvolan psykologipalveluja. Noin 6 500 naista synnyttää Helsingissä vuosittain, ja arvioiden mukaan jopa 10 prosenttia voisi tarvita neuvolan psykologipalveluja. Vuonna 2018 äitiysneuvolan asiakkaista 5,5 prosentille voitiin tarjota neuvolan psykologipalveluja. Odotusaika psykologipalveluihin on alueesta riippuen lastenneuvolassa neljästä kahdeksaan kuukautta ja äitiysneuvolassa pari kuukautta. Helsingin neuvolan psykologipalveluissa on 14 psykologin vakanssia, ja psykologipalveluja pyritään vahvistamaan asteittain talousarvion sallimissa puitteissa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että talousarviossa otetaan huomioon toimialan esittämä neuvolapsykologien saavutettavuudessa oleva vaje ja tehdään tarvittavat resursoinnit tarpeen täyttämiseksi ja jonojen lyhentämiseksi.

Pariterapia

Helsingin pariterapiayksikössä on 12 psykoterapeuttia sekä johtava psykoterapeutti. Pariterapia on perheille maksutonta ja sitä tarjotaan perheille tarpeen mukaan 1–15 kertaa. Suuren kysynnän vuoksi palvelua pystytään tarjoamaan vain pikkulapsiperheiden vanhemmille. Pisimmillään odotusaika palveluun on tällä hetkellä noin seitsemän kuukautta. Odotusaikoihin vaikuttaa myös juuri ennen vastaanottoaikaa peruutetut tai kokonaan peruuttamattomat vastaanottokäynnit. Vuonna 2018 lähes 10 prosenttia vastaanottoajoista jäi toteutumatta peruutuksen tai käyttämättä jääneen vastaanottoajan vuoksi.

Seurakunnalla ja kolmannen sektorin toimijoilla on myös tarjolla maksutonta pariterapiaa. Yksityiset palveluntuottajat tarjoavat palvelua

100–250 eurolla, jolloin 10 kerran pariterapiajakson kustannukset ovat keskiarvoltaan noin 1 750,00 euroa/pari.

Perheneuvoloissa ja neuvolan psykologipalveluissa on 58 psykologin vakanssia. Psykologien lisäksi toimialalla on psykoterapeutteja, joita on muun muassa vauvaperhetyössä, perheterapiassa ja pariterapiassa. Psykososiaalista tukea ja kannattelua tarjotaan asiakkaan hyväksi myös monessa muussa peruspalvelussa eri ammattilaisten vastaanoitoilla. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että pariterapiaan pääsyä helpotetaan ja jonoja lyhennetään, jotta pariskunnat, joilla on pieniä lapsia, saavat tukea oikea-aikaisesti.

Fysioterapia

Perhekeskuksissa tarjotaan pienten lasten fysioterapian lisäksi myös äitiysfysioterapiaa, joka on selkeästi kasvavaa toimintaa. Fysioterapia tarjoaa sekä odottaville että synnyttäneille äitiysneuvolan asiakkaille perhevalmennusryhmiä. Ryhmässä käydään läpi ennaltaehkäiseviä ohjeita ja neuvoja raskauden ja synnytyksen aiheuttamaan tuki- ja liikuntaelinkuormitukseen, ohjausta lapsen käsittelyyn motorisen kehityksen tueksi sekä tietoa koko perheen arkiliikkumisen lisäämisen tärkeydestä. Äitiysfysioterapian ryhmät käynnistyivät vuonna 2018 ja ryhmiä on lisätty asiakastarpeiden mukaisesti vuoden 2019 aikana. Äitiysfysioterapian ryhmätoiminta on asiakkaalle maksutonta. Tarvittaessa fysioterapiaa tarjotaan yksilövastaanotolla, johon ohjaututaan pääsääntöisesti neuvolan terveydenhoitajan tai lääkärin aloitteesta.

Viestintä

Lapsiperheiden palveluista viestitään neuvoloissa ja muissa perhekeskuspalveluissa, kaupungin internet-sivuilla sekä eri sosiaalisen median kanavilla. Etenkin Perheentuki-sivustolle on koottu kattavasti tietoa lapsiperheille suunnatuista eri palveluista. Lapsiperheille on tarjolla myös matalan kynnyksen sähköisiä palveluja, kuten Tarvitsen apua -nappi yhteydenottokanavana sekä neuvolan chat- ja chatbotpalvelu. Lisäksi kehitetään perhekeskuksen neuvontaa ja ohjausta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yhtenä linjauksena on perustason palvelujen parantaminen. Palvelujen saatavuus ja maksuttomuus lisäävät niiden käyttöä ja siten perheiden, lasten ja yksinhuoltajien hyvinvointia. Matalan kynnyksen palveluilla pystytään tukemaan perheitä varhaisessa vaiheessa, jotta perhe ei tarvitse mahdollisia raskaampia korjaavia palveluja. Tämä on sekä taloudellisesti kestävää ja perheille inhimillisesti tarkoituksenmukaista.

Käsittely

10.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään neuvolan psykologipalveluita käsittelevän kohdan viimeisen kappaleen loppuun seuraava virke: "Lautakunta pitää tärkeänä, että talousarviossa otetaan huomioon toimialan esittämä neuvolapsykologien saavutettavuudessa oleva vaje ja tehdään tarvittavat resursoinnit tarpeen täyttämiseksi ja jonojen lyhentämiseksi."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään pariterapiaa käsittelevän kohdan viimeisen kappaleen loppuun seuraava virke: "Lautakunta pitää tärkeänä, että pariterapiaan pääsyä helpotetaan ja jonoja lyhennetään, jotta pariskunnat, joilla on pieniä lapsia, saavat tukea oikea-aikaisesti."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 4

Leo Bergman, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Alekski Niskanen, Laura Nordström, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

2 äänestys

27.11.2019

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 6

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula, Karita Toijonen

Ei-äännet: 6

Katju Aro, Sandra Hagman, Kati Juva, Alekski Niskanen, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Leo Bergman

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 6 - 6 (tyhjää 1). Puheenjohtajan ääni ratkaisi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

20.08.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi
Käsittelyyn liittyvän virheen osalta:
Soili Korhonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 50517
soili.korhonen(a)hel.fi

§ 362

Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite matalan kynnyksen vanhemmuusvalmennuksen lisäämisestä

HEL 2019-006107 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Reetta Vanhanen ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan matalan kynnyksen vanhemmuusvalmennuksen tarjoamista kaikille sitä tarvitseville sekä riskiperheiden tunnistamista varhaisessa vaiheessa ja ohjaamista toiminnan pariin.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin perheneuvola on valtakunnallinen edelläkävijä Ihmeelliset vuodet -vanhemmuusvalmennuksen käyttöönotossa. Tätä lasten käytöshäiriöitä ennaltaehkäisevää menetelmää pyritään käyttämään jatkossakin.

Kaupunkistrategian 2017-2021 yhtenä linjauksena on perustason palvelujen parantaminen. Vuosittain toimialojen käyttösuunnitelmissa on ohjattu ja on jatkossakin mahdollista ohjata resursseja aloitteessa esille nostettuihin perheiden oikea-aikaisen tuen palveluihin.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot. Vastaus on lautakuntien lausuntojen mukainen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

27.11.2019

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.11.2019 § 733

HEL 2019-006107 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.09.2019 § 215

HEL 2019-006107 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Reetta Vanhasen ja 19 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien vanhemmuusvalmennuksen laajentamista:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä perheille suunnattujen ennaltaehkäisevien palvelujen parantamista, jotta perheiden ongelmat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.11.2019

tunnistettaisiin ajoissa ja siten tarjottava tuki olisi oikea-aikaista. Tarvi-
taan tutkimusnäyttöön perustuvia tukimuotoja palvelujen laadun ja vai-
kuttavuuden lisäämiseksi.

Helsingin perheneuvola on valtakunnallinen edelläkävijä Ihmeelliset
vuodet -vanhemmuusvalmennuksen käyttöönotossa. Helsingin perhe-
neuvolassa on järjestetty ja pyritään jatkossakin järjestämään tätä vah-
vaan näyttöön perustuvaa lasten käytöshäiriöitä ennaltaehkäisevää
menetelmää perheneuvolan resurssien sallimissa rajoissa.

Perhekeskuksissa on tarjolla myös muita lasten vanhemmille suunnat-
tuja palveluja, joista perheet saavat tukea vanhemmuuteen ja lasten
kasvatukseen. Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen sosiaaliohjaajat jal-
kautuvat matalalla kynnyksellä perheen kotiin ja voivat yhdessä van-
hempien kanssa etsiä ratkaisuja arjen pulmatilanteisiin. Perhe voi itse
pyytää apua muun muassa Tarvitsen apua -napin kautta. Varhaiskas-
vatuksella on tärkeä rooli näiden avun tarpeessa olevien perheiden
tunnistamisessa, sillä he tapaavat lasta ja perhettä lähes päivittäin.
Heillä on mahdollisuus tehdä yhdessä perheen kanssa perhekeskuk-
seen pyyntö palvelutarpeen arvioimiseksi (sosiaalihuoltolaki 36 §).

Voimaperheet-toimintamalli on kehitetty alle kouluikäisten lasten käytö-
songelmien tunnistamiseen ja hoitoon. Tavoitteena on vanhemmuuden
taitojen vahvistaminen, lapsen käytöshäiriöiden vähentäminen ja sitä
kautta nuoruusiän ongelmien ennaltaehkäisy ([http://kasvuntuki.fi/ty-
omenetelmat/voimaperheet/](http://kasvuntuki.fi/ty-
omenetelmat/voimaperheet/)). Seulonta toteutetaan neuvolan 4-vuotis-
käynnillä. Voimaperheet-palvelun kriteerit täyttyvät 12 prosentilla per-
heistä, mikä Helsingissä tarkoittaa noin 650 lapsen (perheen) määrää.
Menetelmästä on hyviä kokemuksia ja tutkimusnäyttöä. Menetelmä on
nettipohjainen ja siten levitettävissä. Kustannusten vuoksi se ei kuiten-
kaan ole nopeasti käyttöön otettavissa. Palvelun hinta per perhe on
2 000 euroa eli kokonaissumma olisi vuositasolla 1,3 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää selvitettäväksi, voisiko lasten 4-
vuotistarkastuksessa vahvistaa vanhemmuusvalmennuksesta hyöty-
vien perheiden tunnistamista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yhtenä linjauksena on perus-
tason palvelujen parantaminen. Riskiperheiden tunnistaminen mahdol-
lisimman varhaisessa vaiheessa mahdollistaa oikea-aikaisen tuen.
Vanhemman mahdollisuus vaikuttaa saamaansa tukimuotoon vahvis-
taa osallisuutta ja tuen vaikuttavuutta. Vahvaan tutkimusnäyttöön pe-
rustuvat vanhemmuuden tukimuodot lisäävät myös palvelun vaikutta-
vuutta."

Käsittely

10.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava virke: "Lautakunnan mielestä tätä vanhemmuusvalmennusta voisi pienimuotoisesti kokeilla, koska toiminnan hyödyllisyydestä on kuitenkin vankkaa näyttöä."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Vastaehdotus 2:

Jäsen Katju Aro: Lisätään lausuntoehdotukseen seuraava virke: "Lautakunta esittää selvitettäväksi, voisiko lasten 4-vuotistarkastuksessa vahvistaa vanhemmuusvalmennuksesta hyötyvien perheiden tunnistamista."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula, Karita Toijonen

Ei-äännet: 5

Katju Aro, Sandra Hagman, Kati Juva, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Jäsen Kati Juvan vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 7 - 5 (tyhjää 1).

2 äänestys

27.11.2019

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 3
Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula

Ei-äännet: 9
Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Aleksi Niskanen, Laura Nordström, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Leo Bergman

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 9 - 3 (tyhjää 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

20.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, Perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Leena Lehikoinen, Perheneuvolan päällikkö, puhelin: 310 58241
leena.lehikoinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.08.2019 § 249

HEL 2019-006107 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingissä on vanhemmille edelleen riittävästi erilaisia yhdessä sosiaali- ja terveystoimen kanssa järjestettäviä ennaltaehkäiseviä vanhemmuutta tukevia perustason palveluja. Olennaista on henkilökunnan tieto ja taito ohjata perheet yhdessä sosiaali- ja terveystoimijoiden kanssa tarvitsemansa palvelun piiriin. Jo käytössä olevia toimintamalleja tulee kehittää ja sel-

vittää mm. muissa kunnissa käytössä olevien menetelmien sopivuutta Helsinkiin.

Ihmeelliset vuodet -ohjelma on ryhmäpohjainen ohjausmenetelmä 3–12-vuotiaiden käytöshäiriöisten lasten vanhemmille ja lasten kanssa työskenteleville ammattilaisille. Ihmeelliset vuodet -ryhmätoiminta on juurrutettu Helsingin perheneuvolapalveluihin. Vuosina 2010-2012 Ihmeelliset vuodet ryhmänhallinta -menetelmää vietiin ala-asteen ja esiopetuksen opettajille. Koulutus oli suunnattu varhaiskasvatuksen henkilöstölle, opettajille ja lasten kanssa työskenteleville, jotka haluavat parantaa lasten sosiaalisia taitoja sekä käyttää työssään positiivisia ryhmänhallintamenetelmiä. Koulujen oppilashuollon työntekijät osallistuivat myös vanhempien ryhmäohjaajakoulutukseen.

Perusopetuksessa tehdään yhteistyötä Helvary ry:n (helsinkiläiset vanhempainyhdistykset) kanssa. Yksittäisten oppilaiden vanhempia tavataan vuosittain vanhempainvartin kautta. Vanhempainiltoja on muutettu aiempaa toiminnallisemmaksi ja osallistavemmiksi. Vanhemmuuden tukeminen kuuluu perheneuvolan ydintehtäviin, ja perusopetus tekee heidän kanssaan kiinteää yhteistyötä tuen tarpeen selvittämiseksi ja kohdentamiseksi.

Hyve4-mallissa on ennaltaehkäisevää ja varhaiseen puuttumiseen tähtävää vanhemmuusvalmennusta. Varhaiskasvatuksessa olevan neljävuotiaan lapsen laaja terveystarkastus tehdään yhteistyönä perheen, varhaiskasvatuksen ja neuvolan kesken. Hyve-malli koostuu varhaiskasvatuksessa käytävästä neljävuotiaan lapsen varhaiskasvatuskeskustelusta, lapsen vastauksista sekä neuvolan laajasta terveystarkastuksesta, joka sisältää neuvolaterveydenhoitajan sekä neuvolalääkärin tarkastuksen. Vanhempia pyydetään valmistautumaan tilaisuuteen, keskustelurungon ja tiedonsiirtolomakkeen avulla sekä kysymään lapselle tarkoitettuja kysymykset ennen keskustelua. Laajassa terveystarkastuksessa tarkastellaan koko perheen hyvinvointia ja terveyttä. Perheen tapaamisessa käytetään keskustelurunkoa, joka on saatavilla usealla eri kielellä.

Helsingissä kehitetään lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyömuotoja osana Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen kaupunkistrategiahanketta Mukana-ohjelmaa. Toimenpiteissä vahvistetaan ennalta ehkäisevää työtä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyömuotona, etsitään uusia yhteistyön tapoja, lisätään palveluohjausta ja tiedotusta lapsiperheiden sosiaaliohjauksesta. Tavoitteena on, että lapsiperheet tietävät mitä tukea, ohjausta, neuvontaa ja toimintaa he voivat saada ja että varhaiskasvatuksen henkilökunta osaa palveluohjata perheitä ja tukea heitä moniammatillisesti heti tarpeen herättyä. Perheiden näkökulmasta toi-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

mintamallin hyötynä on varhainen puuttuminen, jonka seurauksena heille löydetään tarkoituksenmukaiset palvelupolut oikea-aikaisesti. Koillis-Helsingissä suoritettavassa pilotissa luotavat 1–10-vuotiaiden lasten perheiden toimintamallit integroidaan myös alkuopetuksen perheille ja oppilashuollon palveluihin.

Leikkipuistojen lapsiperheiden toiminnan ja vauvaperhetoiminnan yhteistyötä tiivistetään neuvolatoiminnan kanssa. Tavoite on kirjattu Mukana-ohjelmaan (toimenpide 18) jossa mm. kehitetään vauvatoiminnan sisältöä asiakaslähtöisemmäksi ja vanhempia paremmin palvelevaksi.

Vaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yhtenä linjauksena on perustason palvelujen parantaminen. Palveluihin pääsy on tärkeä osa perheiden ongelmien ennaltaehkäisyä. Matalan kynnyksen palveluilla pyritään saavuttamaan niitä lapsia ja vanhempia, jotka tarvitsevat enemmän tukea. Perheiden kynnystä käyttää ennaltaehkäiseviä palveluita pyritään madaltamaan syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

§ 363

Kokouksessa jätetyt aloitteet

HEL 2019-012404, 2019-012406, 2019-012407, 2019-012409, 2019-012411, 2019-012412

Päätös

Kaupunginvaltuuston päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Terhi Koulumiehen ym. aloite viherrakentamisen lisäämisestä Helsingin katukuvaan
- valtuutettu Suldaan Said Ahmedin ym. aloite syrjinnän ehkäisemisestä TET-jaksoilla
- valtuutettu Suldaan Said Ahmedin ym. aloite koulukiusaamisen kitkemisestä
- valtuutettu Martina Harms-Aallon ym. aloite Fredrikintorin kunnostamisesta
- valtuutettu Johanna Nuortevan ym. aloite strategian mukaisen englanninkielisen opetuksen lisäämisestä

Kaupunginhallituksen päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Björn Månssonin ym. aloite merkityistä rantateistä Lautasaaren Länsiulapanniemelle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

27.11.2019

Ärende/1

§ 338

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att förhinder för detta sammanträde har anmälts av de ledamöter som är antecknade som frånvarande på närvarolistan och att de ersättare som framgår av listan har kallats i deras ställe.

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Bilagor

1 Läsnäololista

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 339

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Jasmin Hamid och Daniel Sazonov valdes till protokolljusterare med ledamöterna Johanna Laisaari och Katju Aro som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Jasmin Hamid och Daniel Sazonov till protokolljusterare med ledamöterna Johanna Laisaari och Katju Aro som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 340

Helsingfors stads budget för år 2020 och ekonomiplan för åren 2020–2022

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände budget för år 2020 och ekonomiplan som anvisning för åren 2020–2022.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande sju hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgeten för år 2020 att det utreds om andelen inhemska råvaror i de mattjänster som staden producerar själv eller konkurrensutsätter kan höjas så att den blir högre än nu. (Terhi Peltokorpi)

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder processerna med hjälp av vilka de barn som är i behov av särskilt stöd kan få stöd snabbare än i nuläget inom småbarnspedagogiken. (Petra Malin)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av 2020 års budget att staden utreder möjligheterna att bereda närdaghemsprincipen tidsmässigt så att ärendet kan tas upp i beslutsfattandet så att det kan beaktas i 2021 års budgetberedning. (Pilvi Torsti)

Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheterna att stärka transparensen och demokratin i budgetprocessen också ur de mindre politiska gruppernas perspektiv. (Katju Aro)

Stadsfullmäktige förutsätter att staden inom ramen för de befintliga anslagen utreder möjligheterna att förbättra läget för barn i behov av särskilt stöd inom småbarnspedagogiken och skolorna och utreder möjligheterna att förbättra användningssätten, genomslagskraften och den lokala inriktningen av specialfinansieringen för barn i behov av särskilt stöd. (Mikko Särelä)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgeten för år 2020 att staden utreder möjligheten att genomföra projekt som inte blivit valda via medborgarbudgeteringen som en del av stadens basverksamhet. (Matias Pajula)

27.11.2019

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgetförslaget att man utreder hur stadens attraktivitet för arbetskraften och stadens rekrytering kan stärkas helhetsbetonat särskilt i låglönebranscher utöver en fortsättning av löneutvecklingsprogrammet. (Eva Biaudet)

Behandling

Ordföranden konstaterade att behandlingen av Helsingfors stads budget för år 2020 och ekonomiplan för åren 2020–2022 fortsätter i enlighet med den handläggningsordning som godkändes vid sammanträdet 13.11.2019 och att diskussionen i ärendet har förklarats avslutad.

Stadsfullmäktige godkände redogörelsen om de förslag som framställdes vid sammanträdet 13.11.2019 i enlighet med vad som anges nedan.

Omröstningsordning

Stadsfullmäktige godkände omröstningsordningen enligt vilken ledamoten Mika Ebelings och ledamoten Juhani Strandéns motförslag tas separat upp till omröstning mot grundförslaget, varefter förslagen till hemställningsklämman tas särskilt upp till omröstning.

Omröstning om motförslagen

Ledamoten Mika Ebeling understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog följande:

Fostrans- och utbildningssektorn, budgetmoment 2 10 01 Fostran och utbildning, utgifter, + 3 500 000 euro, dvs. förslag till anslag på momentet 1 241 086 000 euro.

Detta tilläggsanslag reserveras för att återinföra Helsingforstillägget för 2–3-åringar.

Skatteinkomster, budgetmoment 7 01 01 01 Kommunalskatt, + 3 500 000 euro, dvs. förslag till beräknad inkomst på momentet 2 743 500 000 euro.

1 omröstningen

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Mika Ebelings motförslag

Ja-röster: 74

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaa-
ra, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soinivaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 10

Mika Ebeling, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Jussi Niinistö, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Frånvarande: 1

Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

Ledamoten Juhani Strandén understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog följande:

Sannfinländarna ville att tilläggsanslaget för social- och hälsovårdssektorn skulle inriktas på tryggnad av tjänster för personer med funktionsnedsättning och barnskyddstjänster och på tillgodoseende av den ökade efterfrågan på vård- och omsorgstjänster för den allt större äldre befolkningen.

Sannfinländarnas fullmäktigegrupp förbinder sig inte vid det förhandlingsresultat som nåtts. De inskrivningar som sannfinländarna föreslagit har i praktiken inte alls tagits med i uppgörelsen.

Vi föreslår att budgeten och ekonomiplanen beaktar behoven att utveckla närståendevården, bevarandet av Malms flygplats och en omplanering av boulevardiseringen av Tusbyleden.

27.11.2019

- att på momentet 8 01, fast egendom, stryks de belopp som upptagits för grundberedning i Malms flygfältsområde på undermomentet "Grundberedning i Malm" på momentet "Grundberedning i projektområden, utfyllnadsarbeten, till stadsstyrelsens disposition"
- att på momentet 8 03, gator och trafikleder, tilläggs 0,5 miljoner euro för omplanering av boulevardiseringen av Tusbyleden
- att den i gruppernas förhandlingsresultat gjorda inskrivningen om höjning av beloppet för positiv särbehandling inom den grundläggande utbildningen, i gymnasierna och i yrkesutbildningen med 25 procent stryks
- att den i gruppernas förhandlingsresultat gjorda inskrivningen om finansiering av positiv särbehandling vid rådgivningarna och inom skolhälsovården stryks
- att det som en del av tillägget på 26 miljoner euro för social- och hälsovårdssektorn i enlighet med gruppernas förhandlingsresultat anvisas följande anslag:
 - utveckling av närståendevården 1,5 miljoner euro
 - tjänster för äldre 1,5 miljoner euro
 - tjänster för personer med funktionsnedsättning 1 miljon euro
- att det som en del av tillägget på 8 miljoner euro för social- och hälsovårdssektorn i enlighet med gruppernas förhandlingsresultat anvisas följande anslag:
 - för återinförande av Helsingforstillägget till hemvårdsstödet 3,5 miljoner euro

2 omröstningen

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Juhani Strandéns motförslag

Ja-röster: 75

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rauta-

27.11.2019

va, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yarnar

Nej-röster: 8

Mika Ebeling, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Jussi Niinistö, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Frånvarande: 2

Jasmin Hamid, Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

Omröstning om förslagen till hemställningsklämmar

Vid stadsfullmäktiges sammanträde 13.11.2019 framställdes nio förslag till hemställningsklämmar:

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Eva Biaudet föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgeten för år 2020 att det utreds om andelen inhemska råvaror i de mattjänster som staden producerar själv eller konkurrensutsätter kan höjas så att den blir högre än nu.

Ledamoten Petrus Pennanen understödd av ledamoten Björn Månsson föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige begär att det ska utredas vilka möjligheter som finns att påskynda och förenkla processen kring beviljande och återförsäljning av tilläggsbyggrätter för husbolag och att öka mängden tilläggsbyggrätt som beviljas.

Ledamoten Petra Malin understödd av ledamoten Anna Vuorjoki föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder processerna med hjälp av vilka de barn som är i behov av särskilt stöd kan få stöd snabbare än i nuläget inom småbarnspedagogiken.

27.11.2019

Ledamoten Pilvi Torsti understödd av ledamoten Jasmin Hamid föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av 2020 års budget att staden utreder möjligheterna att bereda närdaghemsprincipen tidsmässigt så att ärendet kan tas upp i beslutsfattandet så att det kan beaktas i 2021 års budgetberedning.

Ledamoten Katju Aro understödd av ledamoten Petrus Pennanen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheterna att stärka transparensen och demokratin i budgetprocessen också ur de mindre politiska gruppernas perspektiv.

Ledamoten Mikko Särelä understödd av ledamoten Johanna Nuorteva föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden inom ramen för de befintliga anslagen utreder möjligheterna att förbättra läget för barn i behov av särskilt stöd inom småbarnspedagogiken och skolorna och utreder möjligheterna att förbättra användningssätten, genomslagskraften och den lokala inriktningen av specialfinansieringen för barn i behov av särskilt stöd.

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgeten för år 2020 att det utreds om det är möjligt att öka tjänsterna som underlättar de olika närståendevårdarnas vardag och liv, så att närståendevårdarna hörs.

Ledamoten Matias Pajula understödd av ledamoten Dani Niskanen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgeten för år 2020 att staden utreder möjligheten att genomföra projekt som inte blivit valda via medborgarbudgeteringen som en del av stadens basverksamhet.

Ledamoten Eva Biaudet understödd av ledamoten Björn Månsson föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgetförslaget att man utreder hur stadens attraktivitet för arbetskraften och stadens rekrytering kan stärkas helhetsbetonat särskilt i låglönebranscher utöver en fortsättning av löneutvecklingsprogrammet.

3 omröstningen

Ledamoten Terhi Peltokorpi förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgeten för år 2020 att det utreds om andelen inhemska råvaror i de matjänster som staden producerar själv eller konkurrensutsätter kan höjas så att den blir högre än nu.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 58

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Tomi Sevander, Satu Silvo, Juhani Strandén, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Blanka: 25

Harry Bogomoloff, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Terhi Koulumies, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Jaana Pelkonen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Ozan Yanar

Frånvarande: 2

Jasmin Hamid, Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Terhi Peltokorpis förslag till hemställningskläm.

4 omröstningen

Ledamoten Petrus Pennanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige begär att det ska utredas vilka möjligheter som finns att påskynda och förenkla processen kring beviljande och återförsäljning av tilläggsbyggrätter för husbolag och att öka mängden tilläggsbyggrätt som beviljas.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 22

Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Paavo Väyrynen

Nej-röster: 2

Jussi Chydenius, Hannu Oskala

Blanka: 60

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdurahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Frånvarande: 1

Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Petrus Pennanens förslag till hemställningskläm.

5 omröstningen

Ledamoten Petra Malins förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder processerna med hjälp av vilka de barn som är i behov av särskilt stöd kan få stöd snabbare än i nuläget inom småbarnspedagogiken.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 82

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Frånvarande: 3

Jasmin Hamid, Otto Meri, Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Petra Malins förslag till hemställningskläm.

6 omröstningen

Ledamoten Pilvi Torstis förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av 2020 års budget att staden utreder möjligheterna att bereda närdaghemsprincipen tidsmässigt så att ärendet kan tas upp i beslutsfattandet så att det

27.11.2019

kan beaktas i 2021 års budgetberedning.
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 81

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Blanka: 2

Mika Ebeling, Paavo Väyrynen

Frånvarande: 2

Jasmin Hamid, Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Pilvi Torstis förslag till hemställningskläm.

7 omröstningen

Ledamoten Katju Aros förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheterna att stärka transparensen och demokratin i budgetprocessen också ur de mindre politiska gruppernas perspektiv.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 60

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi

Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 2

Otto Meri, Wille Rydman

Blanka: 20

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Juha Hakola, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Frånvarande: 3

Jasmin Hamid, Martina Harms-Aalto, Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Katju Aros förslag till hemställningskläm.

8 omröstningen

Ledamoten Mikko Säreläs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att staden inom ramen för de befintliga anslagen utreder möjligheterna att förbättra läget för barn i behov av särskilt stöd inom småbarnspedagogiken och skolorna och utreder möjligheterna att förbättra användningssätten, genomslagskraften och den lokala inriktningen av specialfinansieringen för barn i behov av särskilt stöd.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 83

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika

27.11.2019

Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elin Moision, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yarnar

Frånvarande: 2

Jasmin Hamid, Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Mikko Säreläs förslag till hemställningskläm.

9 omröstningen

Ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgeten för år 2020 att det utreds om det är möjligt att öka tjänsterna som underlättar de olika närståendevårdarnas vardag och liv, så att närståendevårdarna hörs.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 16

Zahra Abdulla, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Jussi Niinistö, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Sampo Terho, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Nej-röster: 2

Martina Harms-Aalto, Otto Meri

Blanka: 62

Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi,

27.11.2019

Paavo Arhinmäki, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Frånvarande: 5

Laura Finne-Elonen, Jasmin Hamid, Atte Kaleva, Sami Muttilainen, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm.

10 omröstningen

Ledamoten Matias Pajulas förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgeten för år 2020 att staden utreder möjligheten att genomföra projekt som inte blivit valda via medborgarbudgeteringen som en del av stadens basverksamhet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 82

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika

27.11.2019

Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Blanka: 1
Mika Ebeling

Frånvarande: 2
Jasmin Hamid, Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Matias Pajulas förslag till hemställningskläm.

11 omröstningen

Ledamoten Eva Biaudets förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgetförslaget att man utreder hur stadens attraktivitet för arbetskraften och stadens rekrytering kan stärkas helhetsbetonat särskilt i låglönebranscher utöver en fortsättning av löneutvecklingsprogrammet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 76

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori,

27.11.2019

Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki,
Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 3

Pia Kopra, Otto Meri, Mika Raatikainen

Blanka: 2

Nuutti Hyttinen, Juhani Strandén

Frånvarande: 4

Jasmin Hamid, Atte Kaleva, Sami Mutttilainen, Dani Niskanen

Ledamoten Otto Meri meddelade att hans avsikt hade varit att rösta ja.

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Eva Biaudets förslag till hem-
ställningskläm.

Avvikande mening

Ledamoten Juhani Strandén understödd av ledamöterna Nuutti Hytti-
nen, Mika Raatikainen och Pia Kopra anmälde avvikande mening med
följande motivering:

Sannfinländarna föreslår att tilläggsanslaget för social- och hälsovårds-
sektorn ska inriktas på tryggnad av tjänster för personer med funk-
tionsnedsättning och barnskyddstjänster och på tillgodoseende av den
ökade efterfrågan på vård- och omsorgstjänster för den allt större äldre
befolkningen.

Sannfinländarnas fullmäktigegrupp förbinder sig inte vid det förhand-
lingsresultat som nåtts. De inskrivningar som sannfinländarna föreslagit
har i praktiken inte alls tagits med i uppgörelsen.

Vi föreslår att budgeten och ekonomiplanen beaktar behoven att ut-
veckla närståendevården, bevarandet av Malms flygplats och en om-
planering av boulevardiseringen av Tusbyleden.

- att på momentet 8 01, fast egendom, stryks de belopp som uppta-
gits för grundberedning i Malms flygfältsområde på undermomentet
"Grundberedning i Malm" på momentet "Grundberedning i projek-
tområden, utfyllnadsarbeten, till stadsstyrelsens disposition"
- att på momentet 8 03, gator och trafikleder, tilläggs 0,5 miljoner eu-
ro för omplanering av boulevardiseringen av Tusbyleden
- att den i gruppernas förhandlingsresultat gjorda inskrivningen om
höjning av beloppet för positiv särbehandling inom den grundlägg-
ande utbildningen, i gymnasierna och i yrkesutbildningen med 25
procent stryks

27.11.2019

- att den i gruppernas förhandlingsresultat gjorda inskrivningen om finansiering av positiv särbehandling vid rådgivningarna och inom skolhälsovården stryks
- att det som en del av tillägget på 26 miljoner euro för social- och hälsovårdssektorn i enlighet med gruppernas förhandlingsresultat anvisas följande anslag:
 - utveckling av närståendevården 1,5 miljoner euro
 - tjänster för äldre 1,5 miljoner euro
 - tjänster för personer med funktionsnedsättning 1 miljon euro
- att det som en del av tillägget på 8 miljoner euro för social- och hälsovårdssektorn i enlighet med gruppernas förhandlingsresultat anvisas följande anslag:
 - för återinförande av Helsingforstillägget till hemvårdsstödet 3,5 miljoner euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277

matti.malinen(a)hel.fi

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567

ari.hietamaki(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Helsingin kaupungin talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020-2022 - Helsingfors stads budget 2020 och ekonomiplan 2020-2022
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto 21.10.2019
- 4 Esittelijän tekniset muutokset sekä neuvottelutuloksen mukaiset muutokset
- 5 Budjettineuvottelujen lopputulos 20.10.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Budgeten för år 2020 och ekonomiplanen för åren 2020–2022 ingår i bilaga 1. Svaren på ledamöternas budgetmotioner som behandlas i samband med budgeten ingår i bilaga 2.

Föredragande

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

27.11.2019

Ärende/3

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Helsingin kaupungin talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020-2022 - Helsingfors stads budget 2020 och ekonomiplan 2020-2022
- 2 Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvio-aloitteisiin
- 3 Henkilöstötoimikunnan lausunto 21.10.2019
- 4 Esittelijän tekniset muutokset sekä neuvottelutuloksen mukaiset muutokset
- 5 Budjettineuvottelujen lopputulos 20.10.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.11.2019 § 332

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

13.11.2019 Bordlades

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige följande handläggningsordning:

I ärendet förs en diskussion på det här sammanträdet. Under diskussionen ska framställas de förslag som gäller budgeten för år 2020, ekonomiplanen för 2020–2022 och budgetmotionerna. Då diskussionen har avslutats avbryts handläggningen av ärendet och den fortsätter vid nästa sammanträde. Då förrättas de behövliga omröstningarna om motförslagen, förslagen om att förkasta ärendet och hemställningsklämmarna.

Ledamoten Mika Ebeling understödd av ledamoten Pia Kopra framställde följande motförslag:

27.11.2019

Fostrans- och utbildningssektorn, budgetmoment 2 10 01 Fostran och utbildning, utgifter, + 3 500 000 euro, dvs. förslag till anslag på momentet 1 241 086 000 euro.

Detta tilläggsanslag reserveras för att återinföra Helsingforstillägget för 2–3-åringar.

Skatteinkomster, budgetmoment 7 01 01 01 Kommunalskatt, + 3 500 000 euro, dvs. förslag till beräknad inkomst på momentet 2 743 500 000 euro.

Ledamoten Juhani Strandén understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen framställde följande motförslag:

Sannfinländarna ville att tilläggsanslaget för social- och hälsovårdssektorn skulle inriktas på tryggnad av tjänster för personer med funktionsnedsättning och barnskyddstjänster och på tillgodoseende av den ökade efterfrågan på vård- och omsorgstjänster för den allt större äldre befolkningen.

Sannfinländarnas fullmäktige grupp förbinder sig inte vid det förhandlingsresultat som nåtts. De inskrivningar som sannfinländarna föreslagit har i praktiken inte alls tagits med i uppgörelsen.

Vi föreslår att budgeten och ekonomiplanen beaktar behoven att utveckla närståendevården, bevarandet av Malms flygplats och en omplanering av boulevardiseringen av Tusbyleden.

- att på momentet 8 01, fast egendom, stryks de belopp som upptagits för grundberedning i Malms flygfältsområde på undermomentet "Grundberedning i Malm" på momentet "Grundberedning i projektområden, utfyllnadsarbeten, till stadsstyrelsens disposition"
- att på momentet 8 03, gator och trafikleder, tilläggs 0,5 miljoner euro för omplanering av boulevardiseringen av Tusbyleden
- att den i gruppernas förhandlingsresultat gjorda inskrivningen om höjning av beloppet för positiv särbehandling inom den grundläggande utbildningen, i gymnasierna och i yrkesutbildningen med 25 procent stryks
- att den i gruppernas förhandlingsresultat gjorda inskrivningen om finansiering av positiv särbehandling vid rådgivningarna och inom skolhälsovården stryks
- att det som en del av tillägget på 26 miljoner euro för social- och hälsovårdssektorn i enlighet med gruppernas förhandlingsresultat anvisas följande anslag:

27.11.2019

- utveckling av närståendevården 1,5 miljoner euro
 - tjänster för äldre 1,5 miljoner euro
 - tjänster för personer med funktionsnedsättning 1 miljon euro
- att det som en del av tillägget på 8 miljoner euro för social- och hälsovårdssektorn i enlighet med gruppernas förhandlingsresultat anvisas följande anslag:
- för återinförande av Helsingforstillägget till hemvårdsstödet 3,5 miljoner euro

Ledamoten Terhi Peltokorpi understödd av ledamoten Eva Biaudet föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgeten för år 2020 att det utreds om andelen inhemska råvaror i de mat-tjänster som staden producerar själv eller konkurrensutsätter kan höjas så att den blir högre än nu.

Ledamoten Petrus Pennanen understödd av ledamoten Björn Månsson föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige begär att det ska utredas vilka möjligheter som finns att påskynda och förenkla processen kring beviljande och återförsäljning av tilläggsbyggrätter för husbolag och att öka mängden tilläggsbyggrätt som beviljas.

Ledamoten Petra Malin understödd av ledamoten Anna Vuorjoki föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder processerna med hjälp av vilka de barn som är i behov av särskilt stöd kan få stöd snabbare än i nuläget inom småbarnspedagogiken.

Ledamoten Pilvi Torsti understödd av ledamoten Jasmin Hamid föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av 2020 års budget att staden utreder möjligheterna att bereda närdag-hemsprincipen tidsmässigt så att ärendet kan tas upp i beslutsfattandet så att det kan beaktas i 2021 års budgetberedning.

27.11.2019

Ledamoten Katju Aro understödd av ledamoten Petrus Pennanen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheterna att stärka transparensen och demokratin i budgetprocessen också ur de mindre politiska gruppernas perspektiv.

Ledamoten Mikko Särelä understödd av ledamoten Johanna Nuorteva föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden inom ramen för de befintliga anslagen utreder möjligheterna att förbättra läget för barn i behov av särskilt stöd inom småbarnspedagogiken och skolorna och utreder möjligheterna att förbättra användnings-sätten, genomslagskraften och den lokala inriktningen av specialfinansieringen för barn i behov av särskilt stöd.

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgeten för år 2020 att det utreds om det är möjligt att öka tjänsterna som underlättar de olika närståendevårdarnas vardag och liv, så att närståendevårdarna hörs.

Ledamoten Matias Pajula understödd av ledamoten Dani Niskanen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgeten för år 2020 att staden utreder möjligheten att genomföra projekt som inte blivit valda via medborgarbudgeteringen som en del av stadens basverksamhet.

Ledamoten Eva Biaudet understödd av ledamoten Björn Månsson föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av budgetförslaget att man utreder hur stadens attraktivitet för arbetskraften och stadens rekrytering kan stärkas helhetsbetonat särskilt i låglönebranscher utöver en fortsättning av löneutvecklingsprogrammet.

27.11.2019

Ordföranden konstaterade att diskussionen var avslutad och att handläggningen av ärendet fortsätter vid nästa sammanträde.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Matti Malinen, budgetchef, telefon: 310 36277

matti.malinen(a)hel.fi

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567

ari.hietamaki(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.10.2019 § 689

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion vuodeksi 2020 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2020 - 2022.

Käsittely

21.10.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Kaupunginhallitus käsitteli asian, vaikka oli päättänyt panna sen pöydälle 28.10.2019 saakka.

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

- talousarvio (liite 1) muutetaan liitteen 4 mukaisesti
- talousarviovastauksissa (liite 2) huomioidaan neuvottelutuloksen keskeiset linjaukset
- liitteeksi 5 lisätään budjettineuvottelujen neuvottelutulos

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Perussuomalaisten valtuustoryhmä ei sitoudu tehtyyn neuvottelusopimukseen. Perussuomalaisten ehdottamia kirjauksia ei otettu riittävästi mukaan tehtyyn ratkaisuun ja ehdotan asian palauttamista siten, että ne otetaan huomioon paremmin esimerkiksi omaishoidon tuen ja vammaisten palveluiden osalta.

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mika Raatikainen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

27.11.2019

Mika Raatikainen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Perussuomalaisten valtuustoryhmä ei sitoudu tehtyyn neuvottelusopimukseen. Perussuomalaisten ehdottamia kirjauksia ei otettu riittävästi mukaan tehtyyn ratkaisuun ja ne olisi pitänyt ottaa huomioon paremmin esimerkiksi omaishoidon tuen ja vammaisten palveluiden osalta.

07.10.2019 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 29.08.2019 § 65

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2020 – 2022 liitteen mukaisena.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Hannu Halkola

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2019 § 406

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2020-2022.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää että,

- Hiilineutraali Helsinki -ohjelmaan sisältyvää aurinkosähkön lisäystä toteutetaan investointina Helsingin kaupungin omistuksessa jo olevaan sekä uuteen toimitila- ja palvelurakennuskantaan 3 miljoonaan euron suuruudella. Tämä määräraha lisätään talonrakennushankkeiden investointiohjelmaan vuodelle 2020.
- Kävelyn ja pyöräilyn investoinnit nostetaan vuoden 2020 jälkeen tasolle, joka on riittävä turvaamaan kävelyn ja pyöräilyn kulkumuotoisuuden kehityksen Helsingin liikkumishjelmassa ja pyöräilyn edistämishjelmassa linjatulle tasolle. Tämä koskee kohtaa jalankulun ja pyöräilyn väylät.
- Puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit pidetään vuoden 2020 jälkeen vähintään sen vuoden tasolla vuosina 2021 – 2024, jotta eri puolella Helsinkiä pystytään toteuttamaan kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan priorisoimia hankkeita ja jotta puisto- ja luonto- ja virkistysalueiden tarpeellisista investoinneista voidaan huolehtia.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että toimialan käyttömenojen osalta varmistetaan resurssit, joilla voidaan turvata henkilöstön rekrytointi keskeisiin toimintoihin, erityisesti kiinteistöstrategian ja asuntotutannon ja päästövähennysohjelman tarvitsemat henkilöresurssit.

Lautakunta pitää tärkeänä, että liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta Myllypuron ja Kehä1 sekä Itäväylän ja Kehä1 liittymien suunnittelu ja toteutus saadaan käyntiin suunniteltua aiemmin. Kaupunki pyrkii edistämään hankkeiden aikaistusta yhteistyössä valtion kanssa.

Kehä1 ja Itäväylän liittymän uudistamiselle varatut määrärahat on tärkeää olla käytössä Itäkeskuksen ideakilpailun pohjalta tapahtuvan kehittämisen käynnistyttyä.

Käsittely

27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Mika Välipirtti (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta).

Asian aikana kuultavina olivat talouspäällikkö Leena Sutela, projektinjohtaja Kaisa-Reeta Koskinen, projektinjohtaja Helena Ström ja rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö Sari Hildén. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta esittää että,

- Hiilineutraali Helsinki -ohjelmaan sisältyvää aurinkosähkön lisäystä toteutetaan investointina Helsingin kaupungin omistuksessa jo olevaan sekä uuteen toimitila- ja palvelurakennuskantaan 3 miljoonaan euron

suuruudella. Tämä määräraha lisätään talonrakennushankkeiden investointiohjelmaan vuodelle 2020.

- Kävelyn ja pyöräilyn investoinnit nostetaan vuoden 2020 jälkeen tasolle, joka on riittävä turvaamaan kävelyn ja pyöräilyn kulkumuoto-osuuden kehityksen Helsingin liikkumishjelmassa ja pyöräilyn edistämissohjelmassa linjatulle tasolle. Tämä koskee kohtaa jalankulun ja pyöräilyn väylät.

- Puisto- ja liikuntapaikkainvestoinnit pidetään vuoden 2020 jälkeen vähintään sen vuoden tasolla vuosina 2021 – 2024, jotta eri puolella Helsinkiä pystytään toteuttamaan kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan priorisoimia hankkeita ja jotta puisto- ja luonto- ja virkistysalueiden tarpeellisista investoinneista voidaan huolehtia.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että toimialan käyttömenojen osalta varmistetaan resurssit, joilla voidaan turvata henkilöstön rekrytointi keskeisiin toimintoihin, erityisesti kiinteistöstrategian ja asuntotutannon ja päästövähennysohjelman tarvitsemat henkilöresurssit.

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Lautakunta pitää tärkeänä, että liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta Myllypuron ja Kehä1 sekä Itäväylän ja Kehä1 liittymien suunnittelu ja toteutus saadaan käyntiin suunniteltua aiemmin. Kaupunki pyrkii edistämään hankkeiden aikaistusta yhteistyössä valtion kanssa.

Kehä1 ja Itäväylän liittymän uudistamiselle varatut määrärahat on tärkeää olla käytössä Itäkeskuksen ideakilpailun pohjalta tapahtuvan kehittämisen käynnistyttyä.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen ja Eveliina Heinäluoman vastaehdotukset.

20.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 277

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti kaupunginhallitukselle liitteenä olevan vuoden 2020 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2020–2022 taloussuunnitelmaehdotuksen A-osaan ja C-osaan sisältyvine perustelui-
neen ja tavoitteineen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että talousarvioehdotukseen sisältyvät määrärahat eivät mahdollista toimialan perustoiminnan asi-
anmukaista hoitamista eivätkä kaupunkistrategian mukaisten tavoittei-
den saavuttamista.

Lautakunta korostaa, että vuokramenojen kasvu vähentää muihin me-
noihin käytettäväksi jääviä määrärahoja noin 7,8 miljoonalla eurolla.
Vuokramenot kasvavat vuonna 2020 vuoteen 2019 verrattuna peräti
7,3 %.

Lautakunta katsoo, että talousarviossa pitäisi varautua toimialan esi-
tyksen lisäksi seuraaviin toimenpiteisiin:

Työehtosopimusmuutosten vaikutukset henkilöstökuluihin / 4 200 000
euroa

- Varhaiskasvatuksen opettajien suunnitteluajan pidennykseen työ-
markkinajärjestöjen neuvotteleman kvtes-muutoksen mukaiseksi 3 500
000 €
- Epäpätevyystarkistusten vaikutukseen henkilöstökuluihin, 700 000 €

Strategian edellyttämät lisäresurssit / 5 625 000 euroa

- Toisen asteen maksuttomuuden laajentaminen uusille opiskelijoille,
lisätarve 5 400 000 € kaikki oppilaitokset, joista 3 800 000 € kaupungin
omat oppilaitokset
- Englanninkielisen opetuksen nopeampi strategian mukainen laajen-
taminen Ressun peruskoulussa. Vuokrakustannukset uusien tilojen
osalta ja henkilöstökustannukset, jos opetusta laajennetaan samanai-
kaisesti useammalla vuosiluokalla, 225 000 €

Kasvatus ja opetus / 4 010 000 euroa

- Opetussuunnitelmauudistuksen mukainen oppimateriaalien uudista-
minen 2,0 miljoonaa €
- Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan vahvistaminen, 200 000 €
- Varhaiskasvatuksen asiakasohjauksen uudistaminen ja keskittämi-
nen, 500 000 €
- Varhaiskasvatushenkilöstön saatavuuden turvaaminen. Rekrytointi,

markkinointi ja viestintä 500 000 €

- Varhaiskasvatuksen pitkän aukiolon yksiköiden mitoituksen vahvistamiseen palvelujen ja työhyvinvoinnin turvaamiseksi, 200 000 €
- Helsinki Education Week -tapahtuman toteuttaminen 120 000 €
- Lukiokoulutuksen uudistaminen vastaamaan uutta lainsäädäntöä 100 000 €
- Ammatillisen koulutuksen yrittäjyyttä- ja digitalisuutta painottava menetelmä, joka toteutetaan työelämälähtöisiä HUB oppimis- ja opetusympäristöjä sekä CRM asiakkuudenhallintajärjestelmää hyödyntäen. 390 000 €

Oppimisen tuki ja ohjaus / 5 450 000 euroa

- Erityisavustajien ja erityisopettajien lisääminen 4,0 miljoonaa €, sisältää perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen
- Perusopetuksen opinto-ohjauksen mitoituksen muuttaminen 200 oppilasta/opinto-ohjaaja (nyk. 250/ opo) 650 000 €
- Monikielisten ohjaajien lisääminen 100 000 euroa
- Myönteisen erityiskohtelun (positiivisen diskriminaation) määrärahojen lisäys lukioille 200 000 €
- Psykologi ja kuraattorihenkilöstön lisääminen 500 000 €

Varhaiskasvatuksen työhyvinvoinnin ja -olosuhteiden kehittäminen 2 miljoonaa €

Edellä mainittujen toimenpiteiden edellyttämä lisäys budjettiin on 21 285 000 €.

Lautakunta korostaa edellä mainittujen toimenpiteiden tärkeyttä, mutta toteaa samalla, että ne eivät vielä yksin riitä korjaamaan Helsingin segregaatiokehitystä. Tämän johdosta kasvatusta- ja koulutuslautakunta kannattaa, että edellä mainitun noin 21 miljoonan euron lisäksi mahdolliset lisäresurssit kohdennetaan talousarvioaloitteissa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen eli varhaiskasvatuksen osapäivähoidon henkilöstömitoituksen ja päiväkotitilojen lapsikohtaisen mitoituksen nostamiseen, valmistavan opetuksen laatuun ja ryhmäkoon pienentämiseen, kaupungin lukioden kurssitarjonnan parantamiseen, positiivisen diskriminaation määrärahan kasvattamiseen varhaiskasvatuksessa, peruskoulujen ja lukioden koulunkäyntiavustajien määrän lisäämiseen, määrärahojen varaamisesta riittäviin opetusvälineisiin ja erityistä tukea tarvitsevien 10-16-vuotiaiden nuorten tukeen.

Käsittely

27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että talousarvioehdotukseen sisältyvät määrärahat eivät mahdollista toimialan perustoiminnan asianmukaista hoitamista eivätkä kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden saavuttamista.

Lautakunta korostaa, että vuokramenojen kasvu vähentää muihin menoihin käytettäväksi jääviä määrärahoja noin 7,8 miljoonalla eurolla. Vuokramenot kasvavat vuonna 2020 vuoteen 2019 verrattuna peräti 7,3 %.

Lautakunta katsoo, että talousarviossa pitäisi varautua toimialan esityksen lisäksi seuraaviin toimenpiteisiin:

Työehtosopimusmuutosten vaikutukset henkilöstökuluihin / 4 200 000 euroa

- Varhaiskasvatuksen opettajien suunnitteluajan pidennykseen työmarkkinajärjestöjen neuvotteleman kvtes-muutoksen mukaiseksi 3 500 000 €
- Epäpätevyystarkistusten vaikutukseen henkilöstökuluihin, 700 000 €

Strategian edellyttämät lisäresurssit / 5 625 000 euroa

- Toisen asteen maksuttomuuden laajentaminen uusille opiskelijoille, lisätarve 5 400 000 € kaikki oppilaitokset, joista 3 800 000 € kaupungin omat oppilaitokset
- Englanninkielisen opetuksen nopeampi strategian mukainen laajentaminen Ressun peruskoulussa. Vuokrakustannukset uusien tilojen osalta ja henkilöstökustannukset, jos opetusta laajennetaan samanaikaisesti useammalla vuosiluokalla, 225 000 €

Kasvatus ja opetus / 4 010 000 euroa

- Opetussuunnitelmauudistuksen mukainen oppimateriaalien uudistaminen 2,0 miljoonaa €
- Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan vahvistaminen, 200 000 €
- Varhaiskasvatuksen asiakasohjauksen uudistaminen ja keskittäminen, 500 000 €
- Varhaiskasvatushenkilöstön saatavuuden turvaaminen. Rekrytointi, markkinointi ja viestintä 500 000 €
- Varhaiskasvatuksen pitkän aukiolon yksiköiden mitoituksen vahvistamiseen palvelujen ja työhyvinvoinnin turvaamiseksi, 200 000 €
- Helsinki Education Week -tapahtuman toteuttaminen 120 000 €
- Lukiokoulutuksen uudistaminen vastaamaan uutta lainsäädäntöä 100 000 €
- Ammatillisen koulutuksen yrittäjyyttä- ja digitalisuutta painottava me-

netelmä, joka toteutetaan työelämälähtöisiä HUB oppimis- ja opetusympäristöjä sekä CRM asiakkuudenhallintajärjestelmää hyödyntäen. 390 000 €

Oppimisen tuki ja ohjaus / 5 450 000 euroa

- Erityisavustajien ja erityisopettajien lisääminen 4,0 miljoonaa €, sisältää perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen
- Perusopetuksen opinto-ohjauksen mitoituksen muuttaminen 200 oppilasta/opinto-ohjaaja (nyk. 250/ opo) 650 000 €
- Monikielisten ohjaajien lisääminen 100 000 euroa
- Myönteisen erityiskohtelun (positiivisen diskriminaation) määrärahojen lisäys lukiolle 200 000 €
- Psykologi ja kuraattorihenkilöstön lisääminen 500 000 €

Varhaiskasvatuksen työhyvinvoinnin ja -olosuhteiden kehittäminen 2 miljoonaa €

Edellä mainittujen toimenpiteiden edellyttämä lisäys budjettiin on 21 285 000 €.

Kannattaja: Emma Kari

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen tekemän ja Emma Karin kannattaman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään Pia Pakarisen vastaesityksen jälkeen:

"Lautakunta korostaa edellä mainittujen toimenpiteiden tärkeyttä, mutta toteaa samalla, että ne eivät vielä yksin riitä korjaamaan Helsingin segregatiokehitystä. Tämän johdosta kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että edellä mainitun noin 21 miljoonan euron lisäksi mahdolliset lisäresurssit kohdennetaan talousarvioaloitteissa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen eli varhaiskasvatuksen osapäivähoidon henkilöstömitoituksen ja päiväkotitilojen lapsikohtaisen mitoituksen nostamiseen, valmistavan opetuksen laatuun ja ryhmäkoon pienentämiseen, kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseen, positiivisen diskriminaation määrärahan kasvattamiseen varhaiskasvatuksessa, peruskoulujen ja lukioiden koulunkäyntiavustajien määrän lisäämiseen, määrärahojen varaamisesta riittäviin opetusvälineisiin ja erityistä tukea tarvitsevien 10-16-vuotiaiden nuorten tukeen."

Kannattaja: Fatim Diarra

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Vesa Korkkulan tekemän ja Fatim Diarran kannattaman vastaehdotuksen.

27.11.2019

Vastaehdotus:

Pia Kopra: Lisätään Pia Pakarisen vastaesityksen jälkeen: Kotihoidon tuen Helsinki-lisä palautetaan 2-3-vuotiaille v. 2020 alusta, 3 450 000 euroa.

Kannattaja: Abdirahim Husu Hussein

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään Pia Pakarisen vastaesityksen jälkeen: Kotihoidon tuen Helsinki-lisä palautetaan 2-3-vuotiaille v. 2020 alusta, 3 450 000 euroa.

Jaa-äännet: 8

Ted Apter, Fatim Diarra, Joakim Horsma, Emma Kari, Vesa Korkkula, Anu Korppi, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 2

Abdirahim Husu Hussein, Pia Kopra

Tyhjä: 2

Ville Jalovaara, Petra Malin

Poissa: 1

Tiina Larsson

Äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Pia Kopran vastaehdotuksen äänin 8 –2. Tyhjää äänesti 2. Poissa 1.

13.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.08.2019 § 146

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle liitteenä olevan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2020 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2020–2022 taloussuunnitelmaehdotuksen (liite 1).

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen vuoden 2020 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2020–2022 laatimisohteet (liite 2).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että raamin mukainen talousarvioehdotus ei tarjoa riittäviä resursseja palvelutason ylläpitämiseen ja strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Liikkumisohtelman tavoitteiden saavuttamiseksi tulisi suunnata lisäresursseja toimintoihin, jotka edistävät erityisesti ikääntyneiden sekä lasten ja nuorten liikkumisen lisäämistä. Liikuntaseurojen toiminta-avustukset eivät ole seuranneet harrastaja- ja asukasmäärän kasvua. Resursseja tulisi suunnata erityisesti matalan kynnyksen toimintaan ja kansalaistoiminnan tukeen. Liikuntapaikkojen ylläpitokuluihin tarvitaan lisäresursseja, jotta voidaan varmistaa houkuttelevat ja turvalliset liikkumisen ja liikunnan mahdollisuudet. Kasvava kaupunki tarvitsee riittävän resursoinnin uusiin liikuntainvestointeihin. Palvelut on suunniteltava ajoissa uusille asuinalueille.

Lautakunta pitää tärkeänä Keskustakirjasto Oodin ja muun kirjastoverkon aineistojen ja toiminnan riittävää rahoitusta. Valmistuvan olosuhdekartoituksen myötä myös uudet kirjastopalveluiden katvealueet on selvitettävä ja varauduttava niihin ensi vuonna suunnitelmin.

Lautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle on taattava riittävät resurssit nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen, joka on yksi kaupungin strategian kärkitavoitteista. Liikkuvan ja kohtaavan nuorisotyön lisääminen sekä Mukana-alueiden kirjaston resurssien kasvattaminen edistävät Mukana-ohjelman tavoitteita. Nuorisojärjestöjen toiminta-avustuksiin tarvitaan tasokorotus.

Toimialan viestintään ja markkinointiin tarvitaan lisävakansseja. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden markkinointi poikkeaa lakisääteisten palveluiden viestinnästä. Palveluiden markkinointi on vahvasti sidoksissa palveluiden tavoitavuuteen sekä myös toimialan tulonmuodostukseen. Lisäksi lautakunta katsoo, että toimialan hankintaosaaminen vaatii vahvistamista.

Lautakunta toteaa, että muun muassa edellä mainittujen tarpeiden kattamiseksi tarvittaisiin vähintään kahden ja puolen miljoonan euron lisärahoitus.

Käsittely

27.11.2019

27.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Lisätään esitykseen seuraavaa:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että raamin mukainen talousarvioehdotus ei tarjoa riittäviä resursseja palvelutason ylläpitämiseen ja strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Liikkumishjelman tavoitteiden saavuttamiseksi tulisi suunnata lisäresursseja toimintoihin, jotka edistävät erityisesti ikääntyneiden sekä lasten ja nuorten liikkumisen lisäämistä. Liikuntaseurojen toiminta-avustukset eivät ole seuranneet harrastaja- ja asukasmäärän kasvua. Resursseja tulisi suunnata erityisesti matalan kynnyksen toimintaan ja kansalaistoiminnan tukeen. Liikuntapaikkojen ylläpitokuluihin tarvitaan lisäresursseja, jotta voidaan varmistaa houkuttelevat ja turvalliset liikkumisen ja liikunnan mahdollisuudet. Kasvava kaupunki tarvitsee riittävän resursoinnin uusiin liikuntainvestointeihin. Palvelut on suunniteltava ajoissa uusille asuinalueille.

Lautakunta pitää tärkeänä Keskustakirjasto Oodin ja muun kirjastoverkon aineistojen ja toiminnan riittävää rahoitusta. Valmistuvan olosuhdekartoituksen myötä myös uudet kirjastopalveluiden katvealueet on selvitettävä ja varauduttava niihin ensi vuonna suunnitelmin.

Lautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle on taattava riittävät resurssit nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen, joka on yksi kaupungin strategian kärkitavoitteista. Liikkuvan ja kohtaavan nuorisotyön lisääminen sekä Mukana-alueiden kirjaston resurssien kasvattaminen edistävät Mukana-ohjelman tavoitteita. Nuorisjärjestöjen toiminta-avustuksiin tarvitaan tasokorotus.

Toimialan viestintään ja markkinointiin tarvitaan lisävakansseja. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden markkinointi poikkeaa lakisääteisten palveluiden viestinnästä. Palveluiden markkinointi on vahvasti sidoksissa palveluiden tavoittavuuteen sekä myös toimialan tulonmuodostukseen. Lisäksi lautakunta katsoo, että toimialan hankintaosaaminen vaatii vahvistamista.

Lautakunta toteaa, että muun muassa edellä mainittujen tarpeiden kattamiseksi tarvittaisiin vähintään kahden ja puolen miljoonan euron lisärahoitus.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi Tomi Sevanderin vastaehdotuksen yksimielisesti.

20.08.2019 Pöydälle

27.11.2019

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 27.08.2019 § 43

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti hyväksyä pelastuslaitoksen vuoden 2020 talousarvion ja 2020-2022 taloussuunnitelman esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle.

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset 2020 talousarvioon

Maakuntauudistuksen valmistelu jatkuu uudella hallituspohjalla. Hallitusohjelman mukaan kuntien osalta palveluiden tuottaminen ratkaistaan erillisen selvityksen pohjalta vuoden 2019 loppuun mennessä. Aikaisempien suunnitelmien mukaan Helsingin pelastuslaitos siirtyisi Uudenmaan maakunnan alaiseksi liikelaitokseksi yhdessä Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa.

Mahdollisen pelastuslaitosfuusion arvioidaan taloussuunnitelmakaudella heikentävän pelastuslaitoksen kykyä toteuttaa pelastustoimen palvelutaso Helsingin kaupungin alueella tarkoituksenmukaisella tavalla Helsingin pelastustoimen nykyisten resurssien ja palveluiden jakaantuessa laajemmalle alueelle. Uudistuksen ennakoitaan heikentävän pelastustoimen toimintaedellytyksiä Helsingissä toiminnan rahoitusta koskevan päätöksenteon siirtyessä pois Helsingin kaupungilta. Uudistuksen vaikutukset väestönsuojelun koordinointiin Helsingin alueella eivät ole tiedossa ja uudistuksen arvioidaan olevan merkittävä riski Helsingin väestönsuojatilojen ylläpidon kannalta. Mikäli maakuntaan liittymisen valmistelua jatketaan vuonna 2020, tulee valmistelu sitomaan merkittävästi pelastuslaitoksen asiantuntijaresursseja.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2020 – 2022

Pelastustoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn toiminnassa ei arvioida tapahtuvan merkittäviä kysynnän tai tuotantotapojen muutoksia. Kaupungin asukasmäärän kasvun ja yhdyskuntarakenteen kehittymisen aiheuttamat muutokset huomioidaan osana pelastustoimen riskia-

nalyysiä sekä pelastustoimen ja ensihoitopalvelun palvelutason kehittämistä.

Aluehallintoviranomainen on valvontatoiminnassaan katsonut, että pelastustoimen palvelutaso Helsingissä ei ole riittävä nopean avunsaannin näkökulmasta. Valvontaviranomainen on uhkasakolla vahvistettuna vaatinut pelastuslaitosta korjaamaan palvelutason valvontaviranomaisen vaatimalle tasolle vuoden 2023 loppuun mennessä. Pelastuslaitoksen riskianalyysin perusteella valvontaviranomaisen vaatimusten täysimittaisella täyttämällä voitaisiin saavuttaa siitä aiheutuvat kustannukset huomioiden vain marginaalista hyötyä, mitä ei Helsingin pelastustoimen alueen kokonaisturvallisuuden ja pelastustoimen tuottavuuskehityksen kannalta voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Pelastustoiminnan palveluiden kehittäminen on huomioitu taloussuunnitelmassa pelastuslaitoksen riskianalyysin mukaisesti. Riskianalyysissä on tarkasteltu tarpeita toiminnan lisähajauttamiseen ja lisäresursointiin kaupungin kasvun, kaupunkirakenteen kehittymisen sekä onnettomuus- ja vahinkokehityksen perusteella. Pelastustoimen palveluita kehitetään taloussuunnitelmakaudella tämän hetkisen suunnitelman mukaan Konalan, Kontulan, Tapanilan ja Vuosaaren alueilla kaavoitukseen ja rakentamiseen vaadittava aika huomioiden. Aluekohtaiset priorisoinnit ratkaistaan jatkuvan riskianalyysin perusteella.

Ensihoitopalvelussa tehtävämäärän kasvun ennakoidaan jatkuvan 1-2 % vuodessa, mikä ilman lisäresursseja heijastuu ensihoitopalvelun henkilöstön entistä suurempaan kuormittumiseen sekä palveluviiveisiin. Pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun synergian tehokas ja tuottava hyödyntäminen edellyttää lisäksi, että ensihoitopalvelua hajautetaan rinnakkain pelastustoiminnan alueellisen hajauttamisen kanssa.

Pelastuslaitos ja kiireellisen ensihoitopalvelun järjestämisvastuussa oleva Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ovat tunnistaneet uhan kiireellisen ensihoidon palvelutason laskusta. Helsingissä kuljettavien ensihoitoyksiköiden tehtäväsidonaisuusaika on erittäin korkea ja ensivasteyksiköiden käyttöaste alle tavoitetason. Vuoden 2010 tasoon verrattuna lähes 40 % kumulatiivinen ensihoidon tehtävämäärän kasvu ja kriittiselle tasolle noussut tehtäväsidonaisuus aiheuttavat suuria paineita ensihoitohenkilöstön työssä jaksamiselle ja palvelun laatutason säilyttämiselle. Tilanteen korjaamiseksi ensihoitopalvelun resursseja kasvatetaan taloussuunnitelmakaudella.

Pelastustoimen vaikuttavuuteen voidaan tehokkaimmin vaikuttaa kehittämällä onnettomuuksien ehkäisytoimintaa. Tältä osin kaupungin kasvu, jatkuva rakentaminen ja turvallisuusviestinnän tarpeet digitaalisen viestinnän kehittämiseen edellyttävät lisäpanostuksia. Näihin sekä

henkilöstöprosessien, työhyvinvoinnin, osaamisen johtamisen ja viestinnän kehittämiseen on varauduttu vuoden 2020 talousarviossa.

Valtiovarainministeriön kevään 2019 ennusteen mukaisesti palveluiden, aineiden ja vuokrien kustannusten kasvuna on huomioitu 3,0 % vuonna 2020 ja 2,7 % vuosina 2021-2022. Lisäksi talousarviossa 2020 on huomioitu 900.000 euroa rakennusten ja tilojen korjauskustannusten siirtymä investointirahoituksen piiristä käyttömeneihin.

Pelastuslaitoksen irtaimen käyttöomaisuuden talousarvioesitys 2020 ja taloussuunnitelmat 2021 – 2029 ovat liitteenä. Vuonna 2020 uusitaan öljyntorjunnan työveneitä ja paloautojen osalta hankitaan kevytyksikköajoneuvo ja pioneeriauto. Lisäksi tehdään korvaus- ja täydennys-hankintoja sekä jatketaan vuonna 2019 alkaneita suuria hankkeita kuten ensihoidon defibrillaattoreiden hankinta.

Pelastusasemien ja väestönsuojien uudis- ja korjausrakentamisen investoinnit kuuluvat kaupunkiympäristön toimialan päätettäväksi. Näistä tarpeista on annettu lausunto kaupunkiympäristön toimialalle.

Talousarvio, taloussuunnitelma ja 10 vuoden investointisuunnitelmat kattavat pelastuslaitoksen riskianalyysin perusteella suunnitellut toiminnan kehittämispanostukset. Valvontaviranomainen on vaatinut pelastustoiminnan kehittämistä tätä laajemmin ja nopeammassa aikataulussa. Näiden vaatimusten ja pelastuslaitoksen suunnitelmien välisen erotuksen vaikutukset käyttötalouteen ja investointirahoitukseen on tarvittaessa huomioitava mahdollisessa lisätalousarviossa.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Talousarvio mahdollistaa Helsingin turvallisuuden ylläpitämisen kaupungin kasvun ja tuottavuustavoitteiden mukaisesti.

Kaupunkistrategian ja sen tavoitteiden toteuttaminen

Pelastuslaitos huolehtii Helsingin turvallisuudesta kaupungin kasvun ja tuottavuustavoitteiden mukaisesti.

Jatkuvalla riskianalyysillä, monipuolisilla onnettomuuksien ehkäisyn menetelmillä sekä pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun saatavuuden tarkoituksenmukaisella mitoituksella varmistetaan yleistä turvallisuutta Helsingin kaupunkirakenteen kehittyessä. Sopimuspalokuntien ja Helsingin pelastusliiton roolia pelastuslaitoksen viranomaistoiminnan tukena onnettomuuksien ehkäisyssä vahvistetaan.

Turvallisuusviestinnän toimintoja digitalisoidaan ja ohjataan uusiin kanaviin aikaisempaa segmentoidumman kohderyhmästrategian perusteella.

Pelastuslaitos on aktiivisessa roolissa kehittämässä valtakunnallista tietojärjestelmää valvontatoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyyn palveluprosessien, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi.

Pelastustoiminnassa kokeillaan uutta kevyen pelastusyksikön mallia tavoitteena aikaisempaa kustannustehokkaammin vastata sekä pelastustoiminnan, että ensihoitopalvelun valitun riskiprofiilin mukaisiin tehtäviin katvealueilla.

Viestintätoimintoa kehitetään palvelutuotannon, työnantajamielikuvan sekä sisäisen viestinnän tarpeisiin.

Pelastustoimen tuottavuus on valtakunnan kärkitasoa.

Pelastustoimen kustannukset per asukas ovat kaupungin sisäisten palveluiden kustannustason nousu huomioiden valtakunnan keskiarvoa paremmat.

Ensihoitopalvelun kustannukset per asukas ovat kaupungin sisäisten palveluiden kustannustason nousu huomioiden vertailualueita paremmat.

Pelastuslaitoksen henkilöstösuunnitelma 2020 – 2022

Henkilöstösuunnitelma kattaa pelastuslaitoksen riskianalyysin perusteella suunnitellut toiminnan kehittämispäätökset. Valvontaviranomaisen on vaatinut pelastustoiminnan kehittämistä tätä laajemmin ja nopeammassa aikataulussa. Näiden vaatimusten ja pelastuslaitoksen suunnitelmien välisen erotuksen vaikutukset on tarvittaessa huomioitava mahdollisessa lisätalousarviossa.

Pelastuslaitos perustaa 36 uutta vakanssia vuonna 2020. Henkilötyövuosia vuoden 2020 talousarvio sisältää 720,8 ja taloussuunnitelma 745 (221) ja 777 (2022).

Pelastustoimintaan osoitetaan 12 vakanssia uuden pelastustoiminnan kevytyksikön perustamiseen.

Ensihoitopalvelun 18 vakanssia käytetään kahden ensihoitoyksikön valmiuden nostamiseen 12 tunnista 24 tuntiin sekä kenttäjohtajan toiminnon työturvallisuuden ja operointikyvyn kehittämiseen lisäämällä 24/7 työpari kenttäjohtajan yksikköön.

Viestintään, henkilöstöhallintoon, osaamisen kehittämiseen sekä digitaalisten toimintatapojen kehittämiseen lisätään talousarviossa 2020 neljä vakanssia ja pelastuskoulun koulutuskapasiteetin kasvattamiseen varaudutaan kahdella vakanssilla.

Lisäksi onnettomuuksien ennakolta ehkäisemiseksi valvontatoimintaan ja turvallisuusviestintään lisätään kolme henkilötyövuotta muuttamalla tyhjiä virkoja vuonna 2020.

Vuodelle 2021 on suunniteltu 12 pelastustoiminnan vakanssia toisen kevytyksikön perustamiseen sekä 12 vakanssia uuden ensihoitoyksikön perustamiseen.

Vuodelle 2022 on suunniteltu 26 pelastustoimen vakanssia uuden pelastusaseman miehittämiseen sekä 6 vakanssia uuden 12 tunnin ensihoitoyksikön perustamiseen.

Vallitsevassa suhdanteessa ja ympäröivien pelastustoimen alueiden korkeamman palkkatason johdosta pelastuslaitos ei kykene kilpailemaan työvoiman saatavuudessa, mikä aiheuttaa jatkuvaa resurssivajetta. Ongelman ratkaisemiseksi pelastuslaitos panostaa ennakkolliseen rekrytointiin sekä työnantajakuvan kehittämiseen kriittisten osaamistarpeiden ja käytettävissä olevan työvoiman kohtaamisen parantamiseksi.

Ansiotason muutoksena on huomioitu VM ennusteen kevään 2019 perusteella 3,3 % vuonna 2020 ja 3,1 % vuosina 2021 ja 2022.

Suunniteltujen pelastustoiminnan vakanssien täyttämiseksi ja henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi Helsingin Pelastuskoulun koulutettavamäärät kaksinkertaistetaan vuonna 2020. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus on kriittinen tekijä henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi.

Tilankäyttösuunnitelma 2020 – 2022

Palvelutasopäätöksen mukaisesti kartoitetaan tarvetta suunnitella pelastusasemia tunnistetuille katvealueille riskianalyysin perusteella. Pelastusasemien rakentamisessa varaudutaan toiminnan kasvuun varaamalla perusasemalle tilat vähintään yhdelle pelastusyksikölle ja yhdelle ensihoitoyksikölle. Lisäksi selvitetään pelastusasemaa kevyempien ratkaisujen mahdollisuutta pelastustoimen palveluverkon kehittämiseksi.

Vuonna 2019 aloitettua Malmin aseman korvaavan väliaikaisen asemapaikan rakentamista jatketaan. Konalan pelastusaseman rakentaminen käynnistetään vuonna 2020 ja Kontulan aseman rakentaminen vuonna 2023.

Valvontaviranomainen on vaatinut pelastustoiminnan hajauttamista tätä nopeammassa aikataulussa. Aluehallintoviranomaisen vaatimusten ja pelastuslaitoksen suunnitelmien välisen erotuksen vaikutukset pelastu-

27.11.2019

sasemien rakentamiseen ja investointirahoitukseen on tarvittaessa huomioitava mahdollisessa lisätalousarviossa.

Taloussuunnitelmakaudella pyritään ratkaisemaan valtakunnallisen, tai vähintään Uudenmaan laajuisen pelastustoiminnan tilannekeskuksen sijainti. Yhtenä vaihtoehtona on Helsinki.

Yleiset väestönsuojat ovat nykyisin pelastuslaitoksen hallinnassa. Maakuntauudistukseen liittyen neuvotellaan väestösuojien hallinnan ja ylläpidon ratkaisusta niiden toiminnan häiriöttömän jatkuvuuden turvaamiseksi.

Digitalisaatio ja tietotekniikka palvelutuotannon ja prosessien kehittämisessä

Pelastuslaitos kehittää aktiivisesti valtakunnallista valvontatoiminnan tietojärjestelmää palveluprosessin, tietojohdamisen sekä palveluiden digitalisoinnin tueksi valvontatoiminnassa.

Esittelijä

vs. pelastuskomentaja
Henri Nordenswan

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta 27.08.2019 § 14

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä taloushallintopalveluliikelaitoksen talousarvioehdotuksen vuodelle 2020 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2020 - 2022 sekä lähettää talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen liitteineen kaupunginhallitukselle.

Taloushallintopalveluliikelaitoksen talousarvioehdotus on laadittu kaupunginhallituksen hyväksymän kokonaisraamin sitovien erien mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tuija Kuivalainen

Lisätiedot

Kaisa Okkeri, talouspäällikkö, puhelin: 310 25106
kaisa.okkeri(a)hel.fi

27.11.2019

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 129

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä liikenneliikelaitoksen vuoden 2020 talousarvioesityksen ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelmaesityksen sekä lähettää ne edelleen kaupunginhallitukselle.

Johtokunta toteaa, että investointibudjetin sopeuttaminen on edellyttänyt kaupungin kehityksen kannalta olennaisten hankkeiden kuten Tuusulanväylän kaupunkibulevardin raitioinvestointien siirtämistä kahdella vuodella, metron kulunvalvonnan uudistamisen ja mahdollisen automatisoinnin siirtämistä eteenpäin sekä Koskelan raitiovarikon siirtämistä yhtiön toteuttamana kaupungin investointibudjetin ulkopuolelle.

Käsittely

22.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Johtokunta täydensi yksimielisesti päätösehdotusta puheenjohtaja Laura Rissasen esityksestä:

"Johtokunta toteaa, että investointibudjetin sopeuttaminen on edellyttänyt kaupungin kehityksen kannalta olennaisten hankkeiden kuten Tuusulanväylän kaupunkibulevardin raitioinvestointien siirtämistä kahdella vuodella, metron kulunvalvonnan uudistamisen ja mahdollisen automatisoinnin siirtämistä eteenpäin sekä Koskelan raitiovarikon siirtämistä yhtiön toteuttamana kaupungin investointibudjetin ulkopuolelle."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaituksen johtokunta 22.08.2019 § 26

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

27.11.2019

Merkittiin, että esittelijä muutti otsikon kuuluman Palvelukeskus-liikelaitoksen talousarvioehdotus vuodelle 2020 ja taloussuunnitelmaehdotusvuosille 2021–2022.

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta päätti esittelijän korjatun ehdotuksen mukaisesti merkitä tiedoksi ja hyväksyä Helsingin kaupungin Palvelukeskusliikelaitoksen vuoden 2020 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2020-2022 liitteiden 1-5 mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpitoapäällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 21.08.2019 § 18

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2020 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2020-2022 liitteiden 1-2 mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Tiina Maasilta, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054080
tiina.maasilta(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2019 § 185

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2020 talousarvioksi ja vuosien 2020–2022 taloussuunnitelmaksi.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta totesi, että sosiaali- ja terveystoimen talousarvion laatiminen vuodelle 2020 on poikkeuksellisen vaikeaa, koska vuodelle 2019 budjetoidut varat eivät todennäköisesti tule riittämään sote-palveluiden menojen kattamiseen ja HUSin kuluihin.

Vammaispalvelujen ja lastensuojelun lakisääteiset menot ovat kasvaneet ennakoitua selvästi enemmän. Palvelutarpeen kasvu ja mahdolliset 2019 budjetin ylitykset tulee huomioida 2020 talousarvion laadinnassa.

Voimaan tulevat ja hallitusohjelmaan kirjatut lakimuutokset, kuten lastensuojelun jälkihuollon ikärajojen nosto, tuovat jo vuodelle 2020 uusia menoja, joihin tulisi varautua.

Kaupungin budjetointitapaa tulisi muuttaa siten, että se huomioi paremmin ikääntymisestä johtuvan palvelutarpeen kasvun kaupungissa.

Kaupunkistrategian edellyttämän palvelujen saatavuuden vahvistamiseksi talousarviossa pitäisi pystyä paremmin varautumaan kilpailuun työvoimasta, rekrytoinnin vaikeuksiin ja ammattilaisten pysyvyyden varmistamiseen. Talousarviossa tulisi huomioida myös sote-alojen ansiokehityksen mahdolliset muutokset.

Sote-investointien pysymistä investointiohjelman aikataulussa on erityisen tärkeä edistää, koska monet keskeiset hankkeet ovat kohtuuttomasti viivästyneet sote-uudistuksen vuoksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että kaupunginhallitus huomioi sosiaali- ja terveystoimialan lisärahoitusta vaativat monet vakavat haasteet kaupungin talousarvion laadinnassa, kuten:

- Helsingin yli 75-vuotiaiden määrän ja osuuden kasvu sekä heidän palvelujensa riittävyys ja kuntoutusketjujen vahvistaminen
- perusterveydenhuollon saatavuuden vahvistaminen, myös erikoissairaanhoidon kulujen hillitsemiseksi
- lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistaminen ja saatavuuden parantaminen
- mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluketjujen sujuvoittaminen.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet (liite 4).

Käsittely

20.08.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava suunnittelija Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen ensimmäisen ja toisen kappaleen väliin seuraava kohta:

"Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimen talousarvion laatiminen vuodelle 2020 on poikkeuksellisen vaikeaa, koska vuodelle 2019 budjetoidut varat eivät todennäköisesti tule riittämään sote-palveluiden menojen kattamiseen ja HUSin kuluihin.

Vammaispalvelujen ja lastensuojelun lakisääteiset menot ovat kasvaneet ennakoitua selvästi enemmän. Palvelutarpeen kasvu ja mahdolliset 2019 budjetin ylitykset tulee huomioida 2020 talousarvion laadinnassa.

Voimaan tulevat ja hallitusohjelmaan kirjatut lakimuutokset, kuten lastensuojelun jälkihuollon ikärajojen nosto, tuovat jo vuodelle 2020 uusia menoja, joihin tulisi varautua.

Kaupungin budjetointitapaa tulisi muuttaa siten, että se huomioi paremmin ikääntymisestä johtuvan palvelutarpeen kasvun kaupungissa.

Kaupunkistrategian edellyttämän palvelujen saatavuuden vahvistamiseksi talousarviossa pitäisi pystyä paremmin varautumaan kilpailuun työvoimasta, rekrytoinnin vaikeuksiin ja ammattilaisten pysyvyyden varmistamiseen. Talousarviossa tulisi huomioida myös sote-alojen ansiokehityksen mahdolliset muutokset.

Sote-investointien pysymistä investointiohjelman aikataulussa on erityisen tärkeä edistää, koska monet keskeiset hankkeet ovat kohtuuttomasti viivästyneet sote-uudistuksen vuoksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että kaupunginhallitus huomioi sosiaali- ja terveystoimialan lisärahoitusta vaativat monet vakavat haasteet kaupungin talousarvion laadinnassa, kuten:

- Helsingin yli 75-vuotiaiden määrän ja osuuden kasvu sekä heidän palvelujensa riittävyys ja kuntoutusketjujen vahvistaminen
- perusterveydenhuollon saatavuuden vahvistaminen, myös erikoissairaanhoidon kulujen hillitsemiseksi
- lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistaminen ja saatavuuden parantaminen
- mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluketjujen sujuvoittaminen."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Sanna Vesikansan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

27.11.2019

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Liitteenä 1 olevaan sosiaali- ja terveystoimialan talousarvioehdotukseen 2020 ja taloussuunnitelmaan vuosille 2020-2022 on tehty pieni tekninen korjaus sivulle 31.

13.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 20.08.2019 § 59

HEL 2019-003760 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2020 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2020–2022.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: 310 36581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

§ 341

Översiktsplan och genomförandeplanering för spårvägen Vandabanan

HEL 2019-009875 T 08 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige godkände översiktsplanen för spårvägen Vandabanan, daterad 18.9.2019, som underlag för den fortsatta planeringen på de grunder som framgår här nedan.

Motiveringar

Vanda stad har lämnat en begäran om utlåtande till Helsingfors stad beträffande översiktsplanen för Vandabanan och genomförandeplaneringen av densamma. Helsingfors stad konstaterar att Vandabanan regionalt utgör en betydande ny kollektivtrafikförbindelse som det är motiverat att fortsätta planera. MAL-2019, dvs. Helsingforsregionens plan för markanvändning boende och trafik, innefattar en utvidgning av det regionala spårvägsnätet med fem nya snabbspårvägsförbindelser av vilka Vandabanan är en. Vandabanan stöder också utvecklingsmålen för Helsingfors markanvändning och trafik och skapar förutsättningar för regionalt samarbete i utvecklingen av trafiksystemet. Helsingfors spårvägsavsnitt har planerats i gott samarbete med de sakkunniga vid projektet samt med Helsingfors trafik- och markanvändningsexperter. I generalplan 2016 för Helsingfors har Vandabanan betecknats som snabbspårväg.

Enligt översiktsplanen ska Vandabanan utgöra en högklassig tvärgående kollektivtrafikförbindelse mellan Helsingfors-Vanda flygplats, Aviapolis, Dickursby, Håkansböle och Mellungsbacka. Den ska erbjuda en lockande, snabb och punktlig kollektivtrafikservice. Spårvägens längd kommer att vara 19,3 kilometer av vilket över 90 procent placeras på en separat bana. Cirka 500 meter av spårvägen samt den ena ändhållplatsen, den i Mellungsbacka, kommer att ligga i Helsingfors. Färden från flygplatsen till Mellungsbacka ska ta 47 minuter med en snitthastighet på cirka 25 km/h. Spårvagnarna på linjen planeras ha ett turintervall på 5 minuter i rusningstid.

Snitthastigheten på spårvägen är resultatet av en kompromiss mellan geografisk täckning och att restiderna ska vara lockande. I den fortsatta planeringen bör man sörja för att spårvagnstrafikens hastighet inte sjunker från den planerade, vilket vore ägnat att försvaga projektets lönsamhet och funktionsduglighet som en regional trafikförbindelse.

Möjligheten att uppnå hastighetsmålet stöds väl av det faktum att spår-
vägen i huvudsak utgörs av en separat bana.

Det har i begäran om utlåtande bedömts att Vandabanan skulle komma
att anläggas åren 2024–2028, vilket motsvarar den preliminära tidsplan-
en i MAL-2019. I planen MAL-2019 har det föreslagits att man före
Vandabanan anlägger en snabbspårväg längs Vichtisvägen. Anlägg-
gandet av snabbspårvägen Vik–Malm föreslås i MAL-planen ske sam-
tidigt som Vandabanan dras. Det är skäl att hålla fast vid den ordnings-
följd som föreslås i MAL-planen, vilket innebär att snabbspårvägsnätet
byggs ut så att man också tar vara på det befintliga spårvägssystemet.

Vandabanan främjar de regionala förbindelserna till flygplatsen och till
Aviapolis arbetsplatsområde. Med tanke på bytesförbindelsernas funk-
tionsduglighet är det viktigt att ordna en så bekväm bytesförbindelse
som möjligt från tåg till spårvagn vid Dickursby station. Ändhållplatsen
vid flygplatsen bör också placeras så nära terminalerna som möjligt.

Vandabanans ändhållplats i Mellungsbacka har en bekväm bytesför-
bindelse till Helsingfors metro, och med projektet stöds således områ-
dets utveckling mot att bli en trafikknutpunkt. Denna betydelse kommer
framdeles att understrykas ifall utvecklingen av markanvändningen i
enlighet med den gemensamma generalplanen för Östersundom avan-
cerar och metron byggs ut österut från Mellungsbacka.

Beredskap för sambruk av Helsingfors spårvägar och depåer

Snabbspårvägsnätet i generalplan 2016 för Helsingfors har beaktats i
översiktsplanen, och i planeringen av trafikarrangemangen har man
skapat beredskap för dess anslutningspunkter. Arrangemang för att för-
länga snabbspårvägen Vik–Malm från Jakobacka till Håkansböle id-
rottspark har lagts fram i planerna. Planeringsgrunderna för spårvägen
är i huvudsak i överensstämmelse med de snabbspårvägar som man
har planerat att bygga i Helsingfors, bl.a. då det gäller spårvidden, ba-
nans elektrifieringssystem och vagnarnas dimensionering. Det finns
emellertid skillnader när det gäller t.ex. serviceområdets längd i fråga
om hållplatser som trafikeras av flera snabbspårvägslinjer. De utgör
ändå inte ett hinder för systemets tekniska kompatibilitet, och de kan
lösas i den fortsatta planeringen. Det som inverkar i bakgrunden är av-
saknaden av allmänna och enhetliga planeringsanvisningar för
snabbspårvägar, varför man har varit tvungen att fastställa planerings-
grunderna särskilt för varje projekt. Helsingfors strävar efter att på ba-
sis av de planeringsanvisningar som har upprättats för Jokerbanan ut-
arbeta sådana planeringsanvisningar för snabbspårvägar som kan ut-
nyttjas allmänt i regionen.

Det är positivt att det i översiktsplanen finns beredskap för regionalt sambruk och dito utbyggnad av spårvagnsdepån i Fagersta. Man har ännu inte i detalj slagit fast eller avtalat om en regional modell för förvaltning och användning av spårvagnsdepåerna, men översiktsplanen ger goda förutsättningar för eventuellt regionalt utnyttjande av depån i Fagersta i framtiden.

Kostnader och risker vid genomförandet

Projektets uppskattade investeringskostnader är cirka 393 miljoner euro, varav Helsingfors stads andel är ungefär 12 miljoner euro. Det innefattar grundförstärkning, ett spårvägsavsnitt på cirka 500 meter, en ändhållplats utan vändslinga och en likriktarstation på Helsingfors sida samt flyttning av ledningar, såsom att justera kraftledningen på 110 kV vid Västerkullavägen. Staden fäster uppmärksamhet vid att särskilt den andel på 7 procent av kostnaderna för likriktarstationer för spårvägen som man tänkt sig att Helsingfors stad ska bekosta är mycket större än dess andel av hela spårvägsprojektets kostnader, som är 3 procent.

Den likriktarstation som enligt planen ska ligga i Helsingfors beräknas kosta cirka 2 miljoner euro. Den betjänar elektrifieringen av både Helsingfors och Vandas spårvägsområde. I och med att kostnaden för likriktarstationen kan betraktas som betydande borde fördelningen av ansvaret för kostnaderna ännu prövas på nytt på basis av den områdesfördelning som den ska betjäna. I den fortsatta planeringen bör man fästa uppmärksamhet vid dessa kostnadsfaktorer och försöka finna så kostnadseffektiva planeringslösningar som möjligt.

Vandabanan har en nyttokostnadskvot på 0,78 år 2030, då banan ska vara färdig. Det faller under gränsen för samhällsekonomisk lönsamhet – som är 1,0 – men det är typiskt också för andra spårbundna projekt i stadsområden. Samtidigt är det skäl att identifiera också de risker som är förknippade med ett genomförande av projektet. För Vanda stad är projektet en stor investering, och i sitt beslutsfattande i anslutning till översiktsplanen utfäster sig staden ännu inte att genomföra projektet. Det är möjligt att den beräknade kostnaden stiger i takt med att planeringen framskrider, t.ex. då uppfattningen om markförhållandena och konstbyggnaderna preciseras. Helsingfors anser att ett eventuellt uppskov med projektet Vandabanan inte får utgöra ett hinder för att andra projekt som är viktiga med hänsyn till utvecklingen av det regionala trafiksystemet framskrider. Sådana för Helsingfors viktiga projekt i planen MAL-2019 är bl.a. snabbspårvägarna längs Vichtisvägen och Tusbyleden samt banan Vik–Malm.

Depåer och materiel

Det har i översiktsplanen uppskattats att Vandabanan inledningsvis har ett materielbehov på 22 vagnar och 3 reservvagnar. Om det vore möjligt för Vandabanan att ha materiel som är utbytbar mot den materiel som utnyttjas också vid andra snabbspårvägar, vore det enligt HST:s uppfattning möjligt att minska den reservmateriel som Vanda behöver, med en vagn från tre till två. Det vore ägnat att sänka Vandabanans materielinvesteringsbehov med uppskattningsvis 4 miljoner euro. Gemensamt bruk av materiel förutsätter ändå att den materiel som införskaffas för snabbspårvägarna ges ett enhetligt varumärke över hela snabbspårvägsnätet och att materielen förvaltas som en helhet, bl.a. med avseende på utplaceringen på linjer och i depåer.

I Helsingfors är HST:s grunduppgift att högklassigt och kostnadseffektivt producera och utveckla tjänster för hållbar mobilitet. HST äger på finländsk nivå ett betydande kunnande i fråga om att utveckla, upphandla och underhålla spårvagns- och metromateriel. HST kan om det så önskar tillhandahålla hela den tjänst som behövs för att upphandla och förvalta Vandabanans materiel. På så sätt vore det möjligt att upphandla Vandabanans materiel som en del av materielupphandlingarna för de av huvudstadsregionens snabbspårvägar som samtidigt blir färdiga. Genom att koncentrera upphandlingarna till större helheter är det möjligt att genomföra dem på ett mera kostnadseffektivt sätt än om de görs var för sig. Man skulle bl.a. spara in på planerings- och förvaltningskostnader samt tillverkarens kapacitets- och produktionskostnader.

Därutöver kommer att en helhetsupphandling sannolikt vore ägnad att väcka intresse hos ett större antal potentiella leverantörer av materiel. HST sätter redan år 2020 igång med att upphandla materiel för trafiken över Kronbroarna. Målet är att skaffa 23 vagnar för linjen och att i upphandlingen bereda rum för optioner som möjliggör anskaffning av vagnar också för Vichtisvägens, Tusbyledens och om man så önskar även för Vandas snabbspårväg.

Genomförande av upphandlingarna i enlighet med dessa optioner förutsätter att Vandaprojektet avancerar tidtabellsenligt och samtidigt med planeringen och ibruktagandet av Tusbyledens och Vichtisvägens spårvägar. Dessutom bör den materiel som helhetsupphandlas vara enhetlig, bl.a. till sina väsentliga tekniska egenskaper och sitt varumärke.

Man har haft som utgångspunkt för dimensioneringen av Vandabanans depå i Fagersta att det ska vara möjligt att utvidga depån så att den har kapacitet för 60–80 vagnar. Det betyder att det enligt översiktsplanen i fortsättningen vore möjligt att utnyttja depån i Fagersta också bl.a. för vagnarna på den eventuella blivande spårvägslinjen Jokern 2. Helsing-

27.11.2019

fors ser det som positivt att man i översiktsplanen har beredskap för regionalt sambruk av spårvagnsdepån i Fagersta och en utvidgning av depån, även om man ännu inte i detalj har slagit fast eller avtalat om en regional modell för förvaltning och användning av spårvagnsdepåerna. I Helsingfors ska HST under åren 2020–2025 genomföra flera depåprojekt. Samtidigt lägger man om de modeller enligt vilka depåerna drivs så att de betjänar den växande spårvagnstrafiken. Helsingfors är villigt att erbjuda Vanda sin sakkunskap när det gäller planeringen av depån och att driva denna då den blivit färdig. Enligt HST:s uppfattning vore det möjligt att på depån i Forsby kostnadseffektivt ordna den tunga service som Vandabananans materiel behöver, oavsett om det finns ett spår till Forsby från Vanda eller inte. Depån i Forsby byggs om senast år 2026. Depåns verksamhetsmodell och kapacitet kan planeras så att de möjliggör att man koncentrerar de tunga serviceåtgärderna dit också för Vandamaterielens vidkommande.

Fortsatt planering och beslutsfattande

Helsingfors stad är av den uppfattningen att Vandabanan regionalt utgör en betydande ny kollektivtrafikförbindelse som det är motiverat att fortsätta planera. Helsingfors stad är berett att på sitt område fortsätta planeringen av spårvägen på det sätt som Vanda föreslår så länge som beslutsfattandet om planeringen avancerar tillräckligt. Den mera detaljerade planeringen av spårvägen fortsätter, efter slutförandet av översiktsplaneringen, med detaljplaneläggningen av Mellungsbacka centrum, då man upprättar en noggrannare trafikplan om trafikarrangemangen för spårvägen och gör de reserveringar av utrymme som krävs för genomförande av planen.

Det finns en bekväm bytesförbindelse från Vandabananans ändhållplats i Mellungsbacka för den som ska fortsätta med metro, varför projektet också stöttar upp Mellungsbacka station som en trafikknutpunkt och ett gynnsamt läge för företag. Denna betydelse kommer framdeles att understrykas ifall utvecklingen av markanvändningen i enlighet med den gemensamma generalplanen för Östersundom avancerar och metron byggs ut österut från Mellungsbacka.

Helsingfors är på basis av de planeringsanvisningar som har upprättats för Jokerbanan i färd med att i samarbete med bl.a. Esbo och Vanda utarbeta sådana planeringsanvisningar för snabbspårvägar som kan utnyttjas allmänt i regionen. Det är skäl att påskynda färdigställandet av anvisningarna så att de helt och fullt är tillgängliga också i planeringen av Vandabanan.

Nästa steg, dvs. den fortsatta planeringen, förutsätter beslut om fortsatt finansiering. I översiktsplanen för Vandabanan har det uppskattats att

kostnaderna för den fortsatta planeringen är sammanlagt cirka 760 000 euro för Helsingfors andels vidkommande, vilket man kan fatta beslut om på tjänstemannanivå. Enligt de av stadsstyrelsen godkända interna handläggningsanvisningarna för stadens trafikprojekt ska man, då fullmäktige godkänt översiktsplanen, förelägga fullmäktige en helhet som motsvarar en projektplan och som utöver materialet i översiktsplanen innehåller en i den fortsatta planeringen preciserad kostnads kalkyl och eventuella övriga tilläggsutredningar om projektets genomförbarhet och sättet att genomföra detsamma, enbart om genomförandet eller dess kostnader avviker från det som har framförts i översiktsplanen.

Föreslagen modell för genomförande

Vanda stad föreslår att det inte bildas en genomförandeorganisation som är gemensam för städerna, utan att Vanda ska svara för byggandet av spårvägen också på Helsingforsavsnittet. Helsingfors ska alltså för sitt eget områdes vidkommande utarbeta behövliga planer och fatta beslut om anläggandet av banan, varefter Vanda ska svara för genomförandet.

Helsingfors stad konstaterar att det ännu inte på basis av fakta utifrån översiktsplanestadiet är möjligt att fatta beslut om sättet att genomföra projektet och att det för Helsingfors är viktigt att vara tätt delaktig i styrandet av ett projekt som genomförs på dess område. Utgångsläget är det att Helsingfors stad svarar för byggandet på sina gator, eftersom staden äger gatan och ska svara för dess underhåll. Det är emellertid ännu inte bråttom med att fatta beslut i ärendet, varför den mera exakta organiseringen av genomförandet förutsätter att bägge städerna först fattar beslut om genomförandet av projektet.

HST har som sagt i samband med genomförandet av projektet med Jokerbanan utvecklat ett sådant kunnande som beställare som det vore möjligt att utnyttja också i genomförandet av Vandabanan i enlighet med den organisationsmodell som Esbo och Helsingfors där har tillämpat. Sådant kunnande är bl.a. livscykelkontroll, upphandling, planeringsanvisningar gällande behov relaterade till infrastruktur, materiel och depåer, planeringsstyrning, optimering av driften och underhållet och optimering av bruket av depåer och infrastruktur samt arbetet och kommunikationen med samarbetspartner. I en gemensam projektorganisation skulle denna kunskap gagna alla parter. I fortsättningen är det ännu skäl att återkomma till denna fråga. Helsingfors stad tror att det går att finna en sådan verkställighetsmodell för projektet som möjliggör att detta kan genomföras som ett enhetligt arbete utan att stycka upp det på två städer.

27.11.2019

Städerna Helsingfors och Vanda måste fatta beslut om genomförandet av projektet, med andra ord fatta ett investeringsbeslut, på ett koordinerat sätt. I översiktsplanen har det antecknats att tidpunkten för ett sådant beslut infaller år 2023. Helsingfors binder inte slutligt upp sig till projektet förrän Vandas beredskap att genomföra det har klarnat tillräckligt i den fortsatta beredningen. För Helsingfors vidkommande är det stadsstyrelsen som fattar investeringsbeslutet på basis av projektplanen förutsatt att man har kommit fram till ett gott samförstånd om genomförandet och att kostnaderna med undantag av smärre preciseringar inte avviker från det som har lagts fram i översiktsplanen.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av översiktsplanen för Vandabanan daterad 18.9.2019 som underlag för den fortsatta planeringen att det utreds om det är möjligt att uppdatera den depåplan som godkändes hösten 2018 så att det går att bereda sig på tillräcklig depåkapacitet för såväl Helsingfors interna som regionens framtida behov. Till följd av den kraftigt expanderande spårvagnstrafiken finns det ett uttalat behov av att sörja för en tillräcklig kapacitet med tanke på behovet att underhålla och reparera materielen. (Ted Apter)

Behandling

Ledamoten Ted Apter understödd av ledamoten Laura Rissanen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av översiktsplanen för Vandabanan daterad 18.9.2019 som underlag för den fortsatta planeringen att det utreds om det är möjligt att uppdatera den depåplan som godkändes hösten 2018 så att det går att bereda sig på tillräcklig depåkapacitet för såväl Helsingfors interna som regionens framtida behov. Till följd av den kraftigt expanderande spårvagnstrafiken finns det ett uttalat behov av att sörja för en tillräcklig kapacitet med tanke på behovet att underhålla och reparera materielen.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

12 omröstningen

Ledamoten Ted Apters förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

27.11.2019

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av översiktsplanen för Vandabanan daterad 18.9.2019 som underlag för den fortsatta planeringen att det utreds om det är möjligt att uppdatera den depåplan som godkändes hösten 2018 så att det går att bereda sig på tillräcklig depåkapacitet för såväl Helsingfors interna som regionens framtida behov. Till följd av den kraftigt expanderande spårvagnstrafiken finns det ett uttalat behov av att sörja för en tillräcklig kapacitet med tanke på behovet att underhålla och reparera materielen.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 84

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Risänen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soinivaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Blanka: 1

Paavo Väyrynen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Ted Apters förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154

tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Anton Silvo, trafikingenjör, telefon: 310 37489

anton.silvo(a)hel.fi

Artturi Lähdetie, enhetschef, telefon: 310 35245

27.11.2019

Ärende/4

artturi.lahdetie(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Lausuntopyyntö 19.9.2019, Vantaan kaupunki
- 2 Vantaan ratikan yleissuunnitelma

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag
Vanda stad

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Begäran om utlåtande

Vanda stad har 19.9.2019 bett Helsingfors stad lämna ett utlåtande senast 31.10.2019, men anstånd har getts till 20.11.2019. Stadsmiljönämndens utlåtande har inkommit till stadskansliet 8.10.2019 och det från direktionen för trafikaffärsverket 17.10.2019. På stadskansliet har utlåtandet beretts i samarbete med ekonomi- och planeringsavdelningen och näringslivsavdelningen. Förslaget till utlåtande är överensstämmande med de givna utlåtandena.

Vandabanan, som har avancerat till översiktsplanestadiet, möjliggör en tätare och hållbarare stadsstruktur på dess influensområde, är ägnad att öka antalet resor i kollektivtrafiken och att sålunda minska den utsläppsbelastning som trafiken medför. Spårvägen planeras få 26 hållplatspar. Spårvägen har till en så stor del som möjligt förlagts till en separat körbana. Spårvagnen stärker kollektivtrafikens servicenivå i synnerhet för de områden som ligger mittemellan den tunga spårbundna trafikens stationer, och den knyter dem bättre till de närmaste stadscentrumen och det regionala spårnätet. Särskilt Håkansböle i Vanda och Mellungsbacka på Helsingfors sida om gränsen knyts i och med spårvägsförbindelsen tätare till området Dickursby–Aviapolis och därigenom också till övriga stationer vid stambanan. Mellungsbacka station som nuvarande ändhållplats för Helsingfors metro möjliggör en bekväm övergång till metron och förbättrar därigenom kollektivtrafikförbindelserna till resten av Helsingfors och regionen.

27.11.2019

För Helsingfors är det ändamålsenligt att kombinera större utvecklingsprojekt i trakten kring Mellungsbacka station med de förändringar som kommer att ske i bussterminalsområdet i samband med spårvägsprojektet, så att man ska kunna undvika att upprepade gånger riva upp gator eller spårvägsområdet strax efter att detta blivit färdigt. I detta sammanhang bör man också avgöra hur man ska lösa frågan om infartsparkering för bilar och cyklar.

Vandabanan har en sammanlagd kostnadskalkyl på 393 miljoner euro av vilket Helsingfors andel har uppskattats till 12,1 miljoner euro. Enligt aktuell information utgör andelen för anläggandet av spårvägen, med andra ord HST:s andel, ungefär hälften av den totalsumma på 12,1 miljoner euro som Helsingfors ansvarar för. Summan preciseras senare.

Det är meningen att Vanda fattar beslut om en fortsatt planering av spårvägen mot slutet av år 2019, och det önskas att Helsingfors ska göra detsamma. Planeringen är avsedd att ske åren 2020–2024, byggandet åren 2024–2028, och trafikeringen skulle kunna starta tidigast år 2028. Då det gäller det beslutsfattande som leder till genomförande av Helsingfors andel av spårvägen ska man tillämpa den beslutsprocess för principiellt och ekonomiskt betydelsefulla trafikprojekt som fastställts i de av stadsstyrelsen 21.5.2018 fastslagna handläggningsanvisningarna för gatu-, trafikleds-, ban- och parkprojekt. Då Helsingfors andel av kostnaderna överstiger 10 miljoner euro, fattas beslutet om att godkänna översiktsplanen av stadsfullmäktige.

Det slutliga genomförandebeslutet förutsätter att en i handläggningsanvisningarna avsedd helhet som motsvarar en projektplan och som utöver materialet i översiktsplanen innehåller en i den fortsatta planeringen preciserad kostnadskalkyl och eventuella övriga tilläggsutredningar om hur genomförbart projektet är och hur det ska genomföras tas upp för beslutsfattande i Helsingfors. Det är inte möjligt att godkänna spårvägens gatuplaner förrän genomförandebeslutet har fattats. När genomförandebeslutet har fattats och när området har en gällande detaljplan, godkänns gatuplanerna av stadsmiljönämnden. Enligt handläggningsanvisningarna kan stadsstyrelsen fatta beslut om genomförande, om inte kostnaderna, med undantag av smärre preciseringar, eller övriga förutsättningar för genomförandet ändras i jämförelse med det som har lagts fram i översiktsplanen.

Om stadsfullmäktige godkänner översiktsplanen för Vandabanan som underlag för den fortsatta planeringen, ger stadsstyrelsen i samband med verkställigheten Vanda stad ett utlåtande enligt det ovan framförda.

Föredragande

Stadsstyrelsen

27.11.2019

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anton Silvo, trafikingenjör, telefon: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi
Artturi Lähdetie, enhetschef, telefon: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Lausuntopyyntö 19.9.2019, Vantaan kaupunki
- 2 Vantaan ratikan yleissuunnitelma

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag
Vanda stad

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Trafikaffärsverket
Direktionen för trafikaffärsverket
Samkommunen Helsingforsregionens trafik

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 748

HEL 2019-009875 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Vantaan ratikan 18.9.2019 päivätyn yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi seuraavin perustein.

Perustelut

Vantaan kaupunki on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta ja toteutussuunnittelusta. Helsingin kaupunki toteaa, että Vantaan ratikka on seudullisesti merkittävä uusi joukkoliikenneyhteys, jonka suunnittelun jatkaminen on perusteltua.

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2019 -suunnitelmaan sisältyy seudullisen raitiotieverkoston laajentaminen viidellä uudella pikaraitiotieyhteydellä, joista Vantaan ratikka on yksi. Vantaan ratikka tukee myös Helsingin maankäytön ja liikenteen kehittämistavoitteita ja luo edellytyksiä seudulliselle yhteistyölle liikennejärjestelmän kehittämisessä. Helsingin raitiotieosuutta on suunniteltu hyvässä yhteistyössä projektin sekä Helsingin liikenteen ja maankäytön asiantuntijoiden kanssa. Helsingin yleiskaava 2016:ssa Vantaan ratikka on merkitty pikaraitiotieksi.

Yleissuunnitelman mukaan Vantaan ratikka luo korkeatasoisen poikittaisen joukkoliikenneyhteyden Helsinki-Vantaan lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan ja Mellunmäen välille. Se tarjoaa houkuttelevan, nopean ja täsmällisen joukkoliikennepalvelun. Raitiotien pituus on 19,3 kilometriä, josta yli 90 prosenttia sijoittuu omalle ajoradalle. Raitiotiestä noin 500 metrin osuus sekä toinen päätepysäkki, Mellunmäki, sijoittuu Helsingin alueelle. Matka lentoasemalta Mellunmäkeen kestää 47 minuuttia noin 25 km/h keskinopeudella. Raitiolinjan vuoroväli ruuhka-aikoina olisi 5 minuuttia.

Raitiotien arvioitu keskinopeus on kompromissi alueellisen kattavuuden ja matka-aikojen houkuttelevuuden välillä. Jatkosuunnittelussa on huolehdittava, ettei raitioliikenteen nopeus laske suunnitellusta heikentäen hankkeen kannattavuutta ja toimivuutta seudullisena liikenneyhteytenä. Nopeustavoitetta tukee hyvin se, että raitiotie on suunniteltu pääosin omalle ajoradalleen.

Lausuntopyynnössä arvioitu Vantaan ratikan toteuttamisaika vuosina 2024-2028 vastaa MAL 2019 -suunnitelman alustavaa ajoitusta. Ennen Vantaan ratikkaa on MAL 2019 -suunnitelmassa esitetty toteutettavaksi Vihdintien pikaraitiotie. Samaan aikaan Vantaan ratikan kanssa on MAL-suunnitelmassa esitetty toteutettavaksi Viikin-Malmin pikaraitiotie. MAL-suunnitelmassa esitetystä järjestyksestä on syytä pitää kiinni, jolloin seudun pikaraitiotieverkosto laajenee myös hyödyntämällä nykyistä raitiotiejärjestelmää.

Vantaan ratikka edistää seudullisia yhteyksiä lentoasemalle sekä Aviapoliksen työpaikka-alueelle. Vaihtoyhteyksien toimivuuden kannalta on tärkeää järjestää mahdollisimman sujuva vaihtoyhteys Tikkurilan asemalla junista raitiovaunuihin. Lentoaseman päätepysäkki tulee myös toteuttaa mahdollisimman lähelle terminaaleja.

Vantaan ratikan Mellunmäen pääteasemalta on sujuva vaihtoyhteys Helsingin metroon, ja hanke tukee näin alueen kehitystä liikenteen solmukohtana. Tämä merkitys korostuu tulevaisuudessa, mikäli Ös-

tersundomin yhteisen yleiskaavan mukainen maankäytön kehittäminen etenee ja metroa jatketaan Mellunmäestä itään.

Helsingin raitioteihin ja varikon yhteiskäyttöön varautuminen

Yleissuunnitelmassa on otettu huomioon Helsingin yleiskaavan 2016 pikaraitiotieverkko ja varauduttu sen liittymäkohtiin liikennejärjestelyjen suunnittelussa. Järjestelyt Viikin-Malmin pikaraitiotien jatkamiseksi Jakomäestä Hakunilan urheilupuistoon on esitetty suunnitelmissa. Raitiotien suunnitteluperusteet ovat pääosin yhtenevät Helsinkiin suunniteltujen pikaraitioteiden kanssa mm. raidelevyden, ratasähköjärjestelmän ja vaunujen mitoituksen osalta. Kuitenkin esim. usean pikaraitiolinjan käyttämän pysäkin palvelualueen pituuden osalta on eroja. Ne eivät kuitenkaan muodosta esteitä järjestelmän tekniselle yhteensopivuudelle ja kyetään ratkaisemaan jatkosuunnittelussa. Taustalla vaikuttaa yleisten ja yhtenäisten pikaraitiotien suunnitteluohjeiden puuttuminen, minkä vuoksi suunnitteluperusteita on jouduttu määrittelemään hankekohtaisesti. Helsinki pyrkii tuottamaan Raide-Jokeri -hankkeessa laadituista suunnitteluohjeista yleisesti seudulla hyödynnettävissä olevan pikaraitioteiden suunnitteluohjeistuksen.

On hyvä asia, että yleissuunnitelmassa on varauduttu Vaaralan raitiovaunuvarikon seudulliseen yhteiskäyttöön ja laajentamiseen. Raitiovaunuvarikkojen seudullista hallinta- ja käyttömallia ei ole vielä tarkemmin määriteltä tai sovittu, mutta yleissuunnitelma antaa hyvät edellytykset Vaaralan varikon mahdolliselle tulevalle seudulliselle hyödyntämiselle.

Kustannukset ja toteuttamisriskit

Hankkeen investointikustannuksiksi on arvioitu noin 393 miljoonaa euroa, josta Helsingin osuus on noin 12 miljoonaa euroa. Tämä sisältää pohjanvahvistustyöt, noin 500 metrin osuuden raitiotietä, kääntösilmukattoman päätepysäkin sekä Helsingin puolelle sijoitettavan raitiotien sähkönsyöttöaseman ja johtosiirtoja, kuten Länsimäentien 110 kV voimalinjan muutoksen. Kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että erityisesti Helsingin kaupungin katettavaksi kaavailtu 7 %:n osuus raitiotien sähkönsyöttöasemien kustannuksista on merkittävästi suurempi kuin osuus koko raitiotiehankkeen kustannuksista, joka on 3 %.

Helsingin alueelle suunnitelmassa sijoitettu sähkönsyöttöasema, jonka kustannusarvio on noin 2 milj. euroa, palvelee sekä Helsingin että Vantaan alueelle sijoittuvan raitiotiealueen sähköistystä. Koska kustannusta voidaan pitää merkittävänä, tulisi kustannusvastuiden jakautumista tämän syöttöaseman osalta arvioida vielä uudelleen sen palveleman aluejaon pohjalta. Jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota näihin

kustannustekijöihin ja etsittävä mahdollisimman kustannustehokkaita suunnitteluratkaisuja.

Vantaan ratikan hyötykustannussuhde on 0,78 toteuttamisvuodelle 2030. Tämä jää alle yhteiskuntataloudellisen kannattavuusrajan, joka on 1,0, mutta se on ollut tyypillistä myös muille kaupunkialueiden rai-dehankkeille. Samalla on syytä tunnistaa myös hankkeeseen liittyvät toteutusriskit. Hanke on Vantaan kaupungille suuri investointi eikä se yleissuunnitelmaan liittyvässä päätöksenteossa vielä sitoudu hankkeen toteutukseen. Kustannusarvion nouseminen suunnittelun edetessä on mahdollista, kun tiedot esimerkiksi maaperän olosuhteista ja taitorakenteista tarkentuvat. Helsinki katsoo, ettei Vantaan ratikkahankkeen mahdollinen viivästyminen saa estää muiden seudullisen liikennejärjestelmän kehityksen kannalta tärkeiden hankkeiden edistymistä. Tällaisia MAL 2019-suunnitelmassa mainittuja Helsingille tärkeitä hankkeita ovat mm. Vihdintien, Viikin-Malmin ja Tuusulanväylän pikaraitiotiet.

Varikot ja kalusto

Vantaan ratikan kalustotarpeeksi on yleissuunnitelmassa arvioitu alkuvaiheessa 22 vaunua + 3 varavaunua. Mikäli Vantaan ratikan kalustoa voitaisiin käyttää ristiin muiden pikaraitioteiden kaluston kanssa, olisi HKL:n näkemyksen mukaan mahdollista vähentää Vantaan tarvitsemaa varakaluston määrää yhdellä vaunulla kolmesta kahteen. Tämä vähentäisi Vantaan ratikan kaluston investointitarvetta arviolta 4 miljoonalla eurolla. Kaluston ristiinkäyttö edellyttäisi kuitenkin sitä, että hankittava pikaraitioteiden kalusto "brändättäisiin" yhdenmukaisesti koko pikaraitiotieverkolla ja että kalustoa hallittaisiin yhtenä kokonaisuutena mm. linjoille ja varikoille sijoittumisen näkökulmasta.

Helsingissä HKL:n perustehtävänä on tuottaa ja kehittää kestävä liikumisen palveluita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Sillä on Suomen tasolla merkittävää osaamista raitiotie- ja metrokaluston kehittämisessä, hankinnassa ja ylläpidossa. HKL voisi niin haluttaessa tuottaa Vantaalle ratikan kaluston hankintaan ja hallintaan liittyvät palvelut kokonaisuutena. Näin Vantaan ratikan kaluston hankinta voitaisiin toteuttaa osana muiden samanaikaisesti valmistuvien pääkaupunkiseudun pikaraitioteiden kalustohankintoja. Keskittämällä hankinnat suurempiin kokonaisuuksiin hankinta on mahdollista toteuttaa kustannustehokkaammin kuin erikseen toteutettuna. Säästöjä saavutettaisiin mm. suunnittelukuluissa, hallinto- sekä valmistajan kapasiteetti- ja tuotantokuluissa.

Lisäksi laajempi hankintakokonaisuus todennäköisesti herättäisi kiinnostusta suuremmassa määrässä potentiaalisia kalustotoimittajia. HKL

on käynnistämässä Kruunusiltojen kalustohankintaa jo vuonna 2020. Tavoitteena on hankkia linjalle 23 vaunua sekä varautua hankinnassa optioihin, jotka mahdollistaisivat vaunuhankinnan myös Vihdintien, Tuusulanväylän sekä haluttaessa myös Vantaan pikaraitioteille.

Hankintojen toteutuminen näiden optioiden kautta edellyttää, että Vantaan hanke etenee aikataulussa ja yhtäaikaaisesti Tuusulanväylän ja Vihdintien raitioteiden suunnittelun ja käyttöönoton kanssa. Lisäksi kokonaisuutena hankittavan kaluston tulee olla yhdenmukaista mm. keskeisten teknisten ominaisuuksien sekä brändin osalta.

Vantaan ratikan Vaaralan varikon mitoituksessa on ollut lähtökohtana, että varikkoa on mahdollisuus laajentaa 60–80 vaunulle. Tämä tarkoittaa, että yleissuunnitelman mukaan Vaaralan varikkoa voisivat jatkossa käyttää myös mm. mahdollisen tulevan Jokeri 2 -raitiotielinjan vaunut. Helsinki pitää hyvänä sitä, että yleissuunnitelmassa on varauduttu Vaaralan raitiovaunuvarikon seudulliseen yhteiskäyttöön ja laajentamiseen, vaikka raitiovaunuvarikkojen seudullista hallinta- ja käyttömallia ei ole vielä tarkemmin määritely tai sovittu. Helsingissä HKL on toteuttamassa vuosien 2020-2025 aikana useita varikkohankkeita. Samalla varikoiden operointimalleja uudistetaan laajentuvan raitioliikenteen tarpeiden mukaisesti. Helsinki on halukas tarjoamaan Vantaalle asiantuntemustaan varikon suunnittelemiseksi sekä valmistuneen varikon operointiin. HKL:n näkemyksen mukaan Vantaan ratikan kaluston tarvitsema raskas huolto olisi mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti Koskelan varikolla riippumatta siitä, onko Koskelaan raitiotieyhteyttä Vantaalta. Koskelan varikko rakennetaan uudelleen vuoteen 2026 mennessä. Varikon toimintamalli ja kapasiteetti on mahdollista suunnitella sellaiseksi, että se mahdollistaa keskitetyt raskaat kunnossapitotoimet myös Vantaan kalustolle.

Jatkosuunnittelu ja päätöksenteko

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan Vantaan ratikka on seudullisesti merkittävä uusi joukkoliikenneyhteys, jonka suunnittelun jatkaminen on perusteltua. Helsingin kaupungilla on valmius jatkaa raitiotien suunnittelua Vantaan esittämällä tavalla omalla alueellaan, kunhan päätöksenteko suunnittelusta etenee riittävästi. Raitiotien tarkempi suunnittelu Helsingissä jatkuu yleissuunnitelman valmistumisen jälkeen Mellunmäen keskustan asemakaavoituksen yhteydessä, jolloin tehdään tarkempi liikennesuunnitelma raitiotien liikennejärjestelyistä ja sen toteuttamisen edellyttämät tilavaraukset.

Vantaan ratikan Mellunmäen pääteasemalta on sujuva vaihtoyhteys metroon, joten hanke tukee myös Mellunmäen asemaa liikenteen solmukohtana ja yrityksille suotuisana sijaintipaikkana. Merkitys korostuu

tulevaisuudessa, mikäli Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukainen maankäytön kehittäminen etenee ja metroa jatketaan Mellunmäestä itään.

Helsinki on tuottamassa Raide-Jokeri –hankkeen suunnitteluohjeiden pohjalta yleisesti seudulla hyödynnettävissä olevan pikaraitioteiden suunnitteluohjeistuksen yhteistyössä mm. Espoon ja Vantaan kanssa. Ohjeen valmistumista on hyvä kiirehtiä niin, että se olisi käytettävissä täysipainoisesti myös Vantaan ratikan suunnittelussa.

Seuraava askel eli suunnittelun jatkaminen edellyttää jatkorahoituspäätöstä. Vantaan ratikan yleissuunnitelmassa on jatkosuunnittelukustannuksiksi Helsingin osuuden osalta arvioitu yhteensä noin 760 000 euroa, mistä voidaan päättää viranhaltijatasolla. Kaupunginhallituksen hyväksymän kaupungin sisäisen liikennehankkeiden käsittelyohjeen mukaan silloin, kun valtuusto on hyväksynyt yleissuunnitelman hankesuunnitelmaa vastaava kokonaisuus, joka sisältää yleissuunnitelma-aineiston lisäksi jatkosuunnittelussa tarkennetun kustannusarvion ja mahdolliset muut lisäselvitykset hankkeen toteutettavuudesta ja toteutustavasta tuodaan valtuustoon vain mikäli toteuttaminen tai sen kustannukset eroavat yleissuunnitelmassa esitetystä.

Ehdotettu toteutusmalli

Vantaan kaupunki esittää, että hanketta varten ei perustettaisi kaupunkien yhteistä toteutusorganisaatiota, vaan että Vantaa vastaisi raitiotien rakennuttamisesta myös Helsingin osuudelta. Helsinki siis laatisi oman alueensa osalta tarvittavat suunnitelmat ja tekisi päätökset radan toteuttamista varten, minkä jälkeen toteutus jäisi Vantaan vastuulle.

Helsingin kaupunki toteaa ettei päätöstä hankkeen toteutustavasta ole vielä mahdollista yleissuunnitelmavaiheen tiedoilla tehdä ja että Helsingille on tärkeää osallistua tiiviisti omalle alueelleen sijoittuvan hankkeen ohjaamiseen. Lähtökohtaisesti Helsingin kaupunki vastaa kaduilleen tehtävästä rakennuttamisesta, koska kaupunki omistaa kadun ja tulee vastaamaan sen ylläpidosta. Asiasta päättämällä ei kuitenkaan vielä ole kiire, sillä toteutuksen tarkempi organisointi edellyttää ensin molempien kaupunkien toteutuspäätöstä hankkeesta.

Kuten aiemmin on todettu, HKL:ään on Raide-Jokerin hankkeen toteutuksen myötä muodostunut sellaista tilaajaosaamista, jota olisi mahdollista hyödyntää myös Vantaan ratikan toteutuksessa Espoon ja Helsingin siinä käyttämän organisaatiomallin mukaisesti. Tällaista osaamista ovat mm. elinkaarenhallinta, hankinnat, suunnitteluohjeistus infran, kaluston ja varikoiden tarpeisiin, suunnittelunohjaus, operoinnin, kunnossapidon, varikoiden ja infran käytön optimointi sekä sidosryhmätyö ja -viestintä. Yhteisen projektiorganisaation kautta tieto hyödyttä-

27.11.2019

isi kaikkia osapuolia. Tähän on jatkossa syytä vielä palata. Helsingin kaupunki uskoo, että hankkeeseen on löydettävissä toteutusmalli, jolla hanke saadaan toteutettua yhtenäisenä työnä pilkkomatta sitä kahdelle eri kaupungille.

Helsingin ja Vantaan kaupunkien on tehtävä päätös hankkeen toteuttamisesta eli investointipäätös koordinoitusti. Yleissuunnitelmassa sen ajankohdaksi on merkitty vuosi 2023. Helsinki ei sitoudu hankkeeseen lopullisesti ennen kuin Vantaan valmius siihen on selvinnyt riittävästi jatkosuunnittelussa. Hankesuunnitelmaan perustuvan investointipäätöksen Helsingin osalta tekee kaupunginhallitus edellyttäen, että toteuttamisesta päästään hyvään yhteisymmärrykseen eivätkä kustannukset vähäistä tarkentumista lukuun ottamatta muutu yleissuunnitelmassa esitetystä.

Käsittely

11.11.2019 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö Reetta Putkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anton Silvo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi
Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 17.10.2019 § 163

HEL 2019-009875 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vantaan kaupunki on laatinut yleissuunnitelman raitiotiestä, jonka tavoitteena on luoda korkean tason poikittainen joukkoliikenneyhteys Lenttoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan ja Mellunmäen välille. Vantaan ratikka on koko osuudeltaan kaksiraiteinen ja radan pituus on runsaat 19 kilometriä, josta noin 0,5 kilometriä sijoittuu Helsingin puolelle Mellunmäessä. Raitiotielle on suunniteltu 26 pysäkkiä. Raitiotie

on sijoitettu omalle ajouralle niin suurelta osin kuin mahdollista. Raitiotien jatkosuunnittelupäätös on tarkoitus tehdä Vantaalla loppuvuodesta 2019.

Yleissuunnitelmassa esitetyn arvion mukaisesti Vantaan Ratikka lisää joukkoliikenteen käyttöä koko seudulla. Ratikkavaihtoehdossa joukkoliikenteeseen siirtyä vuoteen 2050 mennessä 5000 matkaa vuorokaudessa muista kulkumuodoista bussivaihtoehtoon verrattuna. Samalla raitiotie vähentää autoliikenteen määrää ja kilometrisuoritetta, millä on suoria vaikutuksia liikenteen aiheuttamiin päästöihin. Vantaan ratikan tuottamien hyötyjen on arvioitu olevan noin 335 miljoonaa euroa. Hankkeen investointikustannuksiksi on arvioitu noin 393 miljoonaa euroa, josta Helsingin osuus on noin 12 miljoonaa euroa. Ratikan hyötykustannussuhde on 0,78 toteuttamisvuodelle 2030. Tämä jää alle yhteiskuntataloudellisen kannattavuusrajan, mikä on tyyppillistä kaupunkialueiden raidehankkeille.

HKL:n näkemyksen mukaan Vantaan ratikka on seudullisesti merkittävä uusi joukkoliikenneyhteys, jonka suunnittelun jatkaminen on perusteltua. Vantaan ratikka tukee myös Helsingin maankäytön ja liikenteen kehittämistavoitteita ja luo edellytyksiä seudulliselle yhteistyölle liikennejärjestelmän kehittämisessä. Raitioliikenne on hyvä väline tiivistyvän ja kestäviin kulkumuotoihin tukeutuvan kaupunkirakenteen toteuttamisessa.

Suunnittelulinjaukset ja synergiat Helsingin kaupungin raitiotieverkon kanssa

Vantaan ratikan suunnitteluperusteet ovat pääosin yhtenevät Helsinkiin suunniteltujen pikaraitioteiden kanssa mm. raidelevyden, ratasähköjärjestelmän ja vaunujen mitoituksen osalta. Kuitenkin esim. usean pikaraitiolinjan käyttämän pysäkin palvelualueen pituuden osalta on eroja. Ne eivät kuitenkaan muodosta esteitä järjestelmän tekniselle yhteensopivuudelle. Helsinki on tuottamassa Raide-Jokeri –hankkeen suunnitteluohjeiden pohjalta yleisesti seudulla hyödynnettävissä olevan pikaraitioteiden suunnitteluohjeistuksen yhteistyössä mm. Espoon ja Vantaan kanssa. Ohjeen valmistumista on hyvä kiirehtiä niin, että se olisi käytettävissä täysipainoisesti myös Vantaan ratikan suunnittelytyössä.

Vantaan ratikan Mellunmäen pääteasemalta on sujuva vaihtoyhteys metroon, ja hanke tukee näin alueen kehitystä liikenteen solmukohtana. Tämän merkitys korostuu tulevaisuudessa, mikäli Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukainen maankäytön kehittäminen etenee ja metroa jatketaan Mellunmäestä itään. Helsingin on tarkoituksenmukaista yhdistää laajemmat Mellunmäen asemanseudun kehittämishankkeiden toteutukset raitiotiehankeeseen yhteydessä tapahtuviin bussitermi-

naalialueen muutoksiin, jotta voidaan välttää vasta rakennetun rata-alueen tai katujen moninkertaista auki repimistä. Tässä yhteydessä tulee ratkaista myös autojen sekä pyörien liityntäpysäköintiratkaisut alueella.

Varikot ja kalusto

Vantaan ratikan kalustotarpeeksi on yleissuunnitelmassa arvioitu alkuvaiheessa 22 vaunua + 3 varavaunua. Mikäli Vantaan ratikan kalustoa voitaisiin käyttää ristiin muiden pikaraitioteiden kaluston kanssa, on HKL:n näkemyksen mukaan mahdollista vähentää Vantaan tarvitsemaa varakaluston määrää yhdellä vaunulla kolmesta kahteen. Tämä vähentäisi Vantaan ratikan kaluston investointitarvetta arviolta 4 miljoonalla eurolla. Kaluston ristiin käyttö edellyttäisi, että hankittava pikaraitioteiden kalusto brändättäisiin yhdenmukaisesti koko pikaraitiotieverkolla, ja että kalustoa hallittaisiin yhtenä kokonaisuutena mm. linjoille/varikoille sijoittumisen näkökulmasta.

HKL:n perustehtävänä on tuottaa ja kehittää kestävästä liikkumisesta palveluita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. HKL:llä on Suomen tasolla ainutlaatuisia osaamista raitiotie- ja metrokaluston kehittämisessä, hankinnassa ja ylläpidossa. HKL on halukas ja kyvykäs tuottamaan Vantaalle sen ratikan kaluston hankintaan ja hallintaan liittyvät palvelut kokonaisuutena. Näin Vantaan ratikan kaluston hankinta voitaisiin toteuttaa osana muiden samanaikaisesti valmistuvien pääkaupunkiseudun pikaraitioteiden kalustohankintoja. Keskittämällä hankinnat suurempiin kokonaisuuksiin, on hankinta mahdollista toteuttaa kustannustehokkaammin kuin erikseen toteutettuna. Säästöjä saavutettaisiin mm. suunnittelukuluissa, hallinto- sekä valmistajan kapasiteetti- ja tuotantokuluissa. Lisäksi laajempi hankintakokonaisuus todennäköisesti herättäisi kiinnostusta suuremmassa määrässä potentiaalisia kalustotoimittajia.

HKL on käynnistämässä Kruunusiltojen kalustohankintaa jo vuonna 2020. Tavoitteenamme on hankkia linjalle 23 vaunua sekä varautua hankinnassa optioihin, jotka mahdollistaisivat vaunuhankinnan myös Vihdintien, Tuusulanväylän sekä haluttaessa myös Vantaan pikaraitioiteille. Hankintojen toteutuminen näiden optioiden kautta edellyttää, että Vantaan hanke etenee aikataulussa ja yhtäaikaaisesti Tuusulanväylän ja Vihdintien raitioteiden suunnittelun ja käyttöönoton kanssa. Lisäksi kokonaisuutena hankittavan kaluston tulee olla yhdenmukaista mm. keskeisten teknisten ominaisuuksien sekä brändin osalta.

Varikon mitoituksessa on ollut lähtökohtana, että varikkoa on mahdollisuus laajentaa 60–80 vaunulle. Tämä tarkoittaa, että yleissuunnitelman mukaan Vaaralan varikkoa voisivat jatkossa käyttää myös Malmin len-

toaseman ratikkalinja sekä mahdollisen Jokeri 2 -ratikkalinjan vaunut. HKL:n mielestä on hyvä asia, että yleissuunnitelmassa on varauduttu Vaaralan raitiovaunuvarikon seudulliseen yhteiskäyttöön ja laajentamiseen, vaikka raitiovaunuvarikkojen seudullista hallinta- ja käyttömallia ei ole vielä tarkemmin määritelty tai sovittu. HKL on toteuttamassa vuosien 2020-2025 aikana neljä uutta raitiotievarikkoa pääkaupunkiseudulla. Samalla varikoiden operointimalleja uudistetaan laajentuvan raitioliikenteen tarpeiden mukaisesti. HKL on halukas tarjoamaan Vantaalle asiantuntemustaan varikon suunnittelemiseksi sekä valmistuneen varikon operointiin.

HKL:n näkemyksen mukaan Vantaan ratikan kaluston tarvitsema raskas huolto on mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti Koskelan varikolla riippumatta siitä, onko Koskelaan raideyhteyttä Vantaalta. Koskelan varikko rakennetaan uudelleen vuoteen 2026 mennessä. Varikon toimintamalli ja kapasiteetti on mahdollista suunnitella sellaiseksi, että se mahdollistaa keskitetyt raskaat kunnossapitotoimet myös Vantaan kalustolle.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen investointikustannuksiksi on arvioitu noin 393 miljoonaa euroa, josta Helsingin osuus on 12,1 miljoonaa euroa. Tämä sisältää n. 500 metrin osuuden rataa, kääntösilmukattoman päätepysäkin sekä Helsingin puolelle sijoitettavan raitiotien sähkönsyöttöaseman. Helsingin kustannus on suhteellisen suuri kaupungin alueelle sijoittuvan osuuden pituuteen nähden, mikä selittyy pääasiassa linjan päähän sijoittuvalla sähkönsyöttöasemalla, pohjanvahvistustarpeella sekä johtosiirtojen kustannuksilla.

Erityisesti Helsingin osuus raitiotien sähkönsyöttöasemien kustannuksista (7 %) on merkittävästi suurempi kuin osuus koko raitioratahankkeen kustannuksista (3 %). Helsingin alueelle suunnitelmassa sijoitettu sähkönsyöttöasema (n. 2 Meur) palvelee sekä Helsingin että Vantaan alueelle sijoittuvan rata-alueen sähköistystä. Koska kustannusta voidaan pitää merkittävänä, tulisi HKL:n mielestä kustannusvastuiden jakautumista tämän syöttöaseman osalta arvioida uudelleen sen palveleman aluejaon pohjalta.

Hankkeen päätöksenteko ja toteutus

Vantaa esittää, että Helsinki vastaa suunnittelusta omalla alueellaan. HKL toteaa, että sillä ja on valmius jatkaa raitiotien suunnittelua Vantaan esittämällä tavalla. HKL:n osalta suunnittelun käynnistäminen edellyttää päätöstä suunnittelun hankinnasta. Vantaan ratikan yleissuunnitelmassa on jatkosuunnittelukustannuksiksi tälle osuudelle arvioitu

yhteensä n. 760.000 euroa. Tämän perusteella suunnittelun hankintapäätös voidaan tehdä viranhaltijapäätöksenä.

Helsingin ja Vantaan kaupunkien on tehtävä päätös hankkeen toteuttamisesta koordinoitusti. Helsinki ei voi sitoutua toteutukseen ennen kuin toteutuksen edellytykset sekä Vantaan valmius hankkeen toteuttamiseen on selvinnyt riittävästi jatkosuunnittelussa. Raitiotien Helsingin osuuden päätöksentekoon sovelletaan katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeessa määriteltyä periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävän liikennehankkeen päätöksentekoprosessia. Helsingin rataosuuden hyväksymispäätöksen tekee kaupunginvaltuusto. Toteutus päätös edellyttää, että Helsingin päätöksentekoon tuodaan käsittelyohjeessa mainittua hankesuunnitelmaa vastaava kokonaisuus, joka sisältää yleissuunnitelma-aineiston lisäksi jatkosuunnittelussa tarkennetun kustannusarvion ja mahdolliset muut lisäselvitykset hankkeen toteutettavuudesta ja toteutustavasta.

Tämän hetken tietojen mukaan radan rakentamisen osuus Helsingin vastuulla olevasta 12,1 milj. euron kokonaissummasta on noin puolet, mutta pohjanvahvistukset sekä muut erityisjärjestelyt saattavat kasvat-
taa vielä HKL vastuulle tulevaa summaa. Helsingin puolelle rakennettava sähkönsyöttöasema sisältyy myös HKL:n kustannusosuuteen. HKL:n johtokunnan tulee hyväksyä erikseen HKL:n vastuulla oleva kustannusosuus ja sitä vastaava hankesuunnitelma ennen Kaupungin-
hallituksen ja –valtuuston päätöksentekoa.

Vantaa esittää, että hanketta varten ei perusteta kaupunkien yhteistä toteutusorganisaatiosta, vaan Vantaa vastaisi raitiotien rakennuttamisesta myös Helsingin osuudelta. Helsinki laatisi oman alueensa osalta tarvittavat suunnitelmat ja päätökset radan toteuttamista varten. HKL toteaa, että yleissuunnitelmavaiheen tiedoilla päätöstä hankkeen toteutustavasta ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista vielä tehdä. Helsingille on kuitenkin tärkeää osallistua omalle alueelleen sijoittuvaan hankkeen ohjaukseen aktiivisesti. HKL:ään on Raide-Jokerin hankkeen toteutuksen myötä muodostunut ainutlaatuinen pikaraitioteiden tilaaja-tehtävien osaamiskeskittymä (mm. elinkaarenhallinta, hankinnat, suunnitteluohjeistus infran, kaluston ja varikoiden tarpeisiin, suunnittelunohjaus, operoinnin, kunnossapidon, varikoiden ja infran käytön optimointi, sidosryhmätyö ja –viestintä). HKL näkee, että tätä osaamista olisi mahdollista hyödyntää myös Vantaan ratikan toteutuksessa Espoon ja Helsingin (HKL) Raide-Jokerissa käyttämän mallin mukaisesti ja tuottaa lisäarvoa niin Vantaalle kuin seudun kaupunkiraideliikenteen kehittämis-
työlle laajemminkin.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

27.11.2019

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245

artturi.lahdetie(a)hel.fi

Karoliina Rajakallio, yksikön johtaja, puhelin: 310

karoliina.rajakallio(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.10.2019 § 497

HEL 2019-009875 T 08 00 02

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vantaan ratikka on seudullisesti merkittävä uusi joukkoliikenneyhteys, jonka suunnittelun jatkaminen on perusteltua. Vantaan ratikka tukee myös Helsingin maankäytön ja liikenteen kehittämistavoitteita ja luo edellytyksiä seudulliselle yhteistyölle liikennejärjestelmän kehittämisessä. Raitioliikenne on hyvä väline tiivistyvän ja kestäviin kulkumuotoihin tukeutuvan kaupunkirakenteen toteuttamisessa. Helsingin rataosuutta on suunniteltu hyvässä yhteistyössä projektin sekä Helsingin liikenteen ja maankäytön asiantuntijoiden kanssa.

HSL:n laatimaan MAL 2019 -suunnitelmaan sisältyy seudullisen pikaraitiotieverkoston laajentaminen viidellä uudella pikaraitiotieyhteydellä, joista Vantaan ratikka on yksi. Muut ovat Helsingissä Vihdintien, Viikin-Malmin ja Tuusulanväylän pikaraitiotiet sekä Espoossa Matinkylä-Leppävaara-pikaraitiotie. Lausuntopyyntöä arvioitu Vantaan ratikan toteuttamisaika vuosina 2024-2028 vastaa MAL 2019 -suunnitelman alustavaa ajoitusta. Ennen Vantaan ratikkaa on MAL 2019 -suunnitelmassa esitetty toteutettavaksi Vihdintien pikaraitiotie. Samaan aikaan Vantaan ratikan kanssa on MAL-suunnitelmassa esitetty toteutettavaksi Viikin-Malmin pikaraitiotie. MAL-suunnitelmassa esitetystä järjestyksestä on syytä pitää kiinni, jolloin seudun pikaraitiotieverkosto laajenee myös hyödyntämällä nykyistä raitiotiejärjestelmää.

Vantaan ratikka edistää seudullisia yhteyksiä lentoasemalle sekä Aviaoliikenteen työpaikka-alueelle. Vaihtoyhteyksien toimivuuden kannalta on tärkeää järjestää mahdollisimman sujuva vaihtoyhteys Tikkurilan asemalla junista raitiovaunuihin. Lentoaseman päätepysäkki tulee myös toteuttaa mahdollisimman lähelle terminaaleja.

Vantaan ratikan Mellunmäen pääteasemalta on sujuva vaihtoyhteys metroon, ja hanke tukee näin alueen kehitystä liikenteen solmukohtana. Tämä merkitys korostuu tulevaisuudessa, mikäli Östersundomin yh-

teisen yleiskaavan mukainen maankäytön kehittäminen etenee ja met-
roa jatketaan Mellunmäestä itään.

Raitiotien arvioitu keskinopeus on kompromissi alueellisen kattavuuden
ja matka-aikojen houkuttelevuuden välillä. Jatkosuunnittelussa on huo-
lehdittava, ettei raitioliikenteen nopeus laske suunnitellusta heikentäen
hankkeen kannattavuutta ja toimivuutta seudullisena liikenneyhteytenä.
Nopeustavoitetta tukee hyvin se, että raitiorata on suunniteltu pääosin
omalle ajoradalleen.

Helsingin raitioteihin ja varikon yhteiskäyttöön varautuminen

Yleissuunnitelmassa on otettu huomioon Helsingin yleiskaavan pikarai-
tioverkko ja varauduttu sen liittymäkohtiin liikennejärjestelyjen suunnit-
telussa. Järjestelyt Viikin-Malmin pikaraitiotien jatkamiseksi Jakomäe-
stä Hakunilan urheilupuistoon on esitetty suunnitelmissa. Raitiotien su-
unnitteluperusteet ovat pääosin yhtenevät Helsinkiin suunniteltujen pi-
karaitioteiden kanssa mm. raidelevyden, ratasähköjärjestelmän ja
vaunujen mitoituksen osalta. Kuitenkin esim. usean pikaraitiolinjan
käyttämän pysäkin palvelualueen pituuden osalta on eroja. Ne eivät
kuitenkaan muodosta esteitä järjestelmän tekniselle yhteensopivuudel-
le ja kyetään ratkaisemaan jatkosuunnittelussa. Taustalla vaikuttaa
yleisten ja yhtenäisten pikaraitiotien suunnitteluohjeiden puuttuminen,
minkä vuoksi suunnitteluperusteita on jouduttu määrittelemään hanke-
kohtaisesti. Helsinki pyrkii tuottamaan Raide-Jokeri -hankkeessa laadi-
tuista suunnitteluohjeista yleisesti seudulla hyödynnettävissä olevan pi-
karaitioteiden suunnitteluohjeistuksen.

On hyvä asia, että yleissuunnitelmassa on varauduttu Vaaralan rai-
tiovaunuvarikon seudulliseen yhteiskäyttöön ja laajentamiseen. Rai-
tiovaunuvarikkojen seudullista hallinta- ja käyttömallia ei ole vielä tar-
kemmin määritelty tai sovittu, mutta yleissuunnitelma antaa hyvät edel-
lytykset Vaaralan varikon hyödyntämiselle esimerkiksi Viikin-Malmin pi-
karaitiotien liikenteen hoitamiseen, kun rataa jatketaan Vantaan puolel-
le.

Kustannukset ja toteuttamisriskit

Hankkeen investointikustannuksiksi on arvioitu noin 393 miljoonaa eu-
roa, josta Helsingin osuus on noin 12 miljoonaa euroa. Helsingin kust-
annus on suhteellisen suuri kaupungin alueelle sijoittuvan osuuden pi-
tuuteen (noin 0,5 km) nähden, mikä selittyy pääasiassa linjan päähän
sijoittuvalla sähkönsyöttöasemalla, pohjanvahvistustarpeella sekä
johtosiirtojen, kuten Länsimäentien 110 kV voimalinjan muutosten,
kustannuksilla. Jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota näihin
kustannustekijöihin ja etsittävä mahdollisimman kustannustehokkaita
suunnitteluratkaisuja.

On syytä tunnistaa myös hankkeeseen liittyvät toteutusriskit. Hanke on Vantaan kaupungille suuri investointi eikä se yleissuunnitelmaan liittyvässä päätöksenteossa vielä sitoudu hankkeen toteutukseen. Kustannusarvion nouseminen suunnittelun edetessä on mahdollista, kun tiedot esimerkiksi maaperän olosuhteista ja taitorakenteista tarkentuvat. Vantaan ratikkahankkeen mahdollinen viivästyminen ei saa estää muiden seudullisen liikennejärjestelmän kehityksen kannalta tärkeiden hankkeiden edistymistä. Tällaisia MAL 2019-suunnitelmassa mainittuja Helsingille tärkeitä hankkeita ovat mm. Vihdintien, Viikin-Malmin ja Tusulanväylän pikaraitiotiet.

Jatkosuunnittelu ja päätöksenteko

Helsingin kaupungilla on valmius jatkaa raitiotien suunnittelua Vantaan esittämällä tavalla. Raitiotien tarkempi suunnittelu jatkuu yleissuunnitelman valmistumisen jälkeen Mellunmäen keskustan asemakaavoituksen yhteydessä, jolloin tehdään tarkempi liikennesuunnitelma raitiotien liikennejärjestelyistä ja sen toteuttamisen edellyttämät tilavaraukset.

Helsingin ja Vantaan kaupunkien on tehtävä päätös hankkeen toteuttamisesta koordinoitusti. Helsinki ei voi sitoutua toteutukseen ennen kuin toteutuksen edellytykset sekä Vantaan valmius hankkeen toteuttamiseen on selvinnyt riittävästi jatkosuunnittelussa.

Raitiotien Helsingin osuuden päätöksentekoon sovelletaan katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeessa määriteltyä periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävän liikennehankkeen päätöksentekoprosessia. Helsingin rataosuuden kustannusarvion ylittäessä 10 miljoonaa euroa hyväksymispäätöksen tekee kaupunginvaltuusto. Toteutus päätös edellyttää, että Helsingin päätöksentekoon tuodaan käsittelyohjeessa mainittua hankesuunnitelmaa vastaava kokonaisuus, joka sisältää yleissuunnitelma-aineiston lisäksi jatkosuunnittelussa tarkennetun kustannusarvion ja mahdolliset muut lisäselvitykset hankkeen toteutettavuudesta ja toteutustavasta. Raitiotien katusuunnitelmia ei voida hyväksyä ennen toteutus päätöstä. Toteutus päätöksen jälkeen ja alueen asemakaavan ollessa voimassa katusuunnitelmat hyväksyy kaupunki ympäristölautakunta.

Ehdotettu toteutusmalli

Vantaa esittää, että hanketta varten ei perusteta kaupunkien yhteistä toteutusorganisaatiosta, vaan Vantaa vastaisi raitiotien rakennuttamisesta myös Helsingin osuudelta. Helsinki laatisi oman alueensa osalta tarvittavat suunnitelmat ja päätökset radan toteuttamista varten.

Yleissuunnitelmavaiheen tiedoilla päätöstä hankkeen toteutustavasta ei ole mahdollista vielä tehdä. Helsingille on tärkeää osallistua omalle

alueelleen sijoittuvaan hankkeeseen. Lähtökohtaisesti Helsingin kaupunki vastaa kaduilleen tehtävästä rakennuttamisesta, koska kaupunki omistaa kadun ja tulee vastaamaan sen ylläpidosta. On löydettävissä malli, jolla hanke saadaan toteutettua yhtenäisenä työnä pilkkomatta sitä kullekin kaupungille. Toteutuksen tarkempi organisointi edellyttää ensin molempien kaupunkien toteutus päätöstä hankkeesta.

Käsittely

08.10.2019 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Anton Silvo. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anton Silvo, liikenneinsinööri: 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

§ 342

Arrendeprinciper för vissa tomter (Staffansby, Malm och Vik)

HEL 2019-010020 T 10 01 01 02

Beslut

Stadsfullmäktige fastställde

A)

arrendeprinciper för flervåningshustomterna (AK) 39280/1, 39281/1 och 2, 39282/2 och 3, 39283/1, 39284/1 och 39312/4 samt parkeringstomterna 39280/3, 39281/3 och 39282/1 i Mosabacka i Staffansby i enlighet med bilaga 1

B)

arrendeprinciper för flervåningshustomten (AK) 38313/5, parkeringstomten 38313/6 och tomten 38313/7 i ett kvartersområde för bostads-, affärs- och kontorslokaler (AL) i Rönninge i Malm i enlighet med bilaga 2

C)

arrendeprinciper för bostadstomterna (A) 36117/1 och 3, 36119/1 och 3, 36264/1 och 3, 36265/1, 2 och 3 samt parkeringstomterna 36117/2, 36119/2 och 36264/2 i Viksbacka i Vik i enlighet med bilaga 3.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 A Periaatteet Fallkullankiila
- 2 A Periaatteet Hattelmalantie
- 3 A Periaatteet Viikinmäki
- 4 Liite 4_Tonttiluettelo

Sökande av ändring

A, B och C

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Uppgifter om detaljplanen

Detaljplanen och detaljplaneändringen nr 12380 för Fallkullakilen godkändes av stadsfullmäktige 7.6.2017 (§ 284) och trädde i kraft 28.7.2017. I närheten av Mosabacka station planeras bostäder för cirka 1 250 invånare. Enligt detaljplanen får bostadstomterna ny våningsyta på sammanlagt 52 000 m², varav minst 600 m² vy ska vara affärslokaler.

Detaljplaneändringen nr 12488 för tomterna i Rönninge, som gäller Hattelmalavägen 2 med omgivning, godkändes av stadsfullmäktige 30.1.2019 (§ 32) och trädde i kraft 25.3.2019. Den totala våningsytan för kvarteret 38313 är 5 700 m², varav 2 200 m² är ny bostadsvåningsyta och 600 m² ny våningsyta för affärs- eller verksamhetslokaler. Antalet invånare ökar med ca 50–100. Målet för detaljplaneändringen är att möjliggöra nya bostäder och dagligvaruhandelstjänster i anslutning till en hållplats för Jokerbanan. I detaljplanen ingår skyldighet att bygga en offentlig hiss- och trappförbindelse till Jokerbanans hållplats.

Detaljplaneändringen nr 11380 för tomterna i västra delen av Viksbacka II godkändes av stadsfullmäktige 9.5.2007 (§ 131) och vann laga kraft 21.6.2007. Detaljplanen omfattar västra delen av Viksbacka öster om Krönvägen.

Reserveringsbeslut

Bostadstomterna i kvarteren 39280–39284 och 39312 i Fallkullakilen i Staffansby har genom stadsstyrelsens beslut 28.11.2016 (1081 §) reserverats för bostadsproduktionsbyrån till 31.12.2018. Reserveringen har genom tomtchefens beslut 6.2.2019 (8 §) förlängts till 31.12.2019.

Tomterna i kvarteret 38313 i Rönninge har genom stadsstyrelsens beslut 23.11.2015 (1141 §) reserverats för Rakennuskartio Oy (nu Lehto Asunnot Oy) och Graniittiasunnot Oy till 31.12.2017. Reserveringen har genom tomtchefens beslut 6.4.2018 (14 §) och vidare 6.2.2019 (8 §) förlängts till 31.12.2019 med samma villkor.

Kvarteren 36117 och 36119 i Viksbacka har genom fortlöpande tomtansökning och tomtchefens beslut 16.11.2017 (51 §) reserverats för Basso Building Systems Oy för oregerad produktion av hyres- och/eller ägarbostäder.

Tomterna i kvarteret 36264 i Viksbacka har reserverats för Saraco D&M Oy och Finnish Consulting Group Oy genom stadsstyrelsens beslut 4.10.2010 (1082 §). Chefen för fastighetskontorets tomtavdelning har 23.6.2014 (158 §) beslutat utarrendera tomterna till Suomen Laatu-asunnot Oy.

27.11.2019

Tomterna i kvarteret 36265 i Viksbacka har reserverats för e-House Oy, IVH Asunnot Oy och Investors House Oyj till 31.12.2018 genom fastighetsnämndens beslut 20.4.2017 (190 §).

Mer preciserade uppgifter om tomterna och deras finansierings- och upplåtelseformer anges i bilaga 4.

Kortvarig utarrendering

Chefen för teamet bostadstomter beslutade 11.3.2019 (58 §) utarrendera tomten 4 i kvarteret 39312 i Staffansby kortvarigt till bostadsproduktionsbyrån för ansökan om bygglov för tiden 16.3.2019–15.3.2020. Arrendebeslut har inte fattats för de andra tomternas del.

Chefen för teamet bostadstomter beslutade 2.7.2019 (197 §) utarrendera tomten 7 i kvarteret 38313 i Rönninge kortvarigt till Lehto Asunnot Oy för ansökan om bygglov för tiden 16.6.2019–15.6.2020.

I fråga om kvarteren 36117 och 36119 i Viksbacka beslutade chefen för teamet bostadstomter 13.3.2019 (60–63 §) utarrendera tomterna 36117/1 och 3 och 36119/1 och 3 till Basso Building Systems Oy för ansökan om bygglov för tiden 16.2.2019–15.2.2020.

Chefen för bostadstomtbyrån beslutade 15.2.2016 (57–59 §) utarrendera bostadstomterna 36264/1 och 3 och bilplatstomten 36264/2 i Viksbacka kortvarigt till Suomen Laatuasunnot Oy för ansökan om bygglov för tiden 1.3–31.8.2016.

Tomten 1 i kvarteret 36265 i Viksbacka har utarrenderats till Asunto Oy Harjannetie 22 genom ett beslut av bostadstomtbyråns teamchef 4.12.2017 (87 §). Tomten 2 har utarrenderats till Asunto Oy Bysantinkuja 5 genom ett beslut av bostadstomtbyråns teamchef 4.12.2017 (88 §) och tomten 3 har reserverats för Asunto Oy Harjannetie 24 genom ett beslut av bostadstomtbyråns teamchef 4.12.2017 (86 §). Alla tomter ovan har utarrenderats för ansökan om bygglov till 30.11.2018.

Jämförelseuppgifter

Arrendeprinciperna har bestämts med beaktande av priszonsmodellen, arrendeprinciper som tidigare fastställts för samma område eller motsvarande områden och tomternas upplåtelse- och finansieringsformer och läge.

Priset på tomterna för hyresbostadsproduktion med statligt stöd har bestämts med hjälp av tomtpriskurvor fastställda av finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (Ara).

I fråga om parkeringstomterna (LPA) tillämpas de principer som staden allmänt följer.

Staffansby

Det kan konstateras som jämförelseuppgifter att stadsfullmäktige 24.10.2018 (323 §) beslutade fastställa arrendep principer för tomterna i Tullberget i Malm så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" för flervåningshustomterna (AK) motsvaras minst av priset 26 euro/m² vy i fråga om tomter med hitasvillkor, bostäder med statligt räntestöd eller bostadsrättsbostäder och minst av priset 30 euro i fråga om tomter för oreglerad bostadsproduktion. Affärslokaler eller motsvarande utrymmen som eventuellt byggs på bostadstomten beaktas på samma sätt som bostäder då arrendet bestäms.

Stadsfullmäktige beslutade 3.3.2010 (59 §) bemyndiga fastighetsnämnden att utarrendera de flervåningshustomter som ingår i detaljplanen nr 11465 för Ormusåkern i Malm utgående från att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 24 euro/m² vy. Tomterna är utarrenderade för reglerad produktion.

Rönninge

Det kan konstateras som jämförelseuppgifter att stadsfullmäktige 24.10.2018 (323 §) beslutade bemyndiga stadsmiljönämnden att utarrendera bostadstomterna 28321/1 och 3 så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" i fråga om tomter för oreglerad bostadsproduktion motsvaras minst av priset 30 euro/m² vy för flervåningshustomter (AK).

Viksbacka

För tomterna i Viksbacka fastställdes arrendep principer (33 euro/m² vy) för första gången år 2012 genom stadsfullmäktiges beslut 18.1.2012 (14 §). Med anledning av terrängformerna och detaljplanelösningarna ansågs det att priset i arrendep principerna var något för högt och stadsfullmäktige fastställde 28.1.2015 (33 §) priset till 27 euro/m² vy. Dessutom beviljades en nedsättning på cirka 20 % i priserna till utgången av 2019 med anledning av att byggarbetena i området pågår. Fastighetsnämnden godkände 9.3.2017 (113 §) att en köpoption till ett pris på 30 euro/m² vy tilläggs i arrendeavtalen.

Stadsfullmäktige beslutade 24.10.2018 (323 §) fastställa arrendep principer för tomterna 1–3 i kvarteret 36265 i Viksbacka. Årsarrendet blev fastställt så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet

27.11.2019

”oktober 1951 = 100” motsvaras av priset 31 euro/m² vy. Tomterna 36117 och 36119 har våren 2019 utarrenderats kortvarigt så att priset i arrendepriinciperna motsvarar 29 euro/m² vy. För tydlighetens och jämlikhetens skull är det ändamålsenligt att fastställa enhetliga arrendepriinciper för kvarteren.

Förslag till arrendepriinciper

Med beaktande av jämförelseuppgifterna föreslås det att tomtarrendena ska fastställas enligt följande:

Staffansby, Mosabacka

Tomt		m ² vy	e/m ² vy (ind. 100)	e/m ² vy (ind. 100)	Grund- årsarrende € (ind. 100)	Begynnelse- årsarrende € (ind. 1973) (marknads- arrende)	Begynnelse- årsarrende € (ind. 1973) Ara- nedsättning på 20 % beaktad
39280/1	AK	4 000	26	513	4 160	82 077	65 661
	AK	4 000	29	572	4 640	91 547	-
	AK/m	200	29	572	232	4 577	-
39281/1	AK	2 500	26	513	2 600	51 298	41 038
39281/2	AK	5 500	26	513	5 720	112 856	90 284
39282/2	AK	5 000	26	513	5 200	102 596	82 077
39282/3	AK	5 000	26	513	5 200	102 596	82 077
39283/1	AK	6 200	29	572	7 192	141 898	-
	AK/m	200	29	572	232	4 577	-
39284/1	AK	8 300	29	572	9 628	189 960	-
39312/4	AK	4 800	26	513	4 992	98 492	78 794
	AK/m	200	29	572	232	4 577	-

Malm, Rönninge

38313/5	AK	2 000	32	631	2 560	50 509	-
38313/7	AL	2 500	30	592	3 000	59 190	-
38313/7	AL/m	1 200	30	592	1 440	28 411	-

Vik, Viksbacka

36117/1	A	1 350	29	572	1 566	30 888	-
36117/3	A	1 350	29	572	1 566	30 888	-
36119/1	A	1 200	29	572	1 392	27 456	-
36119/3	A	1 400	29	572	1 624	32 032	-
36264/1	A	1 400	29	572	1 624	32 032	-
36264/3	A	1 200	29	572	1 392	27 456	-
36265/1	A	1 400	29	572	1 624	32 032	-
36265/2	A	1 500	29	572	1 740	34 320	-
36265/3	A	2 200	29	572	2 552	50 336	-

Tomtbeteckningarna AK/m och AL/m i tabellerna betyder byggrätt för lokaler för dagligvaruhandel och andra affärslokaler och det arrende som tas ut för dessa.

27.11.2019

Av årsarrendet för tomterna tas 80 % ut så länge som statligt bostads-lån för bostadsproduktionen på tomterna återstår att amortera eller så länge som staten betalar räntegottgörelse (räntestöd) på lån som beviljats för bostadsproduktionen.

I fråga om årsarrendet för parkeringstomterna (LPA) tillämpas de principer som staden allmänt följer och årsarrendet bestäms så att poängtalet 100 för levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 1 euro/m² (nuvärde 20 euro).

De föreslagna priserna underskrider inte priserna i zonmodellen när tomtspecifika specialfaktorer beaktas. Under den tid då Ara-nedsättningen gäller överskrider det pris som tillämpas som arrendep principer inte maximitomtpriserna i området fastställda av finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

Enligt stadsfullmäktiges beslut 1.10.1980 (ärende nr 18) ska årsarrendet för bostadstomter motsvara 4 % och årsarrendet för andra tomter 5 % av det kalkylmässiga tomtpriset baserat på den huvudsakliga tomtanvändningen.

Befogenheter

I enlighet med 7 kap. 1 § 8 punkten i förvaltningsstadgan fastställer stadsfullmäktige allmänna arrendep principer för arrendeavtal på över 30 år.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 A Periaatteet Fallkullankiila
- 2 A Periaatteet Hattelmalantie
- 3 A Periaatteet Viikinmäki
- 4 Liite 4_Tonttiluettelo

Sökande av ändring

A, B och C

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 775

HEL 2019-010020 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

A)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Tapaninkylän Tapanilassa sijaitsevien asuinkerrostalotonttien (AK) 39280/1, 39281/1 ja 2, 39282/2 ja 3, 39283/1, 39284/1 ja 39312/4 sekä pysäköintitonttien 39280/3, 39281/3 ja 39282/1 vuokrausperiaatteet liitteen 1 mukaisesti.

B)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Malmin Pihlajistossa sijaitsevan asuinkerrostalotontin (AK) 38313/5, pysäköintitontin 38313/6 sekä asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (AL) tontin 38313/7 vuokrausperiaatteet liitteen 2 mukaisesti.

C)

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Viikin Viikinmäessä sijaitsevien asuinrakennusten tonttien (A) 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36264/1 ja 3, 36265/1, 2 ja 3 sekä pysäköintitonttien 36117/2, 36119/2 ja 36264/2 vuokrausperiaatteet liitteen 3 mukaisesti.

Käsittely

18.11.2019 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm
Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

27.11.2019

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2019 § 513

HEL 2019-010020 T 10 01 01 02

Fallkullan kiila, Hattelmalantie 2, Harjannetie 21-25 ja 28-32 sekä Bysantinkuja 5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle:

- että Tapaninkylän Tapanilassa sijaitsevien asuinkerrostalotonttien (AK) 39280/1, 39281/1 ja 2, 39282/2 ja 3, 39283/1, 39284/1 ja 39312/4 sekä pysäköintitonttien 39280/3, 39281/3 ja 39282/1 vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 1 mukaisesti.
- että Malmin Pihlajistossa sijaitsevan asuinkerrostalotontin (AK) 38313/5, pysäköintitontin 38313/6 sekä asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (AL) tontin 38313/7 vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 2 mukaisesti.
- että Viikin Viikinmäessä sijaitsevien asuinrakennusten tonttien (A) 36117/1 ja 3, 36119/1 ja 3, 36264/1 ja 3, 36265/1, 2 ja 3 sekä pysäköintitonttien 36117/2, 36119/2 ja 36264/2 vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 3 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mia Kajan, erityisasiantuntija, puhelin: 310 15820
mia.kajan(a)hel.fi

§ 343

Detaljplan och detaljplaneändring för Fiskehamnen (Knekten) i Sörnäs (nr 12576)

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplan för gatu- och vattenområde i 10 stadsdelen (Sörnäs, Hanaholmen, Vilhelmsberg) och detaljplaneändring för hamn-, vatten- och gatuområde i 10 stadsdelen (Sörnäs, Sumparn, Hanaholmen, Vilhelmsberg) enligt ritning nr 12576, daterad 9.4.2019 och ändrad 22.10.2019, samt på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen. Genom planen bildas de nya kvarteren 10667–10680.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Då detaljplanen godkänns förutsätter fullmäktige att man utreder möjligheten att bygga en bro för cyklister och fotgängare från Knekten till Tjärholmen, vilket ytterligare skulle förbättra områdets tillgänglighet och attraktivitet. (Jenni Pajunen)

Behandling

Ledamoten Jenni Pajunen understödd av ledamoten Laura Rissanen föreslog följande hemställningskläm:

Då detaljplanen godkänns förutsätter fullmäktige att man utreder möjligheten att bygga en bro för cyklister och fotgängare från Knekten till Tjärholmen, vilket ytterligare skulle förbättra områdets tillgänglighet och attraktivitet.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

13 omröstningen

Ledamoten Jenni Pajunens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Då detaljplanen godkänns förutsätter fullmäktige att man utreder möjligheten att bygga en bro för cyklister och fotgängare från Knekten till Tjärholmen, vilket ytterligare skulle förbättra områdets tillgänglighet och attraktivitet.

NEJ-förslag: Motsätter sig

27.11.2019

Ja-röster: 44

Alviina Alametsä, Ted Apter, Katju Aro, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Martina Harms-Aalto, Mari Holopainen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Pelto-korpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen

Nej-röster: 2

Sami Muttilainen, Tomi Sevander

Blanka: 37

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Frånvarande: 2

Sampo Terho, Paavo Väyrynen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Jenni Pajunens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 kartta, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 selostus, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019, päivitetty Kylk:n 22.10.2019 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piirustus nro 6925/ 9.4.2019)
- 4 Osa päätöshistoriaa

5 Vuorovaikutusraportti 9.4.2019, täydennetty 22.10.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Helsingfors Hamn Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplanen och detaljplaneändringen (planlösningen) gäller Knekten som ligger på södra spetsen av projektområdet Fiskehamnen på ett havsstrandsområde i stadsdelen Sörnäs, och vattenområdena kring Knekten. Planlösningen gör det möjligt att bygga ett nytt bostadsområde i havsnära miljö för ungefär 3 000 invånare. Målet är att bygga ett attraktivt bostadsområde med en högklassig stadsbild, stark identitet och mångsidiga funktioner. Stadsstrukturen består av slutna kvarter och planeras tät och innerstadslignande. Kvarter i sex våningar har en skala som påminner om Helsingfors stadskärna. Knektens silhuett präglas av bostadstorn i 12–19 våningar ovanför kvarteren. Tornen är smala till sina dimensioner och ger Knekten en identifierbar stadsbildsmässig identitet.

Planlösningens centrala innehåll

I området planeras tio bostadskvarter, ett hotellkvarter, ett restaurangkvarter, två kvarter i vattenområdet för affärs-, kontors- och restaurangbåtar, ett daghem och en småbåtshamn. I planen ingår dessutom Havshagsbron som kopplar ihop Knekten med Havshagen och Hanaholmen. Kolhamnsbron avgrenar sig från bron. Genom området löper en spårvägsförbindelse via Kronbroarna, som kopplar ihop Kronbergstrandens och innerstaden, och en gång- och cykelbana. På Knekten finns även spårvägens ändhållplats i Fiskehamnen. Knektens stränder har planerats till rekreations- och friluftsområden som är högklassiga till sin stadsbild och har mångsidiga funktioner.

I detaljplanen anges sammanlagt 124 050 m² ny bostadsvåningsyta, 10 800 m² ny våningsyta för hotell- och affärslokaler och 1 500 m² ny våningsyta för allmänna byggnader. Det genomsnittliga exploaterings-talet för tomterna är 2,57. Exploaterings-talet uppgår till 0,5 med beaktande av de omgivande vattenområdena.

I samband med planlösningen utarbetades en trafikplan (ritning nr 6925) enligt vilken rörligheten i området baserar sig på trygga och smidiga gång- och cykelförbindelser och på spårvägstrafiken förutom motorfordonstrafiken. Till Knekten kommer man från norr längs Sumparns östra och västra kanter och via broförbindelser från öster och väster. I området finns ingen genomfartstrafik, vilket gör att trafikmängderna är relativt små. Detta gör det möjligt att förverkliga strandområdena i södra spetsen i form av en högklassig promenad. Byggandet i området stärker innerstadens och stadskärnans samt Fiskehamnens ställning i områdes- och samhällsstrukturen. Fiskehamnen blir genom att Knekten och broarna byggs en del av innerstaden.

I detaljplanen föreslås cykelplatser för invånarna i kvartersområdena för flervåningshus (AK) med dimensioneringen 1 cykelplats/30 m² vy och dessutom platser för besöksparkering. Invånarnas bilparkering förläggs till lokaler under gårdsdäck i kvarteren. I fråga om antalet bilplatser anges det inga bestämmelser i planlösningen, utan området är ett pilotområde för tillämpning av den s.k. principen för marknadsbestämd parkering. Då förverkligar projekteraren ett sådant antal bilplatser som anses vara lämpligt och överlåter dessa till invånarna till marknadspris. Under Hammmästarkajen anges en reservering för en parkeringsanläggning under jord. För en körramp till parkeringsanläggningen anges en reservering på Stuvargränden. Att en bestämmelse som gäller anläggande av bilplatser saknas när det gäller byggande av bostäder hindrar inte att anläggandet av bilplatser styrs till exempel i samband med tomtöverlåtelse.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

Detaljpanelösningen främjar att stadens strategiska mål uppnås i och med att planlösningen bidrar till byggande av nytt högklassigt bostadsbestånd och stärker det maritima Helsingfors samt hjälper staden att förbereda sig på effekter av extrema väderfenomen. Detaljpanelösningen stämmer överens med delgeneralplanen för Sörnässtranden och Hermanstadsstranden (trädde i kraft 14.3.2008). Enligt delgeneralplanen utgör området främst flervåningshusbetonat bostadsområde.

I planlösningen tillämpas principerna om ett lokalt och marknadsbestämt parkeringssystem som presenterades för stadsmiljönämnden 9.4.2019.

Områdets utgångspunkter och nuläge

Området utgör en del av före detta hamnområde i Sörnäs och på samma plats låg tidigare ön Knekten. Knekten är den sydligaste spetsen av projektområdet Fiskehamnen och ligger söder om Knektkanalen som avgränsar Sumparn där byggarbeten pågår i nuläget. I området finns i nuläget en plats för tillfällig lagring av jord- och schaktmassor, grus- och asfaltplaner, uppläggning av båtar, skrotbåtar, sommarkaféet Ihana och Sompasauuna. Dessutom hör vattenområde till området.

För området gäller flera detaljplaner från åren 1982–2017.

Området ägs av Helsingfors stad. Detaljplanen har utarbetats på initiativ av staden.

Detaljpanelösningens kostnader

Genomförandet av detaljpanelösningen medför kostnader på 75–80 miljoner euro exklusive mervärdesskatt för staden. Staden får tomtintäkter på cirka 120 miljoner euro. Kostnaderna för brokonstruktionerna i detaljplaneområdet har presenterats i anslutning till översiktsplanen för Kronbroarna och kostnaderna för spårvägen i anslutning till översiktsplanen för Fiskehamnens spårvägar. Kostnaderna ovan har inte inkluderats i kalkylen över detaljplanen för Knekten.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget presenterades för stadsmiljönämnden 9.4.2019 och nämnden bestämde 16.4.2019 att förslaget till detaljplaneändring ska hållas offentligt framlagt. Förslaget till detaljplan hölls i enlighet med 65 § i markanvändnings- och bygglagen offentligt framlagt under 30 dagar 30.4–29.5.2019.

En anmärkning gjordes mot detaljplaneförslaget. Påpekandena i anmärkningen gällde Havshagsbrons underfartshöjd samt havsnivåhöjningen och markanvändningen i strandområdena i Helsingfors.

27.11.2019

Utlåtande om detaljplaneförslaget kom från följande: Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), Museiverket, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen) och stadsmuseet. Helen Ab, Helen Einät Ab och fostrans- och utbildningssektorn meddelade att de inte har någonting att yttra om förslaget. Påpekandena i myndighetsutlåtandena om förslaget till detaljplan gällde vattenförsörjningen och ledningsflyttningar, fasadernas ljudisoleringsförmåga, kollektivtrafiken, sättet att bygga utrymmena för spårvägstrafik och broarnas stadsbild.

Åtgärder efter att förslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningen och myndighetsutlåtandena i sammandrag och genmälena till dessa. Det som har framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs i detalj i detaljplanebeskrivningens sista kapitel.

Närmare motiveringar

Motiveringarna till detaljpanelösningen framgår mer i detalj av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 kartta, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12576 selostus, päivätty 9.4.2019, muutettu 22.10.2019, päivitetty Kylk:n 22.10.2019 päätöksen mukaiseksi
- 3 Liikennesuunnitelma (piirustus nro 6925/ 9.4.2019)
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Vuorovaikutusraportti 9.4.2019, täydennetty 22.10.2019

Bilagematerial

- 1 Ilmakuva, 22.10.2019
- 2 Havainnekuva, 9.4.2019

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
http://www.hel.fi/stadsfullmaktige

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

27.11.2019

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Helsingfors Hamn Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

För kännedom

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
Detaljplaneläggning
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämnden miljö- och tillståndssektion
Stadsmiljönämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 747

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Hanasaari, Vilhonvuori) katu- ja vesialueen asemakaavan ja 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Sompasaari, Hanasaari, Vilhonvuori) satama-, vesija katualueen asemakaavan muutoksen 9.4.2019 päivätyn ja 22.10.2019 muutetun piirustuksen nro 12576 mukaisena ja asemakaa-

27.11.2019

vaselostuksesta ilmenevin perustein. Muodostuvat uudet korttelit 10667-10680.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2019 § 509

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Hankenumero 2122_1, 2122_2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 9.4.2019 päivätyn ja 22.10.2019 muutetun asemakaava- ja asema-kaavan muutosehdotuksen nro 12576 hyväksymistä. Asemakaava koskee 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Hanasaari, Vilhonvuori) ka-
tu- ja vesialuetta ja asemakaavan muutos koskee 10. kaupungino-
san (Sörnäinen, Sompasaari, Hanasaari, Vilhonvuori) satama-, ve-
si- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 10667-10680)

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-
oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat
ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimia-
lan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Pää-
töksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan
MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavas-
ta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

22.10.2019 Ehdotuksen mukaan

27.11.2019

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Salla Hoppu, liikenneinsinööri Riikka Österlund ja tiimipäällikkö Matti Kaijansinkko. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

16.04.2019 Ehdotuksen mukaan

09.04.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Salla Hoppu, arkkitehti, puhelin: 310 37240

salla.hoppu(a)hel.fi

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312

riikka.osterlund(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 28.5.2019

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Kaupunginmuseo on lausunut Nihdin asemakaavamuutoksen oas-vaiheesta 23.1.2018. Nihdin kaava-alue kuuluu entisen Sörnäisten sataman laituralueeseen. Nihdin saari kuului historiallisten Kruunuvuorenselän saarten joukkoon, joita 1800-luvun lopulta alkaen hyödynnettiin kasvavan teollisuuskaupungin asukkaiden virkistyskäyttöön. Liikennöinti saarille oli järjestetty höyrykäyttöisillä pienaluksilla. Vuosisadan vaihteessa Nihdin saarella asui Helsingin satamamestari. Satamamestarin huvilan lisäksi saarella sijaitti tuolloin vehmaita viljelyksiä. Vuonna 1913 saaren isäntä vaihtui, kun Suomalainen Pursiseura SPS asettui vanhaan huvilaan. Saareen rakennettiin erillinen pursiseuran ravintola, ja rannat täyttyivät venelaitureista. Sörnäisten sataman uudistusten ja laajennusten yhteydessä Nihdin saari kuroutui mantereeseen 1960-luvun alkuvuosina, ja saaresta muodostui osa uutta laiturerakennetta.

Kaavaluonnoksessa ehdotetaan maantäyttöä laajennettavaksi pienvenesatamalla laituralueen itäreunalla. Kaava-alue liitetään mantereeseen siltarakenteella, joka Merihaasta liittyy Hiilisatamaan ja Nihtiin. Siltojen rakenne ja ilme tulee sovittaa historiallisesti merkittävän satama-alueen, kaupungin sisälahden ja siihen liittyvien kaupunginosien kaupunkikuvallisiin arvoihin. Nämä tekijät tulee huomioida siltarakenteesta käytävän kilpailun arvioinnissa.

Kaupungin imagoa ja kaupunkilaisten arkea virkistänyt Sompasauna on vakiintunut paikalleen, tyhjentyneen satama-alueen kärkeen. Tässä luotua kaupunkikulttuurin potentiaalia hyödynnetään paikan kehittämissä jatkossa. Muistumat alueen historiasta ja käytöstä satama-alueena omaavat kaupunkikulttuurin potentiaalia kokonaisuutena.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupungin museo Kulttuuriperintöyksikkö 23.1.2018

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 13.02.2019 § 12

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12576 pohjakartan kaupunginosassa 10 Sörnäinen. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12576
Kaupunginosa: 10 Sörnäinen
Kartoituksen työnumero: 15/2018
Pohjakartta valmistunut: 21.1.2019 Uusinta (ensi tilaus 2018)
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

27.11.2019

merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 13.12.2017 § 46

HEL 2017-009930 T 10 03 03

Nimistötoimikunta jatkoi 15.11.2017 pöydälle jätettyä Nihdin nimistön käsittelyä. Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

KAAVANIMET

Aallonhalkoja–Vågbrytaren (olemassa oleva nimi);

Ahtaajankuja–Stuvargränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); ahtaaja = ahtaustyöntekijä (Kielitoimiston sanakirjasta);

Finkensilta–Finkes bro (olemassa oleva nimi);

Hiilisatamansilta–Kolhamnsbron
(silta)

Perustelu: Hanasaaren voimalaitoksen hiilisataman mukaan, joka on toistaiseksi viimeinen Sörnäisten sataman jäljellä olevista satamatoiminnoista. Voimalaitos tullaan sulkemaan vuoden 2024 loppuun mennessä;

Konttisatamankatu–Containerhamnsgatan
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); Sörnäisten konttisataman mukaan, joka oli toiminnassa vuoteen 2008 asti;

Konttinosturinkuja–Containerkransgränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); konttinosturi = kontteja käsittelevä nosturi (Kielitoimiston sanakirjasta);

Koukkupojankuja–Hakpojksgränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); koukkupoika = ahtaaja,

27.11.2019

joka irrottaa ja kiinnittää taakan nosturin koukkuun tai siitä riippuvaan nostotyökaluun (Paunonen 2000: 490);

Kraanakuskinkuja–Kranförargränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); kraanakuski = satamanosturin ohjaaja (Paunonen 2000: 492);

Manttelimiehenkuja–Signalgivargränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); manttelimies eli mantteli eli merkinantaja = ahtaajaryhmän nokkamies, joka antaa merkit, milloin taakka nostetaan ja lasketaan (Paunonen 2000: 623);

Merihaansilta–Havshagsbron (olemassa oleva nimi);

Nihdinlaituri–Knektkajen
(katu)

Perustelu: Liitynnäinen, Nihdin eli Nihtisaaren mukaan;

Nihdinranta–Knektstranden
(katu)

Perustelu: Liitynnäinen, Nihdin eli Nihtisaaren mukaan;

Pinkkarinkuja–Låglyftargränden
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); pinkkari = pinoamisvaunu;

Satamamestarinlaituri–Hamnmästarkajen
(katu)

Perustelu: Muistonimi; Nihdissä 1890-luvulta aina vuoteen 1913 asuneen ja saaren vuokranneen Sörnäisten satamamestari, merikapteeni Wilhelm (Vilhelm) Alfred Svenssonin (1841–1917) mukaan, joka myös omisti suosituksen meritarvikekaupan sekä kasvatti saarella kukkia ja hedelmiä. Uudessa Suomettaressa 19.1.1917 julkaistun kuolinuutisen yhteydessä kerrotaan, että satamamestari Svensson oli syntynyt Helsingissä. Purjehdittuaan useita vuosia merillä hän suoritti vuonna 1864 perämiestutkinnon ja 1867 kapteenintutkinnon. ”Purjehdittuaan vielä useilla eri laivoilla kapteenina tuli hänestä 1879 Sörnäisten satamamestari, jona hän toimi kuolemaansa asti. Myös laivanvarustustoimintaan otti Svensson osaa täällä.”;

Sompasaarenlaituri–Sumparkajen (olemassa oleva nimi);

27.11.2019

Tihtaalinkatu–Dykdalbsgatan

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); liitynnäinen, Tihtaalinpuiston mukaan;

ja

Tihtaalinpuisto–Dykdalbsparken

(viheralue)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); Nihdin edustalla sijaitsevan tihtaalin eli tiktaalin mukaan; tihtaali = pohjaan juntatuista paaluista tehty laivojen kiinnityspaikka esimerkiksi kompassitarkastusta varten (Paunonen 2000: 1175).

KORTTELINNIMET

Armi–Armen

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); armi = 1) satamanosturin puomi, 2) trukin hanhenkaula ahtauksessa (Paunonen 2000: 63);

Brygga–Bryggan

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); brygga = laituri (Paunonen 2000: 115);

Kaija–Kajen

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); kaija = (satama)laituri (Paunonen 2000: 398);

Käkikello–Gökuret

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); käkikello = satamanosturi;

Lukki–Grensletrucken

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisatamatoiminta); lukki eli konttilukki = konttiauto (Paunonen 2000: 590), nosturiajoneuvo;

Plimsoll–Plimsoll

(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (merenkulku, konttisatamatoiminta); Plimsollin

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

27.11.2019

merkin eli lastimerkin mukaan, joka on aluksen ulkokyljessä oleva merkki, joka osoittaa, kuinka syvälle aluksen saa lastata eri vuodenaikoina ja eri vyöhykkeissä. Plimsollin merkin kehitti englantilainen Samuel Plimsoll (1824–1898). Merkki on erittäin tunnettu symboli merenkulkijoiden ja merimiesten keskuudessa;

Pollari–Pollaren
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); pollari = laivaköyden kiinnityspilari (Paunonen 2000: 825);

Punainenhanska–Röda handsken
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisarjatoiminta); punainen hanska on manttelimiehen eli manttelin työväline, jolla hän ohjaa suuntia ja toimintaa konttisarjassa (ks. Manttelimiehenkuja);

Rahtikirja–Fraktsedel
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisarjatoiminta); rahtikirja = rahtitavaraa seuraava asiakirja (Kielitoimiston sanakirjasta);

Spaaki–Spaken
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (konttisarjatoiminta); spaaki = kädensija (Paunonen 2000: 1070), satamanosturin ohjain;

Tihtaali–Dykdalben
(kortteli)

Perustelu: Ryhmänimi (satamarakennelmat); liitynnäinen, Tihtaalinpuiston mukaan;

ja

Vartsi–Varvet
(kortteli)

Perustelu: Nimien Vartsi ja Vartsi mukaan, jotka ovat Sörnäisten sataman slanginimityksiä 1900-luvun alusta (Paunonen 2000: 1271; Paunonen 2010: 980–982).

Lähteitä:

- Heikki Paunonen 2000: Tsennaaks Stadii, bonjaaks slangii: Stadin slangin suursanakirja. WSOY, Helsinki.

- Heikki Paunonen 2010: Stadin mestat 2. Ikkunoita Helsingin ja sen asukkaiden historiaan ja nykyisyyteen. Edico Oy, Helsinki.

27.11.2019

- Sallamaria Tikkanen 1999: Paratiisit ja niiden varjot. Kirjassa: Nokea ja pilvenhattaroita – Helsinkiläisten ympäristö 1900-luvun vaihteessa. Toim. Simo Laakkonen, Sari Laurila, Marjatta Rahikainen ja Päivikki Kallio. Helsingin kaupunginmuseum, Narinkka 1999: 40–41.
- <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/>

Terminaalipäällikkö Petri Jäntti ja liikennepäällikkö Andreas Slotte Helsingin Satamasta olivat kutsuttuina asiantuntijoina mukana Nihdin nimistönsuunnittelun alkuvaiheen ideoinnissa, nimiaiheiden valinnassa ja nimiehdotusten loppuvaiheen kommentoinnissa.

15.11.2017 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistönsuunnittelija, puhelin: 310 37386
[johanna.lehtonen\(a\)hel.fi](mailto:johanna.lehtonen(a)hel.fi)

27.11.2019

Ärende/7

§ 344

Detaljplaneändring för Ståhlbergsgränden 1 på Brändö (nr 12593)

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för tomten 4 i kvarteret 42052 samt gatu-, park- och idrottsområden i 42 stadsdelen (Brändö) enligt ritning nr 12593, daterad 29.10.2019, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12593 kartta, päivätty 29.10.2019
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12593 selostus, päivätty 29.10.2019, päivitetty Kylk:n 29.10.2019 päätöksen mukaisesti
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Vuorovaikutusraportti 5.8.2019, täydennetty 29.10.2019

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Den som sökt detaljplaneändring

Den som begärt beslutet om godkännande

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Helen Ab

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

27.11.2019

Ärende/7

Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplaneändringen gäller den tomt där Kulosaaren yhteiskoulus skolhus ligger, en del av parkområdet söder om skoltomten och en del av idrottsplanen väster om skoltomten samt delar av gatuområdena. Planlösningen gör det möjligt att bygga ut Brändö finska samskola så att denna svarar mot det växande elevantalet. Den möjliggör också byggandet av multifunktionella när servicelokaler för Brändöborna. Samskolans gamla del skyddas. Efter detaljplaneändringen kommer det i kvartersområdet att finnas byggrätt för sammanlagt 11 800 m² vy, vilket innebär en ökning med 4 956 m² vy. Det nuvarande tomtexploateringsstalet är e=0,5. Det nya exploateringsstalet blir e=0,77. I och med planlösningen och utvidgningen av tomten blir det möjligt att åstadkomma nya funktioner och nya byggnadsdelar i anslutning till Kulosaaren yhteiskoulu.

Planlösningens underliggande beslut

Detaljpanelösningen bidrar till att staden når sina strategiska mål genom att den möjliggör ett ökat antal studieplatser inom den engelskspråkiga undervisningen. Den stämmer också överens med generalplan 2016 för Helsingfors med rättsverkningar (trädde i kraft 5.12.2018). Där har planområdet betecknats som innerstadsområde med beteckningen C2. I Helsingfors underjordiska generalplan, som har trätt i kraft 18.11.2011, betecknas området som ytberg. I den underjordiska generalplanen finns det en reservering av ett utrymme för en tunnel för spårbunden trafik genom området. Den nu utarbetade planlösningen stämmer överens även med den underjordiska generalplanen.

Utgångspunkter för området och nuläge

Skolans tomt gränsar i norr mot Österleden och i väster mot en idrottsplan. Söder- och österöver gränsar skolan mot parkliknande områden. I centrum för planlösningen står Kulosaaren yhteiskoulus tomt med skolbyggnader av varierande ålder vilka bildar en helhet av byggnader. Den av arkitekten Jorma Järvi ritade ursprungliga skolbyggnaden från

1950-talet har ett flertal gånger byggts ut bl.a. med tillägglängor ritade av Osmo Lappo på 1960-talet och även därefter under olika årtionden.

Söder och sydost om samskolan ligger ett rekreationsområde som kallas Ståhlbergs parkskog, genom vilken ett flitigt använt stråk mot metron löper. En kraftledning går också igenom rekreationsområdet.

För området gäller flera detaljplaner från åren 1959–1989. Markområdet är i Helsingfors stads ägo. Detaljpanelösningen har utarbetats på ansökan, och innehållet i lösningen har förhandlats fram med sökanden.

Detaljpanelösningens kostnader

Genomförandet av planlösningen medför smärre kostnader för staden till följd av anläggandet av en vändplats på Ståhlbergsgränden och på grund av arbetet med att ändra fotgångar- och cykelstråket genom parkskogen vid Ståhlbergsgränden.

Myndighetssamarbete och växelverkan under beredningen av detaljplanen

I den bifogade rapporten om växelverkan anges i sammandrag myndigheternas ställningstaganden och intressenternas åsikter, vilka inkommit under beredningen av detaljplanen, liksom också gemälena till påpekandena i dessa.

Man har i anslutning till beredningen av planlösningen samarbetat med olika instanser inom stadsmiljösektorn och dessutom med Helen Elnät Ab, fostrans- och utbildningssektorn, stadsmuseets enhet för kulturarv och Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM).

Stadsmuseets ställningstagande gällde allmänt skolcentrumets byggnadshistoria och särskilt anpassningen av annexen till byggnadsplatsens landskapsstruktur och skolcentrumets arkitektur. Staden har låtit göra en utredning om skolcentrumets byggnadshistoria. I detaljplanen ska den av Jorma Järvi ritade ursprungliga skolbyggnaden skyddas med planbeteckningen sr-2. Frågan om att få annexen att passa in på byggnadsplatsen har utretts tillsammans med stadsmuseet.

Fostrans- och utbildningssektorn påpekade att man beträffande trafikarrangemangen för områdets parkeringsplats bör beakta särskilt att eleverna ska kunna röra sig tryggt på området. HRM hade inget att yttra.

Åsikter

Intressenternas åsikter gällde parkeringsplatser i parkskogen vid Ståhlbergsgränden, annexens exakta läge på bergs- och skogsområdet i

27.11.2019

den södra delen av skoltomten, naggandet i kanten av parkerna på Brändö, Svinhufvudsgrändens trafikarrangemang, offrandet av naturens mångfald, ökningen av skollokaler på Brändö, ökningen av engelskspråkig undervisning, motstridigheter mellan detaljplaneprojektet och generalplanen, alltför massivt nybyggande som är olämpligt för byggnadsplatsen, områdets byggnadshistoriska och stadsbildsmässiga värden, grönområdenas betydelse, natur- och landskapsvärdena, betydelsen av hällebergsområden, beaktandet av fotgängar- och cyklistmiljön, likabehandling, trafiksäkerheten och detaljplaneprojektets lagstridighet.

Det lämnades in 14 skriftliga åsikter. Åsikterna har beaktats i planeringsarbetet på följande sätt: parkering i parkskogen vid Ståhlbergsgränden föreslås inte i detaljplaneförslaget, byggnadsytorna i skoltomtens södra del har beträffande både avgränsning och höjd reducerats avsevärt jämfört med beredningsmaterialet, utvidgningen av byggnadsytorna in på parkområdet har minimerats, och trafikarrangemangen på Svinhufvudsgränden har förbättrats. I syfte att trygga naturens mångfald har man skrivit in i detaljplanen planbestämmelser som ska rikta in lösningarna så att dessa blir positiva för miljön. Därutöver har man förbättrat viktiga fotgängar- och cykelstråks bekvämlighet och trafiksäkerhet, något som har skett genom avgränsning av trafikområdena och genom dessas sträckning.

Offentligt framläggande av planförslaget och utlåtanden

I enlighet med 65 § i markanvändnings- och bygglagen hölls detaljplaneförslaget offentligt framlagt 5.8–3.9.2019, vilket kungjordes på det sätt som föreskrivs i markanvändnings- och byggförordningen. Fyra anmärkningar gjordes mot detaljplaneförslaget.

Påpekandena i anmärkningarna gällde i huvudsak den omständigheten att detaljplaneförslaget möjliggör byggande på områden som i nuläget består av hälleberg, trädbestånd och en tvärgående grön korridor. Därutöver konstaterades det i anmärkningarna att genomförandet av detaljplanen skulle medföra en försämring av naturens mångfald, stadsbilden och trafiksäkerheten samt att förslaget gynnar privatbilism i stället för kollektivtrafik.

Helen Elnät, Helen Ab och HRM lämnade in utlåtanden om detaljplaneförslaget. De hade ingenting att påpeka med anledning av förslaget. Stadsmuseets utlåtande gällde skyddsbestämmelserna och dimensioneringen av de olika delarna av skolcentrumets byggnader. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen) förutsatte att bulleterutredningen skulle uppdateras så att den motsvarar detaljplaneför-

slaget, och därutöver efterlyste NTM-centralen kompletteringar i fråga om fasadernas ljudisolering och gårdsområdenas bullernivå.

Åtgärder efter det offentliga framläggandet

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om förslaget till detaljplan i sammandrag och genmälena till de påpekanden som framförts i dessa. Det som har framförts i anmärkningarna har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs detaljerat i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. Även de mera detaljerade motiveringarna till planlösningen framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12593 kartta, päivätty 29.10.2019
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12593 selostus, päivätty 29.10.2019, päivitetty Kylk:n 29.10.2019 päätöksen mukaisesti
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Vuorovaikutusraportti 5.8.2019, täydennetty 29.10.2019

Bilagematerial

- 1 Ilmakuva
- 2 Havainnekuva
- 3 Kulosaaren yhteiskoulu Oy, asemakaavan muutoshakemus, Ståhlberginkuja 1

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Den som sökt detaljplaneändring

Den som begärt beslutet

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

27.11.2019

Ärende/7

om godkännande

Närings-, trafik- och mil-
jöcentralen i Nyland

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsing-
forsregionens miljö tjäns-
ter

Kommunalbesvär, godkännande av gene-
ralplan, detaljplan, byggnadsordning
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av gene-
ralplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Enheten för kulturarv
Detaljplaneläggning
Aska/Koski

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 774

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 42. kaupunginosan (Kulosaari) korttelin 42052 tontin 4 sekä katu-, puisto- ja urheilualueiden 29.10.2019 pä-
ivätyn asemakaavan muutosehdotuksen piirustuksen nro 12593 muka-
isena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.10.2019 § 535

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Hankennumero 5344_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 29.10.2019 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12593 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 42. kaupunginosan (Kulosaari) korttelin 42052 tonttia 4 sekä katu-, puisto- ja urheilualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o Kulosaaren yhteiskoulu: 6 000 euroa.

Käsittely

29.10.2019 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Henrik Ahola. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Henrik Ahola, arkkitehti, puhelin: 310 37202

27.11.2019

henrik.ahola(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 30.8.2019

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa koskien Kulosaaren yhteiskoulun laajennuksen asemakaavaehdotusta. Kaupunginmuseo on katselmoinut paikalla ja osallistunut oas-vaiheessa hankkeen neuvotteluihin. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta, ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Kulosaaren yhteiskoulu muodostaa laajan koulukeskuksen. Itse koulurakennus on useassa vaiheessa rakennettu ja laajennettu. Vanhinta vaihetta edustaa tunnettujen koulusuunnittelijoiden Jorma Järven vuonna 1955 ja Osmo Lappo vuonna 1960 suunnittelemat koulusiivet. Koulun arvokkaimpien osien säilyneisyys on korkea. Jorma Järven suunnittelema päärakennus on Opintiellä-inventoinnissa arvoitettu 1-luokan kohteeksi, Osmo Lapon laajennussiipi luokkaan 2. Kulosaaren yhteiskoulu kuuluu perinteikkäiden yksityiskoulujen joukkoon, ja siitä on valmistunut historiikki.

Asemakaavamuutoksen yhteydessä suojelumääräykset tulee kohdentaa olemassa olevan rakennuskokonaisuuden arvokkaimpiin osiin. Suojelun tulee kaupunginmuseon kannan mukaan kattaa arkkitehti Jorma Järven v. 1955 suunnitteleman alkuperäisen koulurakennuksen julkisivujen lisäksi myös sisäänkäyntihallin ja keskushallin arvokkaat sisätilat, joiden alkuperäisten rakenteiden ja siihen kuuluvien yksityiskohtien säilyminen tulee määräyksiin varmistaa. Tämä merkintä puuttuu asemakaavaehdotuksesta. Samoin arkkitehti Osmo Lapon suunnitteleman koulusiiven v. 1960 julkisivun säilyminen rakennuksen luoteissivulla tulee asemakaavan suojelumerkinnöin varmistaa.

Uusi kampamainen koulusiipien ryhmä sijoittuu olemassa olevan koulukeskuksen kaakkoispuolelle, samaan koordinaatistoon olevan rakennuksen kanssa. Kaavaehdotuksessa tontinrajoja muutetaan, ja rakentaminen sijoittuu osin nykyiseen puistoon. Uudisrakentamista ohjaa merkinnät rakennusmateriaalista ja sommittelusta, kaavakartan rakennusrajat ja vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema. Asemakaavaehdotuksessa ei ole ilmoitettu olemassa olevien ja suunniteltujen rakennusten räystäskorjoja, joka on tarpeellinen arvioitaessa laajennusten

27.11.2019

kaupunkikuvallista suhdetta alkuperäiseen arkkitehtuuriin. Jorma Järven koulurakennuksen tulee säilyttää asema sommittelun dominanttina.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta lausuttavaa hankkeesta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 20.3.2019

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 12.06.2019 § 44

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12594 pohjakartan kaupunginosassa 42 Kulosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12594
Kaupunginosa: 42 Kulosaari
Kartoituksen työnumero: 17/2019
Pohjakartta valmistunut: 16.4.2019
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Suvi Uotila, kiinteistöinsinööri, puhelin: 09 310 29076

27.11.2019

suvi.uotila(a)hel.fi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 9.4.2019

HEL 2018-003435 T 10 03 03

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala lausuu, että alueen parkkipaikan liikennejärjestelyissä huomioidaan erityisesti oppilaiden turvallinen liikuminen alueella.

Lisätiedot

Mia Honkanen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86227
mia.j.honkanen(a)hel.fi

§ 345

Den av ledamoten Nelli Ruotsalainen väckta motionen om säkerställande av tillgången till inkvartering för LHBTIQ-asylsökande och dess trygghet

HEL 2019-006105 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ilkka Haahtela, chef för immigrations- och sysselsättningstjänster, telefon: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Aloite LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamiseksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Nelli Ruotsalainen och 16 andra ledamöter föreslår att Helsingfors ska beakta den särskilt sårbara ställningen för de asylsökande som hör till köns- och sexualminoriteter och ska säkerställa tillgången till trygg, decentraliserad och långvarig inkvartering för dessa i huvudstadsregionen.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att ordnandet av inkvartering och övriga mottagnings-tjänster för asylsökande baserar sig på mottagningslagen (lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel 746/2011). Personer som söker internationellt skydd eller får tillfälligt skydd inkvarteras på en förläggning eller de kan själva ordna sin inkvartering i enskild inkvartering. För den som bor i enskild inkvartering ordnas övriga mottagnings-tjänster på den förläggning där personen är registrerad som kli-

27.11.2019

ent. Migrationsverket sköter finansieringen, styrningen och planeringen samt övervakningen av mottagningsverksamheten.

Stadsstyrelsen har 17.10.2016 (§ 896) godkänt ett avtal mellan Migrationsverket och Helsingfors stad om ordnande av mottagningen av dem som behöver internationellt skydd eller får tillfälligt skydd. I enlighet med avtalet lades Helsingfors stads förläggnings verksamhetsställe med 200 klientplatser vid Karlsgatan ner år 2019. Samtidigt lades Finlands Röda kors förläggning Auramo med 100 klientplatser ner. Härigenom minskade antalet klientplatser i Helsingfors med sammanlagt 300 år 2019. Mottagningsstjänsterna i Helsingfors består av Helsingfors stads transitförläggning med 200 klientplatser på Nylandsgatan och ett verksamhetsställe för enskild inkvartering i Krämertsskog. Enligt en situationsöversikt från september 2019 var ca 900 asylsökande i enskild inkvartering i Helsingfors.

Migrationsverket förutsätter att alla mottagningscentraler ska ha behövlig beredskap och yrkeskompetens att sörja för tjänster för och behov hos klienter som hör till köns- och sexualminoriteter. Då klienter flyttar från transitförläggningar till förläggningar för väntefasen beaktas klienternas sårbarhet utifrån både klienternas egna önskemål och förläggningens multiprofessionella arbetsgrupps bedömning.

Migrationsverket har reserverat klientplatser för asylsökande som behöver särskilt stöd på Helsingfors, Tammerfors och Vasa förläggningar. Till exempel asylsökande som hör till köns- och sexualminoriteter kan inkvarteras på Helsingfors förläggnings verksamhetsställe vid Nylandsgatan av en särskild orsak, såsom för tryggnad av kontinuitet i ett terapiförhållande. På årsnivå har några få personer dylika inkvarteringsbehov i Helsingfors. Nedläggningen av förläggningar har inte påverkat antalet klientplatser för asylsökande i behov av särskilt stöd på Helsingfors förläggning. Enligt Migrationsverkets bedömning är den nuvarande beredskapen att svara mot behoven hos asylsökande i behov av särskilt stöd på god nivå i Helsingfors.

Säkerheten på förläggningarna är en av de strategiska och funktionella målsättningarna för mottagningsverksamheten. I vilken grad säkerheten förverkligas följs med regelbundna klientresponsenkäter, övervakningsbesök och händelseanmälningar om avvikelser i säkerheten som Migrationsverket låter göra. Enligt resultaten från en klientresponsenkät år 2018 upplevde asylsökandena att säkerheten på förläggningarna var på en bra eller en mycket bra nivå. På basis av övervakningsbesöken och händelseanmälningarna har säkerhetsproblemen i fråga om köns- och sexualminoriteterna inte blivit framhävda som fenomen.

Trygg inkvartering kan förverkligas såväl på en förläggning som i en på ett tillbörligt sätt ordnad enskild inkvartering. Den i motionen angivna risken för bl.a. ekonomisk exploatering eller annat utnyttjande är dock enligt Migrationsverkets bedömning hopkopplad till enskild inkvartering, varför inkvartering på en förläggning ofta är ett tryggare alternativ för klienten. Asylsökanden har, om han eller hon så vill, möjlighet att återkomma från enskild inkvartering till en förläggning under hela asylprocessen. Inkvartering på en förläggning kan förverkligas också enligt en s.k. decentraliserad modell till exempel genom att utnyttja kommunens obebodda hyresbostäder. Helsingfors stads utmanande hyresbostads-situation lämpar sig dock inte för att förverkliga modellen.

Den inkvartering som erbjuds asylsökanden som en del av mottagningstjänster är av tillfälligt slag. Asylsökanden inkvarteras under väntefasen på en förläggning eller i enskild inkvartering om han eller hon så vill. Beslut om internationellt skydd och uppehållstillstånd fattas av Migrationsverket eller eventuellt av besvärinstanser med stöd av inkommet material från asylutredningen, och beslutens innehåll påverkas inte av på vilken förläggning asylsökanden har varit registrerad som klient.

Migrationsverket ansvarar för anpassning av förläggningarnas kapacitet enligt det behövliga antalet klientplatser och för att ge tillbörliga instruktioner för personalen i fråga om identifiering av sårbarheter. De nuvarande platsantalen och inkvarteringsarrangemangen svarar på hela landets nivå mot inkvarteringsbehovet hos de asylsökande som hör till köns- och sexualminoriteter.

Social- och hälsovårdsnämnden anser dock att det är viktigt att Helsingfors förläggningar aktivt arbetar för att förbättra inkvarteringssituationen för de asylsökande som hör till köns- eller sexualminoriteter och för att säkerställa en trygg asylprocess för dem. Stadsstyrelsen anser på basis av en helhetsbedömning i ärendet att de nuvarande arrangemangen svarar mot behoven av trygg inkvartering och stöd hos de asylsökande i Helsingfors som hör till de aktuella köns- eller sexualminoriteterna.

Stadsstyrelsen förutsätter att Helsingfors i samverkan med Migri försöker säkerställa att man tillräckligt tidigt identifierar behovet av stöd för asylsökande som är i sårbar ställning för att de hör till köns- och sexualminoriteter.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Ett utlåtande från social- och hälsovårdsnämnden har inhämtats i ärendet. Svaret har beretts av stadskansliets näringslivsavdelning.

27.11.2019

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ilkka Haahtela, chef för immigrations- och sysselsättningstjänster, telefon: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Bilagor

1 Aloite LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamiseksi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 776

HEL 2019-006105 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

18.11.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisäys perustelutekstin 10 kappaleen jälkeen:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että Helsinki pyrkii varmistamaan yhteistyössä Migrin kanssa, että haavoittuvassa asemassa olevien seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden tuen tarve tunnustetaan riittävän varhain."

Kannattaja: Kaisa Hernberg

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Mika Raatikainen, Wille Rydman

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

27.11.2019

Ei-äännet: 12

Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 1

Terhi Koulumies

Kaupunginhallitus hyväksyi Anna Vuorjoen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 12 (1 tyhjä).

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.09.2019 § 216

HEL 2019-006105 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Nelli Ruotsalaisen ja 16 muun valtuutetun LHBTIQ-turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen saatavuuden ja turvallisuuden takaamista koskeva valtuustoaloitteesta:

”Turvapaikanhakijoiden majoituksen ja muiden vastaanottopalvelujen järjestäminen perustuu vastaanottolakiin (laki kansainvälistä suojelua hakevien vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta 746/2011). Kansainvälistä suojelua hakeva tai tilapäistä suojelua saava majoitetaan vastaanottokeskukseen tai hän voi järjestää majoituksensa itse yksityismajoituksessa. Yksityismajoituksessa asuville muut vastaanottopalvelut järjestetään siitä vastaanottokeskuksesta, jonka asiakkaaksi henkilö on rekisteröitynyt. Helsingin kaupunki järjestää majoitusta ja muita vastaanottopalveluja Maahanmuuttoviraston kanssa tehtyyn sopimukseen perustuen. Vastaanotto toiminnan rahoituksesta, ohjauksesta, suunnittelusta ja valvonnasta vastaa Maahanmuuttovirasto.

Helsingin kaupungin alueella väheni yhteensä 300 turvapaikanhakijoiden majoituspaikkaa sen jälkeen kun Helsingin vastaanottokeskuksen Kaarlenkadun toimipiste (200 paikkaa) ja SPR:n Auramon vastaanotto-

keskus (100 paikkaa) suljettiin keväällä 2019. Helsingin vastaanotto-keskus koostuu 1.6.2019 alkaen Punavuoren toimipisteestä (200 asiakaspaikkaa) ja Metsälässä sijaitsevasta yksityismajoituspalvelupisteestä (noin 1000 asiakasta). Punavuoren toimipiste on niin sanottu kauttakulkukeskus, jossa asiakkaat majoittuvat turvapaikkapuhutteluun saakka ja siirtyvät sen jälkeen odotusajan keskuksiin odottamaan päätöstä turvapaikkapuhuttelusta. Yksityismajoituspalvelupisteestä palvelut tarjotaan koko turvapaikkaprosessin ajan asiakkaille, jotka majoittuvat tuttavien tai sukulaisten luona Helsingissä.

Helsingin vastaanottokeskuksessa majoitus on järjestetty siten, että perheille on omat huoneet sekä naisille ja miehille erilliset huoneet. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöille viestitetään yhdenvertaisesta kohtelusta sateenkaarilipuin yksiköiden seinillä. Asian tullessa puheeksi työntekijän tapaamisella asiakkaille kerrotaan Helsinki Pride -yhteisön (aiemmin HeSeta) toiminnasta.

Maahanmuuttoviraston tilannekeskus koordinoi asiakkaiden siirrot kauttakulkukeskuksista odotusvaiheen vastaanottokeskuksiin turvapaikkapuhuttelun jälkeen. Helsingin vastaanottokeskuksessa tehdään tiivistä yhteistyötä tilannekeskuksen kanssa. Tilannekeskukselle viestitään asiakkaiden majoituksen järjestämiseen liittyvistä tarpeista sekä asiakkaiden toiveiden että vastaanottokeskuksen moniammatillisen työryhmän arvion perusteella. Maahanmuuttovirasto on varannut seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen majoittamiseen paikkoja Helsingin vastaanottokeskuksen Punavuoren toimipisteen lisäksi esimerkiksi Tampereen ja Vaasan vastaanottokeskuksista.

Maahanmuuttoviraston pyynnöstä Helsingin vastaanottokeskuksen Punavuoren toimipisteessä on vakinaisesti majoittuneena muutamia asiakkaita johtuen heidän erityisen haavoittuvasta asemastaan tai palvelutarpeestaan. Joitakin traumatisoituneita seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvia asiakkaita on vakinaistettu terapiasuhteen jatkuvuuden turvaamiseksi. Vakinaistamispäätös tehdään vastaanottokeskuksen johtajan toimesta. Vakinaistamisvaiheessa ollaan yhteydessä maahanmuuttajapalveluihin ja kerrotaan mahdollisesta kuntapaikan ja asunnon tarpeesta myöhemmin. Helsingin tilanne vastaanottopalvelujen osalta on ollut hyvä, joten erityisen haavoittuvassa asemassa olevia asiakkaita on voinut jäädä Helsingin vastaanottokeskuksen palvelujen piiriin.

Osassa vastaanottokeskuksia, kuten Vaasan vastaanottokeskuksessa, asiakkaat majoitetaan kaupungin vuokra-asuntoihin. Helsingissä ei ole tyhjiä vuokra-asuntoja, joten vastaava malli ei ole mahdollinen. Hajasijoitetun majoituksen järjestäminen edellyttäisi myös uutta sopimusta

27.11.2019

vastaanottopalvelut kaupungilta ostavan Maahanmuuttoviraston kanssa.

Maahanmuuttovirasto ja YK:n pakolaisjärjestö UNHCR tekevät säännöllisiä valvontakäyntejä vastaanottokeskuksiin. Valvontakäynteillä on todettu, että vähemmistöjen ja haavoittuviin ryhmiin kuuluvien asiakkaiden palvelut ovat Helsingissä hyvällä tasolla. Maahanmuuttoviraston vuosittain teettämän asiakaskyselyn perusteella Helsingin vastaanottokeskuksen asiakkaat taustasta riippumatta kokevat palvelut hyväksi ja asumisen vastaanottokeskuksessa turvalliseksi. Yksityismajoitukseen liittyvä aloitteessa mainittu riski esimerkiksi taloudelliseen riistoon tai muuhun hyväksikäyttöön, minkä vuoksi majoittuminen vastaanottokeskuksessa voi olla monille asiakkaille turvallisempi vaihtoehto.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin vastaanottokeskuksissa aktiivisesti toimitaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen parantamiseksi ja turvallisen turvapaikkaprosessin takaamiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Turvallinen majoitus ja kiinnittyminen yhteisöön ovat keskeisiä tekijöitä kotoutumisen kannalta. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden hyvinvoinnin varmistamiseksi vastaanottojärjestelmässä on tärkeää olla tietoa asiakasryhmän tarpeista ja heidän tukemisesta. Majoituksen järjestämisessä on huomioitava mahdollisuuksien mukaan asiakkaiden yksilölliset tarpeet samoin kuin muiden haavoittuvassa asemassa olevien asiakasryhmien kohdalla. Turvallinen majoitus voi toteutua sekä vastaanottokeskuksessa että asianmukaisesti järjestetyssä yksityismajoituksessa."

Käsittely

10.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Lisätään lausunnon viimeiseen kappaleeseen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraavaa: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että Helsinki varmistaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoituksen turvallisuuden ja kotoutumisen edellytykset seuraavia keinoilla:

- reagoimalla vastaanottoaikkojen vähenemiseen pyrkimällä vaikuttamaan siihen, että Maahanmuuttovirasto lisäisi vastaanottokeskuksiin

majoituspaikkoja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluville turvapaikanhakijoille koko turvapaikkaprosessin ajaksi

- vahvistamalla seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden varhaista tunnistamista lisäämällä toistuvaa tiedonsaantia seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asemasta Suomessa sekä ohjaamalla seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat turvapaikanhakijat oikeusavun ja erityistuen piiriin jo varhaisista signaaleista

- huomioimalla seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien palveluiden ulkopuolelle joutuneiden turvapaikanhakijoiden erityisen haavoittuvan aseman perusteena kriisimajoituksen piiriin pääsemiseksi yhtäläisin oikeuksin lapsiperheiden ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien paperittomien kanssa."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava virke: "Lautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin vastaanottokeskuksissa aktiivisesti toimitaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen parantamiseksi ja turvallisen turvapaikkaprosessin takaamiseksi."

Kannattaja: puheenjohtaja Sanna Vesikansa

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Alekski Niskanen, Matias Pajula, Karita Toijonen

Ei-äännet: 4

Katju Aro, Leo Bergman, Sandra Hagman, Laura Nordström

Tyhjä: 2

Kati Juva, Sanna Vesikansa

Poissa: 0

Jäsen Katju Aron vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 4 - 7 (tyhjää 2).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Katju Aro, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Sami Heistaro, Kati Juva, Laura Nordström, Matias Pajula, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 2

Seija Muurinen, Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 11 - 0 (tyhjää 2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

20.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 37579
sari.karisto(a)hel.fi

Kaisa Pasanen, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 24222
kaisa.pasanen(a)hel.fi

27.11.2019

Ärende/9

§ 346

Den av ledamoten Suldaan Said Ahmed väckta motionen om teckenspråkstolkning vid stadsfullmäktiges sammanträden

HEL 2019-006106 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Liisa Kivelä, kommunikationsdirektör, telefon: 310 22091
liisa.kivela(a)hel.fi
Jani Merimaa, kommunikationschef, telefon: 310 15255
jani.merimaa(a)hel.fi

Bilagor

1 Said Ahmed Suldaan Aloite 22052019

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Suldaan Said Ahmed och 28 andra ledamöter föreslår i sin motion att stadsfullmäktiges sammanträden ska tolkas till teckenspråk för närvarande kommuninvånare och via en webbsändning.

Bakgrundsuppgifter

Helsingfors stadsfullmäktiges sammanträden går på landets officiella språk, finska och svenska. Sammanträdenas material är tvåspråkigt. Sammanträdena är öppna för allmänheten. Man kan följa sammanträdet på fullmäktigesalens läktare eller senare som en inspelning på Helsingforskanalen. Omedelbart efter sammanträdet publiceras ett beslutsmeddelande på stadsfullmäktiges hemsida. Information om beslutet ges också under mötet på Helsingforskanalen. Protokoll och diskussionsprotokoll publiceras senare på fullmäktiges hemsida. Från och med hösten 2020 kommer inspelningarna från fullmäktiges sammanträde att textas.

I stadens anvisningar för kommunikation konstateras att stadens kommunikation ska betjäna på de båda inhemska språken och på andra språk som helsingforsare använder, såsom även teckenspråk när det är möjligt. Staden tar i kommunikationen på ett lämpligt sätt hänsyn till specialgrupper, alltså andra än de som talar de inhemska språken samt helsingforsare som talar teckenspråk eller som har någon funktionsnedsättning.

För dem som talar teckenspråk är det möjligt att få info för helsingforsare på huvudstadsregionens gemensamma teckenspråkssida. En gång i månaden utkommer en filmad resumé på teckenspråk, med aktuella teman som valts av en person bland de döva. Resumén delas via Helsingforskanalen och teckenspråkssidan och man informerar om den på hel.fi.

Helsingfors stads funktionsnedsättningsombud anser att teckenspråkstolkning är ett gott exempel på positiv särbehandling, som kunde leda till att många som talar teckenspråk kunde få bättre information om det högsta beslutsfattande organets, Helsingfors stadsfullmäktiges verksamhet än nu. Dessutom skulle detta visa på stadens strävande att utöka tillgängligheten och ta hänsyn även till sådana invånargrupper som har mer begränsade möjligheter att följa stadens ärenden.

Rådet för personer med funktionsnedsättning stöder motionen genom att påpeka bland annat att teckenspråkslagen trädde i kraft 2015 varmed Finland är ett land med fyra språk; finska, svenska, samiska och teckenspråk. Diskrimineringslagen (1.1.2015), teckenspråkslagen och EU:s tillgänglighetsdirektiv, som trädde i kraft i april 2019, bör tas på allvar och verkligen beaktas. Dessutom bör man iaktta FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som ratificerades 10.6.2016. Rådet anser att en äkta likabehandling är en självklarhet som staden i all sin verksamhet ska sträva efter. Med en person som använder teckenspråk avses en person som har teckenspråk som förstaspråk. Rådet anser att intresset för tjänster på teckenspråk ökar när det finns fler av dem. Rådet för personer med funktionsnedsättning önskar en förbindelse om tolkning av åtminstone frågestunderna.

I Helsingfors stads invånarregister finns ingen uppgift om antalet teckenspråkiga, men Finlands dövas förbund har uppgett att det i Helsingfors bor 465 personer med rätt till teckenspråkstolkning, vilket kan ses som en indikation. Av dessa kan 229 personer för sina ärenden anlita en personlig tolk som ersätts av FPA. Enligt Finlands dövas förbund använder ca 4 000–5 000 personer i Finland teckenspråk. Det finns ungefär 100 personer som använder finlandssvenskt teckenspråk.

Uppskattning av kostnaderna

Postadress PB 1 00099 HELSINGFORS STAD helsinki.kirjaamo@hel.fi	Besöksadress Norra esplanaden 11-13 Helsingfors 17 http://www.hel.fi/stadsfullmaktige	Telefon +358 9 310 1641 Telefax +358 9 655 783	FO-nummer 0201256-6	Kontonr FI0680001200062637 Moms nr FI02012566
---	--	---	-------------------------------	--

I princip är det tekniskt möjligt att tolka Helsingfors stadsfullmäktiges sammanträde på teckenspråk och sända inspelningen på Helsingforskanalen tillsammans med övriga inspelningar. Sammanträdena varar olika lång tid och de ofta utdragna mötena innebär att det behövs åtminstone två tolkar för finskt teckenspråk. Man borde även göra förbehåll för minst en tolk av finlandssvenskt teckenspråk.

En omfattande teckenspråkstolkning för ett möte kostar uppskattningsvis 1 100 euro. Tolkningskostnaderna uppskattas till ca 24 000 euro per år, vilket har räknats ut enligt antalet möten 2018 och deras längd samt timpriserna som ett tolkningsföretag publicerat. Kostnadsalkylen utgår från att det vid varje sammanträde skulle finnas två tolkar för finskt teckenspråk och en tolk för finlandssvenskt teckenspråk. För tolkningen behövs dessutom en separat fjärrstyrd videokamera. Engångskostnaden för att skaffa och installera denna apparatur redo att användas beräknas preliminärt vara ca 6 000 euro.

Stadskansliets kommunikationsavdelning konstaterar att det är möjligt att prova på teckenspråkstolkning exempelvis under fullmäktiges frågestunder nästa år. Detta skulle vara en naturlig del av stadens målsättningar för delaktighet, likabehandling och tillgänglighet.

Det vore nyttigt att ordna testet 2–3 gånger så att man får erfarenhet om tekniska arrangemang och streamning i samband med tolkningen. Samtidigt skulle man även kunna kartlägga de teckenspråkigas önskemål och behov och göra det möjligt att vidareutveckla tjänsten.

Under fullmäktiges sammanträdesår ordnas sex frågestunder. Hösten 2019 ändrades frågestunden på så sätt att ledamöternas frågor offentliggörs redan dagen före sammanträdet. Då är det möjligt att informera om frågorna på förhand, samtidigt som man informerar om försöket med teckenspråkstolkning av frågestunden.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Liisa Kivelä, kommunikationsdirektör, telefon: 310 22091
liisa.kivela(a)hel.fi

Jani Merimaa, kommunikationschef, telefon: 310 15255
jani.merimaa(a)hel.fi

Bilagor

1 Said Ahmed Suldaan Aloite 22052019

27.11.2019

Ärende/9

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 750

HEL 2019-006106 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

11.11.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti asian otsikon viimeisen sanan muotoon "viittomakielellä".

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Liisa Kivelä, viestintäjohtaja, puhelin: 09-310 22091
liisa.kivela(a)hel.fi
Jani Merimaa, viestintäpäällikkö
jani.merimaa(a)hel.fi

§ 347

Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om utredning av miljöskadliga förfaranden i Helsingfors

HEL 2019-006112 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Leo Stranius och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad ska utreda antalet miljöskadliga förfaranden och funktioner i stadens budget.

Stadsstyrelsen konstaterar att det som en del av stadens miljörapport följs hordana miljökonsekvenser stadens funktioner har ur ett ekonomiskt perspektiv. Här ingår de intäkter, utgifter och investeringar som i första hand har genomförts av miljöskyddsskäl. I den årliga miljörapporten framförs härigenom till många delar förfaranden och åtgärder som är miljöskadliga och dessas antal i stadens årliga verksamhet. Hela stadskoncernens uppgifter samlas in årligen men eftersom uppgifterna från dottersammanslutningarna inte är heltäckande anges endast moderstadens uppgifter i miljörapporten. Till vissa delar är även de något bristfälliga eftersom det är svårt att urskilja vissa miljöutgifter och miljöinvesteringar till exempel i byggnadsprojekt. De viktigaste delarna av stadens miljörapport anges årligen i verksamhetsberättelsen i stadens bokslut i enlighet med de landsomfattande bokslutsanvisningarna.

Stadens miljörapportering vidareutvecklas och i detta samband har bl.a. stadens ekonomiförvaltning infört nya nummer för verksamhetsområdena, vilket gör det lättare att följa miljöfrågor och rapportera om dessa. Resultat av utvecklingsarbetet för bättre miljörapportering torde bli tillgängliga i samband med miljörapporten 2020.

År 2018 uppgick stadens miljöutgifter enligt miljörapporten till 91 miljoner euro (2,1 % av stadens alla verksamhetsutgifter), stadens miljöinvesteringar uppgick till 135 miljoner euro (21,5 % av stadens alla investeringar i anläggningstillgångar) och stadens miljöintäkter uppgick till 6 miljoner euro (0,5 % av stadens alla verksamhetsintäkter). Värdet på miljöansvaren i bokslutet var mer än 22,4 miljoner euro 31.12.2018. Ansvarerna gällde beredskapen på att iståndsätta före detta avstjäpningsplatser och sanering av mark.

De av stadens intäkter, utgifter och investeringar som inte ingår i miljöekonomin enligt miljörapporten är dock alla nödvändigtvis inte direkt eller indirekt skadliga för miljön. Relativt miljöneutrala (eller också miljöpositiva till exempel genom utbildning) funktioner är till exempel undervisnings- och kulturtjänsterna samt social- och hälsovårdstjänsterna om endast tjänsterna beaktas men inte den infrastruktur som de behöver. Om endast de lokaler som är nödvändiga för stadens funktioner, energiförbrukningen och rörlighetsbehovet beaktas, är miljökonsekvenserna avsevärda.

Staden är en betydligt stor offentlig upphandlare och kan styra marknaden så att miljön beaktas bättre. För närvarande genomför staden emellertid fortfarande många konkurrensutsättningar och upphandlingar utan att beakta miljöfrågor. Detta kan medföra både indirekta och direkta miljökonsekvenser som skulle kunna minskas genom att ställa upp fler miljökriterier. Förfarandet med att ställa upp miljökriterier i stadens upphandlingar varierar. Av de centraliserade konkurrensutsättningarna år 2018 ingick miljökriterier i 62,5 procent av konkurrensutsättningarna och till exempel i stadsmiljösektorn ingick miljökriterier i ca 50 procent av alla konkurrensutsättningar.

Helsingfors deltar i projektet Towards carbon neutral municipalities and regions som samordnas av Finlands miljöcentral. I projektet har Finlands miljöcentral räknat ut kolavtrycket för Helsingfors stads upphandlingar, investeringar och upphandling av kundtjänster borträknade. Enligt kalkylen orsakas de största utsläppen av el och gas, uppvärmning, bygg- och underhållstjänster i områdena och hyrorna för byggnader och lägenheter. Dessas sammanräknade andel utgör mer än hälften av stadens kolavtryck för upphandlingar, som har beaktats i kalkylen.

27.11.2019

Stadsmiljönämnden har lämnat ett utlåtande i ärendet. I stadsmiljönämndens utlåtande beskrivs sådana av stadens funktioner som har avsevärda miljökonsekvenser. I fråga om flera funktioner är det svårt att urskilja miljökonsekvensernas andel av stadens driftsutgifter och investeringar.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 777

HEL 2019-006112 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.10.2019 § 500

HEL 2019-006112 T 00 00 03

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että osana kaupungin ympäristöraporttia seurataan kaupungin ympäristötaloutta. Siihen sisältyvät ne tuotot, kulut ja investoinnit, jotka on ensisijaisesti tehty ympäristönsuojelullisista syistä. Tiedot kerätään vuosittain koko kaupunkikonsernin osalta, mutta koska tytäryhteisöjen toimittamat tiedot eivät ole kattavia, ympäristöraportissa raportoidaan ainoastaan tiedot emo-organisaatiosta. Myös niissä on jonkin verran puutteita, koska tiettyjä ympäristökuluja ja -investointeja on vaikea erottaa esimerkiksi rakennusprojekteissa. Raportointia ollaan kehittämässä ja kaupungin taloushallintopalvelut Talpa on ottanut käyttöön uudet toimintoalumerot emo-organisaatiossa, jotka helpottavat ympäristöasioiden seuranta ja raportointia.

Vuonna 2018 ympäristökulut olivat 91 miljoonaa euroa (2,1 % kaupungin kaikista toimintakuluista), ympäristöinvestoinnit 135 miljoonaa euroa (21,5 % kaupungin kaikista käyttöomaisuusinvestoinneista) ja ympäristötuotot 6 miljoonaa euroa (0,5 % kaupungin kaikista toimintatuotoista). Tilinpäätöksen ympäristövastuiden arvo oli 31.12.2018 yhteensä 22,4 miljoonaa euroa. Vastuut koskivat varautumista entisten kaatopaikkojen kunnostamiseen ja maaperän puhdistamiseen.

Kaikki ympäristötalouteen kuulumattomat kaupungin tuotot, kulut ja investoinnit eivät kuitenkaan ole välttämättä suoraan tai välillisesti ympäristölle haitallisia. Ympäristön kannalta melko neutraaleja (tai esim. koulutuksen kautta myös positiivisia) toimintoja ovat esimerkiksi opetus- ja kulttuuri- sekä sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut, jos huomioidaan pelkät palvelut eikä niiden tarvitsemia infrastruktuuria. Jos taas huomioidaan kaupungin toimintojen tarvitsemat tilat, energiankäyttö ja liikku- mistarve, ympäristövaikutuksia syntyy merkittävästi.

Kaupunki on merkittävä julkinen hankkija ja pystyy ohjaamaan markkinoita ympäristön paremmin huomioivaksi. Tällä hetkellä kaupungissa tehdään kuitenkin edelleen paljon kilpailutuksia ja hankintoja, joissa ympäristöasioita ei vielä huomioida. Tästä voi aiheutua sekä välillisiä että suoria ympäristövaikutuksia, joita voitaisiin vähentää asettamalla entistä enemmän ympäristökriteerejä. Kaupungin tekemissä hankinnoissa asetetaan vaihtelevasti ympäristökriteerejä, keskitetyistä kilpailutuksista 62,5 prosentissa oli vuonna 2018 mukana ympäristökriteerejä ja esimerkiksi kaupunkiympäristön toimialalla noin 50 prosentissa kilpailutuksista.

Helsinki on mukana Suomen ympäristökeskuksen koordinoimassa Towards carbon neutral municipalities and regions -hankkeessa. Hanke-

essa on Suomen ympäristökeskuksen toimesta laskettu Helsingin kaupungin hankintojen hiilijalanjälki, pois lukien investoinnit ja asiakaspalvelujen ostot. Sen mukaan suurimmat päästöt aiheutuvat sähköstä ja kaasusta, lämmityksestä, rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluista sekä rakennusten ja huoneistojen vuokrista. Niiden yhteenlaskettu osuus laskelmassa huomioidusta kaupungin hankintojen hiilijalanjäljestä on yli puolet.

Alla on kuvattu kaupungin toimintoja, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, mutta niiden osuutta kaupungin käyttömenoista ja investoinneista on vaikea erottaa.

Rakentaminen

Rakentaminen on yksi eniten ympäristövaikutuksia aiheuttava toiminto kaupungin toiminnassa erityisesti sen energiankulutuksen ja luonnonvarojen käytön takia. Rakentamiseen käytettävät summat ovat suuria ja ympäristötilinpäätöksessä on esitetty, kuinka paljon rahaa on käytetty energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan. Kaupungilla on kansallisia energiatehokkuusvaatimuksia tiukemmat linjaukset ja erityisesti Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti uusiutuvaa energiaa tulee lisätä merkittävästi. Kiertotalouden avulla on mahdollista säästää sekä rahaa että luonnonvaroja, mutta sen mahdollisuuksia (esim. kierrätettävät osat, purettavuus) ei vielä tällä hetkellä hyödynnetä rakentamisessa riittävästi, mutta kaupungilla on käynnissä joitain kiertotalouspilotteja. Koska kiertotaloutta ei vielä riittävästi huomioida, lisää se rakentamisen haitallisia ympäristövaikutuksia ja kustannuksia.

Kaupungilla on kansallisia energiatehokkuusvaatimuksia tiukemmat linjaukset ja erityisesti Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti uusiutuvaa energiaa tulee lisätä merkittävästi. Rakennushankkeissa iso päätöksiä ohjaava tekijä on tällä hetkellä investointikustannus, josta aiheutuu se, että elinkaarikustannuksella tarkasteltavia uusiutuvan energian järjestelmiä ei välttämättä voida valita esimerkiksi liian suureksi kohoavan vuokravaikutuksen tai hankkeen enimmäishinnan ylittymisen takia. Investointikustannuskeskeisestä tavasta olisi syytä siirtyä tarkastelemaan elinkaarikustannuksia, joka useimmiten johtaa energiatehokkaamman tai ympäristöystävällisemmän teknologian valintaan.

Kaupungin kasvaessa rakentamiselle joudutaan löytämään yhä uusia alueita, mikä voi aiheuttaa viherverkostojen katkeamista, vähentää metsien ja niittyjen määrää sekä vähentää vettä läpäisevän pinta-alan määrää. Näillä on vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ja kaupunkilaisten mahdollisuuksiin nauttia luonnon tarjoamista ekosysteemipal-

veluista. Tätä on mahdollista korvata parantamalla viheralueiden toiminnallisuutta ja ekologista laatua, ennallistamalla luontokohteita tai luomalla uusia viherympäristöjä (esim. viherkattoja), mutta tällä hetkellä näitä mahdollisuuksia ei vielä kattavasti käytetä. Rakentaminen heikentää myös kaupunkirakenteen ilmaston kestävyyttä esimerkiksi heikentämällä hulevesien imeytymistä, mikä voi aiheuttaa lisäkuluja kaupungille esimerkiksi hulevesitulvien vuoksi.

Tällä hetkellä rakentamisessa etusijan saavat usein rakentamisen nykyiset käytännöt ja ratkaisut, joita perustellaan kustannussyillä. Uusia menetelmiä ja tekniikoita säilyttää nykyistä kasvillisuutta tulisi kehittää aktiivisemmin. Erityistapauksiin soveltuvia ratkaisuja on jo tarjolla, mutta niitä käytetään vielä harvoin (esim. kaivamisessa käytettävät ujuttamistekniikat, imuroinnit, ilmalapio). Kasvillisuuden ylläpito on myös haastavaa, jos tehdään lyhytkestoisia alueurakkasopimuksia, koska silloin on vaikea ylläpitää pitkäjänteistä hoitosuunnitelmaa erityisesti vaativien kohteiden kohdalla (esim. niityt, katupuiden rakennelleikkaukset).

Rakentamisen ympäristöhaittoja pyritään vähentämään muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman, kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman ja Kaivumaiden, kiviaineksen ja purkumateriaalien periaatteiden mukaisesti. Tekeillä on myös kierto- ja jakamistaloudentalouden tiekartta, joka pyrkii edistämään kiertotaloutta muun muassa rakentamisessa.

Kiinteistöjen käyttö ja ylläpito

Kiinteistöjen käytön merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät energiankulutuksesta ja energiantuotannon polttoainevalinnoista. Merkittävä osa kaupungin käyttämästä energiasta tuotetaan fossiilisilla polttoaineilla. Kiinteistöissä tapahtuu myös paljon turhaa energiankulutusta, mikä aiheuttaa suoraan lisäkustannuksia kaupungille, mutta jota olisi mahdollista vähentää parantamalla ylläpidon ja huollon resursseja sekä toimintaa.

Kaupungin toiminnasta syntyy paljon jätettä, joita ei vielä lajitella riittävästi materiaalina. Se lisää sekajätteen määrää, kaupungille syntyviä kustannuksia ja hukkaa luonnonvaroja, kun materiaali ohjataan materiaalihyötykäytön sijaan polttoon.

Ylläpidon ympäristöhaittoja pyritään vähentämään muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman ja kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman mukaisesti.

Liikenne

Liikenteen merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät polttoainevalinnoista. Helsingissä on panostettu viime vuosina vahvasti joukkoliikenteeseen, liikenteen siirtämiseen raiteille ja sen sähköistämiseen. HKL:n kalusto kulkee jo kokonaan uusiutuvilla polttoaineilla ja Staran työkonelakusto on siirtymässä biopolttoaineisiin, mutta muuten kaupungin kalusto käyttää vielä suurelta osin fossiilisia polttoaineita, millä on ilmastovaikutusta.

Liikenteen ympäristöhaittoja pyritään vähentämään muun muassa Hiili-neutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman, kaupunkiympäristön toimialan ympäristöohjelman, Kestävä kaupunkiliikuminen Helsingissä -ohjelman sekä Staran ja HKL:n ympäristöohjelmien mukaisesti.

Yleisten alueiden ylläpito

Yleisten alueiden hoidossa käytetään erilaisia kemikaaleja, torjunta-aineita ja lannoitteita, jotka voivat olla ympäristölle haitallisia, esimerkiksi heikentämällä luonnon monimuotoisuutta. Osa hulevesistä johdetaan suoraan vesistöihin ja runsaslumisina talvina lunta kaadetaan mereen, mitkä edistävät esimerkiksi mikromuovien ja muiden epäpuhtauksien päätyä vesistöihin. Yleisten alueiden ylläpidon kilpailutuksessa on kuitenkin viime vuosina otettu käyttöön ympäristökriteereitä, joiden ansiosta on vähennetty muun muassa kemikaalien käyttöä ja tehty ylläpidosta ympäristöasiat kattavammin huomioivaa. Staran ympäristöohjelmassa on toimenpiteinä urakoiden ympäristöriskien kartoitus ja ympäristösuunnitelmien laadinta sekä käytettyjen kemikaalien riskien arviointi ja hankintaohjeiden laatiminen, jotta ympäristölle haitallisimpien kemikaalien käyttöä voidaan vähentää.

Maankäyttö ja kaavoitus

Helsingin kaupunkisuunnittelun keskeisenä pyrkimyksenä on kaupungin kestävä kasvun turvaaminen. Ympäristön näkökulmasta tällä tarkoitetaan sitä, että kaupungin kasvun haittoja pyritään minimoimaan ohjaamalla uutta rakentamista siten, että tuleva kaupunkirakenne tuottaa mahdollisimman vähän liikkumisesta aiheutuvia päästöjä samalla kun paikalliset ympäristölliset reunaehdot, etenkin viheralueiden arvot pyritään parhaalla mahdollisella tavalla turvaamaan.

Käynnissä olevat kaupungin keskustan tuntumaan sijoittuvien uusien projektialueiden rakentuminen tarjoaa mahdollisuuksia vähäpäästöiseen liikkumiseen ja asumiseen.

Yleiskaava 2016:n lähtökohtana on verkostokaupungin vahvistaminen, joka laajentuvan raideverkon kautta mahdollistaa liikenteen osalta vähäpäästöisen elämäntavan myös esikaupunkialueelle, esimerkiksi tulevissa bulevardikaupunginosissa. Maankäytön tiivistäminen raideliiken-

27.11.2019

teen asemien tuntumaan ohjaa kaupunkirakenteen kehitystä suuntaan, jolla parannetaan kestävien liikkumismuotojen käytön edellytyksiä.

Huomattavaa on, että myös suotuisalle sijainnille tehtävä rakentaminen aiheuttaa rakentamisen aikaisia päästöjä sekä energiankulutuksen lisääntymistä kaupungissa. Näihin voidaan vaikuttaa rakentamisen ohjauksella. Hiilineutraalin Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa on useita toimenpiteitä, jotka tähtäävät päästöjen ja energiankulutuksen vähentämiseen.

Kaupunkisuunnittelussa integroidaan maankäytönsuunnittelu ja liikennesuunnittelu hyvän elinympäristön saavuttamiseksi ja ympäristön suojelemiseksi. Esimerkiksi isoja liikennehankkeita suunniteltaessa tulee kuitenkin varmistua siitä, että ne toteuttavat myös kaupungin ilmastotavoitteita.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pirita Kuikka, ympäristösuunnittelija: +358 9 310 32045
pirita.kuikka(a)hel.fi

§ 348

Den av ledamoten Mauri Venemies väckta motionen om regelbundna enkäter om inomhusluft för personalen och kunderna

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite säännöllisistä sisäilmakyselyistä henkilöstölle ja asiakkaille

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mauri Venemies och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att det nya inneluftsprogrammet som en praktisk åtgärd ska innefatta regelbundna enkäter om inomhusluften varje år. Enkäterna ska enligt förslaget vara riktade till personal och kunder vid daghem, skolor, sjukhus och motsvarande ställen. På så sätt får man mera heltäckande information och så kan man angripa problemen tidigare. Med tidigt ingripande kan man förhindra att skadorna på hälsan förvärras och eftersträvar man att minimera reparationskostnaderna.

Stadsstyrelsen konstaterar att det på grund av enkätprocessens omfattning, långsamhet och osäkerhetsfaktorer inte är ändamålsenligt att i inneluftsprogrammet innefatta en årlig enkät om inomhusluften i Helsingfors stads offentliga lokaler. En inneluftsenkät av det slag som föreslås ger inte i sig tillräcklig information om respektive objekts inneluftskvalitet.

Inneluftsprogrammet syftar till att styra inomhusluftens kvalitet på verksamhetens alla delområden, från att förutse lokalbehoven till att underhålla lokalerna under den tid de är i bruk och att reparera lokalerna samt ända till att avstå från dessa. Man har inte skrivit in årliga ineluftsenkäter i programmet, därför att den nytta de kan ge med avseende på underhållet av fastigheterna och styrandet av kvaliteten på fastigheternas inomhusluft är liten i förhållande till de resurser som krävs och de kostnader det betingar att utföra och analysera enkäterna. Enbart på basis av resultaten av ineluftsenkäter kan man inte dra slutsatser om lokalernas tillstånd eller om reparationer som kan krävas.

Bedömningarna av ineluftskvaliteten bygger primärt på konditionsundersökningar av byggnaderna. Brukarnas erfarenheter och information som lämnas av skol-, studerande- och företagshälsovården är komplement till dessa undersökningar. Vid behov låter ineluftsexperterna utföra miljöenkäter som lokalbrukarna får svara på, vilket tjänar som primärdata för undersökningarna. Fostrans- och utbildningssektorn har under åren 2016–2018 låtit utföra omfattande enkäter i Helsingfors alla finsk- och svenskspråkiga grundskolor som både elever och anställda har fått svara på, och det har inte ansetts nödvändigt att upprepa dem varje år. Enkäterna gav ingen ny information om ineluftssituationen, eftersom problemen i största delen av objekten redan var bekanta, och undersökningarna, reparationsplaneringen eller själva reparationerna redan hade kommit igång.

Man har antecknat flera sådana saker i ineluftsprogrammet som syftar till att förbättra förebyggandet av ineluftsproblem och processerna för att lösa sådana problem. Staden utvecklar en verksamhetsmodell för hur man löser ineluftsproblem, söker finna individuella lösningar som hjälper dem som har symtom samt utreder hur hälsovårdsservicen tätare skulle kunna knytas till arbetet med att lösa ineluftsproblem.

Stadsstyrelsen godkände 24.6.2019 (§ 485) Helsingfors stads fastighetspolitiska program, ineluftsprogram och dessa dokumentens genomförandeprogram som riktgivande dokument för att nå de mål som har slagits fast i Helsingfors stadsstrategi 2017–2021.

Stadens ineluftsgrupp behandlade motionen på sitt möte 24.10.2019 och konstaterade bl.a. att antalet enkäter inte borde öka i staden. I stället för fler enkäter anser stadsmiljösektorn det som viktigt att satsa på gott fastighetsunderhåll och omfattande städning, något som har en preventiv inverkan på ineluftsproblem.

Fostrans- och utbildningsnämnden och social- och hälsovårdsnämnden samt stadsmiljösektorn har gett utlåtanden i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandena.

27.11.2019

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mauri Venemiehen aloite säännöllisistä sisäilmakyselyistä henkilöstölle ja asiakkaille

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 778

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 31.10.2019

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Mauri Venemies ja 14 muuta valtuutettua ovat 10.4.2019 tehneet aloitteen, jossa esitetään, että Helsingin kaupungin uuteen sisäilmaohjelmaan sisällytetään yhtenä käytännön toimenpiteenä säännölliset vuo-

sittain tehtävät sisäilmaa koskevat kyselyt. Aloitteessa esitetään, että sisäilmakyselyt suunnattaisiin päiväkotien, koulujen, sairaaloiden ja vastaavien tilojen henkilöstölle ja asiakkaille. Aloitteen mukaan näin saataisiin kattavampaa tietoa, voitaisiin puuttua aiemmin kehittymässä oleviin ongelmatilanteisiin, estettäisiin terveyshaittojen paheneminen sekä pienennettäisiin korjauskuluja.

Sisäilmaohjelman tavoitteena on hallita sisäilman laatua kaikilla toiminnan osa-alueilla lähtien tilatarpeiden ennakoinnista aina käytönaikaiseen ylläpitoon, tilojen korjaamiseen ja tiloista luopumiseen asti. Säännöllisiä vuosittaisia sisäilmakyselyitä ei ohjelmaan ole kirjattu muun muassa siksi, että niistä saatava hyöty kiinteistöjen ylläpidon ja sisäilman laadun hallinnan kannalta on vähäinen verrattuna kyselyiden tekemiseen ja analysointiin kuluviin resursseihin ja kustannuksiin. Pelkästään sisäilmakyselyiden tulosten perusteella ei myöskään pystytä tekemään johtopäätöksiä tilojen kunnosta tai tarvittavista korjauksista.

Aloitteessa ehdotettujen kyselyiden teettämä työmäärä olisi valtava ja vaikeasti hallittava. Henkilöstön määrä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ja sosiaali- ja terveystoimialalla on yhteensä yli 28 000 henkilöä ja asiakasmäärä moninkertainen.

Arviot sisäilman laadusta perustuvat ensisijaisesti rakennusten kunto- tutkimuksiin, joita käyttäjien kokemukset sekä koulu-, opiskelija ja työterveydenhuollon tiedot täydentävät. Tarvittaessa sisäilma-asiantuntijat teettävät tilojen käyttäjillä olosuhdekyselyjä tutkimusten lähtötiedoiksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on teettänyt kattavat kyselyt kaikissa Helsingin suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa sekä oppilaille että henkilöstölle vuosien 2016–2018 aikana, eikä niiden toistamista vuosittain ole nähty tarpeellisena.

Sisäilmaohjelmaan on kirjattu useita asioita, joiden tavoitteena on parantaa sisäilmaongelmien ennaltaehkäisyä ja ratkaisuprosessia. Kaupunki muun muassa kehittää toimintamallia sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi, etsii yksilöllisiä ratkaisuja oireilevien auttamiseksi sekä selvittää, miten terveydenhuoltopalvelut voidaan kytkeä tiiviimmin mukaan sisäilmaongelmien ratkaisuun.

Kaupungin sisäilmaryhmä käsitteli aloitetta kokouksessaan 24.10.2019 ja totesi muun muassa, ettei kyselyjen määrää tulisi kaupungilla lisätä. Kyselyjen lisäämisen sijaan kaupunkiympäristön toimiala pitää tärkeänä panostaa kiinteistöjen hyvään ylläpitoon ja huoltoon sekä kattaviin siivouksiin, joilla on ennaltaehkäisevä vaikutus sisäilmaongelmiin.

Lisätiedot

Anna Saarinen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 33196
anna.saarinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.10.2019 § 343

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että toimialan toimitilojen kuntoa, terveellisuutta ja turvallisuutta sekä käyttäjien kokemusta tiloista seurataan säännöllisesti. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kannan mukaisesti, että sisäilmakyselyllä voidaan kartoittaa käyttäjien kokemuksia rakennuksen sisäilman laadusta, tyytyväisyyttä ympäristön olosuhteisiin sekä mahdollista koettua oireilua. THL:n mukaan mahdollisen sisäilman ongelmatilanteen arvioinnin tulee kuitenkin aina perustua rakenneteknisiin selvityksiin sekä mahdollisiin muihin asiantuntijalausuntoihin. Sisäilmakyselyn perusteella ei tule tehdä suoria johtopäätöksiä sisäilman laadusta, rakennuksen olosuhteista tai terveyshaitan olemassaolosta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että rakentamisen laatu, rakennusten kunnossa- ja ylläpito sekä rakennusten teknisen kunnan seuraaminen tulee olla riittävällä tasolla ja mahdollisiin sisäilmaa heikentäviin syihin tulee päästä puuttumaan jo varhaisessa vaiheessa. Sisäilmakyselyt ovat toimiva työkalu tarvittavien käyttäjäkokemusten kartoittamiseen sisäilmapuutteita epäiltäessä ja seurattaessa käyttäjien kokemusta tehtyjen korjaustoimenpiteiden onnistumisessa. Lisäksi tiedonkululle ja –hallinnalle eri osapuolten (käyttäjien, työterveyshuollon, työsuojelun, terveydensuojelun, teknisen isännöinnin, kiinteistönhoidon sekä sisäilma-asiantuntijoiden) välille tulisi etsiä uusia toimintatapoja. Tähän tarkoitukseen tarvitaan osapuolten yhteiseen käyttöön soveltuva tiedon arkistointiohjelma, jossa kaikki rakennusta koskeva tieto on yhtäaikaaisesti eri osapuolten käytettävissä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tehty sisäilmakyselyjä sekä oppilaille että henkilöstölle. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on kehittänyt ala- ja yläkoululaisille suunnatun sisäilmakyselyn, jonka tarkoituksena on toimia työkaluna koulujen sisäilmaongelmien hallinnassa. Helsingin kaikissa suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa toteutettiin kysely kolmessa vaiheessa vuosina 2016-2018. Jokaisesta eri vaiheen tutkimuksesta on tehty oma raporttinsa. Kyselyt eivät tuoneet uutta tietoa rakennusten sisäilmatilanteesta, sillä suurimmassa osassa kohteita ongelmat olivat jo tiedossa, ja tutkimukset, korjausten suunnittelu tai korjaukset olivat käynnissä. Kyselyissä nousi esiin kuitenkin

kohteita, joissa oli tarpeen tarkistaa ilmanvaihto- ja lämmitysjärjestelmien toiminta.

Työterveyslaitos toteutti lisäksi huhtikuussa 2018 sisäilmastokyselyn kaikissa kaupungin 101:ssä suomen- ja ruotsinkielisessä peruskoulussa. Vastauksia saatiin yli 2 500 ja vastausprosentti oli 65. Kysely toteutettiin Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) rahoittamana ja se liittyi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) 2016-2018 toteuttamaan hankkeeseen (oppilaskyselyt). Kysely ei siis ollut oirelähtöinen. Kyselyyn vastasi luokissa toimiva henkilöstö ts. opettajat ja koulunkäyntiavustajat. Tämänkään kyselyn tuloksissa ei noussut esiin kouluja, joiden osalta ei olisi kiinteistön omistajan taholla ollut tiedossa, että jotain kokemusta olosuhdehaitasta ja/tai oireilusta on.

Henkilöstön kokemusta toimitilojen sisäilman laadusta kartoitetaan myös henkilöstökyselyillä, joita tehdään tarvittaessa yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Helsingin kaupunki on lisäksi laatinut toimintamallin sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, ettei Helsingin kaupungin uuteen sisäilmaohjelmaan ole tarkoituksenmukaista sisällyttää Helsingin kaupungin julkisiin tiloihin tehtävää vuosittaista sisäilmakyselyä kyselyprosessin laajuuden, hitauden ja epävarmuustekijöiden vuoksi.

Aloitteessa ehdotettu vuosittain tehtävä sisäilmakysely ei sellaisenaan anna riittävää tietoa kunkin kohteen sisäilman laadusta.

Käsittely

22.10.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että seuraava virke lausunnon ensimmäisestä kappaleesta poistetaan: Koettuihin olosuhdehaittoihin ja oireisiin tiedetään vaikuttavan myös useita rakennuksen ulkopuolisia tekijöitä, kuten vastaajan terveydentila, elintavat, stressi ja huolestuneisuus sekä elinympäristö.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppi, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi
Satu Sjöblom, erityissuunnittelija, puhelin: 310 26002
satu.m.sjoblom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.10.2019 § 246

HEL 2019-004552 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupungin-
hallitukselle kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän aloitteesta:

"Sosiaali- ja terveystoimiala vuokraa toimitilansa kaupunkiympäristön
toimialalta, joka vastaa kiinteistöjen ylläpito- ja korjaustoimista koko
kaupungin tasolla. Sosiaali- ja terveystoimialalla noudatetaan Helsingin
kaupungin sisäilmaohjeistusta ja toimitaan siinä mainittujen prosessien
mukaan, olipa kyseessä sitten sisäilmaongelmien selvittely, sisäilmaky-
selyjen ja -tutkimusten toteuttaminen tai sisäilmaongelmiin liittyvät kor-
jaustoimenpiteet. Sosiaali- ja terveystoimialan oma sisäilmaohje on
kaupungin ohjeen ja linjausten mukainen, eikä erillisiin prosesseihin ole
tarvetta ryhtyä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että toimitilojen kun-
nossapidosta huolehditaan ja sisäilmaongelmia aiheuttaviin korjausta
edellyttäviin toimenpiteisiin ryhdytään välittömästi. On myös olennaista,
että mahdollisiin sisäilmaongelmatilanteisiin päästään puuttumaan jo
varhaisessa vaiheessa. Kaikki tämä edellyttää hyvää, sujuvaa ja avoin-
ta tiedonkulkua eri toimijoiden kanssa."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Hynninen, Kati - toimitila-asiantuntija, toimitila-asiantuntija, puhelin: 310 46701
kati.hynninen(a)hel.fi

§ 349

Den av ledamoten Petra Malin väckta motionen om reglering av artificiell belysning och minskning av ljusföroreningar

HEL 2019-004554 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen säätelystä ja valosaasteen vähentämisestä

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petra Malin och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda miljö- och hälsoeffekterna av artificiell belysning samt behovet av att i stadsområdet noggrannare reglera belysningens styrka och blinkande i fråga om utomhusbelysning och ljusreklam samt vidare behovet av att reglera mängden ljusreklam områdesvis.

Stadsstyrelsen konstaterar att stadsmiljösektorn är medveten om de problem som den artificiella belysningen medför. Sektorn följer den forskning som görs om artificiell belysning och utvecklar genomförbara lösningar. Medlen och ansvaret är i någon mån utspridda i fråga om styrning och övervakning, i synnerhet beträffande digitala reklamannonser. I takt med att de digitala reklamannonserna ökar kraftigt har de en allt större inverkan på stadsbilden. Övervakningen av reklamannonser måste fås i skick och möjligheten att fastställa påföljder för bruk/verksamhet som avviker från givna tillstånd ska utredas. Störande belysning förhindras med god planering och gott genomförande. Här ska man fästa särskild uppmärksamhet vid korrekt ljusstyrka, vid

27.11.2019

ljusets riktning och vid att ljuset dämpas och släcks på rätt sätt. Tack vare modern teknik finns det goda möjligheter att göra det. Ljusreklamens storlek och styrka samt eventuella rörelse ska anpassas till förhållandena i omgivningen. I fråga om reklamanläggningar är också principerna för hur de placeras av stor betydelse när det gäller att dämpa störande ljus. Man fortsätter att utreda belysningens miljö- och hälsoeffekter, och planeringsanvisningar och bestämmelser ska preciseras på basis av tillgängliga forskningsrön.

Stadsmiljönämnden har lämnat ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med nämndens utlåtande.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite keinovalaistuksen säätelystä ja valo-
saasteen vähentämisestä

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 779

HEL 2019-004554 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

27.11.2019

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 17.09.2019 § 453

HEL 2019-004554 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Taustaa

Aloitteessa kiinnitetään huomiota kolmeen erityyppiseen ongelmaan: uuden valaistustekniikan, lähinnä LED-valaistuksen, aiheuttamat haitat luonnolle ja ihmisille, valon liiallisen määrän aiheuttamat haitat luonnolle ja ihmisille sekä valomainosten määrästä ja häiritsevyydestä aiheutuvat haitat ihmisille.

Ongelmat ovat syntyneet vasta viime vuosina erityisesti LED-pohjaisen mainoslaitetekniikan myötä. Tutkimustyötä ongelmien selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi tehdään paljon niin kansainvälisesti kuin Suomessakin. Helsinki seuraa tiiviisti alan tutkimustoimintaa sekä ohjeistusta ja pyrkii ottamaan ohjeet mahdollisimman pian huomioon julkisen valaistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kansainvälinen valaistuskomissio CIE on valaistusalan merkittävin ohjeiden ja suositusten antaja, ja sen suositukset siirtyvät yleisesti kansallisiin valaistusohjeisiin. CIE on päivittänyt häiriövaloa koskevan raporttinsa vuonna 2017 (CIE 150:2017 Guide on the Limitation of the Effects of Obtrusive Light from Outdoor Lighting Installations, 2nd Edition). Uudet suositukset eivät vielä näy valaistusstandardeissa, mutta Helsinki pyrkii ottamaan ne huomioon uusissa valaistusratkaisuissa.

CIE:n raportti ei tunnista LED-valojen poikkeavista aallonpituuksista tai muista teknisistä ominaisuuksista aiheutuvia haittoja, vaan sen mukaan ongelmat syntyvät valaistuksen liiallisen voimakkuuden tai vääränlaisen suuntauksen ja valonjaon synnyttämästä häiriövalosta.

Raportissa kuvataan monin tavoin häiriövalon vaikutuksia eläimiin ja ihmisiin. Siinä on tunnistettu valon aiheuttamat haitat muun muassa merikilpikonnille, muuttolinnuille, lintujen pesinnälle ja lepakoille. Ihmisille aiheutuvia haittoja ovat muun muassa asuntoihin tunkeutuvan valon kiusahäikäisy ja epämiellyttävyyden tunne sekä vuorokausirytmien häiriytyminen. Melatoniinin erittymisen häiriöt voivat myös aiheuttaa terveyshaittoja ja nukahtamisongelmia.

CIE esittää häiriövalon estämiseksi raja-arvoja, jotka riippuvat valaistusta ympäristöstä ja vuorokauden ajasta. Raportissa on esitetty raja-arvoja kiinteistöihin tunkeutuvalla häiriövalolle, valaistuksen aiheuttamalle häikäisylle, häiriövalon haitoille tiellä liikkuville, taivaankannen valottumiselle sekä julkisivuvalaistuksen ja valomainosten aiheuttamalle häiriövalolle. CIE:n suositukset eivät kuitenkaan ole sitovia, vaan toiminnalle tarvitaan paikalliset soveltamisohjeet tai määräykset.

Ohjeet Helsingissä

Helsinki on laatinut yleisesti valaistuksen tavoitteita käsittelevän raportin ”Kaupungin valot - Helsingin valaistuksen kaupunkikuvalliset periaatteet” usean hallintokunnan yhteistyönä vuonna 2003.

Julkinen ulkovalaistus

Helsingin julkisen ulkovalaistuksen (katu- ja puistovalaistus) periaatteet määritellään kaupunginhallituksen vuonna 2015 hyväksymässä valaistuksen tarveselvityksessä. Ohjeistusta on tarkennettu vuonna 2017 laaditussa ulkovalaistuksen suunnitteluohjeessa. Näissä asiakirjoissa on esitetty ohjeet muun muassa valaistustavoille, valaistusvoimakkuuksille ja käytettävälle valon ominaisuuksille eri tyyppisissä kaupunkitiloissa. Lisäksi niissä on ohjeet valaistuksen ohjaustavoille ja himmentyksille. Ohjeistus vastaa suurelta osin CIE:n raportissa esitettyjä suosituksia. Valaistuksen suunnitteluohje on kuitenkin määrä päivittää vuoden 2019 lopussa vastaamaan viimeisintä tietoa.

Parhaillaan kaupunkiympäristön toimialalla kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelussa laaditaan periaatteita ja ohjeita ranta-alueiden ja rantareittien valaisemiseen. Työn on määrä valmistua kuluvan vuoden lopussa. Työn kuluessa on selvitetty laajasti tehtyjä kansainvälisiä ja kotimaisia tutkimuksia valaistuksen vaikutuksista luonnonympäristöön. Tehdyistä tutkimuksista on saatu laajasti tietoa keinovalon haitoista hämärä- ja yöaktiivisille lajeille. Jonkin verran on myös näyttöä valon haitoista päiväaktiivisille lajeille. Vuonna 2020 aloitetaan tarveselvityksessä todettu kaupungin pimeäksi jätettävien alueiden määrittely.

Kaupungin hallinnoimien alueiden valaistus on selkeästi hallittavissa, koska kaupunki tilaa suunnitelmat ja voi esittää sisällölliset vaatimukset omien tavoitteidensa mukaisesti.

Yksityinen ulkovalaistus ja valomainokset

Yksityiset valaistavat alueet käsittävät lähinnä pihoja ja rakennusten julkisivuja. Kaupungin rakennusvalvonnan ohje kiinteistöjen julkisivujen ja pihojen valaistuksesta on vuodelta 2010. Siinä missä ulkovalaistus ja osa julkisivuvalaistuksista mahdollistaa turvallisen liikkumisen pimeällä

tai luo tunnelmaa (esimerkiksi kausivalaistus), mainosvaloilla ja osalla julkisivuvalaistuksia taas halutaan kiinnittää huomiota. Rakennusvalvonnalla on useita ohjeita koskien mainosvaloja ja laitteita: Sähköiset vaihtuvanäyttöiset mainoslaitteet 2017, Mainoslaitteet rakennuksissa 2012 ja Ulkomainoslaitteiden sijoitusperiaatteet 2015. Ohjeiden laatimisen jälkeen tekniikka sekä myös mainostamisen tarve ja tavat ovat kehittyneet ja muuttuneet niin paljon, että ohjeet ovat päivitystarpeessa. Ohjeissa tulee ottaa voimakkaammin kantaa mainoslaitteiden teknisiin ominaisuuksiin sekä niiden kokoon ja sallittuihin sijoituspaikkoihin. Rakennusvalvonnan nykyisten ohjeiden ongelma on se, että ne on tehty yleispäteviksi koskemaan keskenään hyvin erilaisia ympäristöjä. Ohjeissa pitäisi jatkossa pystyä huomioimaan alueelliset arvot ja erityispiirteet. Myös joidenkin ulkotilamaisten julkisten sisätilojen, kuten liikenne-terminaalit, digitaalisten valomainoslaitteiden sijoitusperiaatteet olisivat tarpeen. Tarvitaan myös keinot luvattoman toiminnan valvomiseksi ja sanktioimiseksi. Rakennusvalvonnalla ei ole tällä hetkellä mahdollisuuksia luvattoman tai ohjeiden vastaisen toiminnan valvontaan. Alustavasti on päätetty, että ohjeiden päivitys alkaa vuoden 2019 lopussa yhteistyönä kaupunkiympäristön toimialan muiden palveluiden kanssa.

Yleisten alueiden mainoslaitteet

Kaupungin yleisten alueiden ulkomainoslaitteita koskeva sopimus on voimassa vuoden 2023 heinäkuun loppuun. Sopimuksessa ei ole määritely ehtoja mainoslaitteiden kirkkauksille tai kuvan liikkeelle. Ulkomainoslaitteista 10 kappaletta on digitaalisia suurtauluja ja noin 50 kappaletta kaupunkipyöräasemien digitaalisia mainostauluja. Muut laitteet edustavat perinteisempää tekniikkaa, mutta niidenkin muuttamiseksi digitaalisiksi on esitetty toiveita. Sopimusehtojen muuttaminen kesken sopimuskauden on hankalaa, mutta ongelmien ilmaannuttua on toimijan kanssa saatu asiat sovittua ja tarvittaviin korjaustoimiin on ryhdytty. Jatkossa päivitettävä valomainoslaiteohje tulee ulottaa koskemaan myös yleisille alueille sijoitettavia mainoslaitteita sopimusten sallimissa puitteissa.

Kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimien ja valvomien valomainosten lisäksi yleisillä alueilla on pysäkkien mainoslaitteet. Niitä hallinnoi liikennelaitos. Myös niitä on muutettu vilkkaimmilla pysäkeillä digitaalisiksi.

Yhteenveto

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen keinovalaistuksen ongelmista. Tutkimustoimintaa seurataan ja toteutusratkaisuja kehitetään aktiivisesti ja valaistuksen suunnitteluohjeet sekä muu ohjeistus ovat hyvällä tasolla edellä todettuja päivi-

tystarpeita lukuun ottamatta. Ohjaamisen ja valvonnan keinot ja vastuut ovat erityisesti digitaalisten mainoslaitteiden osalta jossain määrin hajautuneet. Digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa, niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään. Häiriövaloa estetään hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella. Siinä tulee kiinnittää erityistä huomiota oikeaan valaistusvoimakkuuteen, valon suuntaamiseen sekä valaistuksen oikeanlaiseen himmentämiseen ja sammuttamiseen. Nykyaikainen tekniikka antaa siihen hyvät mahdollisuudet. Valomainosten koko ja kirkkaus sekä mahdollinen liike tulee sovittaa ympäristön olosuhteisiin. Mainoslaitteiden osalta myös sijoitusperiaatteilla on suuri merkitys häiriövalon hillitsemiseksi. Valaistuksen ympäristö- ja terveysvaikutusten selvittämistä jatketaan ja suunnitteluohjeita ja määräyksiä tarkennetaan saatavan tutkimustiedon pohjalta.

LED-tekniikan tulo on verrattavissa sähkövalon aiheuttamaan murrokseen. Tekniikka kehittyä ja kaupungille tulisi taata riittävät mahdollisuudet sen seuraamiseen, ohjeistuksen ylläpitämiseen ja toteutuksen valvontaan. Digitaalisten mainoslaitteiden sijoituksen osalta tarvitaan myös periaatepäätöksiä kaupunkikuvan hallitsemiseksi ja esteettömyyden turvaamiseksi. Seuraavan kerran uudistettaessa rakennusjärjestystä, on valo huomioitava entistä paremmin, koska valon merkitys kaupunkiympäristössä on yhä suurempi.

Käsittely

17.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Noora Laak: Lisäysehdotus yhteenveto-kohtaan, virkkeen "Ohjaamisen ja valvonnan keinot ja vastuut ovat erityisesti digitaalisten mainoslaitteiden osalta jossain määrin hajautuneet." jälkeen:

"Digitaalisten mainoslaitteiden määrän voimakkaasti kasvaessa, niillä on entistä suurempi vaikutus kaupunkikuvaan. Mainoslaitteiden valvonta on saatettava kuntoon ja luvasta poikkeavan käytön/toiminnan sanktioinnin mahdollisuus selvitetään."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Noora Laakin vastaehdotuksen.

10.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

27.11.2019

Mikko Aho

Lisätiedot

Juhani Sandström, valaistuspäällikkö: 310 38521

juhani.sandstrom(a)hel.fi

Salla Mustonen, va. yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 26445

salla.t.mustonen(a)hel.fi

Jarmo Talvasto, tekninen asiantuntija, puhelin: 310 38817

jarmo.talvasto(a)hel.fi

§ 350

Den av ledamoten Jussi Niinistö väckta motionen om flyttning av statyn Världsfreden från Hagnäskajen till Leninparken

HEL 2019-005582 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Atte Kaleva understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog att ärendet skulle återremitteras för ny beredning utgående från att hänvisningen till en ny plats för statyn som om möjligt ligger nära den ursprungliga platsen stryks.

14 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att hänvisningen till en ny plats för statyn som om möjligt ligger nära den ursprungliga platsen stryks.

Ja-röster: 49

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Jussi Chydenius, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Muttillainen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Suldaan Said Ahmed, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 26

Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Otto Meri, Seija Muurinen, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazo-

27.11.2019

nov, Juhani Strandén, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Mauri Venemies

Blanka: 7

Silja Borgarsdottir Sandelin, Martina Harms-Aalto, Björn Månsson, Aleksi Niskanen, Petrus Pennanen, Mirita Saxberg, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 3

Maija Anttila, Heimo Laaksonen, Jan Vapaavuori

Stadsfullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Aloite Maailman rauha -patsaan siirtämiseksi Hakaniemenrannasta Leninipuistoon

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jussi Niinistö och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att statyn Världsfreden ska flyttas undan från Hagnäs på grund av byggandet av Hagnäskajen. I motionen föreslås Leninparken som statyns nya plats.

Stadsstyrelsen hänvisar till stadsmiljönämndens och kultur- och fritidsnämndens utlåtanden och konstaterar att statyn Världsfreden är för stor för Leninparken. Stadsmiljönämndens detaljplaneläggning och konstmuseet söker en ny plats för statyn som om möjligt ligger nära statyns ursprungliga plats.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

1 Aloite Maailman rauha -patsaan siirtämiseksi Hakaniemenrannasta
Lenininpuistoon

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 754

HEL 2019-005582 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Jussi Niinistön aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.09.2019 § 476

HEL 2019-005582 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Maailman rauha -teos on suuren kokonsa (korkeus 6,5 metriä) vuoksi liian suuri intiimiin Leninipuistoon. Leninipuisto on alun perin lohkaistu Alppipuistosta 1960 - 1961 puutarhanäyttelyalueeksi. Puisto sai nimen Leninin mukaan vuonna 1970 Vladimir Iljits Leninin (1870 - 1924) syntymän 100-vuotisjuhlan kunniaksi. Puisto on tunnettu eksoottisista ja harvinaisista kasveistaan, jotka ovat peräisin puutarhanäyt-

27.11.2019

telyn ajalta. Puisto koki mittavan peruskorjauksen vuonna 2015. Tavoitteena oli puiston alkuperäisen hengen säilyttäminen. Maailman rauha - patsas on Moskovan lahjoitus Helsingille vuonna 1990. Lahja oli osa kaupunkien välistä ystävyys- ja kulttuurivaihtotoimintaa.

Hakaniemen rantaa ollaan parhaillaan kaavoittamassa ja muuttuvan maankäytön vuoksi Maailman rauha -patsas tulee siirtää rakentamisen tieltä. Periaatteena on, että uusi paikka etsitään mahdollisuuksien mukaan läheltä alkuperäistä paikkaa. Patsaan uuden sijoituspaikan valinnassa pitää huomioida sen vaatima riittävä tila ja sopivuus ympäristöön. Uusi paikka etsitään yhdessä taidemuseon kanssa osana asemakaavan valmistelua.

Käsittely

24.09.2019 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan asian nro 3 kokouksen asiana nro 10.

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Poistetaan kohdasta (3) seuraava virke: "Periaatteena on, että uusi paikka etsitään mahdollisuuksien mukaan läheltä alkuperäistä paikkaa."

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kohdasta (3) seuraava virke: "Periaatteena on, että uusi paikka etsitään mahdollisuuksien mukaan läheltä alkuperäistä paikkaa."

Jaa-äännet: 8

Mia Haglund, Antti Koskela, Noora Laak, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Risto Rautava, Laura Rissanen

Esittelijän ehdotus jäi voimaan äänin 8-5.

17.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

27.11.2019

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2019 § 153

HEL 2019-005582 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta toteaa, että Maailman rauha -teoksen koko on Helsingin mittakaavassa suuri, eikä se kaupunkikuvallisesti sovellu Leninipuistoon. Leninipuisto on luonteeltaan pienimuotoinen ja intiimi puisto. Veistos on pronssia ja jalustan kanssa 6,5 metriä korkea. Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoitus yhteistyössä taidemuseon kanssa tutkii erilaisia vaihtoehtoisia paikkoja teoksen uudelleen sijoittamiseksi.

Moskovan kaupungin Helsingille lahjoittama veistos Maailman rauha paljastettiin 14.1.1990. Veistoslahja oli osa kaupunkien välistä ystävyyss- ja kulttuurivaihtotoimintaa. Oleg Kirjuhinin veistos on esimerkki neuvostoliittolaisesta sosialistisesta realismista. Veistoksen aiheena on eri mantereiden asukkaat, jotka kannattavat lehvin koristettua maapalloa rauhan puolesta järjestetyssä mielenosoituksessa. Veistoksen jalustassa on teksti: "Maailman rauha Moskovan lahja Helsingille kuvanveistäjä O. S. Kirjuhin 1989".

Hakaniemenrannan asemakaava muuttuu ja alueella käynnistetään lähivuosina mittavat rakennustyöt. Tähän liittyen kaksi alueella sijaitsevaa julkista taideteosta, Oleg Kirjuhinin Maailman rauha ja Miina Äkkijyrkän teos Joy vuodelta 2006 on siirrettävä nykyisestä sijoituspaikastaan uuteen. Paikka pyritään mahdollisuuksien mukaan etsimään läheltä nykyistä sijaintia.

On tärkeää, että Helsingin kaupunkikuvassa, arkkitehtuurissa ja julkisessa taiteessa näkyvät historian monet kerrostumat. Kaupunkikuvallisesti on myös tärkeää, että veistokset sijoitetaan mittakaavaansa sopivaan paikkaan. Maailman rauha -patsaan ja Joy-teoksen siirtämisiä valmistellaan ja niihin liittyvät prosessit ovat tällä hetkellä vielä kesken.

Käsittely

10.09.2019 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti käsitellä kuudennen esityksen kokouksen toisena asiana.

27.11.2019

Asian aikana kuultavana oli museonjohtaja Maija Tanninen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Maija Tanninen-Mattila, taidemuseon johtaja, puhelin: 310 87008
maija.tanninen(a)hel.fi

§ 351

Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om belysning av graffiti på Gårdsbacka metrostation

HEL 2019-006109 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sami Muttilanen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att Henry Pullas och Kimmo Hela-aros graffitiverk Artism, Crash och Space, som finns på Gårdsbacka metrostation, ska lysas upp. Västmetron har betytt att metrostationerna har fått mera konst. Belysning gör att befintliga verk kommer till sin rätt genom att bättre lyfta fram dem. Det ökar också metrostationernas trivsamt.

Stadsstyrelsen konstaterar att miljön kring Gårdsbacka metrostation och köpcentrum förändras då staden utvecklas och kompletteringsbyggnad sker. Helsingfors stads trafikaffärsverk (HST) strävar efter att göra grundliga renoveringar och förbättringar då det sker förändringar i området. I det sammanhanget är det möjligt att utveckla stationen konstnärligt.

Då man prövar genomförandet av projektet bör man beakta den gamla stationens elsystem, eventuellt merarbete och säkerhetssynpunkter.

Trafikaffärsverket har lämnat ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

27.11.2019

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 780

HEL 2019-006109 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 134

HEL 2019-006109 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Sami Muttilaisen valtuustoaloitteeseen Kontulan metroaseman graffitien valaisemisesta:

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) tehtävä on huolehtia met-ro-, raitio- ja lauttaliikenteen tuottamisesta pääkaupunkiseudulla. HKL tuottaa omistajilleen ja tilaajilleen hyötyä kokonaisvaltaisena joukkoliikennepalvelujen kehittäjänä ja toteuttajana. HKL:n perustehtävänä on tuottaa ja kehittää kestävästä liikkumisesta palveluita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

HKL suhtautuu positiivisesti taiteeseen ja tarjoaa useilla asemillaan tälläkin hetkellä useita kaupallisuudesta vapaita pintoja. HKL haluaa tarjota kaikille matkustajille mahdollisimman positiivisen ja mieluisan matkustajakokemuksen.

Kontulassa on parhaillaan kaupunkikehittäminen täydennyskaavoituksen osalta meneillään. Tulevaisuudessa asemaympäristö ostoskeskuksineen tulee muuttumaan, ja samassa yhteydessä myös metroasemalle tehdään muutoksia. HKL sopeuttaa omia perussparannustarpeiden toteuttamista alueen muutoksiin, esimerkiksi itse laituri-alue kaipaa perussparannuksen. Tässä yhteydessä myös aseman taiteen kehittäminen tulisi mahdolliseksi.

Hankkeen toteutusta arvioitaessa tulee ottaa huomioon esimerkiksi vanhan aseman sähköjärjestelmän mahdollisesti vaatimat lisätyöt, jos muutoksia tehdään. Lisäksi lisävalaistusta arvioitaessa tulee kiinnittää huomiota turvallisuusnäkökohtiin mm. kuljettajien kannalta. Mahdollinen häikäistyminen tulee selvittää ja testata ennen eteenpäin viemistä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Anne Mannerkorpi, isännöitsijä, puhelin: 310 35943
anne.mannerkorpi(a)hel.fi

§ 352

Den av ledamoten Fatim Diarra väckta motionen om återvinningskärll för plast till stadens parker

HEL 2019-006607 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Fatim Diarra och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda hur det vore möjligt att placera ut kärll för återvinning av plast i Helsingfors populära parker.

Stadsstyrelsen konstaterar att stadsmiljösektorn i samarbete med Stara har startat ett försöksprojekt med sorteringsställen för plast och annat avfall. Försöket bygger på att sorteringskärlln konkurrensutsätts. Målet är att kärlln ska fås i försöksanvändning i några populära parker sommaren 2020.

Stadsmiljönämnden har lämnat ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med nämndens utlåtande.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

27.11.2019

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 756

HEL 2019-006607 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.10.2019 § 488

HEL 2019-006607 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala on aloittanut muovin ja muun jätteen lajittelupisteiden kokeiluprojektin yhteistyössä Staran kanssa. Kokeilu perustuu lajitteluastioiden kilpailutukseen. Astioiden tulee olla Helsingin kaupunkitilaohjeessa ja kaupunkikalusteohjeessa määritellyn Helsinki-ilmeen mukaisia. Tavoitteena on saada astiat koekäyttöön muutamassa suosituksessa puistossa kesällä 2020. Puistojen valinta on vielä kesken.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

27.11.2019

Mikko Aho

Lisätiedot

Tomas Palmgren, projektinjohtaja: 310 38586
tomas.palmgren(a)hel.fi
Pekka Engblom, puistovastaava, puhelin: 310 38525
pekka.engblom(a)hel.fi

§ 353

Den av ledamoten Kati Juva väckta motionen om kartläggning och namngivning av prydnadsbuskar och parkträd

HEL 2019-006608 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Kati Juvan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Kati Juva och 24 andra ledamöter föreslår i sin motion att stadsstyrelsen reder ut möjligheterna att sätta ut en namnskylt på åtminstone en del av träden och prydnadsbuskarna i parkerna. På skyltarna ska anges trädets eller buskens namn på finska, svenska, det vetenskapliga namnet samt eventuellt när det planterades. Ytterligare skulle man kunna lägga upp en karta på webben där det framgår hur träden och buskarna är placerade och även bygga infolådor om deras ursprung. Dessutom skulle man kunna ordna guidade parkrundturer för stadsbor och turister.

Stadsstyrelsen konstaterar att stadsmiljösektorn är medveten om att växtligheten i Helsingfors parker är unik, intressant och kulturhistoriskt värdefull. Sektorn har på många sätt främjat invånarnas och turisternas medvetenhet om parkernas växtlighet och dess särdrag.

I inhägnade botaniska trädgårdar där den huvudsakliga uppgiften är att bedriva vetenskaplig verksamhet samt att bibehålla och presentera växter, har alla växter traditionsenligt skyltats. Så har man också gjort i

27.11.2019

Helsingfors universitets botaniska trädgårdar i Kajsaniemi och Gumtåkt. Offentliga grönområden är huvudsakligen avsedda för rekreation och det är inte nödvändigtvis estetiskt motiverat med en riklig skyltning av växterna. På grund av ofog har det visat sig vara jobbigt att underhålla skyltarna. Hittills har man bara fäst namnskyltar i träd och buskar av särskilt intressanta arter vars främsta attraktion har att göra med växtens skönhet och som inte just har några andra funktioner. I parker med mångsidig växtlighet finns det infotavlor där parken och dess flora presenteras. Det ökade behovet av infotavlor har identifierats och de gamla har uppdaterats.

Man kan informera invånare och turister om parkernas flora också på annat sätt än med namnskyltar. Stadsmiljösektorn är medveten om behovet av att informera om växter och möjligheterna att öka uppskattningen och förståelsen om parkernas flora, och söker aktivt nya sätt att informera invånarna om detta.

Informationsbehovet för parker och grönområden är permanent och ökar hela tiden. Helsingfors parker och grönområden och deras flora kan ha det värde i stadens kommunikation som tillhör dem såsom främjare av invånarnas välmående och skapare av Helsingfors stadsbild.

Sedan 2010 har parkerna en egen sida på Facebook där man presenterar växterna, annonserar om stadsmiljösektorns parkpromenader och berättar om övriga evenemang i parkerna. Sektorn lanserade en park-sida 2013 där man presenterar historien och floran för mer än hundra parker. Det har ordnats guidade parkpromenader i Helsingfors sedan 2003. Det informeras brett om promenaderna, bl.a. i Naturutflyktskalendern som delas ut på biblioteken och på parkernas Facebook-sida.

Stadsmiljönämnden har lämnat ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med nämndens utlåtande.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Kati Juvan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 757

HEL 2019-006608 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.10.2019 § 501

HEL 2019-006608 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin, ja erityisesti kantakaupungin, vanhat puut ja pensaat ovat lajistollisesti ja historiallisesti arvokkaita. Aloitteessa toivotaan kasvien kyltitystä ja nettikartan laatimista puistojen kasveista, jotta asukkaiden ja matkailijoiden tietämys puistokasvillisuudesta lisääntyisi. Kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen Helsingin puistokasvillisuuden arvosta ja merkityksestä ja on monin tavoin edistänyt sekä kaupunkilaisien tietoisuutta kasveista että lajistollisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden puu- ja pensasyksilöiden säilymistä.

Helsingin rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjaus (2009) kuvaa periaatteet Helsingin julkisten ulkotilojen istutetun kasvillisuuden käytölle. Linjausta laadittaessa tehtiin laaja taustaselvitys Helsingin rakennettujen viheralueiden kasvillisuudesta ja sen historiasta (Vaahteran varjossa, syreenin tuoksussa). Helsingin muun muassa useita kymmeniä kaupungin teettämiä puistojen kasvillisuusinventointeja ja Helsingin viheralueiden kasvillisuutta käsitteleviä tutkimuksia ja selvi-

tyksiä esimerkiksi koristeomenapuista, syreeneistä, lehmuksista, lehtipuista ja Helsingin kasvilajiston historiasta.

Taustaselvityksessä todettiin, että Helsingin katu- ja viheralueiden istutettu kasvillisuus on omaleimaista, monipuolista ja historiallisesti kerroksellista. Helsingissä on sen pitkän historian ja muun muassa aiempien kaupunginpuutarhureiden määrätietoisen toiminnan jäljiltä edelleen jäljellä suuri valikoima nykyään harvinaista puu- pensas-, perenna- ja sipulikasvilajistoa. Taustaselvityksessä korostettiin Helsingin puistojen puiden ja pensaiden kulttuurihistoriallista merkitystä ja tiettyjen kasvilajien ja -lajikkeiden roolia osana tunnustettavaa helsinkiläistä kaupunkikuvaa.

Rakennettujen viheralueiden kasvien käytön linjaus (Kasvit ovat kaupungin vaatteet, 2009) pohjautuu ymmärrykseen ja tietämykseen Helsingin puistojen puiden ja pensaiden merkityksestä osana Helsingin kulttuurihistoriaa ja identiteettiä. Linjauksen viisi yleislinjausta esittää laajat ja pysyvät kasvien käytön periaatteet rakennetuille viheralueille Helsingissä. Niiden tavoitteena on kohottaa kasvillisuuden asemaa ja merkitystä Helsingin julkisessa kaupunkitilassa ja auttaa vaalimaan Helsingin kasvien käytön rikasta perinnettä ja edelleen monipuolistamaan sitä. Linjauksen ”Kasvillisuuden arvostuksen lisääminen päätöksenteossa” mukaan tiedotuksella lisätään asukkaiden kiinnostusta puistoja ja kasvillisuutta kohtaan, jotta kaupunkilaiset voivat tuntee ylpeyttä oman kotikaupunkinsa ominaispiirteistä. Jatkotoimenpiteeksi on kirjattu, että ”tiedotusta Helsingin viheralueiden kasvillisuudesta lisätään. Nettisivujen kasvillisuustietoja täydennetään. Uutta tiedostusmateriaalia Helsingin puista ja muusta puistokasvillisuudesta kehitetään. Puistokävelyjä jatketaan osana valistus- ja asiantuntijatoimintaa”.

Puistokasveja koskeva tiedotus

Kasvien käytön linjauksen taustaselvityksen koottujen aineistojen pohjalta Laiturin näyttelytilassa toteutettiin 2011 laaja Helsingin puistokasvillisuutta käsitellyt näyttely ”Helsingin historiaa puistojen kertomana”. Näyttely löytyy netistä verkko-osoitteesta kasvitkaupunginvaatteet.fi.

Helsingin puistoilla on ollut Facebookissa vuodesta 2010 oma sivusto ([facebook.com/puistot](https://www.facebook.com/puistot)). Sivustolla on syyskuussa 2019 7 500 seuraajaa. Sivustolla mm. esitellään puistokasveja, usein niiden kukinta-aikaan, mainostetaan kaupunkiympäristön toimialan puistokävelyjä ja kerrotaan puistojen muista tapahtumista. Jakojen kautta yksittäisellä kukintatiedotteella saattaa olla yli 30 000 lukijaa. Facebookin puistot -sivustolla oli vuosina 2012 - 2015 myös kaksi Helsingin puistoja esittelevää kirjoitussarjaa, ”Kukassa nyt!” ja ”Tunne puut!”.

Vuonna 2013 avattu Vihreät sylit. Kävelyretkiä Helsingin puistoihin (vihreatsylit.fi) on kaupunkiympäristön toimialan puistosivusto. Sivustolla esitellään yli sadan puiston historiaa ja kasvilajistoa. Kasvillisuudeltaan erityisen rikkaista puistoista (esimerkiksi Meilahden arboretum, Niskalan arboretum ja Leninipuisto) on tehty sivustolle myös sähköiset kasvikatat, joiden sisältöä ja ominaisuuksia ollaan edelleen kehittämässä. Sivustolle on myös koottu Facebookissa julkaistuja kasviartikkeleita. Sivusto on kolmikielinen: suomi, ruotsi ja englanti. Sivustolla on noin 50 000 käyntiä/vuosi.

Helsingissä on järjestetty opastettuja puistokävelyjä jo vuodesta 2003. Kaikkien puistokävelyjen kantavana teemana ovat puistokasvit. Vuosittain kävelyillä on 1200 - 1400 osallistujaa. Vuonna 2019 puistokävelyjä oli 11 kappaletta eri puolilla kaupunkia. Puistokävelyistä tiedotetaan laajasti mm. kirjastoissa jaettavassa Luontoretikalenterissa ja puistojen Facebook-sivulla.

Nykyteknologia mahdollistaa uudenlaisia tapoja tehdä julkista ulkotilaa esittelevää tiedotusmateriaalia asukkaille ja matkailijoille. Audio-opastusten tekemiseksi Helsingin merkittäviin kasvipuistoihin kaupunkiympäristön toimialalla on olemassa sekä tekniset että sisällölliset valmiudet.

Helsingin kaupungin puurekisteri

Helsingin kaupungilla on käytössään puurekisteri. Helsingin katupuut ovat puurekisterissä melko kattavasti, mutta Helsingin yli 200 000 puistopuusta puurekisteriin on toistaiseksi viety noin 23 000 puistopuuta. Puurekisterissä on syyskuussa 2019 yhteensä 51 000 katu- ja puistopuuta, jotka edustavat 485 puulajia tai -lajiketta.

Kaupungin puurekisterin tietoja avattiin toukokuussa 2019 avoimen datan rajapintapalveluna. Avoimena datana löytyy puurekisterissä olevien puiden lajitieto, kokoluokka ja istutusvuosi, jos se on tiedossa. Koko puurekisteriä ei ole tarkoitus avata yleisölle, sillä sen sisältö on rakennettu ensisijaisesti palvelemaan puita koskevaa päätöksentekoa ja puuomaisuuden hallinnointia.

Helsingin pensaita tai ruohovartisia kasveja ei ole sähköisissä rekistereissä. Yksityiskohtainen tieto Helsingin viheralueiden puu-, pensas- ja perennalajistosta perustuu uudempien puistojen osalta puistosuunnitelmiin ja vanhojen puistojen osalta kasvillisuusinventointeihin, joita kaupunki on teettänyt parin viime vuosikymmenen aikana yhteensä noin 50 puistosta. Merkittävien kohteiden kasvillisuusinventoinnit löytyvät kaupungin julkaisusarjasta.

Puistojen opastaulut ja kasvien nimikyltit

Kasvillisuudeltaan monipuolisissa puistoissa on opastauluja, joissa esitellään puistoa ja sen kasvilajistoa. Kasviesittelyjä sisältäviä opastauluja on muun muassa Alppiruusu puistossa, Meilahden arboretumissa ja sen ruusutarhassa, Niskalan arboretumissa ja Leninipuistossa. Opastaulujen QR-koodit johdattavat kävijän tarvittaessa Vihreiden sylien eri kieliversioihin. Opastaulujen tiedostot löytyvät pdf-muodossa myös Vihreät syliet -sivustolta.

Opastaulujen lisätarve on tiedostettu, ja uusia opastauluja on tehty ja vanhojen sisältöjä päivitetty. Uusia opastauluja on tulossa mm. Vuosaaren huipun virkistysalueelle, Myllypuron Alakivenpuistoon ja Alppikylän Nyyttipuistoon, joissa kerrotaan myös kohteen kasvillisuudesta.

Muutamissa Helsingin puistoissa kasveilla on nimikyltit. Nimikylttejä on toistaiseksi laitettu puistoihin, jotka ovat kasvilajistoltaan erityisen rikkaita ja jotka sijaitsevat alueilla, joiden virkistyskäyttöpaine ei ole erityisen suuri. Näissä puistoissa on kokeiltu erilaisia nimikylttivaihtoehtoja, joista toimivimmaksi ovat osoittautuneet roikkuvat kyltit.

Kasvilajistoltaan rikkaassa ja kasvimaailman moninaisuuteen keskittyvässä Meilahden arboretumissa ja sen ruusutarhassa on kaikissa puissa ja pensaissa nimikyltit. Nimikyltteissä kerrotaan kasvin heimo, tieteellinen nimi, suomen- ja ruotsinkielinen nimi, sekä ruusulajikkeista myös kyseisen lajikkeen syntyvuosi, jos se on tiedossa. Myös Talvipuutarhan ruusutarhassa on ruusulajikkeiden nimikyltit. Nimikylttejä laitetaan syksyn 2019 aikana myös Leninipuistoon, jossa opastaulussakin esiteltäisiin, maisemallisesti näyttävimpiin ja lajistollisesti kiinnostavimpiin puuyksilöihin tulee nimikyltit.

Yhteenveto

Helsingin puistokasvillisuuden ainutkertaisuus, kiinnostavuus ja kulttuurihistoriallinen arvo on tiedostettu hyvin kaupunkiympäristön toimialalla. Se on myös edistänyt monin tavoin kaupunkilaisten ja matkailijoiden tietämystä puistojen kasvilajistosta ja sen erityispiirteistä Helsingissä. Asukkaiden kasvaneesta kiinnostuksesta puistojen kasvillisuutta kohtaan kertovat esimerkiksi kymmenien tuhansien asukkaiden käynnit muun muassa Roihuvuoren Kirsikkapuistossa ja Alppiruusu puistossa niiden kukinta-aikaan.

Aidatuissa kasvitieteellisissä puutarhoissa, joiden ensisijainen tehtävä on tieteellinen toiminta sekä kasvien ylläpitäminen ja niiden esitteleminen, kaikki kasvit on perinteisesti kyltittetty. Näin on tehty myös Helsingin yliopiston kasvitieteellisessä puutarhassa Kaisaniemessä ja Kumpulassa. Julkiset viheralueet on kuitenkin tarkoitettu ensisijaisesti virkistykseen, eikä kasvien runsas kyltittäminen ole välttämättä esteettisesti miellyttävää. Lisäksi nimikylttien ylläpito on ilkeästä johtuen

osoittautunut työlääksi, joten toistaiseksi nimikylttien kiinnittäminen puihin ja pensaihin on rajoittunut kasvilajistoltaan erityisen mielenkiintoisiin kohteisiin, joiden ensisijainen attraktio liittyy kasvikauneuteen ja joissa ei juuri ole muita toimintoja.

Tietoa puistojen kasvilajistosta voidaan välittää asukkaille ja matkailijoille muillakin tavoilla kuin nimikylteillä. Kaupunkiympäristön toimiala on tietoinen kasvitiedottamisen tarpeesta ja mahdollisuuksista yleisen kasviymmärryksen ja puistokasvillisuuden arvostuksen lisääjänä, ja etsii aktiivisesti uusia tapoja välittää asukkaille tietoa Helsingin puistojen kasvilajistosta.

Tiedotustarve puistoista ja viheralueista on pysyvä ja koko ajan kasvava. Helsingin puistot ja viheralueet ja niiden kasvillisuus voivat olla kaupungin viestinnässä siinä arvossa, joka niille asukkaiden hyvinvoinnin edistäjänä ja Helsingin tunnistettavan kaupunkikuvan muodostajana kuuluu.

Linkit selvityksiin ja sivustoihin:

https://www.hel.fi/hel2/hkr/julkaisut/2009/kasvien_kayton_taustaselvitys_10_2009.pdf

https://www.hel.fi/hel2/hkr/julkaisut/2009/kasvien_kayton_linjaus_11_2009.pdf

<https://www.hel.fi/static/hkr/julkaisut/2006/pihasyreenit.pdf>

https://www.hel.fi/static/hkr/julkaisut/Koristeomenapuu_julkaisu051207.pdf

<http://www.kasvitkaupunginvaatteet.fi/>

<https://vihreatsylit.fi/>

<https://www.facebook.com/puistot/>

<https://patsaspuhuu.fi/>

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Satu Tegel, suunnitteluasiantuntija: 310 38406
satu.tegel(a)hel.fi
Elina Nummi, projektipäällikkö, puhelin: 310 38475
elina.nummi(a)hel.fi

§ 354

Den av ledamoten Björn Månsson väckta motionen om partnerskap med Finlands Flygmuseum

HEL 2019-004555 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Björn Månssonin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Björn Månsson och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska överväga ett partnerskap med Finlands Flygmuseum. Hyresavtalet för Finlands Flygmuseums lokaler i Vanda går snart ut och museet söker nya partner och en ny förläggningssort med en plats i närheten där det är möjligt att flyga med traditionella luftfartyg.

Stadsstyrelsen konstaterar att det inte är möjligt för staden att erbjuda partnerskap i ett omfattande projekt med Finlands Flygmuseum.

Staden har redan förbundit sig till ett annat riksomfattande och attraktivt museiprojekt, ett nytt arkitektur- och designmuseum. Aktuella är också stadens egna museiprojekt (bl.a. HAM-utredning och ett initiativ om ett museum för stadstrafik, traditionsvagnstrafik medräknad) som medför investeringstryck. Helsingfors är redan nu landets viktigaste museistad med sina mer än femtio museer i olika branscher, riksomfattande specialmuseer och konst- och kulturhistoriska museer.

Kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med nämndens utlåtande.

27.11.2019

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Björn Månssonin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 758

HEL 2019-004555 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 20.08.2019 § 142

HEL 2019-004555 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Ilmailumuseo on lähestynyt kumppanuushaulla suoraan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan johtoa ja kulttuuripalvelukokonaisuutta, ja sisäisten virkamieskeskustelujen jälkeen on yhteisesti todettu, että kaupungilla ei ole perusteltuja

27.11.2019

syitä tarjota kumppanuutta Ilmailumuseon mittavaan hankkeeseen. Kaupunki on sitoutunut jo toiseen, valtakunnalliseen ja vetovoimaiseen museohankkeeseen, uuteen arkkitehtuuri- ja designmuseoon, eikä sillä ole mahdollisuuksia sitoutua toiseen tilallisesti ja taloudellisesti mahdollisesti vieläpä suurempaan hankkeeseen. Lisäksi käynnissä on myös kaupungin omia museohankkeita, jotka odottavat selvityksiä ja ratkaisuja, alkusyksystä valmistuva HAM-selvitys ja aloite perinnevaunuliikenteen sisältävästä kaupunkiliikenteen museosta. Molempiin liittyy investointipaineita. Yhteydenottoja ja aloitteita myös muista ulkopuolisista museohankkeista tulee aina silloin tällöin, ja niiden painoarvoa, kiinnostavuutta ja toteuttamiskelpoisuutta joudutaan arvioimaan asiantuntijatyönä. Aiempina vuosina kaupunki on ollut mukana mm. Yliopistomuseon ja Tekniikan museon tiede- ja teknologiamuseoselvityksessä, joka ei kuitenkaan johtanut hankkeen syntymiseen.

On hienoa, että museoilla on parhaillaan nostetta. Samalla on todettava, että Helsinki on jo nykyisellään maan merkittävin museokaupunki yli viidelläkymmenellä eri alojen museoillaan, valtakunnallisilla erikoismuseoillaan, taide- ja kulttuurihistoriallisilla museoillaan. Suomen museoiden eniten käydyt, top5-kohteet löytyvät kaikki jo nyt Helsingistä, ja niistä kaksi on kaupungin omia museoita. Helsinkiläisten museoiden vetovoima ja menestys edelleenkin on luonnollisesti kaupungin kulttuuritarjonnan ja ekosysteemin kannalta olennaista. Kansallismuseon lisärakennus on mukana hallitusohjelmassa ja samoin arkkitehtuuri- ja designmuseon edellytysten selvittäminen, joka on Suomi- ja Helsinki-brändin kannalta merkittävää. Arkkitehtuuri- ja designmuseot ovat koko historiansa myös toimineet Helsingissä, joten niiden tilaratkaisut ovat osaltaan myös Helsingin näkökulmasta tärkeitä, sen sijaan voi todeta, että Helsinki ei voi sitoutua parantamaan Vantaalla pitkään sijainneen museon olosuhteita heidän vuokrasopimuksensa päättyessä lähivuosina. Ilmailumuseon kokoelmat ovat ensisijassa valtakunnalliset, joten sijainti Helsingissä ei voi olla keskeinen tavoite. On ymmärrettävää ja erinomaista, että ratkaisua etsitään eri puolilta Suomea, koska museon tilat ovat tällä hetkellä nykyaikaisen museotoiminnan kannalta elinkaarensa päässä, eikä kokoelmien säilytykseen ja entisöintiin soveltuvaa tilaa ei ole riittävästi. Vähemmän museopitoiselle paikkakunnalle Ilmailumuseon tuoma lisäarvo ja vetovoima voikin olla merkittävä, tästä hyvänä esimerkkinä Merikeskus Wellamon menestys Kotkassa.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

§ 355

Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om ett åtgärdsprogram för utrensning av mobbning

HEL 2019-005019 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alviina Alametsä och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska dra riktlinjer för mobbningen i skolan utgående från att det råder nolltolerans i alla skolor och att ett åtgärdsprogram görs upp med hjälp av internationella exempel i syfte att utrensa mobbningen i skolan.

Stadsstyrelsen konstaterar att ett ambitiöst antimobbningsprogram tas upp i stadsstrategin 2017–2021. Fostrans- och utbildningssektorn har berett ärendet i samråd med övriga sektorer, företrädare för tredje sektorn, elever och dessas vårdnadshavare. Programmet tas i bruk under det innevarande läsåret 2019–2020 och det omfattar småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och andra stadiet.

Fostrans- och utbildningsnämnden har i augusti godkänt åtgärderna i programmet. Skolorna förbereder sig för närvarande på att offentligt inleda programmet, vilket äger rum på en ungdomsledd tillställning 31.10.2019. Samtidigt publiceras även programmets webbsidor. Programmet presenteras för elever, studerande och deras föräldrar, an-

27.11.2019

ställda inom småbarnspedagogiken, i skolor och på läroinrättningar, samarbetspartner, beslutsfattare och invånare.

Redan i nuläget råder det nolltolerans för mobbning i skolan såväl i småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen som på andra stadiet. Skolorna har tillgång till många olika program som stärker de sociala och emotionella färdigheterna men problemet är att de inte alltid utnyttjas på ett konsekvent sätt. Man får inte kännedom om alla mobbningsfall och det har varit mycket utmanande att utreda en del av fallen.

I det nya antimobbningsprogrammet framhävs faktaledarskap som bygger på finländska och internationella kunskaper och att de mobbningsförebyggande åtgärderna förverkligas konsekvent och alla vuxna samarbetar för att få slut på mobbningen. Under arbetet på programmet har dessutom internationella modeller för bekämpning av mobbning utretts. Programmet uppdateras och preciseras utifrån de praktiska erfarenheterna.

Fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med nämndens utlåtande.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 759

HEL 2019-005019 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

27.11.2019

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 301

HEL 2019-005019 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän ym. valtuustoaloitteesta koskien koulukiusaamisen kitkemisen toimintaohjelmaa.

Kiusaamisen nykytilanne ja toimenpiteet sen torjumiseksi

Koulukiusaamiseen on ollut Helsingissä nollatoleranssi sekä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa että toisella asteella. Kaikki kiusaamistapaukset eivät kuitenkaan ole tulleet tietoon, ja osan selvittely on ollut todella haastavaa.

Koulukiusaamisen määrää varhaiskasvatuksessa on selvitetty huoltajien ja päiväkodin henkilöstön yhteisissä tapaamisissa. Erityisen tärkeä on Hyve4, jossa vanhemmat haastattelevat lastaan näiden kokemuksista päiväkodin ryhmästä, osallisuudesta ja hyvinvoinnista. Tässä yhteydessä on selvitetty myös lasten subjektiivisia kokemuksia kiusaamisesta. Lapsilta kysyttiin ”Kiusataanko jotain lasta sinun ryhmäsäsi? Jos, niin miten?” Puolet 4-vuotiaista päivähoidossa olevista lapsista kokee, että päiväkodissa esiintyy jonkinlaista kiusaamista. Kiusaamiskokemuksista kolmasosa on fyysistä kiusaamista, joka lasten kertomana tarkoittaa lyömistä, nipistämistä, raapimista, puremista ja tönimistä.

Ryhmäkohtaisissa toiminnan suunnitelmissa painotetaan näkökulmina lapsen osallisuutta, vuorovaikutusta sekä oppimista, kehitystä ja hyvinvointia tukevaa varhaiskasvatusta. Esiopetuksen toimintasuunnitelmaan kirjataan yhteisöllinen oppilashuolto, joka sisältää opetusryhmien hyvinvoinnin, sukupuolten tasa-arvon sekä toiminnan kiusaamistilanteissa.

Perusopetuksessa kiusaaminen on kouluterveyskyselyn mukaan vähentynyt selvästi. Kuitenkin esimerkiksi 8. ja 9. luokkalaisista peruskou-

lun oppilaista 5.5 prosenttia kokee edelleen tulevansa säännöllisesti ki-usatuksi.

Kouluissa käytetään monenlaisia sosiaalisia- ja tunnetaitoja vahvistavia ohjelmia. Suosituin on KiVa koulu -ohjelma, joka on käytössä 78 prosentissa helsinkiläisiä kouluja. Ohjelmaa ei aina käytetä johdonmukaisesti ja kattavasti. Yli puolet ohjelmaa käyttävistä kouluista käyttää sitä vain osassa luokkia. Myöskään ohjelmaan kuuluvaa KiVa-tiimiä ei aina käytetä. Muita paljon käytettyjä menetelmiä ovat olleet Friends, Askeleittain, sekä Vertaissovittelu. Usein myöskään näitä ei ole käytetty systemaattisesti.

Kouluterveyskyselyn perusteella kiusaaminen on Helsingissä lukioissa hieman muuta Suomea yleisempää. Kiusaamiseen osallistuvien määrä sen sijaan on laskenut koko ajan. Kiusattujen määrä on lukioissa (1,5 %) selvästi pienempi kuin ammatillisessa koulutuksessa (3,5 %). Toisella asteella kiusaaminen on vähäisempää kuin peruskouluissa. Ammatillisessa koulutuksessa kiusaaminen on 2-3 kertaa yleisempää kuin lukioissa, mutta suuntaus on kuitenkin ollut parempaan päin. Myös kiusaamiseen osallistuvien määrä on laskenut.

Kokonaisuutena tilanne on toisella asteella menossa hieman parempaan suuntaan, mutta huolestuttaviakin asioita on. Syrjivä kiusaaminen on yleistä ja kaikilla koulutusasteilla on heikko kuuluvuudentunne luokka- ja koulu yhteisöön (noin 50 % ei koe kuuluvansa osaksi näitä).

Yhteisöllisten ennaltaehkäisevien menetelmien osaamisessa merkittävään panostus on ollut Resto-sovittelumenetelmän käyttäminen kaikkien Stadin ammattiopistossa aloittavien ryhmien kanssa. Ryhmämuotoinen työskentely toimii ryhmäyttävänä toimena ja edistää yhteenkuuluvuutta ja keskusteluyhteyksiä ryhmissä. Periaatteena on, että kaikki toisen asteen opiskeluhuollon työntekijät koulutetaan menetelmän käyttöön. Kuraattorit ja psykologit työskentelevät kiusaamistapausten selvittämisessä usein työparina. Kiusaamistapaukset viedään aina myös koulutuspäällikön tietoon.

Toisen asteen opiskeluhuollon toimijat ovat useimmiten kokeneet, että kiusaamiseen puuttumisesta on ollut apua. Seksuaaliseen häirintään liittyen on hyödynnetty myös ulkopuolisten toimijoiden asiantuntijuutta (esimerkiksi Väestöliitto). Lukioissa on omia toimintamalleja kiusaamistilanteiden käsittelyyn, kuten "Kiva-tiimi". Esiin nostettavia ilmiöitä lukioiden osalta ovat opiskelijaryhmien klikkiytymiset, porukasta poistaminen, piilossa oleva kiusaaminen, ulkopuolisuuden tunne ja vuorovaikutushaasteet ryhmissä.

Kiusaamiseen kytköksissä on usein myös koettu yksinäisyys. Eri koulutusasteilla onkin alettu kohdistaa aiempaa enemmän huomiota sosi-

aaliseen kiinnittymiseen. Sosiaalinen kiinnittyminen on ollut opiskelu-
huollon erityisenä painopisteenä kuluneen vuoden ajan.

Kunnianhimoinen kiusaamisen vastainen ohjelma

Helsingin kaupunkistrategiaan on kirjattu, että kaupunkiin luodaan kunnianhimoinen kiusaamisen vastainen ohjelma. Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta pitää strategian tavoitetta erittäin kannatettavana. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on yhdessä kaupungin muiden toimialojen, kolmannen sektorin edustajien, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa valmistellut ohjelmaa. Sitä laadittaessa on selvitetty myös kansainvälisiä malleja kiusaamisen estämisessä. Ohjelma otetaan käyttöön lukuvuoden 2019-2020 alkuvaiheessa, ja se esitellään lukuvuoden alkaessa oppilaille/opiskelijoille ja heidän vanhemmilleen; varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten työntekijöille, yhteistyökumppaneille, päättäjille sekä kuntalaisille. Ohjelma kirjoitetaan lukuvuoden alkuun mennessä kielelle, jota myös lapset ja nuoret ymmärtävät vaivatta. Nuoret myös osallistuvat tekstin ja asiaan liittyvän tiedotuskampanjan suunnitteluun.

Ohjelmassa keskeistä on suomalaiseseen ja kansainväliseen tietoon perustuva johtaminen sekä se, että toimenpiteet kiusaamista vastaan toteutetaan johdonmukaisesti ja siten, että kaikki aikuiset toimivat yhdessä kiusaamisen lopettamiseksi. Kiusaamisen vastainen ohjelma kattaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen.

Kiusaamisen vastainen ohjelma muodostuu seuraavista osa-alueista:

1. Hyvinvoinnin mittarit
2. Sosiaalisia- ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat
3. Ryhmien, luokkien ja yhteisöjen yhdessä sovitut säännöt
4. Jatkuva ryhmäyttäminen ja sosiaalisen kiinnittymisen edistäminen
5. Hyvinvoinnin starttitapaamiset
6. Sähköiset palautekanavat
7. Kiusaamisen selvittämisen kirjaaminen
8. Kiusaamisen vastaisten toimien vastuuhenkilöt
9. Restoratiiviset lähestymistavat
10. Nimikkoaikainen paljon kiusatuksi tulleelle

27.11.2019

11. Kiusaaminen on rikos. K-0 toiminta kaikki koulut kattavaksi

12. Tukioppilastoiminnan kehittäminen

13. Vertaistukitoiminta

Ohjelman toimenpiteistä osa kohdentuu ennaltaehkäisevään työhön, kuten esimerkiksi jatkuvaan ryhmäyttämiseen sekä tunne- ja sosiaalisten taitojen kehittämiseen. Osa toimenpiteistä kohdistuu siihen, mitä kouluissa tai oppilaitoksissa tehdään, kun kiusaamista on havaittu. Ohjelmassa on toimenpiteitä myös niihin tilanteisiin, joissa pitkään jatkunut kiusaaminen on tulehduttanut eri osapuolten välit niin, että tarvitaan ulkopuolista sovittelijaa. Tällaiseen tilanteisiin apua saadaan esimerkiksi Aseman lapsissa kehitellyn K-0 (Kiusaaminen nollaan) mallin avulla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että edellä kuvatun mallin pohjalta voidaan edetä kiusaamisen vastaisessa työssä. Mallia tulee myös päivittää ja tarkentaa käytännön kokemusten perusteella.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

§ 356

Den av ledamoten Johanna Sydänmaa väckta motionen om kvällsvård för små skolelever för kvälls- och skiftarbetares barn

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, specialplanerare, telefon: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Johanna Sydänmaa och 23 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden reder ut möjligheterna att ordna kvällsvård för kvälls- och skiftarbetares barn och inleder ett pilotprojekt för den lämpligaste modellen ur barnens synvinkel.

Stadsstyrelsen konstaterar att behovet av vård på kvällstid, nattetid och veckoslut som beror på vårdnadshavarnas skiftarbete kartläggs i samband med en enkät över kundupplevelser om morgon- och eftermiddagsverksamheten i december 2019. Enkäten når vårdnadshavarna till alla de 12 000 elever som deltar i morgon- och eftermiddagsverksamheten.

Också i Helsingfors välfärdsplan för åren 2019–2021 förutsätts det att behovet av kvälls-, natt- och veckoslutsvård ska utredas, likaså möjligheten att svara på behovet genom stadens tjänster. Efter att servicebehovet har utretts är det möjligt att bedöma alternativa organiserings-

27.11.2019

sätt och hur vården vid behov kan ordnas nära barnets hem och skola. Samtidigt utreds kostnaderna för servicen.

Lagen om småbarnspedagogik förpliktar kommuner att ordna vård på kvällstid, nattetid och veckoslut för barn som behöver detta på grund av en vårdnadshavares arbete eller studier men skyldigheten gäller bara barn i åldern för småbarnspedagogik. I Helsingfors finns det sex daghem som håller öppet dygnet runt och fyra daghem som håller öppet till kl. 22. Skiftvården som har centraliserats till vissa daghem har som utgångspunkt planerats med tanke på småbarns behov. Om skolelevernas vård på nattetid och kvällstid ordnas på skiftvårdsdaghemmen blir avstånden mellan hemmet, skolan och daghemmet långa och ett barn i skolåldern skulle vara tvunget att vara långt borta från sin egen kompisrets och livsmiljö.

Lagen förpliktar inte kommuner att ordna vård för barn i skolåldern hemma hos dem och i Helsingfors nuvarande servicestruktur finns ingen dylik service. Det är inte möjligt att få hemtjänster för barnfamiljer för långvarig vård av barn, utan hemtjänsten innebär långvarigt stöd för föräldraskap och familjens vardagsituationer. Servicen är tidsbestämd, planmässig och syftar till att stärka familjens egna krafter.

Fostrans- och utbildningsnämnden och social- och hälsovårdsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, specialplanerare, telefon: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Sydänmaan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 781

27.11.2019

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.09.2019 § 228

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Johanna Sydänmaan ja 23 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien pienten koululaisten iltahoitoa ilta- ja vuorotyöläisten lapsille:

"Varhaiskasvatustilain (540/2018) 5 §:n mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kunnalla on ympärivuorokautinen päivähoiton järjestämisvastuu, ja vuorohoitoa järjestetään lapsille vanhempien opiskelusta tai työstä johtuvan vuoro- ja hoivon tarpeen mukaan. Vuoro- ja hoivon tarkoitus on säännöllisesti vuoro- ja hoivon tarvitseville lapsille. Lapsi voi olla hoidossa aina, kun molemmat vanhemmat ovat työssä sekä yövuoron jälkeen vanhempien nukkumisajan. Muut lastenhoivon tarpeet tulee järjestää muulla tavalla.

Vuoro- ja hoivon on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Sitä järjestetään keskitetysti, jolloin välimatkat kotiin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuvat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Lapsiperheiden kotipalvelu on tilapäistä perheen arjen tukemiseen tarkoitettua palvelua, jota voi saada alentuneen toimintakyvyn, perhetilan-

27.11.2019

teen, rasittuneisuuden, synnytyksen, vamman tai muun syyn perusteella. Palvelun tarpeen arvioinnin myötä myönnetään tilapäistä apua kotiin. Apu myönnetään määrääjäksi.

Lapsiperheiden kotipalvelua ei ole mahdollista saada pitkäaikaiseen lastenhoitoon, vaan palvelu on tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen.

Helsingin kaupunginvaltuusto on 19.6.2019 § 213 hyväksynyt kaupungin hyvinvointisuunnitelman. Hyvinvointisuunnitelman mukaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen, lasten ja nuorten terveellisten ja turvallisten elinympäristöihin tukemiseen ja vanhemmuuden vahvistamisen tavoitteeseen liittyvänä toimenpiteenä selvitetään vuorotyössä olevien vanhempien alakouluikäisten lasten ilta-, yö- ja viikonloppuhoidon tarve sekä mahdollisuudet vastata tarpeeseen kaupungin palveluilla.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 on linjattu muun muassa, että kaupunki edistää mahdollisimman monen pääsyä kiinni työlämään ja lasten ja nuorten perustason palveluja vahvistetaan. Työelämä ja työajat monimuotoistuvat, ja vuorotyötä tehdään yleisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa, ravintola- ja matkailualalla sekä ammattiliikenteessä. Näillä aloilla yötyötä tehdään niin sanottuna jaksotyönä, jolloin työajat ovat yleensä epäsäännöllisiä.

Pienen koululaisen huolenpito ja perusturvallisuuden turvaaminen luotettavilla ja huolehtivilla aikuisilla lisäävät lapsen hyvinvointia ja vähentävät syrjäytymisen ja eriarvoisuuden riskiä."

10.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.08.2019 § 302

HEL 2019-005020 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Helsingissä koululaisille järjestään monenlaisia mahdollisuuksia iltapäivätoimintaan koulujen, leikkipuistojen ja järjestöjen tuottamina vaihtoehtoina. Alkuopetusikäisistä lapsista 80 prosenttia osallistuu koulun toiminta-ajan ulkopuoliseen iltapäivätoimintaan.

Varhaiskasvatustilain 13 §:n mukaisesti: ”Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi”.

Varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat, myös sitä vanhemmat lapset.

Helsingissä kuusi päiväkotia tarjoaa varhaiskasvatusta ja hoitoa ympäri vuorokauden kaikkina viikonpäivinä. Päiväkodit sijaitsevat Rastilassa, Puotinharjussa, Malmilla, Kalasatamassa, Kampissa ja Pohjois-Haagassa. Tämän lisäksi Helsingissä on illalla auki olevia (ma-pe klo 6.15–22) päiväkoteja neljä ja ne sijaitsevat Latokartanossa, Huopalahdessa, Tapulikaupungissa ja Herttoniemessä.

Ilta- ja yöhoitoon ei ole subjektiivista oikeutta. Sitä järjestetään varhaiskasvatuksessa lapsille, joilla on säännöllinen tarve huoltajien päivätyöstä poikkeavien työaikojen tai opiskelun vuoksi.

Pienten koululaisten kohdalla ilta- ja yöhoidossa tulee ottaa huomioon monta hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvää näkökulmaa. Vuorohoito on lähtökohtaisesti suunniteltu pienten lasten tarpeita ajatellen. Sitä järjestetään keskitetysti, jolloin välimatkat kodin, koulun ja päiväkodin välillä muodostuvat pitkiksi ja kouluikäinen lapsi joutuisi olemaan kaukana omasta kaveri- ja elinpiiristään.

Koululaisten ilta- ja yöhoidon tarve on asia, johon tarvitaan tarkempaa selvitystä. Tulee arvioida mikä olisi pienten koululaisten kannalta paras mahdollinen ratkaisu ja hoitomuoto ja kuinka ilta- ja yöhoito saataisiin tarvittaessa järjestettyä lähellä lapsen kotia ja koulua. Samalla selvitetään onko yksityisiä tahoja, jotka järjestävät ilta- ja yöhoitoa.

Syksyn 2019 aikana tehdään selvitys koululaisten ilta- ja yöhoidon järjestämisestä ja mallin aiheuttamista kustannuksista. Mahdollisesta pilotoinnista keväällä 2020 aiheutuviin kustannuksiin ei ole varauduttu talousarvioesityksessä 2020.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

§ 357

Den av ledamoten Johanna Laisaari väckta motionen om anställning av sjukskötare inom ungdomspsykiatri till skolor för grundläggande utbildning i de högre årskurserna

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731

maria.nyfors(a)hel.fi

Riikka Henriksson, specialplanerare, telefon: 310 25543

riikka.henriksson(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Johanna Laisaaren aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Johanna Laisaari och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda möjligheterna att anställa psykiatriska sjukskötare till skolor för grundläggande utbildning i de högre årskurserna i samarbete med HUS ungdomspsykiatriska avdelning.

Stadsstyrelsen konstaterar att utvecklingen av de psykiatriska tjänsterna för barn och unga har inletts tillsammans med social- och hälsovårdssektorn, fostrans- och utbildningssektorn och HUS. Målet är att bygga upp en enhetlig servicekedja för identifiering av behov av tidigt stöd hos barn och psykiska problem hos unga och vård av dessa. Arbetsgruppen har inlett sin verksamhet i augusti 2019 och har till uppgift att utreda hurdana tjänster det är ändamålsenligt att utveckla.

Att identifiera och förebygga psykiska problem hos barn och unga är en sak för hela skolgemenskapen, och alla som arbetar med eleverna ansvarar för detta. Skolans elevvårdspersonal kan utreda och behandla

lindriga symtom hos elever. Det hör till basuppgifterna för hälsovårdare och läkare inom skolhälsovården att främja den psykiska hälsan och att utreda barn och ungas psykiska välfärd. De hälsovårdare som arbetar på skolor för grundläggande utbildning har en utbildning som gör det möjligt att identifiera och förebygga tidiga psykiska symtom. Antalet anställda inom elevvården har under de senaste åren ökat bl.a. genom anslag för positiv särbehandling. Genom att utveckla den professionella personalens verksamhet i skolorna går det att allt bättre stödja barnens och ungdomarnas välbefinnande och att i tid ta itu med psykiska problem.

I Helsingfors genomfördes åren 2007–2012 ett försök med psykiatriska sjukskötare som arbetade på vissa skolor för grundläggande utbildning. Försöket hade som syfte att söka en lämplig arbetsform för att kunna svara mot de psykiska problemen hos ungdomar. Man lyckades dock inte rikta tjänsterna på ett ändamålsenligt sätt trots att det gjordes flera försök. Enstaka psykiatriska sjukskötares arbete på olika skolor formades inte till någon enhetlig förebyggande verksamhetsmodell. Efter försöket bedömdes det att det inte var ändamålsenligt att utvidga verksamheten till alla skolor för grundläggande utbildning. Psykiatriska sjukskötare hänfördes till yrkesinriktade läroanstalter på andra stadiet eftersom studerandehälsovården omfattar sjukvård och det vårdinriktade psykiatriska arbetet fungerar därmed bättre som en del av tjänsterna för studerandehälsovård.

Verksamheten enligt Åbomodellen beräknas medföra kostnader på ca 800 000 euro om året i Helsingfors. Ur skolhälsovårdens perspektiv säkerställer de multiprofessionella enheterna att de psykiatriska tjänsterna för barn och unga fungerar bättre och får bättre resultat jämfört med att anställa enskilda psykiatriska sjukskötare till skolorna. Samtidigt kan man trygga ett förebyggande arbetsgrepp, personalens kompetensutveckling och arbetsgemenskapens stöd.

Social- och hälsovårdsnämnden och fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Riikka Henriksson, specialplanerare, telefon: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Johanna Laisaaren aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 782

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

18.11.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Korvataan perustelujen kolmas kappale seuraavalla tekstillä:

"Lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmien tunnistaminen ja ennaltaehkäisy ovat koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen sekä lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Peruskouluissa toimivien terveydenhoitajien koulutus mahdollistaa varhaisten mielenterveyden oireilujen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyn. Oppilashuollon työntekijöitä on viime vuosina lisätty mm. PD-rahalla. Koulussa olevan ammattihenkilöstön toimintaa kehittämällä voidaan tukea entistä paremmin lasten ja nuorten hyvinvointia ja puuttua riittävän ajoissa mielenterveyden ongelmiin."

Poistetaan perustelujen neljäs kappale.

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tomi Sevanderin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 24.09.2019 § 318

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lasten ja nuorten mielen-terveyden ongelmien tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja hoitaminen ovat koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Lautakunta pitää tärkeänä, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kehittää myös olemassa olevia oppilashuollollisia sekä terveydenhuollollisia palveluja kouluissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on myös mukana lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjujen kehittämisessä yhdessä sosiaali- ja terveystoimen sekä HUS:n kanssa, jolla tuetaan mielen-terveyden ongelmien ennaltaehkäisyä sekä varhaista puuttumista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta edellyttää ammattilaisilta kykyä liittyä yhteiseen, konkreettiseen tavoitteenasetteluun nuorten mielen-terveyden edistämisen ja hoidon asioissa. KASKOn, SOTEn ja HUSin selvi-tyksestä edellytetään konkreettisia toimenpiteitä siitä, miten kaupungin ja HUSin eri toimijoita saada tekemään interventioita masentuneiden ja ahdistuneiden nuorten parissa.

Lasten ja nuorten mielen-terveyden edistäminen

Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa kokeiltiin psykiatristen sairaanhoitajien työskentelyä vuosina 2007–2012. Tuona aikana haettiin sopivaa työskentelymallia kouluissa nuorten mielen-terveysongelmien haasteisiin vastaamiseksi. Kokeilun aika todettiin, että palveluja ei onnistuttu kohdentamaan tarkoituksenmukaisesti. Eri kouluilla toimivat psykiatriset sairaanhoitajat eivät muodostaneet ennaltaehkäisevää yhtenäistä toimintamallia. Kokeilu osoitti, ettei toimintaa kannata laajentaa kaikkiin peruskouluihin. Sen sijaan toiminta kohdennettiin toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin ja tässä yhteydessä peruskouluissa työs-

kennelleet psykiatriset sairaanhoitajat päätettiin siirtää ammatillisiin oppilaitoksiin. Psykiatristen sairaanhoitajien toimintaa toisella asteella arvioidaan tällä hetkellä osana palveluketjujen arviointia ja kehittämistä.

Helsingissä on yläasteikäisiä oppilaita noin 16 000. Helsingissä oppilashuoltopalvelut kuuluvat kasvatuksen ja koulutuksen toimialaan. Turussa oppilashuolto on osa sosiaali- ja terveystoimea. Turun mallin mukaisessa toiminnassa on yksi psykiatrisen sairaanhoitajan tuhatta oppilasta kohti. Vastaava malli edellyttäisi Helsingissä kuudentoista psykiatrisen sairaanhoitajan palkkaamista, jolloin vuosittainen kustannusarvio olisi noin 800 000 euroa. Helsingissä on nuorisopsykiatrian järjestämää konsultatiivista mielenterveyspalvelua HYKS Varhain toimintaa, joka toteutetaan yhdessä perustason palveluiden kanssa. Vastaavaa toimintaa ei ole Turussa.

Oppilashuollon ja terveydenhuollon palvelujen kehittäminen

Lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmien tunnistaminen, ennaltaehkäisy ja hoitaminen ovat koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen sekä lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen. Koulussa olevan ammattihenkilöstön toimintaa kehittämällä voidaan tukea entistä paremmin lasten ja nuorten hyvinvointia ja puuttua riittävän ajoissa mielenterveyden ongelmiin.

Viime vuosina oppilashuollon työntekijöitä on lisätty mm. PD-rahalla. Lisäksi Helsingissä ovat aloittaneet tänä vuonna toimintansa kahdeksan esiopetuksen psykologia ja kuraattoria. Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon yhteistyön avulla tunnistetaan ja päästään puuttumaan varhaisemmassa vaiheessa lasten mielenterveyden ongelmiin.

Peruskouluissa toimivien terveydenhoitajien koulutus mahdollistaa varhaisen mielenterveyden oireilujen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyn. Terveydenhoitajat toimivat osana koulun oppilashuoltoa yhdessä koulupsykologien ja -kuraattorien kanssa. Kaupunkitason opiskeluhoollon ohjausryhmä seuraa palveluiden riittävyyttä ja tekee esityksiä palveluiden kehittämiseksi. Kouluterveydenhoitajien määrää on lisätty Helsingissä vaativille alueille.

Palveluketjujen kehittäminen Helsingissä

Sosiaali- ja terveystoimialalla on käynnistetty vuoden 2019 käyttösuunnitelman tavoitteiden mukaisesti lasten ja nuorten varhaisen tuen ja mielenterveyspalvelujen palveluketjujen kehittäminen. Näitä palveluketju-

ja kehitetään yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan, HUS:n sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Tämä kehittämistyö on toimialojen yhteinen sitova tavoite. Työn tavoitteena on rakentaa yhteinen palvelu- ja prosessiketju lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Helsingin kouluterveydenhuollossa ei ole mahdollista hoitaa mielenterveysongelmaisia nuoria, koska kouluterveydenhuoltoon ei kuulu sairaanhoito. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajilla ja lääkäreillä ei ole riittävästi osaamista vaikeasti psyykkisesti oireilevien oppilaiden hoitoon eikä myöskään riittäviä resursseja toteuttaa hoitoa. Tästä syystä on lähdetty kehittämään keskitettyjä moniammatillisia yksiköitä, jotka varmistavat paremmin toimivat, tuloksekkaat ja tehokkaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut. Näin vahvistetaan myös ennaltaehkäisevää työtä, henkilöstön osaamisen kehittämistä ja tarpeen mukaista työnohjausta ja työyhteisön tukemista.

Perhekeskusten toiminnan kautta saadaan psykiatrasta asiantuntemusta tällä hetkellä kuitenkin vain suomenkielisten peruskoulujen käyttöön. Perhekeskusten vastaava palvelu ruotsinkielisille peruskouluikäisille vielä puuttuu. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilökunta tekee tiivistä yhteistyötä perhekeskuksen ammattilaisten kanssa. Palvelu- ja prosessiketjut käsittävät palvelutarpeen arvioinnin, lapsen kasvun ja kehityksen tukemisen tai perheen arjen haasteet. Lisäksi HYKS varhain toiminta tekee yhteistyötä koulujen kanssa mielenterveysongelmaisten lasten ja nuorten auttamiseksi.

Vaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Hyvinvointia tulee tukea jo ennen ongelmien ilmaantumista, ja lapsuudessa ilmeneviin signaaleihin reagoida ennen vaikeiden oireiden ilmestymistä. Vahvistamalla olemassa olevia palveluita ja henkilöstön osaamista tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia.

Helsingin kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2019–2021 kokoaa ja ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Hyvinvointisuunnitelmaan on valittu painopisteiden mukaisia kaupunkiyhteisiä toimenpiteitä sekä tietoon perustuen vaikuttavia toimenpiteitä kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointisuunnitelman rakentamisessa ja tavoitteiden sekä toimenpiteiden suunnittelussa on huomioitu laajasti yhdenvertaisuutta, ihmisoikeuksia, tasa-arvoa ja osallisuutta. Suunnitelman mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä toteuttamaa yksilöön, perheeseen, yhteisö-

ihin, väestöön ja näiden elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa. Tärkeitä kumppaneita ovat myös kolmannen sektorin toimijat sekä kaupunkilaiset.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kehittämällä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjuja yhdessä sosiaali- ja terveystoimen sekä HUS:n kanssa, tuemme paremmin mielenterveyden ongelmien ennaltaehkäisyä sekä varhaista puuttumista. Lautakunta pitää tärkeänä, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kehittää myös olemassa olevia oppilashuollollisia sekä terveydenhuollollisia palveluja kouluissa.

Käsittely

24.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ville Jalovaara: Lisätään kappaleiden 2-3 väliin: "Kasvatuksen- ja koulutuksen lautakunta edellyttää ammattilaisilta kykyä liittyä yhteiseen, konkreettiseen tavoitteenasetteluun nuorten mielenterveyden edistämisen ja hoidon asioissa. KASKOn, SOTEn ja HUSin selvityksestä edellytetään konkreettisia toimenpiteitä siitä, miten kaupungin ja HUSin eri toimijoita saada tekemään interventioita masentuneiden ja ahdistuneiden nuorten parissa."

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Ville Jalovaaran vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Taina Tornainen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 26286
taina.tornainen(a)hel.fi

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Niclas Rönnholm, Ruotsinkielisen perusopetuksen päällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 24.09.2019 § 229

HEL 2019-006609 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Johanna Laisaaren ja 17 muun valtuutetun valtu-

ustoaloitteesta koskien nuorisopsykiatrian sairaanhoitajien palkkaamista kouluihin:

"Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen Helsingin kouluissa

Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen on koko oppilaitosyhteisön asia ja kaikkien oppilaiden kanssa työskentelevien henkilöiden vastuulla. Oppilaiden lievää oireilua voidaan selvittää ja hoitaa koulun oppilashuollon henkilöstön toimesta, joita ovat psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja ja koululääkäri. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin perustehtäviin kuuluu mielenterveyden edistäminen ja lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin selvittäminen.

Tarkastuslautakunnan linjaukset

Pääkaupunkiseudun tarkastuslautakuntien sekä HUSin yhteisessä arviointikertomuksessa vuodelta 2018 todettiin, että lapset ja nuoret eivät pääse mielenterveyspalvelujen piiriin sujuvasti. Tämän vuoksi erikoissairaanhoidon jonottaa myös sellaisia potilaita, joita voitaisiin hoitaa perusterveydenhuollossa. Tarkastuslautakunta on listannut arviointikertomuksessa useita toimenpiteitä, joihin Helsingin kaupungin toimialojen tulisi ryhtyä edistääkseen lasten ja nuorten mielenterveyttä.

Tarkastuslautakunnan toimenpiteissä on mainittu lasten ja nuorten lieviä sekä keskivaikeita mielenterveysongelmia arvioivan ja hoitavan yksikön perustaminen, joka toimisi samalla jatkohoitopaikkana erikoissairaanhoidolle. Lisäksi toimenpiteissä on mainittu, että sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen- ja koulutuksen toimialan tulisi selvittää mahdollisuutta parantaa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuutta lisäämällä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon psykiatria sairaanhoitajia.

Palveluketjun rakentaminen ja kehittäminen

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjujen kehittäminen toteutetaan Helsingin kaupungin ja HUSin yhteistyönä. Työryhmä on aloittanut toimintansa elokuussa 2019. Työryhmä hyödyntää laadittuja selvityksiä ja selvittää, minkälaisia palveluja on tarkoituksenmukaista kehittää ja rakentaa.

Työryhmän tavoitteena on konseptoida yhteinen palvelu- ja prosessiketju lapsen varhaisen tuen tarpeen sekä nuorten mielenterveysongelmien havainnointiin ja hoitoon yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUSin kanssa. Lisäksi tavoitteena on rakentaa yli 12-vuotiaiden nuorten päihde- ja mielenterveyden palvelut ja toimintamallit, kiinnittää riskiryhmässä olevat nuoret

hoitopolkuun sekä vahvistaa nuorille tarjottavia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveystalvuuja kuten liikkuvaa mielenterveystyötä.

Kouluterveydenhuollon aikaisempi kokeilu

Kouluterveydenhuollon tehtäviin ei perinteisesti ole kuulunut sairaanhoito. Tämä on nähty puutteena. Vuosina 2007–2012 toteutettiin siksi kokeilu, jossa Helsingin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa työskenteli muutamissa peruskouluissa psykiatrisia sairaanhoitajia. Tuona aikana haettiin sopivaa työskentelymallia nuorten mielenterveysongelmien haasteisiin vastaamiseksi. Työskentelymallissa ei kuitenkaan onnistuttu kohdistamaan palveluja määrätietoisesti ja tarkoituksenmukaisesti kohderyhmään moninaisista kokeiluista huolimatta. Eri kouluilla toimivien yksittäisten psykiatristen sairaanhoitajien työ ei muodostanut ennaltaehkäisevää yhtenäistä työskentelymallia, vaan koulujen toimintakulttuuri ja muut tekijät ohjasivat toimintaa.

Kokeillon työskentelymallin ei koettu soveltuvan peruskouluihin, minkä vuoksi kokeilun jälkeen toiminta ja psykiatriset sairaanhoitajat kohdennettiin toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin. Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyy sairaanhoito ja siten hoidollinen mielenterveystyö toimii paremmin opiskeluterveydenhuollon palveluissa. Aloitettussa nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjutyössä selvitetään myös ammatillisissa oppilaitoksissa olevien sairaanhoitajien paikka palveluketjussa.

Keskitetty palvelut

Kouluterveydenhuollon näkökulmasta keskitetyt moniammatilliset yksiköt varmistaisivat paremmin toimivat, tuloksekkaat ja tehokkaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut kuin yksittäisten psykiatristen sairaanhoitajien palkkaaminen kouluille. Samalla pystyttäisiin paremmin varmistamaan ennaltaehkäisevä työote, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja tarpeen mukainen työnohjaus sekä työyhteisön tuki.

Turun mallin kustannukset

Helsingissä on yläkouluikäisiä oppilaita noin 16 000. Turun mallin mukainen toiminta edellyttäisi yhtä psykiatrista sairaanhoitajaa tuhatta oppilasta kohden eli kaikkiaan 16 psykiatristen sairaanhoitajan palkkaamista kouluterveydenhuoltoon. Kustannusarvio on noin 800 000 euroa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen lisää lasten ja nuorten osallisuutta, hyvinvointia sekä voimavaroja laaja-alaisesti. Samalla mielenterveysongelmien ehkäiseminen edistää lapsen ja nuoren kiinnittymistä yhteiskuntaan sekä kasvamista yhteiskunnan täysivaltaiseksi jä-

27.11.2019

seneksi, mikä vähentää puolestaan yhteiskunnan kustannuksia. Lasten ja nuorten mielenterveyttä pystytään edistämään parhaiten tehokkaasti järjestetyillä, laaja-alaisilla ja oikea-aikaisilla palveluilla, joita tarjoaa koulutettu ja ammattitaitoinen henkilöstö.”

10.09.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Hanna Viitala, perhepalvelujen johtaja, puhelin: 310 50048
hanna.viitala(a)hel.fi

Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi

Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi

§ 358

Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om en öppen idrottspark till kulturkorridorens förlängning vid Tölöviken

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Leo Stranius och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda möjligheterna att anlägga en öppen idrottspark på parkeringsplatserna i anslutning till Tölö sporthall och Olympiastadion som en förlängning av Tölövikens kulturområde.

Stadsstyrelsen konstaterar att möjligheterna att anlägga en öppen idrottspark utreds i samband med detaljplanelägningsprocessen för Djurgårdens område. Arbetet på en detaljplaneändring för hela området inleds inom den nära framtiden och innan dess är det inte motiverat att vidta åtgärder som ändrar markanvändningen i området.

Utvecklingen av området framför Olympiastadion och Tölö sporthall i en riktning som främjar motionsintresset, internationaliseringen och evenemang stämmer överens med stadens strategi. Ett mål på lång sikt ska vara att avlägsna parkeringsplatserna på planerna framför stadion och omdisponera området för rekreation. I centrumområdet är antalet motions- och idrottsanläggningar litet och det är utmanande att förlägga nya till en byggd stad. Omdisponering av Tölö sporthalls och

27.11.2019

Olympiastadions parkeringsplatser för motions- och idrottsbruk förbättrar avsevärt utbudet av anläggningar för utomhusträning i innerstaden. Stadsstyrelsen understöder tanken att staden ska utreda möjligheten att som en förlängning av kulturområdet anlägga en idrottspark öppen för alla.

Det öppna området i anslutning till Olympiastadion och Tölö sporthall har riksomfattande betydelse som plats för stora utomhusevenemang. Färdigställandet av Olympiastadion och Helsinki Garden kommer att ändra området som helhet och arealen av fria utrymmen minskar. Stora evenemang för allmänheten som ordnas i området behöver både tillfälliga utrymmen för evenemang och parkeringsplatser. Vid preciseringen av användningsändamålet för det öppna området framför Olympiastadion måste behoven hos många projekt och områdets betydelse som en värdefull kulturmiljö av riksintresse beaktas.

Kultur- och fritidsnämnden och stadsmiljönämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 783

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

27.11.2019

Käsittely

18.11.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Perustelujen kolmannen kappaleen loppuun:

"Kaupunginhallitus pitää kannatettavana ajatusta, että kaupunki selvittää mahdollisuutta rakentaa kulttuurialueen jatkoksi kaikille avoimen liikuntapuiston."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 17.09.2019 § 460

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Olympiastadionin aukio ja Mäntymäen kenttä ovat osa Olympiastadionin kokonaisuutta. Ne sijaitsevat Eläintarhan alueella, joka on osa Keskuspuiston urheilutoimintojen aluetta. Helsingin olympialaisia varten valmistuneet urheilurakennukset muodostavat kansainvälisestikin arvioituna hyvin säilyneen olympiarakennuskokonaisuuden. Olympiarakennukset on määritelty Ympäristöministeriön ja Museoviraston inventoinnissa (RKY 2009) valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. RKY-alueeseen kuuluvat Olympiastadion torneineen, sen etelä- ja pohjoispuolella olevien aukoiden tilasarja ja niiden länsipuoliset istutukset sekä Stadionin puistikko.

Eläintarhan alueen ympäristöhistoriallisen selvityksen mukaan Olympiastadionin ja sen lähiympäristön arvoja ja vaalittavia ominaispiirteitä on Helsingin olympialaisten tärkeimpään urheilurakennukseen liittyvä

aukiosommitelma, joka suunniteltiin ja rakennettiin kokonaisuutena yhdessä stadionin kanssa. Avoimet pitkänomaiset kentät ja sitä korostava puurivi suuntaavat katseen kohti stadionia ja stadionin tornia. Kokonaisuus muodostaa avoimen akselin keskustaan ja Töölönlahdelle päin. Kaupunkikuvassa merkittävää on väljyys stadionin ympärillä ja sen kauas näkyvä torni.

Selvityksessä todetaan myös, että alueella on valtakunnallista merkitystä tapahtuma-aukiona ja ulkoilmatapahtumien näyttämönä. Toiminnallinen arvo on suuri, ja avointen aukoiden tilat mahdollistavat suurten ulkoilmatapahtumien järjestämisen kantakaupungissa. Pitkän tähtäimen tavoitteena tulee olla pysäköintipaikkojen poistaminen stadionin eduskentiltä ja alueen muuttaminen virkistyskäyttöön. Ympäristöhistoriallisessa selvityksessä kiinnitetään huomiota myös muun muassa alueen kioskien, mainostaulujen, liikennemerkkien, muuntajien ja jätesäiliöiden sijoitukseen painottaen niiden suunnittelua kokonaisuus ja alueen arvot huomioiden.

Olympiastadionin ja Kisahallin edustojen kehittäminen liikunnallisuutta, kansainvälisyyttä ja tapahtumia edistävään suuntaan on Helsingin kaupungin strategian mukaista. On kuitenkin huomioitava avoimien kenttien asema rakennuslailla suojellun Olympiastadionin eduskenttinä. Urheilupaikkoihin ja pelikenttiin liittyy erilaisia rakenteita, kuten korkeita aitoja, maaleja, tolppia, valaisinpylväitä, kalusteita sekä monia huoltoon ja toimintoihin liittyviä tiloja. Pissarakentamisen toteutuessa Mäntymäen kentän ja Olympiastadionin rinteiden läpi kulkeva linjaus aiheuttaa alueelle rakentamisen aikaisia tilantarpeita ja muutoksia, sillä rakennusvaiheessa Olympiastadionin aukiolla on avokaivanto.

Stadionin toiminta ja turvallisuus edellyttävät avointa tilaa Olympiastadionin ympärillä. Pelastustoiminnan varmistamiseksi Olympiastadionin aidan ulkopuolelle tarvitaan 40 metriä leveä, avoimena pidettävä vyöhyke.

Kaupunki haluaa varmistaa, että Eläintarhan alueen ja koko Helsingin kantakaupungin suur tapahtumakäyttöön sopivia, riittävän kaukana asunnoista sijaitsevia kenttiä on jatkossakin tarjolla. Helsingin jäähallin tarvittaessa tapahtumakenttänä toimiva pysäköintialue on tarkoitus osoittaa rakentamiseen (Helsinki Garden -hanke), mikä vähentää ulkoilmatapahtumien tarpeisiin sopivia alueita alueella. Helsinki Garden -hankkeen myötä poistuvan juniorijalkapallokentän kohdalle on mahdollista osoittaa pienempi lähiliikuntapaikka. Entisen pumppaamon alue voisi myös olla sopiva tilapäiseen lähiliikuntapaikkakäyttöön.

Koko Eläintarhan aluetta koskeva asemakaavan muutostyö käynnistyy lähitulevaisuudessa. Olympiastadionin aukio ja Mäntyniemenkenttä on

kokonaisuus, johon liittyy monia erilaisia teknisiä, kaupunkikuvallisia ja maisemallisia näkökulmia. Avoimen urheilupuiston sijoittamista Kisahallin ja Olympiastadionin yhteydessä oleville pysäköintipaikoille tulee tutkia asemakaavaprosessin yhteydessä. Tässä yhteydessä otetaan huomioon alueen liikuntatarpeet ja toimintojen kehittäminen siten, että aluetta tarkastellaan kokonaisuutena sen historiallinen arvo huomioiden. Tätä ennen ei ole perusteltua tehdä toimenpiteitä, jotka muuttaisivat alueen maankäyttöä. Kaavoituksen yhteydessä tehdään tiivistä yhteistyötä Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalveluiden kanssa, joka vastaa liikuntapalveluiden järjestämisestä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2019 § 157

HEL 2019-006610 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala hallinnoi ja vastaa Kisahallin ja Olympiastadion edustan parkkialueista.

Liikuntapalvelukokonaisuus ei hallinnoi kantakaupungin alueella kenttäaluetta johon voisi sijoittaa valtuutettu Straniuksen ehdottamia toimintoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana ajatusta, että kaupunki selvittää mahdollisuutta rakentaa kulttuurialueen jatkoksi kaikille avoimen liikuntapuiston. Olympiastadionin ja Kisahallin edustojen kehittäminen liikunnallisuutta edistävään suuntaan on kaupungin strategian mukaista.

Selvityksessä tulee huomioida, että alueella on runsaasti yleisötaapahtumia, jotka tarvitsevat pysäköintipaikkoja ja tilapäistä tapahtumatilaa. Alueen tulevaisuuden käyttötarkoituksen määrittelyssä tulee huomioida alueen monen eri hankkeen tarpeet ja aluetta on tarkasteltava kokonaisuutena ja siinä tulee ottaa huomioon sen merkitys valtakunnallisesti arvokkaana kulttuuriympäristönä. Olympiastadionin valmistuminen ja Helsinki Garden tulevat muuttamaan alueen kokonaisuutta ja etenkin vapaan tilan määrä alueella vähenee. Töölön Kisahallin perus-

27.11.2019

korjaus on suunniteltu vuosille 2023–2025 jonka yhteydessä tarkastellaan Kisahallin käyttäjäryhmiä ja heidän tarpeita.

Kevyiden siirrettävien kenttärakenteiden rakentaminen ei suoranaisesti estä alueen tapahtumakäyttöä ja oikeilla pelialustojen materiaalivalinnoilla voidaan mahdollistaa pysäköintialueen monikäyttöisyys.

Liikuntapalvelukokonaisuus vastaa ulkoiluliikuntapaikkojen järjestämisestä sille osoitetuilla alueilla. Keskustan ja kantakaupungin alueella on määrällisesti vähän ulkoliikuntapaikkoja ja rakennettuun kaupunkiin on haasteellista sijoittaa uusia ulkoliikuntapaikkoja, joten Kisahallin ja Olympiastadionin pysäköintialueiden liikunnallinen käyttö toisi keskustan alueelle huomattavan parannuksen ulkoliikuntapaikkojen tarjontaan kantakaupungin alueella.

Liikuntapalvelukokonaisuus on lisännyt tekonurmikentilleen kaikille avoimia käyttövuoroja, mutta Töölön alueen jalkapallokentät ovat pääsääntöisesti varattu seuratoiminnalle. Lähin kaikille avoin koripallokenttä löytyy Uimastadionin vierestä. Eläintarhan yleisurheilukenttä on osittain vapaassa käytössä, mutta Suomen käytetyin yleisurheilukenttä on erittäin ruuhkainen ja useasti varattu seuratoiminnalle.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 359

Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om en flyttbar estrad för stadsdelsföreningarnas bruk

HEL 2019-007156 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, sakkunnig, telefon: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sami Muttilanen och 32 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda anskaffning av en flyttbar estrad för stadsdelsföreningarnas bruk.

Stadsstyrelsen konstaterar att förutsättningarna för anskaffning av en flyttbar estrad utreds som en del av de åtgärder som ingår i vägkartan för evenemang.

Helsingfors vill i enlighet med sin stadsstrategi 2017–2021 vara en mångsidig och internationellt attraktiv kultur-, idrotts- och evenemangsstad. Med hjälp av vägkartan för evenemang strävar Helsingfors efter att utveckla sin evenemangsverksamhet på ett helhetsinriktat sätt så att evenemangen på bästa möjliga sätt stöder stadsstrategins mål om en internationell, levande och fascinerande evenemangsstad. Målet är att evenemangsverksamheten ska vara ansvarsfull och välfungerande.

27.11.2019

I enlighet med vägkartan för evenemang ska staden vara en fungerande och flink plattform för evenemang och en bättre partner för evenemangsaktörerna. Man har för avsikt att förbättra den service som erbjuds arrangörerna av evenemang. I syfte att nå målen har man gjort upp en omfattande helhet av åtgärder som ur många olika perspektiv främjar utvecklingen av evenemangsverksamheten. I anslutning till dessa åtgärder är det också möjligt att bedöma anskaffningen av en flyttbar estrad.

I den nyss avslutade OmaStadi-omröstningen, som gällde medborgarbudgetering, har man i norra stordistriktet (Månsas–Domarby–Åggelby–Baggböle) godkänt ett förslag om att skaffa en flyttbar estrad och ljudåtergivningsteknik som invånarna i området ska kunna använda.

Svaret har beretts i samarbete med stadskansliets kommunikationsavdelning, som svarar för beredningen av vägkartan och för uppföljningen av hur åtgärderna i vägkartans åtgärdsdel avancerar. Även kultur- och fritidsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med nämndens utlåtande.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Päivi Munther, sakkunnig, telefon: 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2019 § 763

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.10.2019 § 171

HEL 2019-007156 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että siirrettävän tapahtumalavan hankkimisen mahdollisuudet ja edellytykset tulisi selvittää osana tapahtumien tiekartan tavoitteita ja toimenpiteitä.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaisesti Helsinki haluaa olla monipuolinen ja kansainvälisesti vetovoimainen kulttuuri-, urheilu- ja tapahtumakaupunki. Vuosittain toistuvat tapahtumat ovat erityisen tärkeitä kaupungin vetovoiman, tapahtumallisuuden, viihtyvyyden ja alue-talouden kannalta.

Helsingin kaupungin edellinen tapahtumastrategia on vuodelta 2010. Uusi kaupunkistrategia edellyttää linjausten päivittämistä. Tapahtumien tiekarttatyö käynnistyi suur tapahtumien koordinaatioryhmän toimeksiannosta lokakuussa 2018. Kaupunginkanslian viestintäosasto on ollut päävastuussa valmistelusta yhteistyössä Helsingin tapahtumasäätiön kanssa. Tapahtumien tiekartta esiteltiin kaupunginhallituksen aamukou-lussa 25.4.2019.

Kaupunginkanslian viestintäosasto on todennut, että tapahtumien tie-kartan avulla pyritään Helsingin tapahtumallisuuden kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Sen avulla pyritään kolmeen päätavoitteeseen: 1. Ta-pahtumat tukevat ja toteuttavat parhaalla mahdollisella tavalla uuden kaupunkistrategian tavoitteita kansainvälisestä, elävästä ja kiehtovasta tapahtumien kaupungista. 2. Tapahtumallisuus on vastuullista ja 3. Ta-pahtumallisuus on toimivaa. Kohdassa kolme tavoitteina ovat muun muassa:

- Kaupunki on toimiva ja ketterä alusta tapahtumille ja parempikump-pani tapahtumatoimijoille
- Tapahtumia tuotetaan ja hyödynnetään siten, että kaupungin orga-nisaation koko osaaminen on käytössä ja kehittyä
- Palvelua tapahtumajärjestäjille parannetaan korostaen samalla vas-tuullisuutta tapahtumien järjestämisessä

Tavoitteiden onnistumiseksi on määritelty vuosille 2018–2021 laaja ko-konaisuus toimenpiteitä, jotka edistävät tapahtumallisuuden kehittämi-stä monesta eri näkökulmasta. Konkreettisia toimenpiteitä on mm. ta-pahtumatuottajien rohkaiseminen järjestämään tapahtumia mahdolli-simman laajalla alueella.

Kaupunki edellyttää kaikilta sen kanssa yhteistyötä tekevilta tapahtu-majärjestäjiltä sitoutumista vastuulliseen toimintatapaan. Vuoropuhelua

27.11.2019

tapahumajärjestäjien ja kaupungin välillä lisätään ja tapahumatuottajille suunnattua tukimateriaalia kehitetään yhteistyössä.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Saila Machere, johtava asiantuntija, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

§ 360

Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om fler veganska matalternativ på lekparksmåltider

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Leo Stranius och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att andelen vegankost ska höjas i lekparkernas måltider under somrarna framöver.

Stadsstyrelsen konstaterar att de nuvarande dagarna med vegetariska maträtter på lekparksmåltiderna nästa sommar kan bli veganska. Servicecentralen har veganrecept som lämpar sig för lekparksmåltider i beredskap, vilket innebär att förändringen troligen inte medför betydande kostnader.

I lekparkerna bjuds det dagligen på ett varmrättsalternativ, och det är detsamma i alla parker. Matsedeln byggs upp så att den består av maträtter som väl lämpar sig för värmetransport och servering utomhus, t.ex. soppa, gröt och grytträtter. Senaste sommar var det vegetarisk dag en dag i veckan, vilket betyder sammanlagt nio gånger under sommaren. Av dessa bjöds det två gånger på vegankost. Antalet matgäster under sommaren var fler än 150 000.

Lekparkernas kundkrets är mycket mångskiftande beträffande matvaror och bl.a. kulturell bakgrund. Aktuell statistik ger vid handen att andelen matgäster som äter vegankost ännu är liten. Då matsedeln utarbetas beaktar man så väl som möjligt matgästernas önskemål och favoriträtter, och den omarbetas på basis av kundresponsen. Mängden vegetariska maträtter har ökat de senaste åren.

Det är bra att bedöma vilka maträtter som faller barnen i smaken innan man gör omfattande ändringar. Man har generellt sett lyckats med att minska på matsvinnet, men vegetarisk mat som innehåller baljväxter äts i mindre mängder och av sådan mat läggs alltjämt mera i bioavfallet. Målet är att så många barn som möjligt ska tycka att den mat som serveras på lekparksmåltiderna smakar gott. Stadsstyrelsen förutsätter att antalet matgäster och matsvinnet följs upp då ändringarna görs.

Stadsstyrelsen har i ärendet fått utlåtanden från fostrans- och utbildningsnämnden och direktionen för affärsverket servicecentralen. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandena.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 785

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

18.11.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Perustelujen toisen kappaleen ensimmäinen lause muutetaan kuulumaan näin:

"Kaupunginhallitus toteaa, että leikkipuistoruokailun nykyiset kasvisruokapäivät voivat olla tulevana kesänä vegaanisia."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään perustelujen viidennen kappaleen loppuun:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että muutoksia tehtäessä seurataan ruokailijoiden lukumäärää ja hävikkiä."

Kannattaja: Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Terhi Koulumies, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 11

Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vaapaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 4 - 11.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.10.2019 § 342

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin leikkipuistoruokailulla on pitkät perinteet. Julkinen ruokajakelu aloitettiin vuonna 1942. Lapsille haluttiin taata ainakin yksi lämmin ateria päivässä. Leikkipuisto oli luonteva paikka koota alueen lapset yhteen syömään, aivan kuten nykyäänkin. Edelleen tänäkin päivänä maksuton puistoruokailu on ainutlaatuinen ja kaupunkilaisten arvostama julkinen palvelu.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla leikkipuistojen kesätoiminnan päätöksen yhteydessä. Järjestelyn toteuttaa toimialaan kuuluva leikkipuistotoiminta. Leikkipuistot palvelevat kesällä koulujen loma-aikana kaikille alle 16-vuotiaille lapsille. Leikkipuistoruokailu on maksutonta eikä ennakoilmoittautumisia edellytetä. Ruoka tarjotaan arkipäivinä samaan aikaan joka leikkipuistossa klo 12.00.

Kesällä 2019 leikkipuistoissa ruokaili alle kouluikäisiä lapsia 82 587 ja kouluikäisiä 73 935 lasta, yhteensä ruokailijoita oli 156 792.

Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moninainen ja listan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokalistat tarkastellaan vuosittain kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja palvelun tuottajan yhteistyönä ja listaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan.

Leikkipuistojen kesäruokalista rakennetaan kuumakuljetuksiin ja ulkona tapahtuvaan puistotarjoiluun hyvin soveltuvista ruoista, kuten keitoista, puuroista ja padoista. Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoiveiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli kesällä 2019 kerran viikossa eli 9 kertaa, joista vegaaneja ruokia oli kaksi. Seuraavan kesän leikkipuistoruokalistan suunnittelun kohdalla olemme kartoittaneet vegaaniruokien osuuden lisäämistä. Tämän hetken ruokailija tilastojen perusteella vegaaniruokailijoiden osuus on vielä suhteellisen pieni verrattuna muihin ruokailijoihin.

Puistolounas valmistetaan Palvelukeskus Helsingin ruokatehtaassa Vantaan Pakkalassa. Isoissa padoissa valmistuu päivän ruoka, jonka määrä vaihtelee 2000 kg:n molemmin puolin. Leikkipuistoihin toimitettavan kuumien ruokien määrä vaihtelee 15-75 kg/päivä.

Leikkipuistoruokailun tapahtuessa ulkona ja puisto-olosuhteissa emme pysty huomioimaan mm. erityisruokavalioita tai tarjoamaan useampia vaihtoehtoja vaan kaikissa leikkipuistoissa on tarjolla sama ruoka. Leikkipuistoruoka tilataan arvioidulle asiakasmäärälle ja ruokailuun ei ole ilmoittautumista. Pitkän kokemuksen pohjalta ruokahävikkiä on saatu vähennettyä. Leikkipuisto-ohjaajat jakavat kuuman ruoan asiakkaille heidän omiin astioihin. Ruokavaihtoehtojen lisääminen toisi lisäkustannuksia ja lisääisi jakeluhävikkiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala suhtautuu myönteisesti leikkipuistoruokailun kehittämiseen huomioiden ympäristövaikutukset ja muutuvat ruokatrendit.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Käsittely

22.10.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Kannattaja: Emma Kari

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Jaa-äännet: 2

Pia Kopra, Dani Niskanen

Ei-äännet: 6

Ted Apter, Fatim Diarra, Emma Kari, Vesa Korkkula, Petra Malin, Hannu Oskala

Tyhjä: 5

Martina Harms-Aalto, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Äänestyksessä Hannu Oskalan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6 – 2 (jäsenten nimet). Tyhjää äänesti 5.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

27.11.2019

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 27

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi aloitteeseen seuraavan lausunnon:

Palvelukeskus Helsinki -liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (Kasko) kanssa siten, että toimiala määrittää tilaajana linjaukset, joiden pohjalta Palvelukeskus Helsinki tuottaa palvelut. Ruokatarjoomaa kehitetään läheisessä yhteistyössä toimialan kanssa huomioiden kaupungin, toimialan ja liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuusnäkökulmat sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuositukset. Palvelukehityksessä huomioidaan asiakkailta ja kaupunkilaisilta saatu palaute ja asiakastytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.

Leikkipuistoissa tarjottavalla kesäruoalla on Helsingissä pitkä perinne ja leikkipuistoruokailu on maailmanlaajuisestikin ainutlaatuinen toimintamalli, johon liittyy runsaasti hyvää mieltä ja sesonkiloonteisuutta ja tästä syystä päivittäin on tarjolla vain yksi varsinainen vaihtoehto. Asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan ja mm. kulttuuritaustoiltaan tänä päivänä hyvin monipuolinen ja laaja-alainen. Lapsilla on myös terveydellisistä syistä noudatettavia erityisruokavalioita. Nämä tuovat omat haasteensa suunnitteluun. Tavoitteena on, että leikkipuistoruokailun tarjonta on maistuvaa mahdollisimman monelle lapselle ja se antaa siten iloa ja energiaa sekä ravintoaineita päivään, mutta huomioi myös muuttuvan ruokakulttuurin.

Leikkipuistojen ruokalista sovitaan yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Tarjolla on päivittäin yksi vaihtoehto. Ruokalistaa suunniteltaessa huomioidaan palautteet, joita saadaan esim. leikkipuistojen ohjaajille vuosittain tehtävistä kyselyistä, kaupungin palautejärjestelmän kautta, leikkipuiston ruokalistan yhteydessä olevan QR-koodin kautta sekä kokeiluluontoisesti leikkipuistojen lapsilta Feedbackly-pikapalautejärjestelmän avulla.

Pääosa palauhteesta on tyytyväistä tai erittäin tyytyväistä. Palauhteissa lisää toivotaan kasvisruokaa ja vegaaniruokaa, mutta myös lihaa ja kalaa sisältävien ruokien lisäämistä sekä ajoittain tuttua perinteistä, kuten lihaa sisältävää hernekeittoa tai lohikeittoa. Lisäksi toivotaan myös mu-

utakin kuin keittoruokia kuten pastaa ja pataruokia. Lapsille maistuvia suosikkiruokia ovat edelleen esim. siskonmakkarakeitto ja italianpata. Palkokasveja sisältävää kasvisruokaa syödään määrällisesti vähemmän ja sitä menee myös enemmän biojätteeksi.

Ruokalistalla on tällä hetkellä 1-2 kertaa viikossa kasvisruokaa, joista osa sopii vegaaniruokavalioon. Osa ruokalistan maitotaloustuotteita sisältävistä kasvisruoista olisi mahdollista valmistaa vegaaniruokavalioon soveltuvaksi käyttämällä esim. kaurakermaa, mikäli näin sovitaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Ruokien maittavuutta lapsille on hyvä kuitenkin arvioida ennen laajamittaista korvaamista, jotta varmistetaan ison joukon palvelu myös maun ja haluttavuuden osalta.

Nykyisessä toimintamallissa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala palvelun tilaajana päättää palvelun ja ruokalistojen sisällöstä. Olemme toki asiantuntijoina mielellään esittämässä näkemyksemme ja perustelumme mm. asiakaskokemuskyselyihin, markkinatietoon ja HNH2035-toimenpiteisiin pohjautuen. Olemme valmiita testaamaan vegaaniruokiamme myös puistoruokailussa.

Esittelijä

yksikönjohtaja
Mikael Neuvonen

Lisätiedot

Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi

§ 361

Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om utveckling av familjeservicen

HEL 2019-005581 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alviina Alametsä och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att familjeservicen ska utvecklas bl.a. på så sätt att stödtjänster såsom hemservice och moderskapsfysioterapi i större utsträckning ska vara tillgängliga, avgiftsfria och bekantgjorda samt att man undersöker möjligheten att erbjuda gratis parterapi åt föräldrar och att göra mentalvårdens stödtjänster mer tillgängliga.

Stadsstyrelsen konstaterar att den service som nämns i motionen för närvarande klarläggs. En av riktlinjerna i stadsstrategin 2017–2021 är att förbättra servicen på basnivå. Genom service med låg tröskel som stöder familjer, barn och ensamförsörjare kan man hjälpa familjerna samt erbjuda råd och handledning i ett tidigt skede.

I familjecentret finns samlad service. I social- och hälsovårdssektorns driftsplan har man årligen riktat och är det även i framtiden möjligt att rikta resurser för att stötta familjer som nämns i motionen och i social- och hälsovårdsnämndens utlåtande.

27.11.2019

Vid rådgivningen och andra familjecenter, på stadens webbplats samt i sociala medier informeras om service för barnfamiljer. På sajten Familjestöd har man samlat heltäckande uppgifter om service till barnfamiljer. Dessutom erbjuds e-tjänster med låg tröskel, såsom kontaktkanalen Behöver hjälp-knappen samt rådgivningens chatt och chattbot.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med nämndens utlåtande.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite_

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 04.11.2019 § 732

HEL 2019-005581 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.09.2019 § 217

HEL 2019-005581 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän ja 18 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien perheiden palvelujen kehittämistä:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa helsinkiläisten perheitä, lapsia ja yksinhuoltajia tukevien palvelujen saatavuuden parantamista. Perheet tarvitsevat matalan kynnyksen palveluja sekä maksuttomia palveluja. Matalan kynnyksen palveluilla pystytään tukemaan perheitä, tarjoamaan neuvontaa ja ohjausta varhaisessa vaiheessa.

Perhekeskustoimintamallissa perheiden palvelut on koottu samaan kokonaisuuteen ja asiakkaan ympärille kootaan hänen tarpeidensa mukainen palvelukokonaisuus. Neuvolatiimi tarjoaa moniammatillista varhaista tukea lapselle ja perheelle, ja ohjaa perheen tarvittaessa lapsiperheiden kotipalveluun, sosiaaliohjaukseen tai muihin lapsiperheiden palveluihin.

Kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelu on tilapäistä perheen arjen tukemiseen tarkoitettua palvelua, jota voi saada alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, synnytyksen, vamman tai muun syyn perusteella. Lapsiperheiden kotipalvelu on tavoitteellista, suunnitelmallista ja määräaikaista yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden sekä arjessa selviytymisen tukemista. Keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen. Asiakas saa palvelua ottamalla yhteyttä lapsiperheiden kotipalveluun, jossa arvioidaan kotipalvelun tarve ja tehdään kotipalvelun myöntämispäätös. Lapsiperheillä on välttämättömään kotipalveluun sosiaalihuoltolain 19 §:n mukaan subjektiivinen oikeus. Lapsiperheiden kotipalveluun pääsee matalalla kynnyksellä, eikä palveluun ole jonoa.

Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksut perustuvat voimassa olevaan asiakasmaksulakiin. Monista muista kaupungeista ja kunnista poiketen Helsingissä lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta myös eräille muille asiakasryhmille kuin lastensuojelun asiakasperheille. Helsingissä lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta palvelutarpeen arvioinnin (kolme kuukautta) aikana, perhesosiaalityön asiakkaille, vammaispalvelun sosiaalityön asiakkaille ja lastensuojelun asiakasperheille.

Lapsiperheiden kotipalvelulla on yhteneväinen tuloperusteinen maksutaulukko varhaiskasvatuksen kanssa. Asiakasmaksutaulukko on rakennettu niin, että pienituloisille perheille ei muodostu asiakasmaksua. Asiakkaat maksavat toteutuneen palvelun mukaan 0–10,90 euroa tun-

nilta. Sosiaali- ja terveystoimen omassa toiminnassa on vuoden 2019 aikana ollut 54 prosenttia kaikista lapsiperheiden kotipalvelun asiakkaista. Omassa toiminnassa palvelu on ollut 90 prosentille asiakasperheistä maksutonta. Enimmäismaksun 10,90 euroa/tunti on maksanut 7 prosenttia kotipalvelun asiakasperheistä.

Hieman alle puolet (46 %) kotipalvelun asiakkaista on saanut palvelua palvelusetelituottajalta. Palvelusetelijärjestelmästä ei tällä hetkellä saada tilastoa asiakaskohtaisista maksuista tai kuinka moni perhe on saanut palvelusetelin maksuttomana. Asiakas maksaa sosiaali- ja terveystoimen myöntämän palvelusetelin lisäksi omavastuusuuden palveluntuottajalle 0–10,90 euroa tunnilta.

Sosiaali- ja terveystoimi on valmistelemassa asiakkaalle maksutonta palveluseteliä, joka tuodaan lautakunnan päätettäväksi lokakuussa. Lapsiperheiden kotipalvelun uusi palveluseteli on uusi palvelutuote lastensuojelun piiriin kuuluvien ja erityistä tukea tarvitseville asiakkaille. Asiakkaalta ei peritä omavastuuta palvelusetelin yhteydessä, ja näin ollen palveluseteli on sosiaali- ja terveyslautakunnan 2.5.2017 § 122 päätöksen mukainen. Uudella palvelusetelin käyttöönotolla tavoitellaan lapsiperheiden kotipalveluiden asiakkaiden yhdenvertaisuutta, asiakkaan valinnanvapauden lisäämistä ja palvelun saatavuuden parantamista. Malli antaa asiakkaille mahdollisuuden valita ja vaihtaa esimerkiksi nykyinen ostopalvelulla tuotettu palvelu palvelusetelillä hankittavaksi. Palvelusetelillä myönnetty kotipalvelu järjestetään samojen myöntämiskriteereiden mukaisesti kuin Helsingin kaupungin omana palveluna tuotettu palvelu.

Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksut ovat harvoin muodostuneet esteeksi perheelle palvelun vastaanottamiseksi. Sosiaali- ja terveystoimi selvittää mahdollisuuden yksilöhuollon päätöksenteon delegointioikeuksien muuttamisesta siten, että lapsiperheiden kotipalvelun johtavilla ohjaajilla olisi jatkossa oikeus tehdä harkinnanvaraisesti päätös kotipalvelun maksuttomuudesta, jos asiakasmaksu on esteenä kotipalvelun vastaanottamiselle.

Lapsiperheiden kotipalvelua järjestetään myös lastensuojelun avohuollon tukitoimena. Lastensuojelulain 36 §:n mukaan kunnan on järjestettävä lapsen terveyden ja kehityksen kannalta välttämättömät sosiaalipalvelut sen tarpeen mukaisesti, mitä lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä on kirjannut lapsen asiakassuunnitelmaan.

Neuvolan psykologipalvelut

Neuvolan psykologipalvelut vastaavat osaltaan sekä mielenterveyslain (1116/1990) edellyttämästä mielenterveystyöstä odottavien ja vauvaikäisten lasten vanhempien osalta että terveydenhuoltolain

(1326/2010) 15 §:n edellyttämien kunnan lakisääteisten neuvolapalveluiden tuottamisesta. Lasten tulisi päästä palveluun kolmen kuukauden sisällä.

Neuvolan psykologipalvelun psykologit osallistuvat vanhemmuuden ja perheen hyvinvoinnin tukemiseen sekä lapsen ja perheen erityisen tuen tarpeen varhaiseen tunnistamiseen silloin, kun neuvolan ja päivähoidon tuki ei ole riittävää. Tarvittaessa tehdään lapsen psykologinen tutkimus. Tutkimuksiin ohjautuvilla lapsilla on neuvolan seulonnessa tai varhaiskasvatuksessa todettu kehityksellisiä ongelmia, muun muassa kehitysviivettä tai kehityksellistä erityisvaikeutta, autismikirjon oireita, keskittymisvaikeutta tai sopeutumisongelmia.

Helsingissä on noin 40 000 neuvolaikäistä lasta, ja kehityksellisten häiriöiden esiintyvyydet huomioiden neuvolan psykologipalveluja saattaisi tarvita jopa 12 prosenttia lastenneuvolaikäisistä. Vuonna 2018 kolmelle prosentille lastenneuvolaikäisistä voitiin tarjota neuvolan psykologipalveluja. Noin 6 500 naista synnyttää Helsingissä vuosittain, ja arvioiden mukaan jopa 10 prosenttia voisi tarvita neuvolan psykologipalveluja. Vuonna 2018 äitiysneuvolan asiakkaista 5,5 prosentille voitiin tarjota neuvolan psykologipalveluja. Odotusaika psykologipalveluihin on alueesta riippuen lastenneuvolassa neljästä kahdeksaan kuukautta ja äitiysneuvolassa pari kuukautta. Helsingin neuvolan psykologipalveluissa on 14 psykologin vakanssia, ja psykologipalveluja pyritään vahvistamaan asteittain talousarvion sallimissa puitteissa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että talousarviossa otetaan huomioon toimialan esittämä neuvolapsykologien saavutettavuudessa oleva vaje ja tehdään tarvittavat resursoinnit tarpeen täyttämiseksi ja jonojen lyhentämiseksi.

Pariterapia

Helsingin pariterapiayksikössä on 12 psykoterapeuttia sekä johtava psykoterapeutti. Pariterapia on perheille maksutonta ja sitä tarjotaan perheille tarpeen mukaan 1–15 kertaa. Suuren kysynnän vuoksi palvelua pystytään tarjoamaan vain pikkulapsiperheiden vanhemmille. Pissimillään odotusaika palveluun on tällä hetkellä noin seitsemän kuukautta. Odotusaikoihin vaikuttaa myös juuri ennen vastaanottoaikaa peruutetut tai kokonaan peruuttamattomat vastaanottokäynnit. Vuonna 2018 lähes 10 prosenttia vastaanottoajoista jäi toteutumatta peruutuksen tai käyttämättä jääneen vastaanottoajan vuoksi.

Seurakunnalla ja kolmannen sektorin toimijoilla on myös tarjolla maksutonta pariterapiaa. Yksityiset palveluntuottajat tarjoavat palvelua 100–250 eurolla, jolloin 10 kerran pariterapiajakson kustannukset ovat keskiarvoltaan noin 1 750,00 euroa/pari.

Perheneuvoloissa ja neuvolan psykologipalveluissa on 58 psykologin vakanssia. Psykologien lisäksi toimialalla on psykoterapeutteja, joita on muun muassa vauvaperhetyössä, perheterapiassa ja pariterapiassa. Psykososiaalista tukea ja kannattelua tarjotaan asiakkaan hyväksi myös monessa muussa peruspalvelussa eri ammattilaisten vastaanotoilla. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että pariterapiaan pääsyä helpotetaan ja jonoja lyhennetään, jotta pariskunnat, joilla on pieniä lapsia, saavat tukea oikea-aikaisesti.

Fysioterapia

Perhekeskuksissa tarjotaan pienten lasten fysioterapian lisäksi myös äitiysfysioterapiaa, joka on selkeästi kasvavaa toimintaa. Fysioterapia tarjoaa sekä odottaville että synnyttäneille äitiysneuvolan asiakkaille perhevalmennusryhmiä. Ryhmässä käydään läpi ennaltaehkäiseviä ohjeita ja neuvoja raskauden ja synnytyksen aiheuttamaan tuki- ja liikuntaelinkuormitukseen, ohjausta lapsen käsittelyyn motorisen kehityksen tueksi sekä tietoa koko perheen arkiliikkumisen lisäämisen tärkeydestä. Äitiysfysioterapian ryhmät käynnistyivät vuonna 2018 ja ryhmiä on lisätty asiakastarpeiden mukaisesti vuoden 2019 aikana. Äitiysfysioterapian ryhmätoiminta on asiakkaalle maksutonta. Tarvittaessa fysioterapiaa tarjotaan yksilövastaanotolla, johon ohjaututaan pääsääntöisesti neuvolan terveydenhoitajan tai lääkärin aloitteesta.

Viestintä

Lapsiperheiden palveluista viestitään neuvoloissa ja muissa perhekeskuspalveluissa, kaupungin internet-sivuilla sekä eri sosiaalisen median kanavilla. Etenkin Perheentuki-sivustolle on koottu kattavasti tietoa lapsiperheille suunnatuista eri palveluista. Lapsiperheille on tarjolla myös matalan kynnyksen sähköisiä palveluja, kuten Tarvitsen apua -nappi yhteydenottokanavana sekä neuvolan chat- ja chatbotpalvelu. Lisäksi kehitetään perhekeskuksen neuvontaa ja ohjausta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yhtenä linjauksena on perustason palvelujen parantaminen. Palvelujen saatavuus ja maksuttomuus lisäävät niiden käyttöä ja siten perheiden, lasten ja yksinhuoltajien hyvinvointia. Matalan kynnyksen palveluilla pystytään tukemaan perheitä varhaisessa vaiheessa, jotta perhe ei tarvitse mahdollisia raskaampia korjaavia palveluja. Tämä on sekä taloudellisesti kestävää ja perheille inhimillisesti tarkoituksenmukaista.

Käsittely

10.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään neuvolan psykologipalveluita käsittelevän kohdan viimeisen kappaleen loppuun seuraava virke: "Lautakunta pitää tärkeänä, että talousarviossa otetaan huomioon toimialan esittämä neuvolapsykologien saavutettavuudessa oleva vaje ja tehdään tarvittavat resursoinnit tarpeen täyttämiseksi ja jonojen lyhentämiseksi."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sandra Hagman: Lisätään pariterapiaa käsittelevän kohdan viimeisen kappaleen loppuun seuraava virke: "Lautakunta pitää tärkeänä, että pariterapiaan pääsyä helpotetaan ja jonoja lyhennetään, jotta pariskunnat, joilla on pieniä lapsia, saavat tukea oikea-aikaisesti."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 4

Leo Bergman, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula

Ei-äännet: 9

Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Alekski Niskanen, Laura Nordström, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sandra Hagman)

27.11.2019

Jaa-äännet: 6

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula, Karita Toijonen

Ei-äännet: 6

Katju Aro, Sandra Hagman, Kati Juva, Alekski Niskanen, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Leo Bergman

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sandra Hagmanin vastaehdotuksen äänin 6 - 6 (tyhjää 1). Puheenjohtajan ääni ratkaisi.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

20.08.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi

Käsittelyyn liittyvän virheen osalta:

Soili Korhonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 50517
soili.korhonen(a)hel.fi

§ 362

Den av ledamoten Reetta Vanhanen väckta motionen om ökad föräldraträning med låg tröskel

HEL 2019-006107 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Reetta Vanhanen och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att föräldraträning med låg tröskel ska erbjudas alla som behöver det samt att riskfamiljer ska identifieras i ett tidigt skede och styras till verksamheten.

Stadsstyrelsen konstaterar att Helsingfors familjerådgivning är en nationell föregångare när det gäller att börja tillämpa föräldraträningen De otroliga åren. Det är meningen att denna metod som förebygger barns beteendestörningar ska tillämpas även i fortsättningen.

En av riktlinjerna i stadsstrategin 2017–2021 är att förbättra servicen på basnivå. I sektorernas driftsplaner har man årligen riktat och är det även i framtiden möjligt att rikta resurser för att stötta familjer som nämns i motionen i rätt tid.

Social- och hälsovårdsnämnden samt fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med nämndernas utlåtanden.

27.11.2019

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Reetta Vanhasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 04.11.2019 § 733

HEL 2019-006107 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 10.09.2019 § 215

HEL 2019-006107 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Reetta Vanhasen ja 19 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien vanhemmuusvalmennuksen laajentamista:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä perheille suunnattujen ennaltaehkäisevien palvelujen parantamista, jotta perheiden ongelmat

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

tunnistettaisiin ajoissa ja siten tarjottava tuki olisi oikea-aikaista. Tarvi-
taan tutkimusnäyttöön perustuvia tukimuotoja palvelujen laadun ja
vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Helsingin perheneuvola on valtakunnallinen edelläkävijä Ihmeelliset
vuodet -vanhemmuusvalmennuksen käyttöönotossa. Helsingin perhe-
neuvolassa on järjestetty ja pyritään jatkossakin järjestämään tätä va-
hvaan näyttöön perustuvaa lasten käytöshäiriöitä ennaltaehkäisevää
menetelmää perheneuvolan resurssien sallimissa rajoissa.

Perhekeskuksissa on tarjolla myös muita lasten vanhemmille suunnat-
tuja palveluja, joista perheet saavat tukea vanhemmuuteen ja lasten
kasvatukseen. Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen sosiaaliohjaajat
jalkautuvat matalalla kynnyksellä perheen kotiin ja voivat yhdessä van-
hempien kanssa etsiä ratkaisuja arjen pulmatilanteisiin. Perhe voi itse
pyytää apua muun muassa Tarvitsen apua -napin kautta. Varhaiskas-
vatuksella on tärkeä rooli näiden avun tarpeessa olevien perheiden
tunnistamisessa, sillä he tapaavat lasta ja perhettä lähes päivittäin.
Heillä on mahdollisuus tehdä yhdessä perheen kanssa perhe-
keskukseen pyyntö palvelutarpeen arvioimiseksi (sosiaalihuoltolaki 36
§).

Voimaperheet-toimintamalli on kehitetty alle kouluikäisten lasten käytö-
songelmien tunnistamiseen ja hoitoon. Tavoitteena on vanhemmuuden
taitojen vahvistaminen, lapsen käytöshäiriöiden vähentäminen ja sitä
kautta nuoruusiän ongelmien ennaltaehkäisy ([http://kasvuntuki.fi/tyo-
menetelmat/voimaperheet/](http://kasvuntuki.fi/tyo-
menetelmat/voimaperheet/)). Seulonta toteutetaan neuvolan 4-vuo-
tiskäynnillä. Voimaperheet-palvelun kriteerit täytyvät 12 prosentilla
perheistä, mikä Helsingissä tarkoittaa noin 650 lapsen (perheen)
määrää. Menetelmästä on hyviä kokemuksia ja tutkimusnäyttöä. Mene-
telmä on nettipohjainen ja siten levitettävissä. Kustannusten vuoksi se
ei kuitenkaan ole nopeasti käyttöön otettavissa. Palvelun hinta per per-
he on 2 000 euroa eli kokonaissumma olisi vuositasolla 1,3 miljoonaa
euroa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää selvitettäväksi, voisiko lasten 4-
vuotistarkastuksessa vahvistaa vanhemmuusvalmennuksesta hyötyvi-
en perheiden tunnistamista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yhtenä linjauksena on pe-
rustason palvelujen parantaminen. Riskiperheiden tunnistaminen mah-
dollisimman varhaisessa vaiheessa mahdollistaa oikea-aikaisen tuen.
Vanhemman mahdollisuus vaikuttaa saamaansa tukimuotoon vahvis-
taa osallisuutta ja tuen vaikuttavuutta. Vahvaan tutkimusnäyttöön pe-

rustuvat vanhemmuuden tukimuodot lisäävät myös palvelun vaikuttavuutta."

Käsittely

10.09.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen loppuun ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia seuraava virke: "Lautakunnan mielestä tätä vanhemmuusvalmennusta voisi pienimuotoisesti kokeilla, koska toiminnan hyödyllisyydestä on kuitenkin vankkaa näyttöä."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Vastaehdotus 2:

Jäsen Katju Aro: Lisätään lausuntoehdotukseen seuraava virke: "Lautakunta esittää selvitettäväksi, voisiko lasten 4-vuotistarkastuksessa vahvistaa vanhemmuusvalmennuksesta hyötyvien perheiden tunnistamista."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 7

Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula, Karita Toijonen

Ei-äännet: 5

Katju Aro, Sandra Hagman, Kati Juva, Laura Nordström, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1

Alexi Niskanen

Poissa: 0

Jäsen Kati Juvan vastaehdotus hävisi esittelijän ehdotukselle äänin 7 - 5 (tyhjää 1).

27.11.2019

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 3
Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula

Ei-äännet: 9
Katju Aro, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Kati Juva, Alekski Niskanen, Laura Nordström, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Leo Bergman

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Katju Aron vastaehdotuksen äänin 9 - 3 (tyhjää 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

20.08.2019 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, Perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Leena Lehikoinen, Perheneuvolan päällikkö, puhelin: 310 58241
leena.lehikoinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.08.2019 § 249

HEL 2019-006107 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingissä on vanhemmille edelleen riittävästi erilaisia yhdessä sosiaali- ja terveystoimen kanssa järjestettäviä ennaltaehkäiseviä vanhemmuutta tukevia perustason palveluja. Olennaista on henkilökunnan tieto ja taito ohjata perheet yhdessä sosiaali- ja terveystoimijoiden kanssa tarvitsemansa

palvelun piiriin. Jo käytössä olevia toimintamalleja tulee kehittää ja selvittää mm. muissa kunnissa käytössä olevien menetelmien sopivuutta Helsinkiin.

Ihmeelliset vuodet -ohjelma on ryhmäpohjainen ohjausmenetelmä 3–12-vuotiaiden käytöshäiriöisten lasten vanhemmille ja lasten kanssa työskenteleville ammattilaisille. Ihmeelliset vuodet -ryhmätoiminta on juurrutettu Helsingin perheneuvolapalveluihin. Vuosina 2010-2012 Ihmeelliset vuodet ryhmänhallinta -menetelmää vietiin ala-asteen ja esiopetuksen opettajille. Koulutus oli suunnattu varhaiskasvatuksen henkilöstölle, opettajille ja lasten kanssa työskenteleville, jotka haluavat parantaa lasten sosiaalisia taitoja sekä käyttää työssään positiivisia ryhmänhallintamenetelmiä. Koulujen oppilashuollon työntekijät osallistuivat myös vanhempien ryhmäohjaajakoulutukseen.

Perusopetuksessa tehdään yhteistyötä Helvary ry:n (helsinkiäiset vanhempainyhdistykset) kanssa. Yksittäisten oppilaiden vanhempia tavataan vuosittain vanhempainvartin kautta. Vanhempainiltoja on muutettu aiempaa toiminnallisemmaksi ja osallistavemmiksi. Vanhemmuuden tukeminen kuuluu perheneuvolan ydintehtäviin, ja perusopetus tekee heidän kanssaan kiinteää yhteistyötä tuen tarpeen selvittämiseksi ja kohdentamiseksi.

Hyve4-mallissa on ennaltaehkäisevää ja varhaiseen puuttumiseen tähtäävää vanhemmuusvalmennusta. Varhaiskasvatuksessa olevan neljävuotiaan lapsen laaja terveystarkastus tehdään yhteistyönä perheen, varhaiskasvatuksen ja neuvolan kesken. Hyve-malli koostuu varhaiskasvatuksessa käytävästä neljävuotiaan lapsen varhaiskasvatuskeskustelusta, lapsen vastauksista sekä neuvolan laajasta terveystarkastuksesta, joka sisältää neuvolaterveydenhoitajan sekä neuvolalääkärin tarkastuksen. Vanhempia pyydetään valmistautumaan tilaisuuteen, keskustelurungon ja tiedonsiirtolomakkeen avulla sekä kysymään lapselle tarkoitettuja kysymykset ennen keskustelua. Laajassa terveystarkastuksessa tarkastellaan koko perheen hyvinvointia ja terveyttä. Perheen tapaamisessa käytetään keskustelurunkoa, joka on saatavilla usealla eri kielellä.

Helsingissä kehitetään lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyömuotoja osana Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen kaupunkistrategiahanketta Mukana-ohjelmaa. Toimenpiteessä vahvistetaan ennalta ehkäisevää työtä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyömuotona, etsitään uusia yhteistyön tapoja, lisätään palveluohjausta ja tiedotusta lapsiperheiden sosiaaliohjauksesta. Tavoitteena on, että lapsiperheet tietävät mitä tukea, ohjausta, neuvontaa ja toimintaa he voivat saada ja että varhaiskasvatuksen henkilökunta osaa palveluohjata perheitä ja tukea heitä moni-

ammattillisesti heti tarpeen herättyä. Perheiden näkökulmasta toimintamallin hyötynä on varhainen puuttuminen, jonka seurauksena heille löydetään tarkoituksenmukaiset palvelupolut oikea-aikaisesti. Koillis-Helsingissä suoritettavassa pilotissa luotavat 1–10-vuotiaiden lasten perheiden toimintamallit integroidaan myös alkuopetuksen perheille ja oppilashuollon palveluihin.

Leikkipuistojen lapsiperheiden toiminnan ja vauvaperhetoiminnan yhteistyötä tiivistetään neuvolatoiminnan kanssa. Tavoite on kirjattu Mukana-ohjelmaan (toimenpide 18) jossa mm. kehitetään vauvatoiminnan sisältöä asiakaslähtöisemmäksi ja vanhempia paremmin palvelevaksi.

Vaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yhtenä linjauksena on perustason palvelujen parantaminen. Palveluihin pääsy on tärkeä osa perheiden ongelmien ennaltaehkäisyä. Matalan kynnyksen palveluilla pyritään saavuttamaan niitä lapsia ja vanhempia, jotka tarvitsevat enemmän tukea. Perheiden kynnystä käyttää ennaltaehkäiseviä palveluita pyritään madaltamaan syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pasi Brandt, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

27.11.2019

Asia/26

§ 363

Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2019-012404, 2019-012406, 2019-012407, 2019-012409, 2019-012411, 2019-012412

Beslut

Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Terhi Koulumies m.fl. om ökning av grönanläggningar i Helsingfors gatubild
- Motion av ledamoten Suldaan Said Ahmed m.fl. om förebyggande av diskriminering under PRAO-perioder
- Motion av ledamoten Suldaan Said Ahmed m.fl. om utrensning av skolmobbing
- Motion av ledamoten Martina Harms-Aalto m.fl. om restaurering av Fredrikstorget
- Motion av ledamoten Johanna Nuorteva m.fl. om ökning av undervisningen på engelska i enlighet med strategin

Motioner som hör till stadsstyrelsens befogenheter

- Motion av ledamoten Björn Månsson m.fl. om märkta strandvägar i Västanfjärdsnäs på Drumsö

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

27.11.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 338, 339, 341, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362 ja 363 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 340, 342 (A ja B ja C) §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

27.11.2019

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, jolla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella,

27.11.2019

jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 343 ja 344 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa

27.11.2019

- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvis- sa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi- saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan vii- meisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katso- taan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannu- saatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipal- velussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

27.11.2019

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

27.11.2019

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

338, 339, 341, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362 och 363 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2

BESVÄRSANVISNING

340, 342 (A och B och C) § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

27.11.2019

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut som besvärsskriften gäller
- till vilka delar ändring söks i beslutet och hurdana ändringar som söks
- på vilka grunder ändring söks

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans lagliga företrädare eller

27.11.2019

ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut som besvärsskriften gäller, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandlingen av ärendet. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

27.11.2019

3 BESVÄRSANVISNING

343 och 344 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsrätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anføres hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

27.11.2019

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia

27.11.2019

- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Norra esplanaden 11–13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

27.11.2019

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otso Kivekäs
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Jasmin Hamid

Katju Aro

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

27.11.2019

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 12.12.2019.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 12.12.2019.

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566